

01

Polnisch-Deutsches Seniorenwochenende

Einreicher Gminne Centrum Kultury i Sportu w Iłowej	Kategorie C - Verbesserung der grenzübergreifenden Erreichbarkeit
Projektpartner Gminne Centrum Kultury i Sportu w Iłowej / Klub seniora Seniorenclub Großräschen	Ort/Region Iłowa; Großräschen, Jänschwalde
Projektlaufzeit 2001-∞	Aktuelle Projektphase Realisierung
EU-Förderung ja	Anmerkungen -
Kernbotschaft Sowohl der Senior, der an der polnischen Seite wohnhaft als auch der Senior, der an der deutschen Seite des Euroregions Spree-Neiße-Bober wohnhaft ist, ist sehr kreativ und möchte gern die Kultur des Partners kennen, aber auch sich gut amüsieren.	
Kurzbeschreibung Der Anfang der Zusammenarbeit der Senioren aus Iłowa und Senioren aus Großräschen war der 15. Juni 2001. Die Kosten der Besuche waren von privaten finanziellen Mittel bedeckt. Da sowohl den polnischen als auch den deutschen Senioren liegt es sehr gern daran, die Kultur des Nachbarn und die Entwicklung der gegenseitigen Zusammenarbeit zu kennen, traten sie deshalb mit dem Antrag um die EU-Mittel auf. Der Projekt war für 40 Personen gedacht: Senioren aus Iłowa und Senioren aus Großräschen. Am 22. Juni 2012 brachte der Reisebus deutsche Teilnehmer nach Iłowa, auf die die polnischen Senioren schon warteten. Nach der Begrüßung und Unterbringung der Gäste in Zimmern, begaben sich alle zum gemeinsamen Lunch. Am Nachmittag der Ankunft wurde im Gemeindezentrum der Kultur und des Sports in Iłowa der Wettkampf im Damenspiel mit der Methode jeder mit jedem durchgeführt. Jede Partie dauerte 5 Minuten. Der Richter und der Stimmenzähler rechneten Ergebnisse nach den 39 Partien zusammen. Den Gewinner wurden Preise und Diplome als Erinnerung überreicht. Der erste Tag wurde mit der gemeinsamen Festmahl beendet, während der die Teilnehmer polnische und deutsche Lieder sangen. Am nächsten Tag, dem 23. Juni 2012, gleich nach dem Frühstück machten die Teilnehmer des Projektes einen Ausflug zum ethnografischen Museum in Ochla bei Zielona Góra. Sie besuchten mit dem Reiseführer das Freilichtmuseum, besichtigten die Ausstellung und dann aßen sie zu Mittag. Der Ausfühler des Projektes ist das Gemeindezentrum der Kultur und des Sports in Iłowa, bei dem der Seniorenklub tätig ist. Den Grund der Kooperation bildet der Vertrag über die Zusammenarbeit zwischen dem Seniorenklub in Iłowa und dem Seniorenklub in Großräschen. Während der persönlichen, telefonischen und E-Mail-Kontakte zwischen den Behörden der Klubs und der befreundeten Personen stellte man die gemeinsamen Richtlinien auf dem Gebiet der Kultur fest.	

01

Polsko-Niemiecki Weekend Seniorów

Zgłaszający Gminne Centrum Kultury i Sportu w Iłowej	Kategoria C - Poprawa dostępności transgranicznej
Partnerzy projektu Gminne Centrum Kultury i Sportu w Iłowej / Klub seniora Seniorenclub Großräschen	Miejsce/Region Iłowa; Großräschen, Jänschwalde
Okres realizacji projektu 2001-∞	Aktualny etap rozwoju projektu realizacja
Współfinansowanie ze środków unijnych tak	Uwagi -
Główne przesłanie Senior zamieszkujący polską i niemiecką stronę Euroregionu Sprewa-Nysa-Bóbr jest kreatywny, chętnie poznaje kulturę partnera, potrafi się bawić.	
Krótki opis Rozpoczęcie współpracy seniorów z Iłowej i z Grossraschen datuje się od 15 czerwca 2001 roku. Koszty wizyt były pokrywane ze środków prywatnych. Seniorom polskim i niemieckim zależy na poznawaniu kultury sąsiada i rozwijaniu współpracy, więc wystąpili o środki unijne. Projekt został zrealizowany dla 40 osób, seniorów z Iłowej i Grossraschen. Dnia 22 czerwca 2012 autokar przywiózł do Iłowej niemieckich uczestników projektu, na których oczekiwali polscy seniorzy. Po powitaniu i zakwaterowaniu gości wszyscy udali się na wspólny lunch. Po południu w Gminnym Centrum Kultury i Sportu w Iłowej rozpoczął się Turniej warcabowy rozgrywany metodą „każdy z każdym”. Każda partia trwała 5 min. Sędzia i skrutiner po rozegraniu 39 partii podliczyli wyniki. Zwycięzcom wręczono nagrody, kwiaty i dyplomy pamiątkowe. Pierwszy dzień zakończyła wspólna biesiada, podczas której uczestnicy śpiewali polskie i niemieckie piosenki. 23 czerwca 2012 roku po śniadaniu, uczestnicy projektu pojechali na wycieczkę do Muzeum Etnograficznego w Ochli. Z przewodnikiem zwiedzili skansen, ekspozycje, zjedli obiad i o godz. 18.00 autokar odwiózł niemieckich gości do domu. Realizatorem projektu jest Gminne Centrum Kultury i Sportu w Iłowej, przy którym działa Klub seniora. Podstawą kooperacji jest umowa o współpracy między klubami seniorów w Iłowej i Grossraschen. Współpraca odbywa się poprzez kontakty osobiste, telefoniczne i mailowe między władzami klubów i zaprzyjaźnionymi osobami. Tak ustalane są wspólne plany działań kulturalnych.	

02

Bildung ohne Grenzen

Einreicher Gmina Ślubice	Kategorie A - Gewährleistung der Daseinsvorsorge ...
Projektpartner Stadt Frankfurt (Oder), Eurokita Frankfurt (Oder); gmina Ślubice, Przedszkole Pinokio, Ślubice	Ort/Region Frankfurt (Oder); Ślubice
Projektlaufzeit 2007-∞	Aktuelle Projektphase Realisierung
EU-Förderung ja	Anmerkungen -

Kernbotschaft

Das Projekt betrifft der Schaffung eines polnisch-deutschen Vorschulbildungssystems samt der Infrastruktur in den Städten Ślubice und Frankfurt (Oder). Gegenstand des Projektes ist der Bau des polnisch-deutschen Kindergartens in Ślubice und der Ausbau des bestehenden Kindergartens in Frankfurt (Oder). Das Projekt wird entscheidend zur Entwicklung der gemeinsamen Bildungsangebote und dem Ausgleichen der bestehenden Unterschiede im Bildungssystem auf beiden Seiten der Oder beitragen. Die Kinder sollen die Nachbarsprache in natürlicher, ungezwungener Weise (durch Spiel und den direkten Kontakt mit den Gleichaltrigen) schon im Vorschulalter erlernen.

Kurzbeschreibung

Das Projekt betrifft die Unterstützung der Schaffung eines polnisch-deutschen Vorschulbildungssystems samt der Infrastruktur in den Städten Ślubice und Frankfurt (Oder).
 Das Hauptziel des Projektes ist die Vorbereitung der gemeinsamen Bildungsangebote beiderseits der Grenze im Zusammenhang mit der gemeinsamen regionalen Entwicklung, was mit der Priorität 3. des Operationellen Programms (OP) zur grenzübergreifenden Zusammenarbeit Polen (Woiwodschaft Lubuskie)–Brandenburg 2007-2013 übereinstimmt. Außerdem weist das OP auf eine besondere Wirksamkeit im Bereich der Verbesserung der grenzüberschreitenden Infrastruktur hin, für das weitere Zusammenwachsen der Region des Fördergebiets. Aus diesem Grund nur das Ausgleichen von Unterschieden im Bildungssystem und das Abschaffen der bestehenden Sprachbarriere zu einem optimalen Zusammenschluss beider Teile der Region beitragen werden. Gegenstand des Projektes ist die Schaffung eines polnisch-deutschen Vorschulbildungssystems samt der unentbehrlichen Infrastruktur. Den gegründeten polnisch-deutschen Kindergarten werden die Kinder aus den Grenzstädten Ślubice und Frankfurt (Oder) und ihren nächsten Umgebung besuchen. Der Bau des polnisch-deutschen Kindergartens in Ślubice und der Ausbau des bestehenden Kindergartens in Frankfurt (Oder) wird entscheidend zur Entwicklung der gemeinsamen Bildungsangebote und dem Ausgleichen der bestehenden Unterschiede im Bildungssystem beitragen. Die Kinder sollen die Nachbarsprache in natürlicher, ungezwungener Weise (durch Spiel und den direkten Kontakt mit den Gleichaltrigen) schon im Vorschulalter erlernen. Das wird auch zu einem besseren gegenseitigen Kennenlernen und der Akzeptanz der anderen Nation, Verständnis für seine Kultur, Sprache, Geschichte und Tradition beitragen.
 Die Projektdurchführung wird auch die grenzüberschreitende Entwicklung der Bildung beeinflussen. In Folge wird das zur Entwicklung der Humaneressourcen beiderseits der polnisch-deutschen Grenze beitragen. Außerdem dient das Projekt dem Abschaffen der Sprachbarrieren und Denkstereotype in den Kontakten der Einwohner des Fördergebiets.
 Die gemeinsame Schaffung der öffentlichen Bildungsinfrastruktur und das Vorbereiten der Bildungsangebote für die jüngsten Einwohner der Euroregion hat zum Ziel, das grenzüberschreitende Zusammenleben der gesamten Grenzregion fest miteinander zu verbinden. Die Durchführung der im Rahmen des Projektes geplanten Vorhaben dient der Verringerung der Unterschiede im Bildungssystem sowie der Sprachbarrieren. Das garantiert eine qualitative hochwertige grenzüberschreitende Zusammenarbeit und kann auch zur Verringerung der in der Stärken-Schwächen-Analyse zum Programm hingewiesenen Defizite in der Entwicklung der Humaneressourcen beitragen.

02

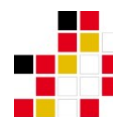
Edukacja bez granic

Zgłaszający Gmina Słubice	Kategoria A - Zapewnienie warunków bytowych ...
Partnerzy projektu Stadt Frankfurt (Oder), Eurokita Frankfurt (Oder); gmina Słubice, Przedszkole Pinokio, Słubice	Miejsce/Region Frankfurt (Oder); Słubice
Okres realizacji projektu 2007-∞	Aktualny etap rozwoju projektu realizacja
Współfinansowanie ze środków unijnych tak	Uwagi -
<p>Główne przesłanie Projekt dotyczy utworzenia polsko-niemieckiego systemu edukacji przedszkolnej wraz z infrastrukturą w miastach Słubice i Frankfurt n. Odrą. Przedmiotem projektu jest budowa polsko-niemieckiego przedszkola w Słubicach oraz rozbudowa istniejącego już przedszkola we Frankfurcie n. Odrą. Projekt przyczyni się do zdecydowania o rozwijaniu wspólnych ofert kształcenia oraz wyrównania istniejących różnic w systemie edukacji po obu stronach granicy. Dzieci powinny uczyć się języka sąsiada już w wieku przedszkolnym w naturalny, niewymuszony sposób (poprzez zabawę i bezpośredni kontakt z rówieśnikami).</p>	
<p>Krótki opis Projekt dotyczy wspierania utworzenia polsko-niemieckiego systemu edukacji przedszkolnej wraz z infrastrukturą w miastach Słubice i Frankfurt n. Odrą. Głównym celem projektu jest przygotowanie wspólnych ofert kształcenia po obu stronach granicy w kontekście wspólnego regionalnego rozwoju, co jest zgodne z priorytetem 3 Programu Operacyjnego (PO) Współpracy Transgranicznej Polska (Województwo Lubuskie) – Brandenburgia 2007-2013. Ponadto PO wskazuje na szczególną skuteczność w zakresie poprawy infrastruktury transgranicznej, w celu dalszej integracji obszaru wsparcia. Z tego względu wyrównanie różnic w systemie kształcenia oraz niwelowanie istniejącej bariery językowej może skutkować optymalnym scaleniem obu części regionu. Przedmiotem projektu stworzenie polsko-niemieckiego systemu edukacji przedszkolnej wraz z niezbędną infrastrukturą. Z utworzonego polsko-niemieckiego przedszkola korzystać będą dzieci z miast granicznych Słubic i Frankfurtu n. Odrą i ich najbliższych okolic. Budowa polsko-niemieckiego przedszkola w Słubicach oraz rozbudowa istniejącego już przedszkola we Frankfurcie n. Odrą przyczyni się do rozwijania wspólnych ofert kształcenia oraz wyrównania istniejących różnic w systemie edukacji. Dzieci powinny uczyć się języka sąsiada już w wieku przedszkolnym w naturalny, niewymuszony sposób (poprzez zabawę i bezpośredni kontakt z rówieśnikami). Przyczyni się to również do wzajemnego lepszego poznania oraz akceptowania drugiego narodu, zrozumienia jego kultury, języka, historii i tradycji. Realizacja projektu wpłynie na transgraniczny rozwój edukacji, co w konsekwencji przyczyni się do rozwoju zasobów ludzkich po obu stronach granicy polsko-niemieckiej. Ponadto projekt będzie służył niwelowaniu barier językowych i znoszeniu stereotypów myślowych w kontaktach mieszkańców obszaru wsparcia.</p>	

03

Deutsche und Polen bei der Gestaltung der Europäischen Gemeinschaft

Einreicher Powiatowe Centrum Edukacji i Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej w Wołowie	Kategorie A - Gewährleistung der Daseinsvorsorge ...
Projektpartner Powiat Wołowski, Powiatowe Centrum Edukacji i Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej w Wołowie Kreis Harburg, Erziehungsberatungsstellen in Buchholz und Winsen	Ort/Region Powiat Wołowski, Dolny Śląsk Landkreis Harburg, Niedersachsen
Projektlaufzeit 2009-∞	Aktuelle Projektphase Realisierung
EU-Förderung nein	Anmerkungen -
Kernbotschaft Über eine neuartige Form des europäischen Dialogs zu Bildungsherausforderungen des 21. Jh. im Hinblick auf die Raumordnung, trägt das Projekt zur Sicherstellung der Lebensverhältnisse beider Länder bei der Gestaltung der Zukunft eines gemeinsamen Europa bei.	
Kurzbeschreibung Neuartiges Bildungsprojekt, realisiert im Rahmen der Zusammenarbeit der Landkreise Wolow und Harburg durch die wissenschaftliche Zusammenarbeit der jeweiligen Bildungseinrichtungen, dh. zwischen dem "Powiatowe Centrum Edukacji i Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej" in Wolow und den Erziehungsberatungsstellen in Buchholz und Winsen. Die Zusammenarbeit unserer polnischen und deutschen Einrichtungen, welche spezialisierte psychologisch-pädagogische Hilfen anbieten, ist eine innovative und neuartige Unternehmung zwischen Polen und Deutschland. Im Rahmen unserer Zusammenarbeit werden Kontakte zwischen Bildungseinrichtungen gefördert und entwickelt, findet ein Austausch in den Bereichen der Bildung, der systemischen Beratung, Therapie und Supervision. Die Zusammenarbeit betrifft den Erfahrungsaustausch der Fachangestellten beider Länder im neuartigen Rahmen einer weit gefächert verstandenen psychologisch-pädagogischen Hilfe. Die o.a. Dienststellen arbeiten auf Grundlage jeweils ausgearbeiteter eigener Standards, Methoden und Fachverfahren. Die Zusammenarbeit wird seit 2009 systematisch realisiert durch jährliche Schulungen, Workshops und wissenschaftliche Seminare und beruht auf dem Austausch fachlicher Erfahrungen, Verbesserung der Arbeitsabläufe und dem Aufbau von Fachkompetenz, sie trägt zum Verständnis der jeweils anderen Kultur bei und fördert systematisch auch zwischenmenschliche, freundschaftliche deutsch-polnische Kontakte. Das Projekt Polen und Deutsche bei der Gestaltung der Europäischen Gemeinschaft stellt eine neuartige Form des europäischen Dialogs dar, garantiert die Raumordnung, trägt zur Sicherung von Lebensbedingungen für Polen und Deutsche im Rahmen eines gemeinsamen und sicheren Europa. Das Projekt sieht die Teilnahme unserer deutschen Partner am pädagogisch-präventiven Programm "Eltern- und Erzieher Schule" (SdRiW), welches in Polen sehr erfolgreich ist. Das Programm ist weltweit anerkannt und erfolgreich. Aktuell ist es in der letzten Phase der Aufnahme in EDDRA (ein europäisches Informations- und Datenbanksystem). Es sieht einen Zyklus von psychoerzieherischen Workshops für Eltern, Lehrer und Erzieher, sowie aller Personen, die an einem Dialog Erwachsener-Kind und Lehrer-Schüler interessiert sind. Durch die Teilnahme der Fachmitarbeiter unserer Partner können wir das Programm auch außerhalb Polens bekanntmachen und unsere deutschen Partner über die Vermittlung der beiden Beratungsstellen in Buchholz und Winsen, an einer in Polen bewährten Methode der Arbeit mit Familie und Schule teilhaben lassen, mit dem Ziel der weiteren Verbreitung des Programms in Deutschland und Europa. Die Durchführung der Workshops mit Eltern und Pädagogen ist besonders wertvoll im Hinblick auf die in der modernen Gesellschaft existierenden Bedrohungen, welche einen negativen Einfluß auf die europäischen Familien haben können, mit Auswirkungen in allen Bereichen des wirtschaftlichen, gesellschaftlichen, ökologischen und kulturellen Lebens.	

03

Niemcy i Polacy w kształtowaniu Wspólnoty Europejskiej

Zgłaszający Powiatowe Centrum Edukacji i Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej w Wołowie	Kategoria A - Zapewnienie warunków bytowych ...
Partnerzy projektu Powiat Wołowski, Powiatowe Centrum Edukacji i Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej w Wołowie Kreis Harburg, Erziehungsberatungsstellen in Buchholz und Winsen	Miejsce/Region Powiat Wołowski, Dolny Śląsk Landkreis Harburg, Niedersachsen
Okres realizacji projektu 2009-∞	Aktualny etap rozwoju projektu realizacja
Współfinansowanie ze środków unijnych nie	Uwagi -
Główne przesłanie Projekt poprzez nowatorską formę dialogu europejskiego zajmującą się wyzwaniami edukacyjnymi XXI wieku w zakresie ładu przestrzennego, przyczynia się do zapewnienia warunków bytowych Polaków i Niemców w kształtowaniu przyszłości wspólnej Europy.	
Krótki opis Innowacyjny projekt edukacyjny realizowany w ramach współpracy Dolnego Śląska-Powiatu wołowskiego, a Dolnej Saksonii- Powiatu Harburg poprzez naukową współpracę instytucji edukacyjnych tj. Powiatowe Centrum Edukacji i Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej w Wołowie oraz Poradniami Wychowawczymi w Buchholz i w Winsen. Współpraca naszych instytucji polskich i niemieckich, działających w obszarze specjalistycznej pomocy psychologiczno-pedagogicznej jest przedsięwzięciem innowacyjnym i nowatorskim zarówno w Polsce jak i w Niemczech. W ramach naszej współpracy międzynarodowej są wspierane i rozwijane bezpośrednie kontakty między instytucjami edukacyjnymi, prowadzona jest wymiana doświadczeń w dziedzinie edukacji, systemowego poradnictwa, terapii i superwizji. Współpraca dotyczy wymiany doświadczeń pracowników merytorycznych polsko-niemieckich placówek w nowatorskim zakresie szeroko rozumianej pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Wyżej wymienione placówki mają wypracowane własne standardy, metody i procedury pracy specjalistycznej. Kooperacja jest systematycznie realizowana od 2009r. w formie corocznych spotkań szkoleniowo-warsztatowych, seminariów naukowych na terenie obydwu państw i polega na wymianie specjalistycznych doświadczeń zawodowych, doskonaleniu warsztatu pracy, podnoszeniu kompetencji zawodowych oraz sprzyja wzajemnemu poznawaniu kultur i przyjacielskim, międzyludzkim systematycznym kontaktom polsko-niemieckim. Projekt Polacy i Niemcy w kształtowaniu wspólnoty europejskiej stanowi nowatorską formę dialogu europejskiego, gwarantuje zapewnienie ładu przestrzennego przyczynia się do zapewnienia warunków bytowych Polaków i Niemców w kształtowaniu wspólnej, bezpiecznej Europy. Projekt ma na celu przeszkolenie niemieckich partnerów programem edukacyjno- wychowawczo- profilaktycznym „Szkoła dla rodziców i wychowawców”(SdRiW) który z wielkim sukcesem jest realizowany w Polsce. Program ten jest uznany na świecie i cieszy się dużym powodzeniem. Aktualnie jest w ostatniej fazie etapu aplikacyjnego do EDDRA-Europejski Rejestr Programów Rekomendowanych. Program stanowi cykl warsztatów psychoedukacyjnych dla rodziców, nauczycieli oraz wszystkich osób zainteresowanych dialogiem na poziomie dorosły-dziecko, nauczyciel –uczeń. Dzięki przeszkoleniu kadry specjalistów niemieckich – bardzo zainteresowanych w/w programem, możliwe będzie rozpowszechnienie niniejszego programu, a tym samym pozyskanie przez niemieckie instytucje edukacyjne za pośrednictwem dwóch poradni w Buchholz i w Winsen nowej, sprawdzonej w Polsce metody pracy z rodziną i szkołą i rozpropagowanie jej w Niemczech i w Europie. Prowadzenie cyklu spotkań warsztatowych z rodzicami, pedagogami jest niezwykle cenne z uwagi na istniejące zagrożenia występujące we współczesnej cywilizacji w środowiskach lokalnych, które mogą mieć negatywny wpływ na funkcjonowanie europejskich rodzin co przejawia się we wszystkich sferach życia gospodarczego, społecznego, środowiskowego, kulturowego.	

04

Tarifliche und institutionelle Weiterentwicklung des EURO-NEISSE-Tickets

Einreicher Zweckverband Verkehrsverbund Oberlausitz-Niederschlesien (ZVON)	Kategorie C - Verbesserung der grenzübergreifenden Erreichbarkeit
Projektpartner ZVON und alle 13 Verkehrsunternehmen im ZVON-Gebiet; 7 polnische Verkehrsunternehmen; 6 tschechische Verkehrsunternehmen; zusätzlich die ÖPNV-Aufgabenträger in allen 3 Ländern	Ort/Region Euroregion Neisse-Nisa-Nysa
Projektlaufzeit 2004-∞	Aktuelle Projektphase Realisierung
EU-Förderung nein	Anmerkungen -
Kernbotschaft <ul style="list-style-type: none"> • Bessere grenzübergreifende Erreichbarkeit durch den Abbau von Tarifhemmnissen • „Ein Ticket – drei Länder“: Grenzenloses Reisen mit einem Ticket als verbindendes Element für eine wirtschaftliche, soziale und strukturelle Kohäsion in der Euroregion Neisse 	
Kurzbeschreibung <p>Mit der EU-Osterweiterung im Mai 2004 hat der ZVON das EURO-NEISSE-Ticket als grenzübergreifendes Tarifangebot eingeführt und seither mit den polnischen und tschechischen Partnern schrittweise ausgebaut. Mit dem euroregionalen Ticketangebot „EURO-NEISSE-Ticket“ ist es möglich, dass der Fahrgast mit nur einem Ticket einheitlich die ÖPNV-Verkehrsmittel im grenzübergreifenden Gültigkeitsbereich nutzen kann: d. h., mit einem Fahrschein (Tageskarte, Kleingruppenkarte bis 5 Personen und Fahrradkarte) kann der Fahrgast die Verkehrsmittel des Schienenverkehrs, regionalen Busverkehrs und Stadtverkehrs am Gültigkeitstag nutzen, unabhängig davon, wo er die Fahrkarte erworben hat. Die EURO-NEISSE-Tickets werden gegenseitig und auf freiwilliger Basis von deutschen, polnischen und tschechischen Bahn-, Bus- und Stadtverkehrsunternehmen anerkannt. Aufgrund der im Jahre 2004 noch fehlenden ÖPNV-Verkehrsverbundstrukturen in Polen und Tschechien hat der ZVON zunächst mit den grenznahen ÖPNV-Unternehmen in Polen und Tschechien auf der operativen Ebene die Zusammenarbeit organisiert und die Einführung des grenzüberschreitenden Tagedickets auf der Grundlage freiwilliger Beitrittsverträge verhandelt und umgesetzt. Schrittweise konnte der ZVON in den letzten acht Jahren auch wichtige polnische Verkehrsunternehmen im Bediengebiet zur Mitarbeit gewinnen. Aktuell gilt das EURO-NEISSE-Ticket bei allen 13 ÖPNV-Unternehmen im ZVON und wird bei 7 polnischen ÖPNV-Unternehmen verkauft und anerkannt. Darüber hinaus konnten alle im benachbarten tschechischen Liberecky Kraj tätigen ÖPNV-Unternehmen für eine Mitarbeit gewonnen werden. <i>(An dieser Stelle sei hervorgehoben, dass es in Europa nur vier Euroregionen gibt, wo derartige trinationale Tarifangebote bestehen. Das EURO-NEISSE-Ticket ist darunter das einzige Beispiel in Europa, wo zwei neue EU-Beitrittsländer beteiligt sind.)</i> Inzwischen gelten die EURO-NEISSE-Tickets in einem Bediengebiet mit mehr als 1 Mio. Einwohnern, auf 677 ÖPNV-Linien, die von 26 ÖPNV-Unternehmen aus Deutschland, Polen und Tschechien betrieben werden. Die Absatzzahlen sind seit 2004 kontinuierlich gestiegen. So wurden z. B. im Monat August 2012 die EURO-NEISSE-Tickets bei mehr als 30.000 Fahrten im Monat genutzt. Zusätzlich hat der ZVON eine mehrsprachige Internetfahrplanauskunft aufgebaut, die ebenfalls die jeweils aktuellen Fahrplandaten der polnischen und tschechischen Verkehrsunternehmen im Bediengebiet beinhaltet. Der ZVON unterstützt mit eigenen Mitteln ein aktives Marketing zur Verbreitung des Ticketangebotes, z.B. Druck und Verteilung von mehrsprachigen Flyern zum Ticketangebot, Busreklame für das Ticketangebot, jährlich aktualisierte Liniennetzpläne für das grenzüberschreitende Bediengebiet, mehrsprachige und stets aktuelle Internetpräsenz zum Ticket/Reiseangebote, mehrsprachiges Infotelefon und Beschwerdemanagement. Der ZVON strebt zur Weiterentwicklung des grenzüberschreitenden ÖPNV und des EURO-NEISSE-Tickets in 2013 einen „Qualitätssprung“ von der bisher ausschließlich operativen (freiwilligen) Zusammenarbeit zu einer künftig institutionellen (verbindlichen) Zusammenarbeit mit den ÖPNV-Aufgabenträgern in Polen und Tschechien an.</p>	

04

Dalszy rozwój Biletu EURO-NYSA pod względem taryfowym i instytucjonalnym

Zgłaszający Zweckverband Verkehrsverbund Oberlausitz-Niederschlesien (ZVON)	Kategoria C - Poprawa dostępności transgranicznej
Partnerzy projektu Związek Komunikacyjny ZVON i wszystkie 13 przedsiębiorstw publicznego transportu zbiorowego na obszarze ZVON; 7 polskich i 6 czeskich przedsiębiorstw publicznego transportu zbiorowego; dodatkowo organizatorzy publicznego transportu zbiorowego we wszystkich 3 krajach	Miejsce/Region Euroregion Neisse-Nisa-Nysa
Okres realizacji projektu 2004-∞	Aktualny etap rozwoju projektu realizacja
Współfinansowanie ze środków unijnych nie	Uwagi -
Główne przesłanie <ul style="list-style-type: none"> Lepsza dostępność transgraniczna poprzez usuwanie barier taryfowych „Jeden bilet – trzy kraje”: podróżowanie bez granic na podstawie jednego biletu jako element łączący dla spójności gospodarczej, społecznej i strukturalnej w Euroregionie Nysa 	
Krótki opis <p>Wraz z przystąpieniem krajów Europy Wschodniej do Unii Europejskiej w maju 2004 r., Związek Komunikacyjny ZVON wprowadził Bilet EURO-NYSA jako transgraniczną ofertę taryfową i od tego momentu stopniowo rozwijał ją w współpracy z polskimi i czeskimi partnerami.</p> <p>Dzięki obowiązującej na terenie Euroregionu ofercie taryfowej „Bilet EURO-NYSA” pasażer może na podstawie wyłącznie jednego biletu korzystać ze środków publicznego transportu zbiorowego w transgranicznym obszarze ważności. Oznacza to, że za pomocą jednego biletu (Bilet całodzienny, Bilet zbiorowy do 5 osób oraz Bilet rowerowy) pasażer może korzystać z publicznych środków transportu kolejowego, regionalnego transportu autobusowego oraz komunikacji miejskiej w dniu obowiązywania Biletu niezależnie od miejsca jego zakupu. Bilety EURO-NYSA są wzajemnie honorowane na zasadzie dobrowolności przez niemieckich, polskich i czeskich przewoźników kolejowych, autobusowych oraz przedsiębiorstwa komunikacji miejskiej.</p> <p>Z uwagi na istniejący jeszcze w 2004 r. w Polsce i Czechach brak struktur związkowych w zakresie publicznego transportu zbiorowego ZVON wpięty w zorganizowaną współpracę z przygranicznymi przedsiębiorstwami publicznego transportu zbiorowego w Polsce i Czechach na płaszczyźnie operacyjnej oraz negocjował i wdrożył transgraniczną ofertę Biletu całodziennego na podstawie dobrowolnej umowy o przystąpieniu. ZVON zdołał także w ciągu ostatnich ośmiu lat pozyskać do współpracy ważne polskie przedsiębiorstwa transportowe z obszaru obsługiwane przez Bilet EURO-NYSA. Obecnie Bilet EURO-NYSA obowiązuje we wszystkich 13 przedsiębiorstwach publicznego transportu zbiorowego zrzeszonych w ZVON-ie oraz jest sprzedawany i honorowany w 7 polskich przedsiębiorstwach publicznego transportu zbiorowego. Ponadto mogły zostać pozyskane do współpracy wszystkie przedsiębiorstwa publicznego transportu zbiorowego działające na terenie Kraju Libereckiego w sąsiadujących Czechach. <i>(Należy tutaj podkreślić, że w Europie istnieją zaledwie cztery euroregiony, w których istnieje tego rodzaju trójnarodowa oferta taryfowa. Bilet EURO-NYSA jest jedynym wśród nich przykładem w Europie, w którym partycypują dwa nowe kraje członkowskie UE.)</i></p> <p>Obecnie Bilety EURO-NYSA obowiązują na terenie zamieszkiwanym łącznie przez ponad 1 mln osób, na 677 liniach komunikacji publicznej obsługiwanych przez 26 przedsiębiorstw publicznego transportu zbiorowego z Niemiec, Polski i Czech.</p> <p>Wyniki sprzedaży wzrastały systematycznie od 2004 r. Tym samym np. w sierpniu 2012 r. z Biletu EURO-NYSA skorzystano podczas ponad 30.000 przejazdów. Dodatkowo ZVON stworzył wielojęzyczną internetową wyszukiwarkę połączeń, która zawiera także aktualne rozkłady jazdy polskich i czeskich przewoźników na obszarze obowiązywania Biletu. ZVON wspiera, przy wykorzystaniu własnych środków, aktywne działania marketingowe celem rozpowszechnienia tej oferty biletowej, np. druk i rozprowadzanie wielojęzycznych broszur dotyczących oferty, reklama autobusowa oferty biletowej, corocznie aktualizowane plany sieciowe dla obsługiwane obszaru, wielojęzyczna i aktualizowana na bieżąco strona internetowa poświęcona Biletowi i ofertom podróży, wielojęzyczna infolinia oraz przyjmowanie skarg i reagowanie na nie. Celem ZVON-u w 2013 r. jest dalszy rozwój transgranicznego publicznego transportu zbiorowego oraz Biletu EURO-NYSA w postaci zmiany jakościowej polegającej na przejściu od dotychczasowej wyłącznie operacyjnej (opartej na zasadzie dobrowolności) współpracy do współpracy instytucjonalnej (wiążącej) z organizatorami publicznego transportu zbiorowego w Polsce i Czechach w przyszłości.</p>	

05

Aware & Fair” – das Stadtspiel und die Kampagne für die lokalen Reaktionen auf die Millenniumsziele der Entwicklung

Einreicher Miasto Poznań	Kategorie A - Gewährleistung der Daseinsvorsorge ...
Projektpartner Städte Hannover, Poznań, Litoměřice (Tschechien), Miskolc (Ungarn), Blantyre (Malawi) sowie die Vereine des Gerechten Handels aus Deutschland („TransFair“) und Polen („Die Dritte Welt und Wir“)	Ort/Region Hannover, Poznań sowie Städte in Tschechien, Ungarn und Malawi
Projektlaufzeit März 2011 - März 2013	Aktuelle Projektphase Abschluss
EU-Förderung ja	Anmerkungen -
Kernbotschaft Die Entwicklung des sozialen Bewusstseins und des Engagements für die Millenniumsziele der Entwicklung sowie des Gerechten Handels. Die internationale Debatte über gerechtere und nachhaltigere Handelsbeziehungen in der Welt zwischen den armen und reichen Ländern.	
Kurzbeschreibung Es wurde die Durchführung des Projektes als Antwort auf den Appell des Generalsekretärs der Vereinten Nationen angetreten, in dem er die Mitgliedstaaten zur Erfüllung der Millenniumsziele der Entwicklung (MCR) aufruft. Eine der Formen der Entwicklungshilfe ist die Werbung von Ideen und Produkten des Gerechten Handels (SH). Das internationale Projekt der Europäischen Kommission wird von Hannover – Aplikant und den von Hannover eingeladenen Partnern realisiert, darunter die Städte: Poznan, Litomierzyce (Tschechien), Miskolc (Ungarn), Blantyre (Malawi) sowie die Vereine des Gerechten Handels aus Deutschland („TransFair“) und Polen („Die Dritte Welt und Wir“). Von der Seite der Stadt Poznan wird das Projekt von der Abteilung für Umweltschutz realisiert. Die Zeitdauer des Projektes: März 2011 – März 2013. Die Zielgruppe, die sich aus den Annahmen des Projektes ergibt, sind die Einwohner der Städte, die am Projekt teilnehmen. Im Falle Poznans wird die Werbung von Ideen und Produkten SH auch unter den Einwohnern des ganzen Landes durch die gesamt-polnischen TV- und Radiosendungen geführt. Im Endergebnis der Durchführung des Projektes erfüllte Poznan (genauso wie Hannover) Kriterien und am 10. November 2012 während der feierlichen Gala im Rahmen der 6. Internationalen Konferenz der Städte des Gerechten Handels, erlangte den Ehrentitel der für den Gerechten Handel Freundlichen Stadt als die erste Stadt in Polen. Die Kampagne für die Erlangung dieses Titels war im Rahmen des Projektes geführt. Die früher in Polen nicht bekannten Idee und Produkte SH werden dank dem Projekt schnell populär. Zurzeit gibt es in Poznan über 60 Geschäfte und über 30 gastronomische Punkte, die mindestens zwei Produkte SH anbieten. Wir haben die erste in Polen für SH freundliche Pfarrei. Am 6. Dezember 2011 wurde in Poznan das erste ausschließlich Produkte SH verkaufende Geschäft eröffnet. Poznan war Gastgeber der 6. Internationalen Konferenz der Städte des Gerechten Handels, die im Rahmen des Projektes vom 10. bis zum 11. November 2011 stattgefunden hat. An der Konferenz haben 150 Personen aus der ganzen Welt teilgenommen. Um MCR zu popularisieren wurde ein Stadtspiel am 3. Juni 2012 durchgeführt, über das lokale und gesamt-polnische TV-Stationen den Bericht gezeigt haben. Es werden zahlreiche Treffen, Vorträge und offene Vorlesungen, die vom Kosten der Produkte SH begleitet werden, organisiert. Im Rahmen des Projektes funktioniert das Internationale Designerteam, das alle Partner des Projektes vertritt. Während der Treffen des Teams tauschen die Partner ihre Erfahrungen aus, stellen Berichte über die Durchführung des Projektes und die Pläne für die nächste Zeit dar. Aktuell werden die E-Mail-Korrespondenz und Telefongespräche geführt. Dank den häufigen Kontakten und Erfahrungsaustauschen können wir uns gegenseitig von den Ideen der konkreten Handlungen inspirieren lassen. Für die Führung der Handlungen in Poznan haben wir das Lokale Designerteam gegründet. Für die Führung der Kampagne der für den Gerechten Handel Freundlichen Stadt ist die Lokale Koordinierungsgruppe am 15. Juni 2012 entstanden.	

05

„Aware & Fair” – Gra miejska i kampania na rzecz lokalnych reakcji na Milenijne Cele Rozwoju

Zgłaszający Miasto Poznań	Kategoria A - Zapewnienie warunków bytowych ...
Partnerzy projektu Miasta Hanower, Poznań, Litomierzyce (Czechy), Miskolc (Węgry), Blantyre (Malawi) oraz Stowarzyszenia Sprawiedliwego Handlu z Niemiec („TransFair”) i z Polski („Trzeci Świat i My”)	Miejsce/Region Hanower, Poznań oraz miasta w Czechach, Węgrzech i Malawi
Okres realizacji projektu marzec 2011 - marzec 2013	Aktualny etap rozwoju projektu zakończenie
Współfinansowanie ze środków unijnych tak	Uwagi -
Główne przesłanie Wzrost świadomości społecznej i zaangażowania na rzecz Milenijnych Celów Rozwoju oraz Sprawiedliwego Handlu. Międzynarodowa debata na temat bardziej sprawiedliwych i zrównoważonych stosunków handlowych na świecie pomiędzy ubogimi i bogatymi krajami.	
Krótki opis Przystąpiono do realizacji projektu w odpowiedzi na apel Sekretarza Generalnego Organizacji Narodów Zjednoczonych, w którym wzywa państwa członkowskie do wypełniania Milenijnych Celów Rozwoju (MCR). Jedną z form pomocy rozwojowej jest promocja idei i produktów Sprawiedliwego Handlu (SH). Międzynarodowy projekt Komisji Europejskiej realizowany jest przez Hanower - Aplikant oraz partnerów zaproszonych przez Hanower, w tym miasta: Poznań, Litomierzyce (Czechy), Miskolc (Węgry), Blantyre (Malawi), oraz Stowarzyszenia Sprawiedliwego Handlu z Niemiec („TransFair”) i z Polski („Trzeci Świat i My”). Ze strony Miasta Poznania projekt realizuje Wydział Ochrony Środowiska. Czas trwania projektu: marzec 2011 – marzec 2013. Grupą docelową wynikającą z założeń projektu są mieszkańcy miast biorących udział w projekcie. W przypadku Poznania promocję idei i produktów SH prowadzi się także wśród mieszkańców całego kraju, poprzez programy na antenie ogólnopolskiej TV i radiowej. W wyniku realizacji projektu Poznań (wzorem Hanoweru) spełnił kryteria i 10 listopada 2012 roku podczas uroczystej gali w ramach VI Międzynarodowej Konferencji Miast Sprawiedliwego Handlu, uzyskał zaszczytny tytuł Miasta Przyjaznego dla Sprawiedliwego Handlu, jako pierwsze miasto w Polsce. Kampania dla uzyskania tego tytułu, była prowadzona w ramach projektu. Nieznana wcześniej w Polsce idea i produkty SH, dzięki projektowi szybko zyskuje popularność. Obecnie w Poznaniu jest ponad 60 sklepów i ponad 30 punktów gastronomicznych oferujących minimum dwa produkty SH. Mamy pierwszą w Polsce parafię Przyjazną dla SH. 6 grudnia 2011 roku w Poznaniu został otwarty pierwszy w Polsce sklep sprzedający wyłącznie produkty SH. Poznań był gospodarzem VI Międzynarodowej Konferencji Miast Przyjaznych dla Sprawiedliwego Handlu zorganizowanej w ramach projektu 10-11 listopada 2011 roku. W Konferencji uczestniczyło 150 osób z całego świata. W celu popularyzacji MCR 3 czerwca 2012 r. przeprowadzono grę miejską, z której relację pokazała lokalne i ogólnopolskie stacje TV. Organizowane są liczne spotkania, prelekcje i wykłady otwarte, którym towarzyszą degustacje produktów SH. W ramach projektu działa Międzynarodowy Zespół Projektowy, reprezentujący wszystkich partnerów projektu. Podczas spotkań zespołu partnerzy wymieniają się doświadczeniami, przedstawiają sprawozdania z realizacji projektu i plany na najbliższy czas. Na bieżąco prowadzona jest korespondencja e-mailowa oraz rozmowy telefoniczne. Dzięki częstym kontaktom i wymianie doświadczeń możemy wzajemnie inspirować się pomysłami konkretnych działań. Dla prowadzenia działań w Poznaniu zawiązaliśmy Lokalny Zespół Projektowy. Dla prowadzenia kampanii Miasta Przyjaznego dla Sprawiedliwego Handlu, 15 czerwca 2012 roku powstała Lokalna Grupa Koordynacyjna.	

06

Der Bau des Radweges Ustronie Morskie - Kołobrzeg - Dźwirzyno und die Stadt Barth im Rahmen des Internationalen Ostseeküstenradweges Nr. 10

Einreicher Gmina Miasto Kołobrzeg	Kategorie C - Verbesserung der grenzübergreifenden Erreichbarkeit
Projektpartner Stadt Barth; Gmina Miasto Kołobrzeg, Gmina Kołobrzeg Gmina Ustronie Morskie	Ort/Region Barth; Kołobrzeg, Gmina Kołobrzeg Gmina Ustronie Morskie
Projektlaufzeit 2009-2013	Aktuelle Projektphase Abschluss
EU-Förderung ja	Anmerkungen -

Kernbotschaft

Stärkung der deutsch-polnischen Zusammenarbeit im Rahmen einer langjährigen Städtepartnerschaft durch den gemeinsamen Bau von ausgewählten Teilstücken des Internationalen Radweges "EURO-VELO Nr. 10", der die Städte Barth, Dźwirzyno, Kołobrzeg und Ustronie Morskie verbindet.

Kurzbeschreibung

Die Idee der Erschaffung eines gemeinsamen Projekts entstand während eines Anstandsbesuchs des Bürgermeisters der Stadt Barth in Kołobrzeg – in der Partnerstadt. Es war damals das erste Mal, als man sich entschied, mit den Vorbereitungen zur gemeinsamen Realisierung des Projekts zu beginnen, das zum Ziel den Bau einzelner Abschnitte des Internationalen Radweges Nr. 10 hat, die unter der Jurisdiktion der Stadt Kolberg und der Stadt Barth stehen. Ab dem Besuch der Partner von Barth in Kolberg, kontaktierten sich die Vertreter beider Städte mehrmals miteinander und besprachen jedes Mal die Einzelheiten des Projekts sowie tauschten sich mit ihren Erfahrungen, um die Investition möglichst am besten zu realisieren. Auf dieser Etappe vereinbarte man, dass man zusätzliche Partner engagieren soll, um die strategische Bedeutung der Investition zu erhöhen – damit sie in einem breiteren Ausmaß den Bau der Abschnitte des Internationalen Radwegs Nr. 10 umfasste. Nach Besprechungen mit umliegenden Gemeinden auf der polnischen und deutschen Seite, gelangte es zwei zusätzliche Partner zu engagieren (Gemeinde Kołobrzeg und Gemeinde Ustronie Morskie), die sich verpflichteten, nach Vorbereitungen der Investitionen zu streben, die dieses Projekt betreffen. So entstand der Abriss des Projekts.

Am 9. Mai 2009 stellte die Gemeinde-Stadt Kołobrzeg, als Führender Partner, einen Antrag auf Finanzierungshilfe im Rahmen des grenzübergreifenden operationellen Programms „Europäische territoriale Zusammenarbeit der Länder Mecklenburg-Vorpommern/Brandenburg und der Republik Polen (Wojewodschaft Zachodniopomorskie) für Jahre 2007 - 2013. Ende 2009 kam eine positive Nachricht das Projekt erhielt eine Finanzierungshilfe in Höhe von fast 2,4 Mio. EURO, also 85% des Werts der ganzen Investition.

Das Projekt erfüllt vier Voraussetzungen der Qualität von grenzüberschreitenden Zusammenarbeit. Alle Projektpartner nahmen bei seiner Planung und Vorbereitung teil. Das Projekt wird dank der Belegschaft, die aus den Vertreter aller Partner besteht, gemeinsam realisiert und es ist eine gemeinsame Finanzierung gesichert.

Die Kommunen partizipieren vor Allem durch die Steigerung ihrer touristischen Attraktivität. Die Zielgruppe für das Projekt sind die Bewohner und Besucher der Gemeinden. Mit der Umsetzung des Projekts wird eine grenzüberschreitende touristische Tangente geschaffen.

Die Umsetzung dieses Projektes sind Teilprojekte innerhalb der jeweiligen administrativen Grenzen, die in der Summe mit bereits aus anderen Förderungen gebauten Teilstücken einen Radweg entlang den Ufern der Ostsee ergeben. Mit jedem fertiggestellten Abschnitt nimmt das Projekt eines "europäischen Radweges um die Ostsee" reale Gestalt an.

Mit dem Projekt ist eine erheblich engere Zusammenarbeit zwischen den Partnern Kołobrzeg und Barth erreicht worden. Diese soll ihren Ausdruck in weiteren gemeinsamen Projekten und Planungen für die künftige Förderperiode finden. Der gemeinsame Radweg symbolisiert die enge Verbindung der beiden Städte Kołobrzeg und Barth. Er wird die Zusammenführung von Einwohnern und Touristen beider Kommunen und Länder "mit Hilfe des Fahrrades" befördern.

06

Budowa ścieżki rowerowej Ustronie Morskie – Kołobrzeg – Dźwirzyno oraz Miasto Barth w ramach Międzynarodowej Nadmorskiej Trasy Rowerowej nr 10

Zgłaszający Gmina Miasto Kołobrzeg	Kategoria C - Poprawa dostępności transgranicznej
Partnerzy projektu Stadt Barth; Gmina Miasto Kołobrzeg, Gmina Kołobrzeg Gmina Ustronie Morskie	Miejsce/Region Barth; Kołobrzeg, Gmina Kołobrzeg Gmina Ustronie Morskie
Okres realizacji projektu 2009-2013	Aktualny etap rozwoju projektu zakończenie
Współfinansowanie ze środków unijnych tak	Uwagi -

Główne przesłanie

Zacieśnienie współpracy polsko-niemieckiej miast partnerskich poprzez budowę wybranych odcinków Międzynarodowej Trasy Rowerowej R10 łączącej miasta Barth, Dźwirzyno, Kołobrzeg i Ustronie Morskie.

Krótki opis

Idea stworzenia wspólnego projektu powstała podczas kurtuazyjnej wizyty burmistrza Miasta Barth w Kołobrzegu - mieście partnerskim. Wtedy to po raz pierwszy postanowiono rozpocząć przygotowania do wspólnej realizacji projektu mającego na celu budowę odcinków Międzynarodowej Trasy Rowerowej nr 10, będących pod jurysdykcją miasta Kołobrzeg oraz miasta Barth. Od czasu wizyty partnerów z Barth w Kołobrzegu, przedstawiciele miast kontaktowali się ze sobą wielokrotnie, ustalając szczegóły projektu oraz wymieniając się doświadczeniami celem najlepszej realizacji inwestycji. Na tym etapie ustalono, iż aby zwiększyć znaczenie strategiczne inwestycji należy zaangażować dodatkowych partnerów, aby inwestycja obejmowała w szerszym wymiarze, budowę odcinków Międzynarodowej Trasy Rowerowej nr 10. Po konsultacjach z okolicznymi gminami po stronie polskiej jak i niemieckiej, udało się zaangażować dwóch dodatkowych partnerów (Gminę Kołobrzeg oraz Gminę Ustronie Morskie), którzy zobowiązali się dążyć do przygotowania inwestycji wpisujących się w projekt. Tak powstał zarys projektu.

Dnia 9 maja 2009r. Gmina Miasto Kołobrzeg, jako Partner Wiodący, złożyła wniosek o dofinansowanie w ramach Programu Współpracy Transgranicznej Krajów Związkowych Meklemburgia - Pomorze Przednie / Brandenburgia i Rzeczpospolitej Polskiej (Województwo Zachodniopomorskie) na lata 2007 - 2013. Pod koniec roku 2009 nadeszła pozytywna wiadomość – projekt uzyskał dofinansowanie w wysokości prawie 2,4mln EURO czyli 85% wartości całej inwestycji.

Projekt spełnia cztery przesłanki jakości współpracy transgranicznej. Wszyscy Partnerzy Projektu brali udział w jego planowaniu i przygotowaniu. Projekt jest wspólnie realizowany dzięki personelowi złożonemu z reprezentantów każdego z partnerów oraz zapewnione jest wspólne finansowanie.

Gminy biorące udział w projekcie łączy przede wszystkim ich turystyczny charakter. Grupą docelową do której skierowano projekt są mieszkańcy oraz turyści odwiedzający gminy biorące udział w projekcie. Dzięki realizacji projektu stworzono transgraniczny produkt turystyczny.

Realizacja niniejszego projektu stała się impulsem dla gmin leżących na trasie ścieżki rowerowej R10 między Barth a Kołobrzegiem, do budowy odcinków leżących w ich granicach administracyjnych. Trasa rowerowa R10 biegnąca wzdłuż brzegów Morza Bałtyckiego z każdym rokiem nabiera realnego kształtu.

Dzięki realizacji projektu zacieśniła się współpraca polsko – niemiecka między partnerami, co zaowocowało kolejnymi projektami oraz planami na przyszłą perspektywę finansową 2014-2020. Sama ścieżka rowerowa w symboliczny sposób połączyła nasze miasta zbliżając do siebie mieszkańców i turystów podróżujących rowerami.

07

Berggeschrey – grenzübergreifende Naturkunde

Einreicher Sport- und Freizeitzentrum Zittau e.V., Geo-Zentrum	Kategorie A - Gewährleistung der Daseinsvorsorge ...
Projektpartner Geo-Zentrum, Hochschule Zittau (Prof. Schulz), TU Bergakademie Freiberg (Frau Dr. Schellbach), Uni Greifswald (Prof. Meng), Naturstein Sohland (Gf. Schulze), Senkenbergmuseum Görlitz (Dr. Tietz), Vattenfall Cottbus, Schulen in Bogatynia und Porajow, Uni Gliwice (Prof. Haber), Museum für Mineralogie Wrocław (Prof. Gania), Wallonische Bruderschaft Szklarska Poreba (Pan Neumanow), Fa. SAUL Kowy Kosziol, Fa. Pyramida Strezegom (Dr. Solema), Tagebau Turow u.a.	Ort/Region Euroregion Neisse-Nisa-Nysa
Projektlaufzeit 2007-∞	Aktuelle Projektphase Realisierung
EU-Förderung ja	Anmerkungen -
Kernbotschaft Bildung in Naturkunde, Geologie/Mineralogie und Umwelt in der deutschen und polnischen Euroregion Neisse-Nysa zur Nachwuchsförderung für die an Bedeutung gewinnende Rohstoffförderung in Sachsen und Schlesien	
Kurzbeschreibung Naturkunde, Geologie/Mineralogie und Umwelt sind in der Schulbildung ungenügend im Lehrplan. Nachwuchs für die Montanwirtschaft sind in Lehre und Studium zumeist ohne Vorkenntnisse. Das Geo-Zentrum bildet Schüler durch Geo-Tage, Geo-Exkursionen, Workshops, Projektstage und weitere Veranstaltungen seit fünf Jahren aus. Schulen, Hort und Kindergärten im Landkreis Görlitz sowie Zgorzelec nutzen die Angebote. An den Veranstaltungen nehmen im Durchschnitt 40 Kinder, Schüler, Eltern, Lehrer und Interessenten teil. Dafür kooperieren Schulen, Institutionen und Vereine aus beiden Ländern.	

07

Krzyk gór – przyrodoznawstwo bez granic

Zgłaszający Sport- und Freizeitzentrum Zittau e.V., Geo-Zentrum	Kategoria A - Zapewnienie warunków bytowych ...
Partnerzy projektu Geo-Zentrum, Hochschule Zittau (Prof. Schulz), TU Bergakademie Freiberg (Frau Dr. Schellbach), Uni Greifswald (Prof. Meng), Naturstein Sohland (Gf. Schulze), Senkenbergmuseum Görlitz (Dr. Tietz), Vattenfall Cottbus; szkoły w Bogatyni i Porajowie, Uniwersytet Gliwicki (prof. Haber), Muzeum Mineralogii we Wrocławiu (prof. Gania), Bractwo Walońskie Szklarska Poreba (Pan Neumanow), Fa. SAUL Kowy Kosziol, Fa. Pyramida Strezegom (Dr. Solema), kopalnia Turów i inni	Miejsce/Region Euroregion Neisse-Nisa-Nysa
Okres realizacji projektu 2007-∞	Aktualny etap rozwoju projektu realizacja
Współfinansowanie ze środków unijnych tak	Uwagi -
Główne przesłanie Kształcenie w dziedzinie przyrodoznawstwa, geologii/minerelogie i środowiska w polsko - niemieckim Euroregion Neisse-Nysa w celu wspierania i zachęcania młodego pololenia do coraz bardziej znaczącego wydobywania surowców w Sachsoni i na Śląsku.	
Krótki opis W kształceniu szkolnym na przyrodoznawstwo, geologie/minerelogie i naukę o środowisku przypada niewystarczająca liczba godzin. Młode pololenia podczas lat nauki i studiów nie uzyskują przygotowania w dziedzinie gospodarowania surowcami naturalnymi. Centrum geologiczne od 5 lat kształci uczniów w tej dziedzinie poprzez „Geo-dni“, „Geo-wycieczki“, warsztaty, projekty i inne przedsięwzięcia. Szkoły, świetlice i przedszkola w okręgu Görlitz oraz Zgorzelec korzystają z tej oferty. W przedsięwzięciach bierze udział przeciętnie 40 dzieci, uczniów, nauczycieli, rodziców i innych zainteresowanych.	

08

Helfer über Grenzen

Einreicher Powiat Żagański	Kategorie A - Gewährleistung der Daseinsvorsorge ...
Projektpartner Powiat Żagański, Gmina Gozdnicza; Landkreis Görlitz, Gemeinde Hähnichen	Ort/Region Powiat Żagański; Landkreis Görlitz
Projektlaufzeit 2010 - ∞	Aktuelle Projektphase Realisierung
EU-Förderung ja	Anmerkungen -
Kernbotschaft Das Projekt beruhte auf der deutsch-polnischen Zusammenarbeit im Bereich des Brand- und Katastrophenschutzes, sowie des Menschenschutzes. Im Rahmen des Projektes wurden viele gemeinsame Begegnungen und Schulungen durchgeführt, die auf eine direkte Weise zur Verbesserung der Zusammenarbeit zur Wahrung der Sicherheit im Grenzraum beigetragen haben.	
Kurzbeschreibung Die geografische Lage und langjährige Zusammenarbeit im Bereich des Bevölkerungs- sowie Brandschutzes zwischen den Gemeinden Gozdnicza und Hähnichen trugen dazu bei, dass sich diese Zusammenarbeit zwischen den freiwilligen Feuerwehren um staatliche Einheiten, die rund um die Uhr Dienst haben, also die Kreiskommandantur der Staatlichen Feuerwehr in Żagań und die Rettungsleitstelle in Niesky, erweitern musste. Dank der Zusammenarbeit entstand ein Projekt, das auf der Unterstützung und Entwicklung der Zusammenarbeit im Bereich des grenzüberschreitenden Brand-, Naturkatastrophen- und Katastrophenschutzes basiert. Im Rahmen des Projektes wurden 6 Module durchgeführt: 1. Modul – beruhte auf dem Ankauf der Ausrüstung für die Kreiskommandantur der Staatlichen Feuerwehr in Żagań, 2. Modul – beruhte auf der Ausstattung eines Raumes für Schulungen und Fremdsprachenlernen, 3. Modul – beruhte auf der Durchführung von 4 eintägigen Übungen für die Retter aus Polen und Deutschland. Die erste Übung fand am 19. März 2011 statt. Das Thema der Übung war Brand in öffentlichen Gebäuden – Hotel Hayduk, in dem sich zum Zeitpunkt der Brandentstehung mehrere Personen befanden, welchen Erste-Hilfe geleistet werden musste. An der Übung nahmen die Rettungs- und Löscheinheit der Staatlichen Feuerwehr in Żagań, die Freiwillige Feuerwehr Iłowa, Wymiarki und Konin Żagański sowie die Rettungsleitstelle Niesky teil. Die zweite Übung fand am 16. April 2011 statt und betraf den Brand von Waldgebieten. An der Übung nahmen Einheiten der Staatlichen Feuerwehr Żagań und die Freiwillige Feuerwehren aus Gozdnicza und aus Deutschland teil. Die dritte Übung fand am 14. Mai 2011 statt und bezog sich auf den ökologischen Rettungsdienst auf Gewässern. Im Übungsszenario war geplant, dass im Wald an einer unerlaubten Stelle ein Lagerfeuer angezündet wird und die Täter mit einem Auto vom Schadensort fliehen. Infolge einer riskanten Fahrt kommt es zu einem Unfall, das Fahrzeug fällt mit den Insassen in einen unweit gelegenen Stausee. Außerdem befinden sich darin noch Behälter mit Dieselöl, die infolge des Unfalls undicht wurden und einen Ölfleck auf der Wasserfläche verursachen. An der Übung nahmen Einheiten der Staatlichen Feuerwehr in Żagań, Freiwillige Feuerwehren aus Iłowa, Borowe und die Rettungsleitstelle in Niesky teil. Die letzte Übung fand am 17. September 2011 statt und betraf einen großen Verkehrsunfall. Die Übung wurde im Zentrum der Stadt Żagań durchgeführt. Daran nahmen Einheiten der Staatlichen Feuerwehr in Żagań, Freiwillige Feuerwehren aus Szprotawa, Wymiarki, Dzierzychowice und Deutschland teil. 4. Modul - Zusammenfassung der gemeinsamen Übungen und ein deutsch-polnisches Fußballturnier der Rettungsdienste. 5. Modul - Besuch beim Partner aus Deutschland. 6. Modul - Durchführung des deutsch-polnischen Sprachkurses. Dank der Projektumsetzung konnten die Rettungskräfte die Zusammenarbeit durch gemeinsame Übungen und gegenseitige Erkundung der Umweltgefahren beiderseits der Grenze gefestigt. Der Ankauf der Ausrüstung für die Kreiskommandantur der Staatlichen Feuerwehr in Żagań ließ eine größere Aktivität und Effektivität bei gemeinsamen Einsätzen auf dem Gebiet der Kreise Żagań und Sachsen erreichen. Die nächste Etappe basierte auf dem Lernen der Grundkenntnisse der Sprache des Nachbarn. Es wurden 84 Stunden Deutsch- und 42 Stunden Polnischunterricht durchgeführt. Dank dem Sprachunterricht wurden die Feuerwehrleute zu häufigen und lockeren Kontakten zwischen einander, sowohl bei Übungen als auch den gemeinsamen Treffen, motiviert. Es fand auch eine Fachexkursion statt, an der die Rettungskräfte aus Polen teilnahmen. Es wurde die Rettungsleitstelle in Niesky besucht.	

08

Ratownicy ponad granicami

Zgłaszający Powiat Żagański	Kategoria A - Zapewnienie warunków bytowych ...
Partnerzy projektu Powiat Żagański, Gmina Gozdnicza; Landkreis Görlitz, Gemeinde Hähnichen	Miejsce/Region Powiat Żagański; Landkreis Görlitz
Okres realizacji projektu 2010 - ∞	Aktualny etap rozwoju projektu realizacja
Współfinansowanie ze środków unijnych tak	Uwagi -
Główne przesłanie Projekt polegał na polsko – niemieckiej współpracy straży pożarnej w zakresie ochrony przeciwpożarowej, przed katastrofami i ochrony ludności. W ramach projektu przeprowadzono szereg wspólnych spotkań i ćwiczeń, które w bezpośredni sposób przyczyniły się do poprawy współpracy w celu zachowania bezpieczeństwa na pograniczu.	
Krótki opis Położenie geograficzne i wieloletnia współpraca w zakresie ochrony ludności, w tym przeciwpożarowej pomiędzy gminami: Gozdnicza i Hähnichen spowodowały potrzebę rozszerzenia tej współpracy z Ochotniczej Straży Pożarnej o jednostki zawodowe, które pełnią dyżur całą dobę czyli Komendę Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Żaganiu i Centrum Ratownictwa w Niesky. Współpraca przyczyniła się do powstania projektu, który polegał na wspieraniu i rozwój współpracy transgranicznej w zakresie ochrony przeciwpożarowej przed klęskami żywiołowymi i katastrofami. W ramach projektu zrealizowano 6 modułów: 1. Moduł –polegał na zakupie sprzętu dla KPPSP w Żaganiu, Moduł 2. Polegał na wyposażeniu sali szkoleniowo- językowej, moduł 3 polegał na przeprowadzeniu 4 jednodniowych ćwiczeń ratowników z Polski i Niemiec. Pierwsze ćwiczenia odbyły się 19.03.2011, tematyką ćwiczeń był pożar budynku użyteczności publicznej- hotel Hayduk) na terenie, którego w momencie wybuchu pożaru znajdowały się osoby wymagające udzielenia I pomocy. Udział w ćwiczeniu wzięły JRG w Żaganiu, OSP w łowej, Wymiarkach i Koninie Żagańskim oraz Centrum Ratownicze w Niesky. Kolejne ćwic. odbyły się 16.04.2011r. dotyczyły pożaru obszarów leśnych. W ćwiczenia zaangażowały się jednostka KPSP w Żaganiu i oddziały OSP z Gozdnicy i Niemiec. Trzecie ćwic. odbyło się 14.05.2011r. i dotyczyło ratownictwa ekologicznego na akwenach wodnych. Scenariusz ćwiczeń zakładał wywołanie pożaru w lesie poprzez organizację ogniska w niedozwolonym miejscu oraz ucieczkę autem. Brawurowa jazda doprowadziła do kolejnego wypadku auto wpadło do pobliskiego zalewu wraz z jadącymi osobami. W aucie znajdowały się również pojemniki z olejem napędowym, który rozszczelił się i wypłynął na powierzchnię wody. Do ćwiczeń zaangażowani zostali PSK w Żaganiu, OSP z łowej, i OSP Borowe oraz centrum ratownicze w Niesky. Ostatnie ćwiczenie odbyło się w dniu 17.09.2011r i dotyczyło masowego wypadku drogowego. Ćwiczenie przeprowadzone zostało w Żaganiu. Udział w nim wzięły KPPSP w Żaganiu oraz OSP ze Szprotawy, Wymiarek, Dzierzychowic i Niemiec. Moduł 4. Podsumowanie wspólnych ćwiczeń wraz z polsko- niemieckim turniejem służb ratowniczych. Moduł 5. Wizyta u partnera z Niemiec. Moduł 6. polsko – niemiecki kurs języka. W wyniku realizacji projektu służby ratownicze wzmocniły bezpośrednią współpracę poprzez ćwiczenia zidentyfikowanie oraz poznanie zagrożeń środowiskowych po obu stronach granicy. Doposażono również jednostkę PPSP w Żaganiu w sprzęt, który pozwolił na większą aktywność i efektywność we wspólnie prowadzonych akcjach na terenie PŻ i Saksonii. Kolejny etap proj. polegał na poznaniu podstaw języka sąsiada. Przeprowadzone zostały sesje nauki języka niemieckiego 84h i polskiego 42h. Dzięki nauce języka załoga została zmotywowana do częstszych i bardziej swobodnych kontaktów ratowników na poziomie ćwiczeń i spotkań. Odbyła się również wizyta w której udział wzięły strażacy. Wizytowane było Centrum Ratownictwa w Niesky.	

09

Bau einer Straßenverbindung in der Euroregion Neiße einschließlich Bau der Grenzbrücke über den Fluss Lausitzer Neiße

Einreicher Dolnośląska Służba Dróg i Kolei we Wrocławiu	Kategorie C - Verbesserung der grenzübergreifenden Erreichbarkeit
Projektpartner Dolnośląska Służba Dróg i Kolei we Wrocławiu Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego Landesamt für Straßenbau und Verkehr, Niederlassung Bautzen (LASuV) BUDIMEX S.A z siedzibą w Warszawie SKANSKA S.A - Oddział Budownictwa Drogowo - Mostowego we Wrocławiu Trójstronna Komisja Mieszana ds. Budowy połączenia drogowego w Euroregionie Nysa Komisja Mieszana ds. realizacji Umowy z 21.11.2000r. o budowie i utrzymaniu granicznych obiektów mostowych w Rzeczypospolitej Polskiej, zlokalizo- wanych w ciągu dróg publicznych poza siecią dróg krajowych w Republice Federalnej Niemiec w ciągu dróg publicznych poza siecią dróg federalnych	Ort/Region Landkreis Görlitz; Powiat Zgorzelecki
Projektlaufzeit 2011-2013	Aktuelle Projektphase Abschluss
EU-Förderung nein	Anmerkungen -
Kernbotschaft Die Realisierung der sachlichen grenzüberschreitenden Infrastrukturverbindungen, die mit dem Bau der Grenzbrücke und deren Anschluss an das Straßennetz in der Gegend des Dreiländerecks verbunden ist, wird zu folgenden Nutzen beitragen: <ul style="list-style-type: none"> • Vergrößerung und Verbesserung der Verkehrsverfügbarkeit der Grenzübergänge und deutliche Verkürzung der Fahrzeit aller Straßenbenutzer • Anschluss des regionalen Verkehrssystems an das grenzüberschreitende Verkehrsnetz, darunter das TEN-T-Netz, • Entwicklung der sozialen, wirtschaftlichen und touristischen Aktivität des polnisch-tschechisch-deutschen Grenzgebiets. 	
Kurzbeschreibung Die Initiative für den Beginn des Baus der Straßen - und Brückenverbindung in der Euroregion Neiße hat schon eine über 10 Jahre dauernde Geschichte, sie begann im Jahr 2000 mit dem Abschluss des „Vertrags zwischen der Regierung der Republik Polen und der Deutschen Bundesregierung über den Bau und Unterhalt der Brückenobjekte an den Grenzen...“, des „Vertrags zwischen der Republik Polen, der Tschechischen Republik und der Bundesrepublik Deutschland über den Bau der Straßenverbindung in der Euroregion Neiße...“} sowie dem „Abkommen über den Bau und Unterhalt der Brücke am Fluss Lausitzer Neiße...“} von 2011 zwischen dem Freistaat Sachsen und der Woiwodschaft Niederschlesien über den Bau der Grenzbrücke über den Fluss Lausitzer Neiße. Beim Streben nach dem Hauptziel – der Verbesserung der Verkehrssicherheit – sowie nach der ständigen Verbesserung und Flüssigkeit des Verkehrs im polnischen, deutschen und tschechischen Grenzgebiet, wurde eine Entscheidung über die Durchführung des Projektes getroffen, dessen Gegenstand der Bau von ca. 4,00 Kilometern Woiwodschaftstraßen auf dem Gebiet von Polen und der zusammen mit der deutschen Seite gebauten ca. 183,00 Meter langen Brücke an der Grenze am Fluss Neiße ist, die mit der Bundesstraße 178 auf dem Gebiet der Bundesrepublik Deutschland und mit der Straße I/35 auf dem Gebiet der Tschechischen Republik verbunden werden. Die Verbindung erfolgt zwischen den Orten Sieniawka und Zittau an der polnisch-deutschen Grenze und zwischen den Orten Kopaczów und Hradek nad Nisou an der polnisch-tschechischen Grenze. Die Realisierung der grenzüberschreitenden Verbindung im Gebiet des Dreiländerecks trägt vor allem zur Zunahme und Verbesserung der Verkehrszugänglichkeit an den Grenzübergängen und zum Anschluss des regionalen Verkehrssystems zum grenzüberschreitenden Verkehrsnetz, darunter zum Netz TEN-T, bei. Die Hauptzielgruppe sind alle Nutzer der Infrastruktur, insbesondere die seit Jahren wartenden Unternehmer, die jetzt sicher und ohne Tonnagebeschränkung sowie mit wesentlicher Zeiteinsparung über die Grenze ins Nachbarland fahren können. Darüber hinaus sollte man zu dieser Gruppe auch die Touristen zählen, die die Brücke, die Straßeninfrastruktur sowie den bereits fertiggestellten Fuß- und Fahrradweg benutzen, und die die Schönheit der Lausitzer Natur bewundern sowie Dienstleistungen von kleinen und mittelgroßen Firmen auf den beiden Seiten der Lausitzer Neiße in Anspruch nehmen können. Gleichzeitig trägt die Investition durch die Stärkung der Konkurrenzfähigkeit und Kohäsion des Gebietes in hohem Maße auch zur Entwicklung der sozialen, wirtschaftlichen und touristischen Aktivität des Landes bei, sowie zum gegenseitigen Austausch der Kulturen, wodurch sich die Kooperation der Nachbarländer noch verstärken wird. Dadurch werden in Zukunft unter anderem weitere grenzüberschreitende Projekte entstehen.	

09

Budowa połączenia drogowego w Euroregionie Nysa wraz z mostem granicznym na rzece Nysa Łużycka

Zgłaszający Dolnośląska Służba Dróg i Kolei we Wrocławiu	Kategoria C - Poprawa dostępności transgranicznej
Partnerzy projektu Dolnośląska Służba Dróg i Kolei we Wrocławiu Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego Landesamt für Straßenbau und Verkehr, Niederlassung Bautzen (LASuV) BUDIMEX S.A z siedzibą w Warszawie SKANSKA S.A - Oddział Budownictwa Drogowo - Mostowego we Wrocławiu Trójstronna Komisja Mieszana ds. Budowy połączenia drogowego w Euroregionie Nysa Komisja Mieszana ds. realizacji Umowy z 21.11.2000r. o budowie i utrzymaniu granicznych obiektów mostowych w Rzeczypospolitej Polskiej, zlokalizowanych w ciągu dróg publicznych poza siecią dróg krajowych w Republice Federalnej Niemiec w ciągu dróg publicznych poza siecią dróg federalnych	Miejsce/Region Landkreis Görlitz; Powiat Zgorzelecki
Okres realizacji projektu 2011-2013	Aktualny etap rozwoju projektu Landkreis Görlitz; Powiat Zgorzelecki
Współfinansowanie ze środków unijnych nie	Uwagi -
Główne przesłanie Realizacja przedmiotowego, transgranicznego połączenia infrastrukturalnego polegającego na budowie mostu granicznego wraz z drogami do niego dojazdowymi na obszarze trzech Państw przyczyni się przede wszystkim do: <ul style="list-style-type: none"> • zwiększenia, poprawy i usprawnienia dostępności komunikacyjnej przejść granicznych i znacznego skrócenia czasu podróży wszystkich użytkowników dróg • włączenia regionalnego układu transportowego do transgranicznej osi komunikacyjnej, w tym do sieci TEN-T • rozwoju aktywności społeczno- gospodarczej i turystycznej pogranicza polsko-czesko-niemieckiego. 	
Krótki opis Inicjatywa rozpoczęcia budowy połączenia drogowo - mostowego w Euroregionie Nysa ma już kilkunastoletnią historię, bowiem rozpoczęła się w 2000 r. podpisaniem „Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej , a Rządem Republiki Federalnej Niemiec o budowie i utrzymaniu granicznych obiektów mostowych ...”} „Umowy z 2004 r. między Rzeczypospolitą Polską, Republiką Czeską i Republiką Federalną Niemiec o budowie połączenia drogowego w Euroregionie Nysa...”} oraz „Porozumienia o budowie i utrzymaniu mostu granicznego na rzece Nysa Łużycka..} z 2011 r. pomiędzy Wolnym Krajem Związkowym Saksonia , a Województwem Dolnośląskim o budowie mostu granicznego na rzece Nysa Łużycka . Kierując się najistotniejszym celem – poprawą bezpieczeństwa komunikacji, jak również dążeniem do stałego usprawnienia i płynności ruchu na pograniczu polskim, niemieckim i czeskim, podjęto decyzję o realizacji niniejszego projektu, którego przedmiotem jest budowa ok. 4,00 km dróg wojewódzkich na terytorium polskim wraz z ca. 183,00 metrami wspólnie budowanego ze stroną niemiecką mostu granicznego na rzece Nysa Łużycka, które połączą się z drogą federalną nr 178 na terytorium Republiki Federalnej Niemiec z drogą I/35 na terytorium Republiki Czeskiej. Połączenie to nastąpi pomiędzy miejscowościami Sieniawka i Zittau na granicy polsko- niemieckiej oraz miejscowościami Kopaczów i Hradek nad Nisou na granicy polsko-czeskiej. Realizacja przedmiotowego, transgranicznego połączenia w obszarze Trójstyku trzech Państw przyczyni się przede wszystkim do zwiększenia i poprawy dostępności komunikacyjnej przejść granicznych, włączenia regionalnego układu transportowego do transgranicznej osi komunikacyjnej, w tym do sieci TEN-T. Podstawową grupą docelową będą wszyscy użytkownicy infrastruktury, w szczególności od lat czekający przedsiębiorcy mogący teraz bezpiecznie bez ograniczenia tonażowego i ze znacznym zaoszczędzeniem czasu przejechać do kraju sąsiada. Ponadto do grupy tej zaliczać się będą również turyści korzystający z mostu, infrastruktury drogowej, jak również z wybudowanego już ciągu ścieżki pieszo-rowerowej, którzy będą mogli podziwiać piękno przyrody, skorzystać z małych i średnich usługodawców po obu stronach Nysy Łużyckiej. Jednocześnie poprzez wzmacnianie konkurencyjności i spójności danego obszaru, inwestycja ta przyczyni się w dużym stopniu również do rozwoju aktywności społeczno-gospodarczej i turystycznej danego obszaru, jak również wzajemnemu przenikaniu się kultur dzięki której kooperacja sąsiadów jeszcze bardziej się zintensyfikuje, czego rezultatem będą m.in. kolejne transgraniczne projekty w przyszłości.	

10

Technisches Denkmal „Europabrücke Neurüdnitz-Siekierki“

Einreicher Amt Barnim-Oderbruch	Kategorie A - Gewährleistung der Daseinsvorsorge ...
Projektpartner Amt Barnim-Oderbruch, Draisinenbahnen Berlin-Brandenburg GmbH & Co. KG, Jens Plate Architekten; Gmina Cedynia, Gmina Moryń	Ort/Region Amt Barnim-Oderbruch; Cedynia, Moryń
Projektlaufzeit 2006-∞	Aktuelle Projektphase Vorbereitung
EU-Förderung geplant	Anmerkungen Das Projekt nahm auch am ersten Wettbewerb teil (Nr. 01).
Kernbotschaft Revitalisierung der Bahnstrecke 411 zwischen dem deutschen Ufer der Oder und Godkow einschließlich der Europabrücke. Aktivierung für den Radfahrer-, Fußgänger-, Draisinen- und Schienenbusverkehr mit Begegnungszentrum und regenerativer Energieversorgung.	
Kurzbeschreibung Anlass: Zwischen dem deutschen Neurüdnitz und dem polnischen Siekierki erhebt sich ein beeindruckendes Technisches Denkmal: die längste Brücke über die Oder. Das deutsche Amt Barnim-Oderbruch bemüht sich gemeinsam mit den polnischen Gemeinden Cedynia und Moryń um die Übernahme, Nutzbarmachung und Öffnung dieser verschlossenen Bahnbrücke als Grenzübergang für Fußgänger und Radfahrer sowie um die Reaktivierung der sich anschließenden Bahnlinie 411 zur Verbindung des Mittleren Oderbruchs mit dem polnischen Naherholungsgebiet am See der Stadt Moryń. Ergebnisse: Infolge der Teilnahme beim vorhergehenden „Wettbewerb für modellhafte deutsch-polnische Kooperationsprojekte“ (Mai 2011 – Herbst 2012) konnte viel erreicht werden. Probleme im Zusammenhang mit der Klärung der Eigentumsituation, des Umweltschutzes und auch der technischen Umsetzung eines solch großen Vorhabens konnten gelöst werden. Ferner konnte die Europabrücke frei geräumt und für zwei Veranstaltungen nutzbar gemacht werden. Erstmals seit Jahrzehnten konnte sie beim „Tag der Europabrücke“ am 05.09.2012 unter Teilnahme von Sejm-, Bundestags- und Landtagsabgeordneten mit einer Draisine befahren werden. Erste Reparatur- und Änderungsarbeiten fanden an der Europabrücke statt. Die DB AG sponserte die Herrichtung eines 15 Meter langen Teilstücks der Europabrücke, welche nun unter Beachtung engster Sicherheitsvorschriften für Veranstaltungen genutzt werden kann. Organisation der Kooperation: Das Vorhaben wird von einem Verbund getragen, bestehend aus drei polnischen und deutschen Kommunen, Architekten und Landschaftsarchitekten sowie einem privaten Draisinenbahnunternehmer. Es erfährt Unterstützung von weiteren Architekten, Kommunen, Tourismusvereinen, von anderen Ämtern und Behörden (z. B. RDOS) und von der DB AG. Alle Gespräche im Jahr 2012 verliefen sehr erfolgreich. Durch die Begleitung von Seiten des Wettbewerbsbüros hat unser Vorhaben einen großen Schub erfahren. Es zeigte sich aber auch, dass insbesondere die Prüfung und Instandsetzung der Europabrücke nicht ohne Unterstützung von Seiten des Bundes bzw. des Landes Brandenburg zu bewerkstelligen sein wird. Hier hoffen wir auf große Unterstützung von Seiten der bislang gewonnenen Fürsprecher, z. B. den Sejm-Abgeordneten Sławomir Preiss und den Bundestagsabgeordneten Hans-Georg von der Marwitz.	

10

Zabytek techniki „Most Europejski Neurüdnitz-Siekierki“

Zgłaszający Amt Barnim-Oderbruch	Kategoria A - Zapewnienie warunków bytowych ...
Partnerzy projektu Amt Barnim-Oderbruch, Draisinenbahnen Berlin-Brandenburg GmbH & Co. KG, Jens Plate Architekten; Gmina Cedynia, Gmina Moryń	Miejsce/Region Amt Barnim-Oderbruch; Cedynia, Moryń
Okres realizacji projektu 2006-∞	Aktualny etap rozwoju projektu przygotowanie
Współfinansowanie ze środków unijnych planowane	Uwagi Projekt też uczestniczył w pierwszym konkursie (nr 01).
Główne przesłanie Rewitalizacja linii kolejowej 411 między niemieckim brzegiem Odry a Godkowem łącznie z Mostem Europejskim. Aktywizacja ruchu rowerowego, pieszego, drezyn i szynobusów z centrum spotkań i zaopatrzeniem w energię ze źródeł odnawialnych.	
Krótki opis Powód: między niemieckim Neurüdnitz a polskimi Siekierkami wznosi się imponujący zabytek techniki: najdłuższy most przez Odrę. Niemiecki związek gmin (Amt) Barnim-Oderbruch podejmuje starania wspólnie z polskimi gminami Cedynią i Moryniem o przejęcie, przygotowanie do użytkowania i otwarcie tego zamkniętego mostu jako przejścia granicznego dla pieszych i rowerzystów oraz o reaktywację łączącej się z mostem linii kolejowej 411 w celu połączenia Środkowej Kotliny Freienwaldzkiej (Mittlerer Oderbruch) z polskimi terenami rekreacyjnymi nad jeziorem Morzycko w mieście Moryń. Rezultaty: w następstwie udziału w poprzednim „konkursie na modelowe projekty współpracy polsko-niemieckiej” (maj 2011 – jesień 2012) udało się wiele osiągnąć. Problemy związane z wyjaśnieniem stosunków własnościowych, ochrony środowiska a także technicznej realizacji tak wielkiego przedsięwzięcia udało się rozwiązać. Ponadto udało się otworzyć i wykorzystać most do przeprowadzenia dwóch spotkań. Po raz pierwszy od dziesięcioleci w „Dniu Mostu Europejskiego” 05.09.2012 r. można było z udziałem posłów na Sejm do Bundestagu i Landtagu przejechać przez most drezyną. Na Moście Europejskim zostały przeprowadzone pierwsze prace naprawcze i modernizacyjne. Koleje Niemieckie DB AG ufundowały przygotowanie 15-metrowego odcinka mostu, który przy zachowaniu najostrzejszych przepisów bezpieczeństwa może być wykorzystywany do przeprowadzania spotkań i imprez. Organizacja współpracy: przedsięwzięcie prowadzone jest przez związek składający się z trzech polskich i niemieckich gmin, architektów i architektów krajobrazu oraz prywatnego przedsiębiorstwa drezynowego. Jest ono wspierane przez innych architektów, gminy, organizacje turystyczne, organy administracji i władze (np. RDOŚ) oraz przez DB AG. Rozmowy przeprowadzone w roku 2012 były bardzo udane. Dzięki pomocy ze strony Biura Konkursu nasze przedsięwzięcie nabrało pędu. Okazało się jednak również, że zwłaszcza badanie techniczne i naprawa Mostu Europejskiego nie są wykonalne bez pomocy ze strony instytucji federalnych lub kraju związkowego Brandenburgia. Mamy przy tym również nadzieję na silne wsparcie ze strony pozyskanych dotąd orędowników, np. posła na Sejm pana Sławomira Preissa i deputowanego do Bundestagu pana Hansa-Georga von der Marwitz.	

11

Deutsch-polnisches Entwicklungskonzept für die Grenzüberschreitende Metropolregion Szczecin

Einreicher Regionalne Biuro Gospodarki Przestrzennej Województwa Zachodniopomorskiego	Kategorie A - Gewährleistung der Daseinsvorsorge ...
Projektpartner Województwo Zachodniopomorskie – Regionalne Biuro Gospodarki Przestrzennej; Stowarzyszenie Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego; Miasto Świnoujście, Miasto Szczecin; Stowarzyszenie gmin polskich Euroregionu Pomerania; Bundesländer: Berlin, Brandenburg, Mecklenburg-Vorpommern; Regionen: Vorpommern, Mecklenburger Seenplatte, Uckermark- Barnim complan Kommunalberatung GmbH Potsdam	Ort/Region Grenzüberschreitende Metropolregion Stettin
Projektlaufzeit 2010-2013	Aktuelle Projektphase Abschluss
EU-Förderung ?	Anmerkungen -
Kernbotschaft Kooperation der Deutsche und polnische raumplanerischen Organe bei Bearbeitung eines gemeinsamen Entwicklungskonzepts für die grenzüberschreitenden Metropolregion Szczecin, zwecks Verstärkung der territoriale Kohärenz und Ausbau der wettbewerbsfähiges Übergewicht der Region.	
Kurzbeschreibung Die geografische Lage von Szczecin bestimmt ihren Verflechtungsraum in Polen und Deutschland. Die ganze Nachkriegsperiode trug zur Schaffung der zwei isolierten, voneinander abgewandten Systeme auf deutscher und polnischer Seite bei. Die Wiederherstellung der territoriale Kohärenz in diesem Raum kann eine neue Qualität schaffen, die das Potenzial und die Attraktivität im Bereich der Odermündung, der im Verflechtungsraum von Szczecin liegt und der eine Alternative für die Prozesse der Marginalisierung an beiden Seiten der Grenze wird, erhöhen wird. Die bisherigen Planungsdokumente umgrenzten sich bis staatlichen Grenzen von Polen und Deutschland. Die Koordinierung von Politiken an beiden Seiten der Grenzen fordert die Bestimmung der gemeinsamen Ziele der Entwicklung. Deshalb wurde es beschlossen, dass ein deutsch- polnisches Entwicklungskonzept der grenzüberschreitenden Metropolregion Szczecin bearbeitet werden soll. Das Hauptziel des Entwicklungskonzepts ist die Intensivierung der grenzüberschreitenden Zusammenarbeit, die territoriale Kohärenz verstärken wird und Schaffung der Wettbewerbsfähigkeit der grenzüberschreitenden Metropolregion Szczecin. Am 28 April 2010 wurde die Vereinbarung über die Aufnahme von gemeinsamen Arbeiten am deutsch-polnischen Entwicklungskonzept der grenzüberschreitenden Metropolregion Szczecin zwischen Wojewodschaft Westpommern, der Verein des Metropolraumes Stettin (Szczecin), die kreisfreie Stadt Swinoujście und der Verein der polnischen Gemeinden der Euroregion Pomerania unterzeichnet. Der Koordinator der Arbeiten an diesem Konzept war Raumplanungsbüro der Wojewodschaft Westpommern. Zusammen mit den Vertreter der Unterzeichner der Vereinbarung, das Gemeinsame Komitee, während den Workshops bereitete er die Prioritäten der Entwicklung von polnischen Teil der grenzüberschreitende Metropolregion Szczecin (GMRS) vor. Die Ergebnisse von diesen Arbeiten wurden in eine Broschüre mit Liste der Prioritäten von einzelnen Themenbereichen dargestellt. Die Prioritäten wurden durch Unterzeichner der Vereinbarung in Sommer 2011 abgesprochen. Im November 2011 wurde eine Absichtserklärung mit Partner aus Deutsche Teil der Bearbeitung, das heißt Mecklenburg-Vorpommern, Berlin und Brandenburg, unterzeichnet. Die Absichtserklärung erhält die am wichtigsten Fragen, die im deutsch- polnischen Entwicklungskonzepts von GMRS angesprochen werden sollen. Die Bearbeitung des Konzepts hat eine große Bedeutung sowohl in planerischen als auch politischen Ebene und es wird eine starke Basis für Zusammenarbeit bei konkreten Projekte. Die Zielgruppe des Projekts bilden die Einwohner von diesem Bereich und die territorialen Selbstverwaltungen. Die Zusammenarbeit an diesem Projekt wird durch Schaffung der Steuerungsgruppe und zwei Arbeitsgruppen (deutsch und polnisch) realisiert. Auf deutscher und polnischer Seite werden die Koordinatoren des Projekts gewählt. Auf polnischer Seite werden die Arbeiten durch Raumplanungsbüro der Wojewodschaft Westpommern ausgeführt, die deutsche Seite hat eine Außenausführender, das Büro complan Kommunalberatung GmbH Potsdam, aufgestellt. Das Konzept wird in der Form von Schlussprotokoll, der zweisprachige Dokumentation der GMRS und der zweisprachige Präsentation.	

11

Polsko – Niemiecka Koncepcja rozwoju Transgranicznego Regionu Metropolitalnego Szczecina

Zgłaszający Regionalne Biuro Gospodarki Przestrzennej Województwa Zachodniopomorskiego	Kategoria A - Zapewnienie warunków bytowych ...
Partnerzy projektu Województwo Zachodniopomorskie – Regionalne Biuro Gospodarki Przestrzennej; Stowarzyszenie Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego; Miasto Świnoujście, Miasto Szczecin; Stowarzyszenie gmin polskich Euroregionu Pomerania; Bundesländer: Berlin, Brandenburg, Mecklenburg-Vorpommern; Regionen: Vorpommern, Mecklenburger Seenplatte, Uckermark- Barnim complan Kommunalberatung GmbH Potsdam	Miejsce/Region Transgraniczny Region Metropolitalny Szczecina
Okres realizacji projektu 2010-2013	Aktualny etap rozwoju projektu zakończenie
Współfinansowanie ze środków unijnych ?	Uwagi -
Główne przesłanie Współpraca polskich i niemieckich organów planowania przestrzennego przy tworzeniu wspólnej Koncepcji Rozwoju Transgranicznego Regionu Metropolitalnego Szczecina (TRMSZ) w celu wzmocnienia spójności terytorialnej oraz budowanie przewagi konkurencyjnej Regionu.	
Krótki opis Geograficzne położenie Szczecina wyznacza obszar jego oddziaływania na terytorium Polski i Niemiec. Cały okres powojenny przyczynił się do wytworzenia dwóch izolowanych odwróconych od siebie systemów po stronie polskiej i niemieckiej. Przywrócenie spójności terytorialnej tego obszaru może stworzyć nową jakość zwiększającą potencjał i atrakcyjność obszaru w ujściu Odry, będącego w oddziaływaniu Szczecina, stanowiącą alternatywę wobec procesów marginalizacji obszarów po obu stronach granicy. Dotychczasowe dokumenty planistyczne zamykały się w granicach narodowych Polski i Niemiec. Koordynacja polityk po obu stronach granicy wymaga ustalenie wspólnych celów rozwoju. Z tego powodu postanowiono opracować Polsko – Niemiecka Koncepcja Rozwoju Transgranicznego Regionu Metropolitalnego Szczecina. Głównym celem Koncepcji rozwojowej jest intensyfikacja współpracy transgranicznej, mająca wzmocnić spójność terytorialną oraz budowanie przewagi konkurencyjnej Transgranicznego regionu metropolitalnego Szczecina. Dnia 28 kwietnia 2010 roku pomiędzy Województwem Zachodniopomorskim, Stowarzyszeniem Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego, Gminą Miastem Świnoujście i Stowarzyszeniem Gmin Polskich Euroregionu Pomerania. zostało podpisane Porozumienie w sprawie opracowania „Koncepcji rozwoju transgranicznego regionu metropolitalnego Szczecina- część polska”. Koordynatorem prac nad Koncepcją było Regionalne Biuro Gospodarki Przestrzennej Województwa Zachodniopomorskiego. Wraz z przedstawicielami Sygnatariuszy Porozumienia, czyli Wspólnym Komitetem, podczas spotkań warsztatowych przygotował listę priorytetów rozwoju polskiej części Transgranicznego Regionu Metropolitalnego Szczecina (TRMSZ). Efekty tej zostały przedstawione w broszurze, zawierającej listę priorytetów z poszczególnych działów tematycznych Koncepcji. Priorytety zostały uzgodnione przez Sygnatariuszy Porozumienia latem 2011 roku. W listopadzie 2012 roku został podpisany List Intencyjny z partnerami z niemieckiej części opracowania, tj. z Meklemburgii-Pomorza Przedniego, Berlina i Brandenburgii. List Intencyjny zawiera najważniejsze zagadnienia, jakie powinny zostać poruszone we wspólnej, polsko- niemieckiej koncepcji rozwoju TRMSZ. Stworzenie koncepcji ma duże znaczenie zarówno na płaszczyźnie specjalistycznej jak i politycznej i stanowić będzie dobrą bazę do współpracy nad konkretnymi projektami. Grupę docelową projektu stanowią mieszkańcy regionu oraz jednostki samorządu terytorialnego regionu. Współpraca przy realizacji koncepcji realizować się będzie przez stworzenie Grupy Sterującej oraz dwóch grup roboczych (polskiej i niemieckiej). Po polskiej i niemieckiej wyznaczeni są koordynatorzy projektu. Ze strony polskiej prace koordynacyjne oraz prace wykonywać będzie Regionalne Biuro Gospodarki Przestrzennej, strona niemiecka wyłoniła wykonawcę zewnętrznego Biuro complan Kommunalberatung GmbH Potsdam. Koncepcja wykonana zostanie w formie wyników końcowych prac oraz dwujęzycznej dokumentacji koncepcji TRMSZ a także dwujęzycznej prezentacji.	

12

Karriere ohne Grenzen - Grenzüberschreitende Berufsorientierung in dem deutsch-polnischen Teil der Euroregion Neisse-Nisa-Nysa

Einreicher Dolnośląska Izba Rzemieślnicza we Wrocławiu	Kategorie B - Grenzüberschreitende wirtschaftliche Verflechtungen
Projektpartner Dolnośląska Izba Rzemieślnicza we Wrocławiu (DIR), Internationales Begegnungszentrum St. Marienthal, Ostritz sowie über 40 weitere Kooperationspartner bzw. Unterstützer	Ort/Region Euroregion Neisse-Nisa-Nysa
Projektlaufzeit ?-2014	Aktuelle Projektphase Realisierung
EU-Förderung ja	Anmerkungen -

Kernbotschaft

Der grenzüberschreitende Wirtschafts- und Arbeitsmarkt bietet jungen Menschen in der Euroregion vielfältige Chancen und Perspektiven. Deutsch-polnische Zusammenarbeit im Bereich der Berufsorientierung hilft diese zu erkennen und zu nutzen.

Kurzbeschreibung

Während nach wie vor viele junge, qualifizierte Menschen unsere Euroregion (ERNN), verlassen, sucht die regionale Wirtschaft dies- und jenseits der Grenze zunehmend nach Fachkräften. Gerade der grenzüberschreitende Wirtschafts- und Arbeitsmarkt bietet vielfältige Potenziale und für die heutigen Schüler/innen zahlreiche neue Perspektiven. Besondere Vorteile in unserer Euroregion haben vor allem diejenigen Jugendlichen, die mit den wirtschaftlichen, kulturellen und gesellschaftlichen Aspekten ihrer Nachbarländer vertraut sind und deren Sprache sprechen.

Das Projekt „Karriere ohne Grenzen / Kariera bez granic“ zielt auf die Beantwortung der Frage „Wie können wir die Jugendlichen bestmöglich auf das Leben und Arbeiten in gemeinsamen Euroregion vorbereiten und dazu beitragen, dass sie die Chancen und Perspektiven auf dem euroregionalen Wirtschafts- und Arbeitsmarkt für sich erkennen und in ihre Berufs- und Lebensplanung einbeziehen?“. Dazu arbeitet die PONTES-Agentur am IBZ St. Marienthal (Lead-Partner) eng mit der Niederschlesischen Handwerkskammer Wroclaw (Projektpartner) zusammen und wird dabei von einer dt.-pl. Expertengruppe mit Vertretern aus Politik, Verwaltung, Wirtschaft und Bildung fachlich begleitet. Hierzu finden regelmäßig gemeinsame Expertengruppentreffen und Fachforen statt.

Das Projekt wird von beiden Partnern in allen Phasen gemeinsam geplant und umgesetzt. Dazu wurde ein Team mit Mitarbeitern beider Einrichtungen gebildet, die für Umsetzung der Vorhaben verantwortlich sind. Eine Steuerungsgruppe sichert die Qualität.

Alle Projektaktivitäten werden in Deutschland und in Polen umgesetzt und alle Begegnungen/Treffen sind international. Zielgruppen des Projektes sind Lehrer/innen, Schüler/innen an Mittelschulen (DE) und Gymnasien (PL) in der ERNN sowie Unternehmer und Multiplikatoren, in deren Verantwortungsbereich die Berufsorientierung liegt.

Zentrale Aufgabe ist die Erarbeitung einer „deutsch-polnischen Handreichung zur grenzüberschreitenden Berufsorientierung im d.-pl. Teil der ERNN“. Sie soll insbesondere Lehrenden an deutschen Mittelschulen und polnischen Gimnazja, die mit Schüler/innen im Alter von ca. 12-16 Jahren arbeiten, Informationen, Arbeitsmaterialien und vielfältige methodische Anregungen für die praktische Umsetzung grenzüberschreitender Berufsorientierungsaktivitäten an die Hand geben.

In begleitenden dt.-pl Fortbildungen werden Lehrer beider Länder für die grenzüberschreitende Berufsorientierung qualifiziert. Ergänzend werden Schüler-Workshops sowie Redaktionsworkshops durchgeführt, wobei u.a. auch eine dt.-pl. Schüler-Zeitung entstehen soll. Insgesamt sind ca. 550 Teilnehmende an den Veranstaltungen geplant.

Das Projekt ermöglicht den beteiligten deutschen und polnischen Akteuren nicht nur eine intensive Diskussion über Entwicklungschancen und Potenziale unserer gemeinsamen Euroregion. Gleichzeitig findet ein vertiefter Erfahrungsaustausch über die Gestaltung der Berufsorientierung und der Berufsausbildung innerhalb der unterschiedlichen Bildungssysteme beider Nachbarländer statt mit dem Ziel, voneinander zu lernen, gute Erfahrungen gemeinsam zu nutzen, Synergien herzustellen und Gemeinsames zu entwickeln. Die Projektaktivitäten tragen damit gleichzeitig zur Stärkung der Identifikation mit der Euroregion sowie zur Förderung der interkulturellen Kompetenz bei allen Beteiligten bei.

Das Projekt endet mit dem 30. Juni 2014.

12

Kariera bez granic - transgraniczna orientacja zawodowa w polsko-niemieckiej części Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa

Zgłaszający Dolnośląska Izba Rzemieśnicza we Wrocławiu	Kategoria B - Transgraniczne powiązania gospodarcze
Partnerzy projektu Dolnośląska Izba Rzemieśnicza we Wrocławiu (DIR), Internationales Begegnungszentrum St. Marienthal, Ostritz oraz 40 kolejnych partnerów kooperacyjnych wzgl. promotorów	Miejsce/Region Euroregion Neisse-Nisa-Nysa
Okres realizacji projektu ?-2014	Aktualny etap rozwoju projektu realizacja
Współfinansowanie ze środków unijnych tak	Uwagi -

Główne przesłanie

Transgraniczny rynek pracy oraz gospodarka oferują młodym ludziom w Euroregionie różnorodne możliwości i perspektywy. Polsko-niemiecka współpraca w dziedzinie transgranicznej orientacji zawodowej pomaga w rozpoznaniu oraz wykorzystaniu tych możliwości.

Krótki opis

Z uwagi na fakt, że wielu młodych wykwalifikowanych ludzi opuszcza Euroregion Nysa (ERNN), regionalna gospodarka szuka po obu stronach granicy coraz więcej fachowców. Właśnie transgraniczna gospodarka oraz rynek pracy oferuje zróżnicowane możliwości oraz liczne perspektywy dla dzisiejszych uczniów. Szczególne możliwości w naszym regionie posiada przede wszystkim ta młodzież, która zna gospodarce, kulturalne i społeczne aspekty swoich sąsiadów z krajów przygranicznych oraz zna ich język.

Projekt „Kariera bez granic / Karriere ohne Grenzen” odpowiada na pytanie w jaki sposób możemy przygotować naszą młodzież do życia i pracy we wspólnym euroregionie i w jaki sposób możemy się przyczynić, aby szanse i możliwości jakie istnieją na euroregionalnym rynku pracy zostały przez młodzież dostrzeżone oraz wprowadzone do planowania ich własnego życia i kariery zawodowej. Projekt realizuje Dolnośląska Izba Rzemieśnicza we Wrocławiu (Partner Projektu) wraz z IBZ St. Marienthal, Agencją PONTES z Ostritz (Lead Partner) i przy wsparciu polsko-niemieckiej grupy ekspertów, w której skład wchodzi przedstawiciele z obszaru polityki, administracji, gospodarki i edukacji. W tym celu odbywają się regularnie spotkania ekspertów oraz fora.

Poszczególne fazy projektu są wspólnie planowane i realizowane przez obu partnerów. Powołano zespół, składający się z pracowników obu instytucji, którzy są odpowiedzialni za realizowanie zaplanowanych zadań. Komitet Sterujący czuwa nad właściwym zarządzaniem projektem.

Wszystkie działania w projekcie realizowane są zarówno w Polsce jak i w Niemczech, a wszystkie spotkania są międzynarodowe.

Odbiorcami projektu są nauczyciele i uczniowie ze szkół średnich (DE) i z gimnazjów (PL) z ERNN oraz przedsiębiorcy i multiplikatorzy zajmujący się tematyką orientacji zawodowej.

Głównym zadaniem projektu jest opracowanie polsko-niemieckiego poradnika do transgranicznej orientacji zawodowej w polsko-niemieckiej części Euroregionu Neisse-Nysa. Poradnik ten powinien służyć w szczególności nauczycielom w polskich gimnazjach i niemieckich szkołach średnich, którzy pracują z uczniami w wieku 12-16 lat. Będzie on również tworzyć bazę informacji jako zbiór materiałów do pracy różnorodnymi metodami do praktycznego wykorzystania w działaniach dotyczących transgranicznej orientacji zawodowej.

W organizowanych polsko-niemieckich szkoleniach dot. transgranicznej orientacji zawodowej uczestniczą nauczyciele z obu krajów. Dodatkowo są przeprowadzane warsztaty dla uczniów i warsztaty redakcyjne, których efektem będzie wydanie pl-niem. czasopism. Łącznie w projekcie udział weźmie 550 osób.

Projekt umożliwia polskim i niemieckim uczestnikom intensywną dyskusję na temat szans rozwoju i wykorzystania potencjałów we wspólnym Euroregionie. Jednocześnie dochodzi do pogłębionej wymiany doświadczeń w zakresie kształtowania orientacji zawodowej jak również kształcenia zawodowego z uwzględnieniem zróżnicowanych systemów kształcenia w obu krajach. Celem jest wspólne uczenie się od siebie nawzajem, wykorzystywanie dobrych sprawdzonych praktyk oraz stwarzania wspólnych synergii. Przeprowadzone działania w projekcie przyczyniają się do wzmocnienia identyfikacji z ERNN oraz wsparcia kompetencji interkulturowych u wszystkich biorących udział w projekcie.

Zakończenie projektu zaplanowano na 30 czerwca 2014r.

13

Gemeinsam für den Grenzraum Niederschlesien - Sachsen

Einreicher Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego	Kategorie A - Gewährleistung der Daseinsvorsorge ...
Projektpartner Staatsministerium des Innern des Freistaates Sachsen; Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego; sowie weitere 12 polnische und 16 deutsche Institutionen	Ort/Region Freistaat Sachsen; Województwo Dolnośląskie
Projektlaufzeit 01.01.2012 – 31.12.2014	Aktuelle Projektphase Realisierung
EU-Förderung ja	Anmerkungen Das Projekt nahm auch am ersten Wettbewerb teil (Nr. 09).

Kernbotschaft

Gemeinsames Ziel des Projektes ist die Vertiefung der Zusammenarbeit zwischen den Mitarbeitern der Verwaltung des Freistaates Sachsen und des Marschallamtes der Woiwodschaft Niederschlesien sowie mit anderen regionalen Behörden und Institutionen. Im Rahmen des Projektes sollen langfristig gemeinsame Handlungsfelder zwischen beiden Verwaltungen abgestimmt und daraus konkrete grenzüberschreitende Projektideen abgeleitet werden.

Kurzbeschreibung

Aufgrund der getroffenen Vereinbarungen arbeitet die Woiwodschaft Niederschlesien schon seit über 10 Jahren mit dem Freistaat Sachsen zusammen. Dadurch streben die beiden Regionen den Aufbau eines gemeinsamen Gebiets mit führender Stellung im Bereich Wirtschaft und Kultur an.

Es wurde bereits viel erreicht, und zwar: Dresden-Wrocław-Express, Kindergärten und Grundschulen für deutsche und polnische Kinder, Krankenhäuser mit hoher Behandlungsqualität oder gemeinsame niederschlesische und sächsische Polizeistreifen.

Obwohl so viele Maßnahmen vorgenommen worden sind, haben die Regionen doch auf noch nicht aufgegriffene Themen hingewiesen. Sie haben den Mangel an Informationen über die unterschiedliche Verwaltungssysteme und die Kompetenzverteilung der betroffenen Einrichtungen gespürt. Sie haben auch gemerkt, dass es notwendig ist, eine gemeinsame Plattform für die dauerhafte grenzüberschreitende Kommunikation zu erstellen. Das Ergebnis der bilateralen Gespräche zu diesen Problemen ist die Entstehung des Projekts „Gemeinsam für den Grenzraum Niederschlesien-Sachsen“.

Das Projekt ist realisiert seit Januar 2012 bis Dezember 2014. Es hat sich zum Ziel gesetzt, die bisherige Zusammenarbeit der beiden Regionen zu verbessern und die in dieser Hinsicht bestehenden Hindernisse zu beseitigen.

Der Hauptansatz des Projekts sind die Treffen der fünf Arbeitsgruppen, die ihre Erfahrungen teilen und versuchen, gemeinsame, für die beiden Parteien relevante Maßnahmen in folgenden Bereichen zu erarbeiten:

- Revitalisierung der Städte,
- Revitalisierung der Braunkohlegebiete, Bergbaufolgelandschaften (einschließlich Parklandschaften),
- Entwicklung ländlicher Räume,
- Verkehr und Transport,
- Arbeitsmarktpolitik und Demografie.

Infolge dieser Treffen werden gemeinsame Interessenfelder ermittelt und Ideen der grenzüberschreitenden Projekte entwickelt, die in der Programmperiode 2014-2020 umgesetzt werden. An den Treffen ist immer ein wissenschaftlicher Expert beteiligt, der den Kommunikationsprozess evaluiert und die Schlusspräsentation der Ergebnisse vorbereitet.

Im Rahmen des Projekts sind auch Studienbesuche, Konferenzen, Praktika, Gutachten und Kooperation mit den Einrichtungen vorgesehen, die die strategischen Maßnahmen des sächsisch-polnischen Grenzraumes realisieren.

Der Leadpartner ist die Woiwodschaft Niederschlesien – Marschallamt der Woiwodschaft Niederschlesien (UMWD), der deutsche Partner ist dagegen das Sächsische Staatsministerium des Innern (SMI). Das Projekt richtet sich vor allem an die Angestellten der sächsischen und niederschlesischen Selbstverwaltung. Außerdem umfasst es auch eine Gruppe von externen Experten, die mit den anderen Selbstverwaltungseinheiten des Fördergebiets und dem wissenschaftlichen Milieu verbunden sind. Insgesamt sind ca. 60 Personen aus den beiden Ländern engagiert.

Die Eigenart dieses Projekts ergibt sich aus einer Bandbreite der Themen, die auf die Bedeutung der Probleme im regionalen Maßstab hinweisen. Das Projekt war deswegen nicht einmal als Hauptprojekt bezeichnet, das die Richtungen in der Zusammenarbeit für kommende Jahre bestimmt. Mit der Erfüllung der Aufgaben der Kohärenzpolitik verfolgt es das Konzept eines richtigen „Europa der Regionen“.

Razem dla pogranicza Dolny Śląsk – Saksonia

Zgłaszający Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego	Kategoria A - Zapewnienie warunków bytowych ...
Partnerzy projektu Staatsministerium des Innern des Freistaates Sachsen; Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego; oraz kolejnych 12 polskich i 16 niemieckich instytucji	Miejsce/Region Freistaat Sachsen; Województwo Dolnośląskie
Okres realizacji projektu 01.01.2012 – 31.12.2014	Aktualny etap rozwoju projektu realizacja
Współfinansowanie ze środków unijnych tak	Uwagi Projekt też uczestniczył w pierwszym konkursie (nr 09).
Główne przesłanie Celem nadrzędnym projektu jest pogłębienie współpracy pomiędzy administracją Wolnego Państwa Saksonii, Urzędem Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego oraz innymi współpracującymi jednostkami samorządowymi i wypracowanie propozycji rozwiązań oraz szkiców projektów transgranicznych w priorytetowych obszarach tematycznych.	
Krótki opis Na podstawie zawartych porozumień Województwo Dolnośląskie współpracuje już od ponad 10 lat z Wolnym Państwem Saksonii. W ten sposób oba regiony dążą do stworzenia wspólnego obszaru wiodącego pod względem gospodarczym i kulturalnym. Osiągnięto już wiele, wspólny pociąg relacji Drezno – Wrocław, przedszkola i szkoły dla polskich oraz niemieckich dzieci, wysokiej jakości szpitale przygraniczne czy też wspólne patrole policji dolnośląskiej i saksońskiej. Pomimo tak wielu przedsięwzięć, oba regiony zauważyły jednak wiele nieporuszonych tematów. Wciąż odczuwały deficyt informacji dotyczących odmiennych systemów administracyjnych oraz podziału kompetencji odpowiednich instytucji. Zauważyły także potrzebę wspólnej platformy dla trwałej transgranicznej komunikacji. Obustronne rozmowy o tych problemach doprowadziły do powstania projektu „Razem dla pogranicza Dolny Śląsk – Saksonia”. Projekt realizowany jest od stycznia 2012 do grudnia 2014. Ma na celu polepszenie dotychczasowej współpracy obu regionów i przezwyciężenie istniejących w tym względzie przeszkód. Głównym zamierzeniem projektu są spotkania pięciu Grup Roboczych, w których nastąpi wymiana doświadczeń i podjęte zostaną próby opracowania wspólnych przedsięwzięć w ważnych dla obu stron dziedzinach: <ul style="list-style-type: none"> • rewitalizacja miast, • rewitalizacja obszarów powydobywczych węgla brunatnego, krajobrazy pokopalniane (łącznie z obszarami parkowymi), • rozwój obszarów wiejskich, • komunikacja i transport, • rynek pracy i demografia. Efektem tych spotkań będzie uzgodnienie wspólnych pól zainteresowań oraz wypracowanie idei projektów transgranicznych przeznaczonych do realizacji w przyszłym okresie programowania 2014-2020. Pracy tych spotkań towarzyszy zawsze ekspert naukowy, który przejmuje ewaluację procesu komunikacji oraz przygotowuje końcową publikację wyników. W ramach działań przewidzianych w projekcie zaplanowane są także wizyty studyjne, konferencje, staże, ekspertyzy oraz kooperacja z instytucjami realizującymi strategiczne przedsięwzięcia pogranicza polsko-saksońskiego. Partnerem wiodącym jest Województwo Dolnośląskie - Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego (UMWD), natomiast partnerem ze strony niemieckiej jest Saksońskie Ministerstwo Spraw Wewnętrznych (SMI). Projekt skierowany jest przede wszystkim do pracowników administracji samorządowych Dolnego Śląska i Saksonii. Poza tym obejmuje zasięgiem grono ekspertów zewnętrznych, pochodzących z innych jednostek samorządu terytorialnego z obszaru wsparcia oraz ze środowiska naukowego. Łącznie zaangażowanych jest około 60 osób z obu krajów. Oryginalność projektu wynika z szerokiego wachlarza podejmowanej tematyki, wskazującego na wagę problemów ujmowanych w skali regionalnej. Dlatego niejednokrotnie projekt ten nazywany jest projektem flagowym, wyznaczającym kierunki współpracy na dalsze lata. Projekt realizując zadania polityki spójności dąży do prawdziwej „Europy regionów”.	

14

Pommersche Flusslandschaft

Einreicher Tourismusverband Vorpommern e.V.	Kategorie B - Grenzüberschreitende wirtschaftliche Verflechtungen
Projektpartner Tourismusverband Vorpommern e.V. (TVV), Zachodniopomorska Regionalna Organizacja Turystyczna (ZROT); über 100 polnische und deutsche Kooperationspartner	Ort/Region Vorpommern; Pomorze Zachodnie (Westpommern)
Projektlaufzeit Oktober 2010 - Juni 2013	Aktuelle Projektphase Realisierung
EU-Förderung ja	Anmerkungen -
Kernbotschaft Entwicklung von kombinierten, grenzübergreifenden Rad- und Wasserwandertouren sowie deren Vermarktung unter der Dachmarke „Pommersche Flusslandschaft“ insbesondere über die Webseite www.pommersche-flusslandschaft.de	
Kurzbeschreibung <p>Vorpommern und Westpommern können durch eine Vielzahl von gemeinsamen Stärken und Schwächen in der touristischen Entwicklung charakterisiert werden. Beide Regionen haben eine ähnliche Ausgangssituation und verfügen über großes touristisches und natürliches Potential wie z.B.: zahlreiche Flüsse, Wälder, Naturschutzgebiete sowie eine große Tier- und Pflanzenwelt, Stärke im Rad- und Wasserwandertourismus, Berlin und Stettin als wichtige Zentren und Quellmärkte für die Region.</p> <p>Das EU-Projekt Pommersche Flusslandschaft dient der Stärkung des Aktivtourismus im Vorpommerschen und Westpommerschen Küstenhinterland, der Erhöhung des Bekanntheitsgrades und der Anzahl der Touristen sowie der Erhöhung der Einkünfte aus dem Tourismus durch Entwicklung von kombinierten Rad- und Wasserwandertouren, um die grenzüberschreitende Region erlebbar zu machen.</p> <p>Bestehende Rad- und Wasserwanderwege sind bisher nicht in einem Netzwerk integriert und weisen Lücken in ihrem Verlauf auf, was zu Behinderungen bei der Entwicklung von kombinierten Tourismusprodukten führte. Bereits bestehende Produkte sind noch nicht ausreichend bekannt, weshalb eine Dachmarke geschaffen werden sollte, unter der die grenzübergreifenden Produkte gemeinsam vermarktet werden können.</p> <p>Das Projekt wird im Programm INTERREG 4A vom Tourismusverband Vorpommern e.V. (TVV) und dem Westpommerschen Tourismusverband (Zachodniopomorska Regionalna Organizacja Turystyczna - ZROT) umgesetzt. Die Zusammenarbeit erfolgt partnerschaftlich, wobei der TVV die Leadpartnerschaft innehat. Er übernimmt die Gesamtkoordination und Abrechnung des Projektes. Für die Projektumsetzung ist bei jedem Partner ein Projektmanager eingesetzt. In regelmäßig stattfindenden Projektmeetings (ca. alle 4 Wochen) werden Projektergebnisse ausgetauscht, diskutiert und weitere Maßnahmen festgelegt bzw. abgestimmt sowie weitere Treffen und Konferenzen geplant. Kommuniziert wird in Deutsch und Englisch auch via Email und Telefon.</p> <p>Zielgruppe: Die kombinierten Touren richten sich an Aktivurlauber, wie Radfahrer, Wanderer oder Wasserwanderer und sprechen insbesondere Familien, Sportive und Genießer an.</p> <p>Ergebnisse: Im Rahmen der Projektumsetzung wurden bzw. werden folgende Maßnahmen umgesetzt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Erarbeitetes Routenkonzept der Pommerschen Flusslandschaft mit möglichem Wegeverlauf auf Flüssen und Radwegen - Einleitung der Umsetzung des Routenkonzeptes nach möglichst idealem Wegeverlauf entlang der Flüsse und Radwege, Lückenschluss in der bestehenden Routeninfrastruktur und bei touristischen Serviceleistungen - Aufstellen von Infotafeln mit Informationen zum Projektgebiet und Verhaltensregeln an ausgewählten Standorten in Vorpommern - Marketingkonzept mit geplanten Maßnahmen, zeitlicher Abfolge und ausgewählten Medien als Grundlage für die effektive Vermarktung - einheitliches Corporate Design - Presse- und Öffentlichkeitsarbeit: Pressemitteilungen, Pressereise - Produktion von Werbematerial, Anzeigenschaltung, Fotoproduktion - Infoflyer, Imagebroschüre, Internetseite in Deutsch, Polnisch, Englisch - Verteilung der Printprodukte und des Werbematerials auf Tourismusmessen u.a.: Reisen Hamburg, ITB Berlin, TourNatur Düsseldorf, Market Tour Stettin - Gemeinsame Konferenzen mit Kontaktbörse für Anbieter - Studienreise für deutsche und polnische Anbieter zum Austausch und für eine Zusammenarbeit 	

14

Pomorski Krajobraz Rzeczny

Zgłaszający Tourismusverband Vorpommern e.V.	Kategoria B - Transgraniczne powiązania gospodarcze
Partnerzy projektu Tourismusverband Vorpommern e.V. (TVV), Zachodniopomorska Regionalna Organizacja Turystyczna (ZROT); ponad 100 polskich i niemieckich partnerów kooperacyjnych	Miejsce/Region Vorpommern (Pomorze Przednie); Pomorze Zachodnie
Okres realizacji projektu październik 2010 r. - czerwiec 2013 r.	Aktualny etap rozwoju projektu realizacja
Współfinansowanie ze środków unijnych tak	Uwagi -
Główne przesłanie Rozwój kompleksowych międzygranicznych tras rowerowo- wodnych, a także ich promocja pod znakiem „Pomorski Krajobraz Rzeczny” szczególnie poprzez stronę internetową www.pomorskikrajobrazrzeczny.pl	
<p>Krótki opis</p> <p>Pomorze Przednie w północno- wschodnich Niemczech i Województwo Zachodniopomorskie w północno- zachodniej Polsce mają pod wieloma względami podobne cechy: zarówno mocne jak i słabe strony. Oba regiony mają podobną sytuację wyjściową i dysponują dużym potencjałem turystycznym i naturalnym takim jak liczne rzeki, lasy, rezerваты przyrody, bogatą florę i faunę, dobrze rozwinięte trasy rowerowo- wodne, a także ważne centra i rynki jak Berlin czy Szczecin.</p> <p>Europejski projekt „Pomorski Krajobraz Rzeczny” ma na celu ożywienie obszarów przygranicznych poprzez wspieranie aktywnego wypoczynku w obu regionach, rozwój ich popularności, podwyższenie liczby turystów jak również wpływów z turystyki dzięki rozwojowi tras rowerowo- wodnych.</p> <p>Istniejące do tej pory trasy rowerowo- turystyczne nie były zintegrowane w jedną sieć i wykazywały luki w swoim przebiegu, co prowadziło do utrudnienia rozwoju turystyki kombinowanej. Istniejące dotychczas produkty nie są wystarczająco znane, dlatego stworzono jedną wspólną markę, dzięki której możliwa jest ich przekraczająca granice obu państw promocja.</p> <p>Projekt w ramach programu INTERREG 4A realizowany jest przez Tourismusverband Vorpommern e.V i Zachodniopomorską Regionalną Organizację Turystyczną. Jest to projekt realizowany wspólnie przy czym TW jest partnerem wiodącym i przejmuje całkowitą koordynację i rozliczenie projektu. Do realizacji projektu przydzielony jest obu partnerom manager projektu. W odbywających się regularnie co 4 tygodnie spotkaniach wymieniane są opinie, dyskutowane i ustalane dalsze kroki działania, jak również planowane kolejne spotkania i konferencje. Do najczęstszych dróg komunikacji należą poczta elektroniczna i rozmowy telefoniczne w języku angielskim i niemieckim.</p> <p>Grupa docelowa: kombinowane wycieczki skierowane są przede wszystkim do miłośników aktywnego wypoczynku, rowerzystów, kajakarzy w szczególności rodzin, sportowców a także koneserów.</p> <p>Rezultaty: w ramach realizacji projektu podjęto lub będą podjęte następujące działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opracowanie koncepcji tras Pomorskiego Krajobrazu Rzecznego z możliwym przebiegiem tras rzecznych i rowerowych - rozpoczęcie realizacji koncepcji tras według możliwie najbardziej dogodnego przebiegu wzdłuż rzek i tras rowerowych, uzupełnienie luk w istniejącej infrastrukturze tras i obsłudze ruchu turystycznego - ustawienie tablic informacyjnych dotyczących projektu i zasad zachowania się w wybranych miejscach Pomorza - wypracowanie koncepcji marketingowej z planowanymi krokami, czasem realizacji i wybranymi mediami jako podstawy efektywnej promocji - ujednoczenie Corporate Design (wizerunku i logo) - doniesienia i podróże prasowe - ulotki informacyjne, broszury, strona internetowa w języku niemieckim, polskim i angielskim - produkcja materiałów reklamowych; ogłoszenia; produkcja profesjonalnych fotografii - dystrybucja materiałów reklamowych na targach turystycznych takich jak: Reisen Hamburg, ITB Berlin, TourNatur Düsseldorf, Market Tour Stettin - wspólne konferencje z giełdą kontaktów dla dostawców usług - Pobyty edukacyjne dla niemieckich i polskich dostawców w celu wymiany doświadczeń i współpracy. 	

15

FORESEEN POMERANIA - Fernerkundungsbasierte Holzbiomasseschätzung in den Wäldern der POMERANIA-Region

Einreicher Landeskompetenzzentrum Forst Eberswalde (LFE)	Kategorie A - Gewährleistung der Daseinsvorsorge ...
Projektpartner Landeskompetenzzentrum Forst Eberswalde, Landesforst Mecklenburg-Vorpommern A. ö. R., Ministerium für Landwirtschaft, Umwelt und Verbraucherschutz des Landes Mecklenburg-Vorpommern; Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu, Nadleśnictwo Drawno oraz Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Szczecinie	Ort/Region Euroregion Pomerania
Projektlaufzeit 2011-2013	Aktuelle Projektphase Realisierung
EU-Förderung ja	Anmerkungen -
Kernbotschaft Zur Sicherung einer nachhaltigen forstlichen Landnutzung in der Pomerania-Region sind Informationen über den Zuwachs der Wälder und die vorhandene Holzbiomasse von besonderer Bedeutung. Mit dem interdisziplinären Werkzeug „Fernerkundung“ können diese Informationen flächendeckend gewonnen werden.	
Kurzbeschreibung Aufgrund der Zunahme des internationalen Handels können die natürlichen Ressourcen einzelner Länder nicht mehr unabhängig voneinander betrachtet werden. Insbesondere aufgrund der global begrenzten Ressourcen konventioneller Energieträger besteht ein verstärktes Interesse an der umweltverträglichen, nachhaltigen und zunehmend auch grenzüberschreitenden Nutzung nachwachsender Rohstoffe. Der Projektverbund des 2011 gestarteten deutsch-polnischen EU Interreg IVa Projekts „ForeseenPomerania“, bestehend aus drei polnischen und drei deutschen Partnern, hat sich zum Ziel gesetzt, die Menge der in den Wäldern der POMERANIA-Region gespeicherten Holzbiomasse auf der Basis von fernerkundungsbasierten Verfahren (Analyse von Satelliten-, Laser- und Luftbilddaten) zu erfassen. Die im Projekt agierenden Einrichtungen ergänzen sich aufgrund ihrer unterschiedlichen Spezialisierungen und Erfahrungen. In Polen sind dies die Naturwissenschaftliche Universität Poznan, die Oberförsterei Drawno sowie die Forstliche Regionaldirektion Szczecin. Auf deutscher Seite wird der Projektverbund durch die Landesforst Mecklenburg-Vorpommern A. ö. R., das Ministerium für Landwirtschaft, Umwelt und Verbraucherschutz des Landes Mecklenburg-Vorpommern ergänzt. Als Lead-Partner übernimmt das Landeskompetenzzentrum Forst Eberswalde die Koordination des Projektes, lässt alle Ergebnisse zusammenfließen und vergleicht die verschiedenen Fernerkundungsverfahren bezüglich der Möglichkeiten des routinemäßigen Einsatzes in der Forstwirtschaft. Zwischen allen Partnern besteht ein reger Informationsaustausch. Die halbjährlich stattfindenden Projekttreffen sind durch Fachvorträge und intensive wissenschaftliche Diskussionen geprägt. Sie bilden die Grundlage für eine längerfristige Kooperation der beteiligten Einrichtungen über die Projektlaufzeit hinaus. Die über ein webbasiertes Informationssystem bereitgestellten Ergebnisse des Projektes stellen für viele Akteure in Forstwirtschaft, Umwelt, Wirtschaft und Politik eine wichtige Planungsgrundlage dar. Profiteur des Projektes ist z. B. die Holz verarbeitende Industrie, die sich bei der Ansiedlung neuer Betriebe über das Holzaufkommen im grenznahen Bereich beider Nachbarländer informieren kann. Darüber hinaus bilden derartige Informationen die Grundlage für umweltschutzfachliche Fragestellungen und die nachhaltige Waldbewirtschaftung in der POMERANIA-Region.	

15

FORESEEN POMERANIA - Oszacowanie zasobów biomasy drzewnej w lasach regionu POMERANIA na bazie teledetekcji

Zgłaszający Landeskompetenzzentrum Forst Eberswalde (LFE)	Kategoria A - Zapewnienie warunków bytowych ...
Partnerzy projektu Landeskompetenzzentrum Forst Eberswalde, Landesforst Mecklenburg-Vorpommern A. ö. R., Ministerium für Landwirtschaft, Umwelt und Verbraucherschutz des Landes Mecklenburg-Vorpommern; Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu, Nadleśnictwo Drawno oraz Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Szczecinie	Miejsce/Region Euroregion Pomerania
Okres realizacji projektu 2011-2013	Aktualny etap rozwoju projektu realizacja
Współfinansowanie ze środków unijnych tak	Uwagi -
Główne przesłanie Dla zapewnienia stabilnego wykorzystania gruntów w regionie Pomerania na potrzeby gospodarki leśnej szczególną rolę odgrywają informacje dotyczące rozwoju lasów oraz istniejących zasobów biomasy. Za pomocą interdyscyplinarnego narzędzia „teledetekcji” informacje te mogą zostać pozyskane dla całej jego powierzchni.	
Krótki opis Ze względu na wzrost handlu międzynarodowego zasoby surowców naturalnych poszczególnych krajów nie mogą być oceniane w sposób odosobniony. Szczególnie ograniczone zasoby konwencjonalnych surowców energetycznych na świecie powodują, że istnieje wzmożone zainteresowanie ekologicznym, zrównoważonym oraz w coraz większym stopniu transgranicznym wykorzystaniem surowców odnawialnych. Zespół zainicjowanego w 2011 roku polsko-niemieckiego projektu unijnego Interreg IVa, w skład którego wchodzi trzej Niemcy i trzej polscy partnerzy, postawił sobie za cel ustalenie wielkości zgromadzonej w lasach regionu POMERANIA biomasy drzewnej w oparciu o metody teledetekcji (analizę danych pozyskanych w ramach teledetekcji satelitarnej, skaningu laserowego i zdjęć lotniczych). Zaangażowane w projekt placówki uzupełniają się dzięki różnorodnym profilom specjalistycznym i zebranych doświadczeniom. Polskimi partnerami projektu są Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu, Nadleśnictwo Drawno oraz Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Szczecinie. Ze strony niemieckiej udział w nim biorą Landesforst Mecklenburg-Vorpommern A. ö. R. (Lasy Kraju Związkowego Meklemburgia-Pomorze Przednie Zakład Prawa Publicznego) i Ministerium für Landwirtschaft, Umwelt und Verbraucherschutz des Landes Mecklenburg-Vorpommern (Ministerstwo Rolnictwa, Środowiska i Ochrony Konsumentów Kraju Związkowego Meklemburgia-Pomorze Przednie). Landeskompetenzzentrum Forst Eberswalde, jako partner wiodący, koordynuje projekt, gromadzi wszystkie wyniki oraz porównuje poszczególne metody teledetekcji pod kątem możliwości ich rutynowego stosowania w leśnictwie. Pomiędzy wszystkimi partnerami projektu ma miejsce ożywiona wymiana informacji. W odstępach półrocznych w ramach projektu organizowane są spotkania, w ramach których wygłaszane są wykłady fachowe oraz prowadzone są intensywne dyskusje naukowe. Tworzą one bazę dla dalszej długofalowej współpracy biorących udział w projekcie placówek po jego zakończeniu. Udostępnione za pośrednictwem internetowego systemu informacyjnego wyniki projektu stanowią istotną podstawę planistyczną dla wielu podmiotów z obszaru gospodarki leśnej, ochrony środowiska, gospodarki oraz polityki. Beneficjentem projektu jest także przemysł obróbki drewna, który może dzięki nim uzyskać informacje na temat zasobów drewna w obszarach przygranicznych obu krajów dla potrzeb lokalizacji nowych zakładów. Ponadto informacje te stanowią podstawę dla analizy fachowych zagadnień z zakresu ochrony środowiska oraz prowadzenia zrównoważonej gospodarki leśnej w regionie POMERANIA.	

16

PI - PWP TRANSADAPT

Einreicher Deutsche Angestellten- Akademie GmbH	Kategorie A - Gewährleistung der Daseinsvorsorge ...
Projektpartner Powiatowy Urząd Pracy w Sulęcinie DAA Frankfurt (Oder) Netzwerkpartner (lokale Arbeitgeber)	Ort/Region Powiat Sulęciński (Euroregion Pro Europa Viadrina)
Projektlaufzeit Januar 2012 - Dezember 2014	Aktuelle Projektphase Realisierung
EU-Förderung ja	Anmerkungen -
Kernbotschaft Im Rahmen des Projekts erfolgt systematisch und kontrolliert ein Wissenstransfer von Netzwerklösungen und innovativen Methoden, die bereits bei der DAA erfolgreich angewandt wurden. Die erworbenen Methoden tragen zur Unterstützung der Mobilität, Aktivierung und Integration von Langzeitarbeitslosigkeit betroffenen Personen bei.	
Kurzbeschreibung Ende Dez. 2010 waren in der Region Lubuskie insgesamt 26.517 langzeitarbeitslose Personen gemeldet. Diese machen 44,8% aller arbeitslos Gemeldeten aus. Innerhalb 12 Monaten hat sich die Zahl um 3.416 erhöht. Die größte Gruppe bilden die Arbeitslosen im Alter von 25-34 (26,8%), sowie die Personen im Alter von 45-54 (26,6% insgesamt). Der größte Anteil sind Frauen - 15.220, die 57,4% der Gesamtarbeitslosen darstellen. Oft sind es Frauen, die zu kurz in Beschäftigung waren oder Frauen, die Kinder mit einer Behinderung betreuen, die nie berufstätig waren. Aufgrund oben genannter Zahlen bedarf es geeigneten Schulungsmaßnahmen, die die Langzeitarbeitslosen in der Integration auf dem Arbeitsmarkt unterstützen. Erfahrungen der DAA aus Frankfurt (Oder) in erfolgreicher Aktivierung von Langzeitarbeitslosen haben gezeigt, dass eine Änderung von Schulungsmaßnahmen für Langzeitarbeitslose notwendig sind. Seit ca. 6 Jahren wurde bei der DAA das Modulare Weiterbildungssystem eingeführt und somit das individuelle Lernen unter der Leitung eines Coachs unter Verwendung einer Lernstrategie geschaffen. Ergänzend dazu wurden Aktivierungsmaßnahmen im Bereich Gesundheit entwickelt sowie der Aufbau eines Partnernetzwerks. Gemeinsame und systemische Maßnahmen aktivieren Langzeitarbeitslose und verhindern gleichzeitig eine generationsübergreifende Langzeitarbeitslosigkeit. Die Zielgruppe sind 60 Langzeitarbeitslose Personen, insbesondere Frauen. Viele Arbeitslose empfinden den Zustand der Arbeitslosigkeit nicht als störend oder haben keine eigenen Ideen, wie dieser Zustand zu ändern ist. Dieses soziale Phänomen macht es unmöglich eine geeignete Schulungsstrategie für diese Zielgruppe zu entwickeln, die sofort die Zielgruppe aktiviert. Vielmehr sind differenzierte Schulungsangebote notwendig, die auf Netzwerken und systemischen Ansätzen aufbauen. Die von der DAA erarbeitete Aktivierungsstrategie konzentriert sich auf der Systematisierung von Bereichen, in denen eine Unterstützung notwendig ist sowie auf dem Wissenstransfer des Mentorings sowie des Monitorings: Bildung von Netzwerken (unterstützen die Koordination von Aufgaben), sportliche Aktivität bedeutet erhöhte Motivation sowie Mobilisierung, Verbesserung der Ausdauer, gesundheitliche Vorbeugung, individuelle Begleitung der Projektteilnehmer. Als Endprodukt entsteht ein innovatives Programm mit der entwickelten Methodik für die Arbeit mit Langzeitarbeitslosen. Das Programm, welches auf der individuellen Beratung und Begleitung aufbaut, hilft die Arbeitslosigkeit zu verringern sowie trägt zur Motivation, Verbesserung des Gesundheitszustands sowie des psychologischen Zustands der Zielgruppe bei. Am Ende hat jeder Teilnehmer die Möglichkeit ein 3- monatiges Praktikum oder eine berufliche Weiterbildung zu absolvieren. Um das Programm zielgerichtet einzusetzen, bedarf es einer Schulung des Fachpersonals (hier Trainer und Berufsberater). Dazu werden Schulungen organisiert sowie Material für Trainer zur Verfügung gestellt. Darüberhinaus wird die Errichtung eines Infopoints mit verstärkter Beachtung der Frauen angestrebt. Das erarbeitete Produkt entspricht den Anforderungen und Bedürfnissen in der Wojewodschaft Lubuskie und kann von den Verwendern der Wojewodschaft angewendet werden. Das Projekt setzt das Landkreis Sulęcín um. Die DAA ist Partner.	

16

PI - PWP TRANSADAPT

Zgłaszający Deutsche Angestellten- Akademie GmbH	Kategoria A - Zapewnienie warunków bytowych ...
Partnerzy projektu Powiatowy Urząd Pracy w Sulęcinie DAA Frankfurt (Oder) partnerzy sieciowi (miejscowi pracodawcy)	Miejsce/Region Powiat Sulęciński (Euroregion Pro Europa Viadrina)
Okres realizacji projektu styczeń 2012 r. - grudzień 2014	Aktualny etap rozwoju projektu realizacja
Współfinansowanie ze środków unijnych tak	Uwagi -
Główne przesłanie W ramach projektu realizowany jest systematyczny i monitorowany transfer oraz adaptacja rozwiązań sieciowych wraz z innowacyjnymi metodami wykorzystanymi wcześniej przez DAA, które usprawnią i wasprzą mobilizację i aktywizację oraz integrację osób długotrwale bezrobotnych.	
Krótki opis Na koniec XII 2010 w woj. Lubuskim odnotowano 26.517 osób długotrwale bezrobotnych, stanowiących 44,8% ogółu bezrobotnych. W okresie 12 miesięcy roku 2010 liczba tych osób zwiększyła się o 3.416 osób. Najwięcej dł. bezr. było w wieku 25-34 (26,8%), oraz 45-54 (26,6% ogółu). Większość to kobiety - 15.220 osób, stanowiące 57,4% ogółu dł. bezr. Często są to kobiety, które nie były wystarczająco długo aktywne zawodowo lub, kobiety z dziećmi niepełnosprawnymi, które nigdy nie były aktywne zawodowo. Biorąc pod uwagę powyższe dane dochodzi się do wniosku, iż koniecznym jest podjęcie takich działań szkoleniowych, które będą służyły osobom wykluczonym w ich integracji na rynku pracy. Doświadczenia w skutecznej aktywizacji bezrobotnych prowadzone przez DAA oddział Frankfurtu n./O. pokazały, iż u osób dotkniętych długotrwałym bezrobociem konieczna jest zmiana metod szkoleniowych. Od około 6 lat wprowadzono modularyzację etapów szkolenia, indywidualny tok procesu uczenia się pod opieką coacha, jak również opracowanie strategii uczenia się, coaching, zdrowie i działania prewencyjne, sieć partnerów. Wspólne i systemowe działania partnerów społecznych aktywizują długotrwale bezrobotnych i jednocześnie zapobiegają tworzenia się strukturalnego bezrobocia przechodzącego z generacji na generację. Grupą docelową projektu jest 60 osób dł. bezr. w tym w szczególności kobiety. Bierność zawodowa u grupy docelowej wynika przede wszystkim z faktu, że stan ten nie przeszkadza osobą bezr. lub osoby te nie mają pomysłu jak go zmienić. To zjawisko społeczne uniemożliwia zaplanowanie dla nich jednej i właściwej strategii, która natychmiast uaktywni tą grupę. Potrzebny jest szereg działań prewencyjno- doradczych, które preferują rozwiązania sieciowe oraz systemowe. Strategia opracowana przez DAA skupi się na usystematyzowaniu obszarów wsparcia i na transferze mentoringu oraz monitoringu: Partnerstwo sieciowe oznacza sprawniejszą koordynację działań, aktywność sportową, rezultat: większa motywacja, mobilizacja, poprawa kondycji, prewencja zdrowotna, dietetyka, indywidualne podejście, coaching uczestników projektu. Finalnym produktem będzie innowacyjny program obejmujący koncepcję współpracy z bezrobotnymi, ze wskazówkami metod działania, który poprzez kompleksowe wsparcie przyczyni się do zmniejszenia bezrobocia wśród długotrwale bezrobotnych, oraz do poprawy ich stanu zdrowia, kondycji psychofizycznej i motywacji. Pod koniec grupa docelowa ma możliwość odbycia stażu 3-miesięcznego lub szkolenia zawodowego. Warunkiem koniecznym do stosowania programu jest umiejętność jego wdrażania przez kadrę trenerską i urzędniczą: W tym celu trenerzy otrzymają zbiór instrumentów oraz wskazówki metodyczne dla trenera. Ponadto jest planowana koncepcja punktu doradczego dla długotrwale bezrobotnych ze szczególnym uwzględnieniem kobiet. Opracowany produkt odpowiada na problemy występujące w woj. lubuskim oraz jako produkt finalny po zakończeniu realizacji będzie mógł być wykorzystany przez użytkowników i odbiorców z woj. lubuskiego. Projekt jest realizowany przez Powiat Sulęciński. DAA jest partnerem w projekcie.	

17

Grenzüberschreitender Reittourismus Landkreise Vorpommern-Greifswald und Police

Einreicher Landkreis Vorpommern-Greifswald	Kategorie B - Grenzüberschreitende wirtschaftliche Verflechtungen
Projektpartner Powiat Policki, Landkreis Vorpommern-Greifswald, Nadleśnictwo Trzebież, Nadleśnictwo Gryfino, Oberförsterei Torgelow, Oberförsterei Vorpommern-Strelitz, Gmina Kołbaskowo, Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Szczecinie, Tourismusvereine: Vorpommern, M-V, Stettiner Haff, Naturpark „Stettiner Haff“, Pferdehöfe: Ludwigshof, Fliederhof, Brzózki, Tanowo, Police; Zachodniopomorskie Stowarzyszenie Jazdy Polskiej	Ort/Region Landkreis Vorpommern-Greifswald, Powiat Policki
Projektlaufzeit 2012-2013?	Aktuelle Projektphase Realisierung
EU-Förderung ja	Anmerkungen -
Kernbotschaft Erarbeitung eines grenzübergreifenden touristischen Produktes in Gestalt eines deutsch-polnischen Reitwegenetzes sowie einer gemeinsamen Reitwegekarte unter Einbeziehung der kulturellen, historischen und natürlichen Attraktionen beiderseits der Grenze.	
Kurzbeschreibung Mit der Öffnung der deutsch-polnischen Grenze wurde es möglich, neue Gebiete für den Aktivtourismus zu erschließen, darunter den Reittourismus. Wer das Reiten richtig erleben will, der möchte vor allem das intensive Naturerlebnis in einer schönen Umgebung genießen. Dafür sollen Wege zur Verfügung gestellt werden, die für das Reiten geeignet sind. Sowohl auf der polnischen als auch auf der deutschen Seite existieren zahlreiche Reiterhöfe und agrotouristische Zentren, die mit einer Vielzahl von interessanten Angeboten aufwarten können. Reitwege sind auf beiden Seiten der Grenze vorhanden. Sie sind aber bisher nicht miteinander verbunden. Auch ist der Ausbau von ausgewiesenen Reitwegen und der dazugehörigen Rastplätze auf der polnischen Seite noch nicht so weit fortgeschritten wie auf der deutschen. Um die Attraktivität des Reittourismus weiter zu erhöhen, bemühen sich beide Landkreise seit einiger Zeit die vorhandenen Reitwege zu erweitern und zu einem gemeinsamen Netz zu verknüpfen. Hinzugezogen werden jeweils Experten, also Vertreter der Forstverwaltungen, der Tourismusorganisationen und natürlich der Reiterhöfe. Die Reitwege werden an Schnittpunkten mit anderen touristischen Rad-, Wander- und Wasserwegen komplettiert. Den Abschluss mehrerer Arbeitstreffen bildete ein gemeinsames Seminar am 26. und 27.09.2012 unter dem Titel „Deutsch-polnisches Reitwegenetz“ sowie ein Workshop „Zu Fuß, zu Pferd oder mit dem Rad durch Natura 2000“ am 25.10.2012. Mit diesen Treffen konnte die Arbeit an der gemeinsamen Reitwegenetzkonzeption einen großen Schritt voran gebracht werden. Die Konzeption ist gleichzeitig Grundlage für eine Reitwegekarte „Reiten am Stettiner Haff“, die im Entwurf bereits fertig gestellt ist und nun gedruckt werden könnte. Weitere Schritte für die abschließenden Arbeiten an der Konzeption sind bereits eingeleitet. So fanden mit den Forstverwaltungen Absprachen bezüglich des grenzüberschreitenden Ausbaus von Wegeverbindungen durch die Waldgebiete statt. Darüber hinaus sind die Kreisverwaltungen ständig im Kontakt. Die Zielgruppe des Projektes umfasst neben den Freizeitreibern und Reittouristen alle an aktiver Freizeitgestaltung Interessierten. Die Zusammenarbeit stützt sich auf systematische Arbeitstreffen, die in Deutschland und Polen stattfinden sowie auf Erfahrungsaustausche zwischen deutschen und polnischen Reiterhöfen und touristischen Anbietern. An den Gesprächen nehmen regelmäßig engagierte Vertreter der Verwaltungen, der Institutionen und der Reiterhöfe teil.	

17

Transgraniczna turystyka konna na terenie powiatów Vorpommern-Greifswald i Polickiego

Zgłaszający Landkreis Vorpommern - Greifswald	Kategoria B - Transgraniczne powiązania gospodarcze
Partnerzy projektu Powiat Policki, Powiat Vorpommern-Greifswald, Nadleśnictwo Trzebież, Nadleśnictwo Gryfino, Nadleśnictwo Torgelow, Nadleśnictwo Vorpommern-Strelitz, Gmina Kołbaskowo, Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Szczecinie, Stowarzyszenia turystyczne: Vorpommern, M-V, Stettiner Haff, Park przyrody „Stettiner Haff”, Ośrodki jazdy konnej: Ludwigshof, Fliederhof, Brzózki, Tanowo, Police, Zachodniopomorskie Stowarzyszenie Jazdy Polskiej	Miejsce/Region Landkreis Vorpommern-Greifswald, Powiat Policki
Okres realizacji projektu 2012-2013?	Aktualny etap rozwoju projektu realizacja
Współfinansowanie ze środków unijnych tak	Uwagi -
<p>Główne przesłanie Stworzenie transgranicznego produktu turystycznego w postaci wytyczonych polsko-niemieckich ścieżek konnych oraz wspólnej mapy szlaków konnych z uwzględnieniem atrakcji kulturowych, historycznych i przyrodniczych obszaru po obu stronach granicy.</p>	
<p>Krótki opis Geneza terenów Powiatów Vorpommern-Greifswald i Polickiego oraz ich walory przyrodnicze powodują, że są one atrakcyjne pod kątem rozwoju turystyki przyjaznej środowisku. Otwarcie granicy polsko-niemieckiej przyczyniło się do zmniejszenia barier w uprawianiu turystyki aktywnej, pozwoliło na swobodny przepływ turystów, zarówno tych przyjeżdżających z poza regionu jak i tych mieszkających przy granicy. Puszcza Wkrzańska stała się miejscem wypoczynku mieszkańców obydwu powiatów. Posiada doskonałe warunki do uprawiania specjalistycznej turystyki jaką jest jazda konna. W związku z tym po polskiej i po niemieckiej stronie powstało wiele ośrodków jeździeckich i gospodarstw agroturystycznych zawierających bogate oferty pozwalające spełnić oczekiwania najbardziej wymagających turystów. Zainteresowanie tego rodzaju turystyka aktywną powoduje konieczność stworzenia szlaków konnych i infrastruktury związanej z miejscami postojowymi. Po obu stronach granicy, znajduje się kilka odcinków wyznaczonych szlaków konnych, jednakże nie są one ze sobą połączone i nie tworzą spójnej sieci. W tym celu oba powiaty od dawna starają się uzupełnić ścieżki konne i połączyć je ze sobą w sieć. W ramach tego prowadzone są konsultacje z ekspertami w dziedzinie jeździectwa, przedstawicielami nadleśnictw, organizacji turystycznych i oczywiście - ośrodków jeździeckich. Docelowym jest, aby szlaki konne stanowiły uzupełnienie innych szlaków – rowerowych, pieszych i wodnych, tworząc trans graniczny zintegrowany produkt turystyczny. Na przestrzeni ostatnich lat odbyło się wiele spotkań roboczych, które zakończono wspólnym seminarium w dniach 26 i 27 września 2012 r. pn. „Niemiecko – polska sieć szlaków konnych” oraz warsztatami w dniu 25 października 2012 r. pn. „Pieszko, konno lub rowerem w Naturze 2000”. Spotkania grup roboczych oraz seminaria i warsztaty pozwoliły uzupełnić opracowanie koncepcji ścieżek konnych, w wyniku której powstał projekt nowej mapy turystycznej pn. „Jazda konna nad Zalewem Szczecińskim”. Ta mapa, jako szkic jest gotowa, i mogłaby wkrótce zostać wydrukowana. Aby opracowana koncepcja była jak najbardziej realna nieustannie podejmowane są kroki w celu jej realizacji. Przedstawiciele grupy roboczej są w stałym kontakcie, prowadzone są rozmowy z przedstawicielami nadleśnictw oraz organami właściwymi do spraw obszarów chronionych. Rozmowy dotyczą rozbudowy transgranicznych ścieżek w lasach znajdujących się w obszarze przygranicznym. Grupa docelowa projektu obejmuje, poza podmiotami wymienionymi wyżej - miłośników turystyki konnej, a także osoby zainteresowane aktywną formą spędzania wolnego czasu na łonie natury. Współpraca polega na systematycznej organizacji spotkań, naprzemiennie w Polsce i w Niemczech, mających za zadanie wymianę doświadczeń pomiędzy polskimi i niemieckimi ośrodkami jeździeckimi oraz organizacjami turystycznymi. W spotkaniach uczestniczą regularnie przedstawiciele zaangażowanych samorządów, instytucji i organizacji, a także właściciele ośrodków jeździeckich.</p>	

18

Historisches Biwak in Warmatowice Sienkiewiczowskie – 2013

Einreicher Towarzystwo Przyjaciół Gminy Krotoszyce	Kategorie A - Gewährleistung der Daseinsvorsorge ...
Projektpartner Towarzystwo Przyjaciół Gminy Krotoszyce, Gmina Krotoszyce; Gemeinde Markersdorf, Starostwo Powiatowe w Legnicy, Preußische historische Militärvereinigung Berlin	Ort/Region Krotoszyce (Powiat Legnicki)
Projektlaufzeit 23.-25.08.2013	Aktuelle Projektphase Vorbereitung
EU-Förderung nein (?)	Anmerkungen -
Kernbotschaft Das Ziel der Veranstaltung ist die Erinnerung an den 200. Jahrestag der Schlacht an der Katzbach 1813, die eine große Bedeutung für die Geschichte Deutschlands und Europas hatte, unter dem Leitgedanken, dass uns die Geschichte unserer beider Völker nicht trennen sondern verbinden kann.	
Kurzbeschreibung Zur Erinnerung an den 200. Jahrestag der Schlacht an der Katzbach 1813 planen wir eine historische Inszenierung, der wir wegen des Jubiläums einen besonderen Rang verleihen möchten. Die Zielgruppe sind die Einwohner der Region um Legnica (Liegnitz), Mitglieder der historischen Gruppen aus Polen, Deutschland und Tschechen sowie die Vertreter der Partnergemeinde Markersdorf. Das Projekt wird von dem Verband der Freunde der Gemeinde Krotoszyce in der Zusammenarbeit mit der Gemeinde Krotoszyce, Gemeinde Markersdorf, dem Landratsamt in Legnica und der Preußischen historischen Militärvereinigung aus Berlin durchgeführt. Wir haben eine große Erfahrung bei der Durchführung solcher Veranstaltungen; in den Jahren 1966 – 2010 haben aus unserer Initiative sieben erfolgreiche Biwaks stattgefunden. Sie waren eine Gelegenheit zum Treffen für viele Liebhaber der Napoleonischen Zeit aus ganz Europa und haben dazu beigetragen, dass die Einwohner der Gemeinde und der ganzen Region die Waffen und militärische Ausrüstung sowie die damalige Kampftaktik kennen lernen konnten. Dank dieser Initiative konnte das bereits seit Anfang des 20. Jahrhunderts geschlossene Museum der Schlacht an der Katzbach in Dunin wieder geöffnet werden, acht Gedenksteine rekonstruiert und restauriert werden, ein Bio-Bauernhof „Stary Młyn“ [„Alte Mühle“] eröffnet werden, sowie eine Fahrradrouten um das ehemalige Schlachtfeld festgelegt und ausgeschildert werden. Das Vorhaben ist auch eine ausgezeichnete Gelegenheit für die Verbindung der materiellen Güter, d.h. der Andenken aus der Zeit der napoleonischen Kriege, unseres Wissens über diese Zeit und der Aktivitäten der Gemeindeeinwohner. Gemeint werden hier die Landfrauenverbände, die bei der Veranstaltung lokale Spezialitäten anbieten, die lokalen Künstler (Bildhauer, Strickerinnen), die ihr Handwerk ausstellen, das Angebot der Bio-Bauernhöfe und die lokalen Schulen, die thematische Veranstaltungen anbieten. Das Biwak bildet auch eine ausgezeichnete Gelegenheit zur Präsentation der lokalen Denkmalspflege und der ökologischen, historischen und regionalen Bildungsaktivitäten. Zu unserem Verband gehören auch einige Liebhaber von Kleidung und Bewaffnung aus der napoleonischen Zeit. Es ist die sog. Historische Gruppe, die mit ihrer Tätigkeit an die Tradition des 2. Infanterie Regiments des Herzogtums Warschau anknüpft. Ihre Mitglieder sind 25 Personen, Soldaten und Marketenderinnen, die Uniforme und Kleider sowie die Waffen und Militärlagerausrüstung aus dem ausgehenden 19. Jahrhundert besitzen. Die Mitglieder der Gruppe waren Mitveranstalter von 7 historischen Biwaks in der Gemeinde und haben sich an mehreren solchen Veranstaltungen in ganz Europa beteiligt. Dank den ergriffenen Maßnahmen verknüpft die historische Veranstaltung zur Erinnerung an die Schlacht an der Katzbach die historischen Gegenstände und die Aktivitäten der Einwohner und ist eine Möglichkeit zur Erarbeitung eines komplexen touristischen Angebotes, das ein interessanter Vorschlag für viele Stadteinwohner und eine ansprechende Geschichtsstunde für Kinder und Jugendliche sein kann. Das diesjährige Biwak hat eine besondere Bedeutung, da es zum 200. Jahrestag der Schlacht veranstaltet wird. Die Schlacht an der Katzbach war eine von vielen Auseinandersetzungen, die während der napoleonischen Kampagne in Schlesien 1813 auf dem Gebiet von Niederschlesien und Sachsen ausgetragen wurden. Die Erinnerung an diese Ereignisse ist eine Pflicht der heutigen Bewohner dieses Gebietes als ein Ausdruck der Rücksicht auf die Weltgeschichte, die wir als Mitglieder des Vereinten Europas schuldig sind. Seit vielen Jahren arbeiten wir im Rahmen des 1998 geschlossenen Partnervertrags mit der deutschen Gemeinde Markersdorf zusammen, sowie mit vielen historischen Verbänden, die an die Napoleonische Zeit in Schlesien und Sachsen erinnern. Diese Kooperation kommt u.a. durch die Teilnahme an vielen ähnlichen Veranstaltungen, u.a. in Grossgörschen, Wurschen, Kittlitz, Weißenberg, Zittau und Leipzig zum Ausdruck.	

18

Biwak Historyczny w Warmątowicach Sienkiewiczowskich – 2013 r.

Zgłaszający Towarzystwo Przyjaciół Gminy Krotoszyce	Kategoria A - Zapewnienie warunków bytowych ...
Partnerzy projektu Towarzystwo Przyjaciół Gminy Krotoszyce, Gmina Krotoszyce; Gemeinde Markersdorf, Starostwo Powiatowe w Legnicy, Preußische historische Militärvereinigung Berlin	Miejsce/Region Krotoszyce (Powiat Legnicki)
Okres realizacji projektu 23.-25.08.2013	Aktualny etap rozwoju projektu przygotowanie
Współfinansowanie ze środków unijnych nei (?)	Uwagi -
Główne przesłanie Celem przedsięwzięcia jest upamiętnienie 200. rocznicy Bitwy nad Kaczawą z 1813 r znaczącej dla dziejów Niemiec i Europy oraz pokazanie, że historia obu naszych narodów może ludzi łączyć, a nie dzielić.	
Krótki opis W celu upamiętnienia 200. rocznicy Bitwy nad Kaczawą z 1813 r tego zamierzamy zorganizować historyczną inscenizację, której chcemy nadać wyjątkową rangę ze względu na jubileuszowy charakter. Grupę docelową stanowią mieszkańcy regionu legnickiego, członkowie grup historycznych z Polski, Niemiec i Czech oraz przedstawiciele partnerskiej gminy Markersdorf. Projekt realizuje Towarzystwo Przyjaciół Gminy Krotoszyce przy współpracy z gminą Krotoszyce, gminą Markersdorf, Starostwem Powiatowym w Legnicy i Preussische historische Militarvereinigung z Berlina. Posiadamy bogate doświadczenie w organizowaniu tego typu imprez, ponieważ w latach 1966-2010 odbyło się z naszej inicjatywy siedem uwieńczonych sukcesem biwaków. Nasze biwaki były okazją do spotkania wielu pasjonatów epoki napoleońskiej z całej Europy, a także przyczyniły się do poznania przez mieszkańców gminy i całego regionu dziewiętnastowiecznego uzbrojenia, wyposażenia wojsk, a także ówczesnej taktyki walki. Dzięki tej inicjatywie udało się uruchomić nieczynne od czasów przedwojennych Muzeum Bitwy nad Kaczawą w Duninie, odrestaurować i zrekonstruować 13 pamiątkowych obelisków, utworzyć gospodarstwo agroturystyczne „Stary Młyn”, wytyczyć i oznakować trasę rowerową dookoła dawnego pola bitwy. Wymienione przedsięwzięcie to także doskonała forma na połączenie bogactwa materialnego, tj. pamiątek z okresu wojen napoleońskich, wiedzy jaką posiadamy na temat tego okresu z działaniami ludzi – mieszkańców gminy. Mamy tu na myśli: koła gospodyń wiejskich, które podczas imprezy oferują lokalne produkty żywnościowe, lokalnych artystów wystawiających wyroby rękodzieła (rzeźbiarz, hafciarki itp.), ofertę gospodarstw agroturystycznych oraz miejscowe szkoły, prezentujące tematyczny program artystyczny. Biwak to także okazja do pokazania lokalnej dbałości o obiekty zabytkowe, prowadzonej edukacji ekologicznej, historycznej i regionalnej. W skład naszego Towarzystwa wchodzi grupa miłośników barwy i broni z czasów napoleońskich tzw. Grupa Historyczna, która w swojej działalności nawiązuje do tradycji 2 Pułku Piechoty Księstwa Warszawskiego. Jest to stowarzyszenie 25 osób – żołnierzy i markietanek, posiadających dziewiętnastowieczne mundury i stroje, uzbrojenie i wyposażenie obozu wojskowego z końca XIX wieku. Członkowie tej grupy byli współorganizatorami siedmiu biwaków historycznych organizowanych na terenie gminy, uczestniczyli w kilkudziesięciu biwakach na terenie całej Europy. Dzięki podejmowanym działaniom impreza historyczna związana z Bitwą nad Kaczawą łączy w jedną całość pamiątki historyczne i działania mieszkańców, stanowi szansę na stworzenie kompleksowej oferty turystycznej, która stanie się kuszącą propozycją dla niejednego znudzonego życiem mieszczucha oraz świetną lekcją historii dla dzieci i młodzieży. Tegoroczny biwak ma szczególny wymiar, ponieważ jest organizowany w 200. rocznicę Bitwy nad Kaczawą, która była jedną z wielu batalii jakie miały miejsce podczas napoleońskiej Kampanii Śląskiej w roku 1813 na obszarze Dolnego Śląska i Saksonii. Upamiętnienie tego faktu to obowiązek dla obecnych mieszkańców tych ziem jako wyraz szacunku dla historii powszechnej, który jesteśmy powinni okazywać jako członkowie zjednoczonej Europy. Od wielu lat współpracujemy z gminą niemiecką Markersdorf w ramach zawartej w roku 1998 umowy partnerskiej, a także z wieloma stowarzyszeniami historycznymi zajmującymi się upamiętnieniem epoki napoleońskiej na Śląsku i w Saksonii, co znajduje swój wyraz między innymi w uczestnictwie w wielu imprezach tego typu, min. w Grossgoerschen, Wurschen, Kittlitz, Weisenberg, Zittau,Leipzig.	

19

Geopark Muskauer Faltenbogen – eine Kulturlandschaft verbindet

Einreicher Amt Döbern-Land, Geoparkbüro	Kategorie A - Gewährleistung der Daseinsvorsorge ...
Projektpartner Amt Döbern-Land, Landkreis Spree-Neiße, Miasto Łęknica, Stowarzyszenie „Łuk Mużakowa“, Förderverein „Geopark Muskauer Faltenbogen e.V.“, Landkreis Görlitz	Ort/Region Land Brandenburg, Freistaat Sachsen; Województwo Lubuskie
Projektlaufzeit (2004-) 2012-∞	Aktuelle Projektphase Realisierung
EU-Förderung ja	Anmerkungen -
Kernbotschaft Der Geopark Muskauer Faltenbogen verbindet Polen & Deutschland auf einzigartige Weise. Polnische und deutsche Partner rücken durch nachhaltige Inwertsetzung der Landschaft und Umsetzung gemeinsamer Projekte in Bildung, Tourismus & Infrastruktur zusammen.	
Kurzbeschreibung Der Geopark Muskauer Faltenbogen soll als grenzübergreifender Geopark weiterentwickelt und gelebt werden. Neben der Bewahrung der geologischen Besonderheiten und der einzigartigen Kulturlandschaft gilt es, die Kultur- und Rohstoffgeschichte der Region nachhaltig und langfristig wirksam mit und für die Bevölkerung vor Ort in Wert zu setzen . Verborgene Potenziale und Traditionen, wie bspw. die Glasmacherkunst, sollen wiederbelebt und gefestigt werden. Durch zahlreiche Projekte werden möglichst viele Bevölkerungsgruppen, Bildungs- und Forschungseinrichtungen, Kommunen und kommunale Institutionen, Naturschutz und Forst, Tourismusverbände und touristische Leistungsträger, Unternehmen und Freizeiteinrichtungen u.v.a.m. eingebunden. Schwerpunkte der aktuellen Aktivitäten sind die (geowissenschaftliche) Bildung , der Ausbau der Infrastruktur und die Entwicklung eines nachhaltigen (Geo-) Tourismus . Im Bereich Bildung tragen gemeinsame polnisch-deutsche Schulprojekte zur Verständigung bei, die Bereitstellung von schulischen Projektbausteinen wird den Unterricht praxisnah ergänzen. Geschulte Geoparkführer, aber bspw. auch Töpfer und andere Traditionshandwerker, werden in die Wissensvermittlung aktiv eingebunden. Im Bereich Infrastruktur gilt es, bestehende Routen zu attraktivieren, neue Wegebeziehungen zu schaffen und den Besucher mit einem einheitlichen Wegeleitsystem zu den regionalen touristischen Highlights zu führen. Im Bereich Tourismus soll die Vernetzung der Angebote gemeinsam mit der zielgruppenspezifischen Vermarktung zur Stärkung der Außenwirkung beitragen. Regionale Veranstaltungen wie bspw. die Geoparktage oder das Anradeln sollen insbesondere auch die regionale Bevölkerung ansprechen, sie an das Thema Geopark heranzuführen und zur Erhöhung der Lebensqualität beitragen. An der Umsetzung der Projekte sind zahlreiche polnische und deutsche Partner beteiligt. Die Kooperationspartner sind durch Partnerschaftsvereinbarungen, Kooperationsverträge und vor allem durch zahlreiche, nur gemeinsam zu erreichende Ziele miteinander verbunden . Durch den Verleih der Titel als Europäischer und Globaler Geopark unter Schirmherrschaft der UNESCO erhielt die Zusammenarbeit im Jahr 2011 eine solide Arbeitsgrundlage. Der erste Schritt zu einer dauerhaften Struktur erfolgte 2012 mit einem INTERREG-IVa-Antrag. Das Amt Döbern-Land wird in den Jahren bis einschl. 2014 in Kooperation mit dem Landkreis Spree-Neiße, der Stadt Lęknica sowie dem polnischen „Stowarzyszenie Luk Muzakowa“ und dem deutschen „Förderverein Geopark Muskauer Faltenbogen“ o.g. Projekte anschieben und umsetzen, um die Region nachhaltig aufzuwerten. Weitere Partner konnten bereits gefunden werden, u. a. Unternehmen und touristische Leistungsanbieter der Region, der Forst und der NABU. Diese Vernetzung soll zu einem starken dauerhaften Bündnis führen, das die Entwicklung der Region beflügeln und einen messbaren Mehrwert erzeugen wird.	

19

Geopark Łuk Mużakowa – krajobraz kulturalny łączy

Zgłaszający Amt Döbern-Land	Kategoria A - Zapewnienie warunków bytowych ...
Partnerzy projektu Amt Döbern-Land, Landkreis Spree-Neiße, Miasto Łęknica, Stowarzyszenie „Łuk Mużakowa”, Förderverein „Geopark Muskauer Faltenbogen e.V.”, Landkreis Görlitz	Miejsce/Region Land Brandenburg, Freistaat Sachsen; Województwo Lubuskie
Okres realizacji projektu (2004-) 2012-∞	Aktualny etap rozwoju projektu realizacja
Współfinansowanie ze środków unijnych tak	Uwagi -
<p>Główne przesłanie Geopark Muskauer Faltenbogen – Park Krajobrazowy Łuk Mużakowa łączy Polskę i Niemcy w niepowtarzalny sposób. Długotrwałe wykorzystanie krajobrazu i realizacja wspólnych projektów oświatowych, turystycznych i infrastrukturalnych zbliża do siebie polskich i niemieckich partnerów.</p>	
<p>Krótki opis Geopark Muskauer Faltenbogen (Łuk Mużakowa) ma w założeniu rozwijać się i funkcjonować jako transgraniczny Park Krajobrazowy. Poza zachowaniem osobliwości geologicznych i wyjątkowego krajobrazu kulturalnego obowiązuje zasada długotrwałego i efektywnego, lokalnego rozwoju regionalnej historii kultury i surowców we współpracy z mieszkańcami regionu i dla nich. Ukryte potencjały i tradycje, takie jak sztuka formowania szkła powinny być ponownie ożywione i utrwalane. W realizacji licznych projektów brać udział powinno możliwie wiele grup ludności, instytucji oświatowo-badawczych, gmin i ośrodków gminnych, organów ochrony przyrody i zasobów leśnych, stowarzyszeń i podmiotów branży turystycznej, przedsiębiorstw i instytucji turystycznych i wiele innych. Główne zadania aktualnych działań to (związana z naukami o ziemi) oświata, rozbudowa infrastruktury oraz rozwój zrównoważonej (geo-) turystyki. Wkład w porozumienie mają wspólne polsko-niemieckie projekty szkolno-oświatowe, a wdrażanie elementów projektów na płaszczyźnie szkolnej w praktyczny sposób uzupełni nauczanie. W przekazywanie wiedzy aktywnie włączeni zostaną fachowi przewodnicy po Geoparku, ale także garncarze, czy inne tradycyjne rzemiosła. Plany infrastrukturalne stawiają sobie za cel uatrakcyjnienie istniejących tras, stworzenie nowych połączeń drogowych i doprowadzenie turysty dzięki jednolitemu systemowi kierowania do najważniejszych w regionie punktów turystycznych. Integracja ofert w zakresie turystyki wraz z kierowaniem ich do określonych grup docelowych ma na celu wzmocnienie widoczności tych działań. Regionalne imprezy, tak jak na przykład Dni Parku Krajobrazowego lub rozpoczęcie sezonu rowerowego powinny być kierowane zwłaszcza do lokalnej ludności, przybliżając jej temat Geoparku i przyczyniając się do lepszej jakości jej życia. W realizacji projektów uczestniczą liczni polscy i niemieccy partnerzy. Partnerów kooperacyjnych łączą umowy partnerskie, kooperacyjne, a przede wszystkim liczne cele, które osiągnąć można tylko wspólnie. Współpraca ta uzyskała solidne robocze podstawy w roku 2011 dzięki nadawaniu tytułów, jako Europejski i Globalny Geopark pod patronatem UNESCO. Pierwszy krok do zbudowania długotrwałej struktury poczyniony został w roku 2012 poprzez złożenie wniosku INTERREG-IVa. Regionalny Urząd Döbern-Land w kooperacji z Powiatem Spree-Neiße (Szprewa-Nysa), miastem Łęknica oraz polskim „Stowarzyszeniem Łuk Mużakowa” i niemieckim stowarzyszeniem „Förderverein Geopark Muskauer Faltenbogen“ do roku 2014 włącznie wspierać i realizować będą powyższe projekty, w celu trwałego zwiększania wartości regionu. Udało się także pozyskać innych partnerów, m.in. regionalne firmy i usługodawców turystycznych, lasy państwowe i organizację ekologiczną NABU. Integracja ta doprowadzi do stworzenia silnego i trwałego związku, który przyspieszy rozwój regionu i nada mu wymierną dodatkową wartość.</p>	

20

Gastronomie und Touristik als die treibende Kraft der Entwicklung des Lebuser und Brandenburger Landes

Einreicher Zespół Szkół Gastronomicznych im. Febronii Gajewskiej-Karamać w Gorzowie Wlkp.	Kategorie B - Grenzüberschreitende wirtschaftliche Verflechtungen
Projektpartner Zespół Szkół Gastronomicznych im. Febronii Gajewskiej-Karamać w Gorzowie Wlkp. (ZSG); Berufsförderungswerk e.V. des Bauindustrieverbandes Berlin - Brandenburg e.V. und der Handwerkskammer Frankfurt (Oder) - ÜAZ Frankfurt/Oder - Wriezen (ÜAZ)	Ort/Region Land Brandenburg, Województwo Lubuskie
Projektlaufzeit 2009-2017	Aktuelle Projektphase Realisierung
EU-Förderung ja	Anmerkungen -
Kernbotschaft Die deutsch-polnische Kooperation, die Bearbeitung des gemeinsamen Modellvorhabens zur Ausbildung in gastronomischen Berufen in der Grenzregion, die Förderung der touristischen Vorteile der beiden Regionen, die Erhöhung der Berufs- und Sprachkompetenzen der Begünstigten.	
Kurzbeschreibung Das Projekt ist innovativ, daraus folgt eine neue Qualität der Zusammenarbeit. Innovativ ist auch die Thematik des Projektes und die Betrachtungsweise. Die Dynamik des Projektes war schon während seiner Dauer erkennbar. Die Aufstellung der zusammenarbeitenden Subjekte, die ergreifende Maßnahmen und die Voraussetzungen des Projektes sowohl organisatorische als auch finanzielle sind die Garantie der richtigen Projektdurchführung und der vorausgesetzten Zielerreichung. Das Projekt kann als Vorbild für die Lösung derselben oder ähnlichen Arten von Problemen in anderen Orten dienen. Die Projektergebnisse sind: die Entstehung eines Deutsch-Polnischen Bildungszentrums, die Erarbeitung und Veröffentlichung einer Sammlung von Unterrichtsentwürfen „Bildungsmodell für das Oderland Brandenburg und Lubuskie Land“ sowie eines Reiseführers „Oderlandmenü oder ein touristisch-kulinarischer Reiseführer durch das Lubuskie Land und Brandenburg“, eines polnisch-deutschen sowie deutsch-polnischen Handwörterbuches (Gastronomiegewerbe, regionale Bildung). Bereiche der Zusammenarbeit und Kooperation mit ÜAZ: In den Jahren 2009-2011 hat das BSZG im Einvernehmen mit dem ÜAZ das Projekt „Grenzüberschreitende Küche“ durchgeführt, dank dieses Projektes ist Deutsch-Polnisches Bildungszentrum mit dem Sitz im BSZG entstanden. Das Bildungszentrum wurde modern für die Zwecke der Berufs- und Sprachbildung eingerichtet. Das Projekt besteht darin, eine nachhaltige sowie ständige deutsch-polnische Bildungskooperation für ein gemeinsames Dienstleistungsangebot im Tourismussektor herauszubilden. Die Kooperation beruht auf verschiedenen Handlungen, vor allem auf solchen, die die Berufsqualifikationen und Sprachkompetenzen erhöhen, das Wissen über die Euroregion vertiefen, sowie die Motivation und die Kreativität wecken. Man hat das gemeinsame Modellvorhaben zur Ausbildung in gastronomischen Berufen in der deutsch-polnischen Grenzregion erarbeitet. Im Jahr 2012 hat das BSZG in Vereinbarung mit dem ÜAZ das Projekt „Polnisch-deutsche Treffen im Bereich der Touristik und Kochkunst“ durchgeführt. Das Ziel des Projektes ist die Fortsetzung der polnisch-deutschen Zusammenarbeit zwischen den beiden Partnern im Rahmen der gemeinsamen Bildungskooperation und die Entwicklung unter den Begünstigten des gastronomischen und sprachlichen Wissens, das für das Funktionieren auf dem touristisch-gastronomischen Arbeitsmarktes notwendig ist. Das Projekt hat auch zum Ziel die Vertiefung des Wissens über die Grenzregion und ihre Vorteile. Im Jahr 2012 im Rahmen des Programms Leonardo da Vinci beginnt die Realisierung des Projektes „Moderne Berufsausbildung als Chance auf dem europäischen Arbeitsmarkt“. Im Jahr 2013 plant das BSZG im Einvernehmen mit dem ÜAZ das Projekt „Grenzüberschreitender Lehrer – moderner Lehrer der Berufsschule“ durchzuführen, das die Verstärkung der deutsch-polnischen Kooperation auf der Ebene der Kompetenz der Lehrkräfte beider Einrichtungen darstellen soll. Bisherige Zusammenarbeit hat Ergebnisse in Form der Bildung einer nachhaltigen deutsch-polnischen Kooperation sowie der Entstehung eines Deutsch-Polnischen Bildungszentrums gebracht, die Zusammenarbeit hat den Schülern die Entwicklungschancen in der Lebuser und Brandenburger Grenzregion gezeigt.	

20

Gastronomia i turystyka dźwignią rozwoju Ziemi Lubuskiej i Brandenburgii

Zgłaszający Zespół Szkół Gastronomicznych im. Febronii Gajewskiej-Karamać w Gorzowie Wlkp.	Kategoria B - Transgraniczne powiązania gospodarcze
Partnerzy projektu Zespół Szkół Gastronomicznych im. Febronii Gajewskiej-Karamać w Gorzowie Wlkp. (ZSG); Berufsförderungswerk e.V. des Bauindustrieverbandes Berlin - Brandenburg e.V. und der Handwerkskammer Frankfurt (Oder) - ÜAZ Frankfurt/Oder - Wriezen (ÜAZ)	Miejsce/Region Land Brandenburg, Województwo Lubuskie
Okres realizacji projektu 2009-2017	Aktualny etap rozwoju projektu realizacja
Współfinansowanie ze środków unijnych tak	Uwagi -
Główne przesłanie Kooperacja polsko-niemiecka, opracowanie wspólnego modelu kształcenia dla gastronomii na pograniczu, promowanie walorów turystycznych obu regionów, podnoszenie kompetencji zawodowych i językowych beneficjentów.	
Krótki opis Projekt jest innowacyjny, wynika z niego nowa jakość współpracy. Innowacyjna jest też tematyka projektu i sposób podejścia. Dynamika projektu widoczna była jeszcze w trakcie jego trwania. Skład współpracujących podmiotów, podjęte działania oraz założenia projektu zarówno organizacyjne i finansowe są gwarancją prawidłowej realizacji projektu oraz osiągnięcia założonych celów. Projekt może służyć za wzorzec dla rozwiązywania problemów tego samego rodzaju lub podobnych w innych miejscach. Rezultatami projektu jest utw. Polsko-Niemieckiego Centrum Kształcenia, oprac. i wyd.: zbioru scenariuszy zajęć "Model kształcenia dla lubusko-brandenburskiego pogranicza", „Nadodrzańskie menu czyli przewodnik turystyczno-kulinarny po Brandenburgii i Ziemi Lubuskiej”, podręcznego pol.-niem. i niem.-pol. słowniczka tematycznego (gastronomia, edukacja regionalna). Koop. org. jest w partnerstwie nawiązanym w 2009r. Zorg. wizyty studyjne i podjęto decyzję o napisaniu i realizacji wspólnego projektu. W lat. 2009-2012 zreal. projekty: Kuchnia transgraniczna Gorzów Wielkopolski – Frankfurt nad Odrą. Polsko-niemiecka kooperacja edukacyjna na rzecz wspólnego rynku usług turystycznych", „Polsko-niemieckie spotkania turystyczno-kulinarne”, Leonardo da Vinci. Współp. układała się płynnie. Na 2013r. zaplanowano realizację projektu „Nauczyciel transgraniczny-nowoczesnym nauczycielem szkoły zawodowej”. Zakres współpr. i partner. z ÜAZ: W 2009-2011 ZSG i ÜAZ zreal. w poroz. projekt „Kuchnia transgraniczna”, dzięki któremu powst. Pol.-Niem. Centrum Kształcenia, mieszczące się w ZSG. Centrum zostało nowoczesnie wyposaż. pod kątem kształcenia zawodowego i językowego. Przedsięwzięcie polega na zbudowaniu trwałej pol.-niem. koop. edu. na rzecz wspólnego rynku usł. turyst., opartej na różnorodnych działaniach, ukierunkowanych na podnoszenie kompetencji zaw. i językowych, pogłębianie wiedzy o euroregionie oraz psychologicznym treningu motywacji i wyzwaniu kreatywności. Wyprac. wspólny model kształcenia na pograniczu lubusko-brandenburskim. W 2012r. ZSG i ÜAZ zreal. w partn. projekt „Polsko-niemieckie spotkania turystyczno – kulinarne”. Celem jest kontynuacja współpr. pol.-niem. pomiędzy Partnerami w zakr. koop. eduk. i rozwijanie wśród beneficjentów wiedzy i umiejętn. gastronom. oraz językowych niezbędnych do funkcjonowania na turystys.-gastron. rynku pracy. Projekt ma także na celu pogłębienie wiedzy na temat przygranicznego regionu i jego walorów. W 2013r. w ramach progr. Leonardo da Vinci rozpocz. się real. projektu „Nowoczesne kształcenie zawodowe szansą na europ. rynku pracy”. W 2013 r. ZSG i ÜAZ planują jeszcze zreal. w partn. projektu „Nauczyciel transgraniczny – nowoczesnym nauczyc. szk. zaw.”, który ma stanowić wzmocnienie pol.-niem. koop. w płaszc. kompetencji kadry pedagog. obu instyt. Dotychczas. współpr. przyniosła efekty w postaci nawiązania trwałej koop. pol.-niem., utw. Pol.-Niem. Centr. Kształ. oraz wskazała uczniom szanse rozwoju na pogr. lubusko-brandenburskim.	

21

Deutsch- polnische Tourist Info der Europäische Doppelstadt Frankfurt(Oder)/ Słubice

Einreicher Tourismusverein Frankfurt(Oder) e.V	Kategorie B - Grenzüberschreitende wirtschaftliche Verflechtungen
Projektpartner Tourismusverein Frankfurt(Oder) e.V. Miasto i Gmina Słubice	Ort/Region Frankfurt (Oder); Słubice
Projektlaufzeit 2005-∞	Aktuelle Projektphase Realisierung
EU-Förderung ja	Anmerkungen -
Kernbotschaft Aufbau sowie Betrieb einer deutsch-polnischen Tourist- Information in der Europäischen Doppelstadt, die zur Stärkung der deutsch-polnischen Zusammenarbeit auf touristischer Ebene führt. Grenzüberschreitender Austausch von Informationen, Entwicklung einheitlicher touristischer Produkte und Schaffung eines gemeinsamen Vermarktungssystems für den Grenzraum.	
Kurzbeschreibung Die Idee einer gemeinsamen Vermarktung begann mit dem GI Interprojekt III A Brandenburg Lubuskie 2005-2007 Entwicklung eines grenzüberschreitenden touristischen Marketings der Städte Słubice und FFO. Im Rahmen dieses Projektes wurden folgende Ziele umgesetzt: ein gemeinsamer Internetauftritt, deutsch-polnische Printprodukte, ein gemeinsamer Präsentationsstand und Coaching der touristischen Leistungsträger. Die Arbeit wurde über gemeinsame SPF Projekte fortgesetzt, so dass sich eine kontinuierliche Zusammenarbeit zwischen dem Tourismusverein und der Gemeinde Słubice entwickelte. Dazu gehörten ein gemeinsames Gastgeberverzeichnis der Doppelstadt sowie die grenzüberschreitende Vermittlung der Übernachtungskapazitäten. Weiterhin wurde z.B. die internationale Feuersternfahrt „2 Länder, 2 Städte, eine Feuerwehrsternfahrt“ mit ca. 5000 Teilnehmern gemeinsam touristisch organisiert und betreut. Seit 2011 laufen die Arbeiten am Projekt „Auf dem Fundamenten gemeinsamer Geschichte die Zukunft aufbauen; Bau des Deutsch- Polnischen Zentrums Bolfrashaus in Frankfurt(Oder) und Vorbereitungen für den Bau des Kleistturms in Słubice als „Leuchttürme“ eines grenzübergreifenden, Frankfurt- Słubicer Tourismusmarketings“. Der Tourismusverein ist Partner in diesem Projekt. Die Aufgabe ist es, die deutsch-polnische Tourist- Information während des Projektes zu einem Instrument des grenzüberschreitenden Marketings zu entwickeln, so dass nach der Fertigstellung des Bolfrashauses die deutsch-polnische Tourist- Information in das Bolfrashaus einziehen kann. Unsere Zielgruppen sind: - Tagestouristen (angebotssensible Berliner, Geschäftsreisende, Kulturinteressierte, Radtouristen, Wandertouristen) 1,6 Mio Tagesgäste/Jahr, - Kulturtouristen (Intellektuelle Kulturliebhaber) , - Bewohner der Europäische Doppelstadt Frankfurt(Oder)/ Słubice	

21

Polsko-Niemiecka Informacja Turystyczna w Europejskim Dwumieście Frankfurt nad Odrą/Słubice

Zgłaszający Tourismusverein Frankfurt(Oder) e.V	Kategoria B - Transgraniczne powiązania gospodarcze
Partnerzy projektu Tourismusverein Frankfurt(Oder) e.V. Miasto i Gmina Słubice	Miejsce/Region Frankfurt (Oder); Słubice
Okres realizacji projektu 2005-∞	Aktualny etap rozwoju projektu realizacja
Współfinansowanie ze środków unijnych tak	Uwagi -
<p>Główne przesłanie Stworzenie oraz dalsza działalność polsko-niemieckiej informacji turystycznej w Europejskim Dwumieście, mające na celu wzmocnienie polsko-niemieckiej współpracy na poziomie turystycznym. Transgraniczna wymiana informacji, opracowanie jednolitych produktów turystycznych oraz stworzenie wspólnego systemu promocji turystycznej dla strefy przygranicznej.</p>	
<p>Krótki opis Ideę wspólnej promocji obu miast rozpoczął Interprojekt GI IIIA Brandenburgia Lubuskie 2005-2007 Rozwój transgranicznego marketingu turystycznego miast Słubice i Frankfurtu nad Odrą. W ramach tego projektu, zrealizowano następujące cele: wspólną stronę internetową, polsko-niemieckie publikacje, wspólne stoisko targowe i coaching/ warszaty dla przedstawicieli branży turystycznej. Pracę nad wspólną, transgraniczną promocją kontynuowano poprzez kolejne SPF-projekty, co pozwoliło na dalszy rozwój współpracy między Stowarzyszeniem Turystyki we Frankfurcie nad Odrą i Miastem Słubice. Stworzony został wspólny Informator Bazy Noclegowej i Turystycznej obu miast jak i system umożliwiający transgraniczne pośrednictwo w wynajmowaniu miejsc noclegowych po obu stronach Odry. Kolejnym wspólnym przedsięwzięciem był min. zorganizowany dla ponad 5000 tys. uczestników Międzynarodowy Rajd Gwiazdzisty: "2 kraje, 2 miasta, jeden Rajd Gwiazdzisty", które Stowarzyszenie nie tylko współorganizowało ale również nadzorowało od strony logistycznej. Od 2011 trwają prace w ramach projektu "Budowanie przyszłości na wspólnych fundamentach historii - Budowa Polsko-Niemieckiego Centrum Domu Bolfrasa Wieży Kleista w Słubicach" (etap I) jako "latarnie morskie" transgranicznego, słubicko-frankfurckiego marketingu. Stowarzyszenie Turystyki jest partnerem w tym projekcie. Misją projektu jest min. wypromowanie polsko-niemieckiej informacji turystycznej jako jednego z instrumentów promocji regionu przygranicznego, tak, aby po zakończeniu budowy Centrum polsko- niemiecka Informacja Turystycznej mogła nie tylko przenieść się do nowego budynku ale kontynuować już rozpoczętą działalność.</p> <p>Nasze grupy docelowe to:</p> <ul style="list-style-type: none"> - turyści i odwiedzający jednodniowi (wymagający turyści z Berlina i okolic, przedstawiciele turystyki biznesowej, kulturowej, rowerowej i pieszej) 1.600.000 odwiedzających jednodniowych w ciągu roku, - miłośnicy kultury wysokiej (), - mieszkańcy miasta partnerskiego Europejskiej Frankfurt (Oder) / Słubice 	

22

„Grüne Energie“ Zusammenarbeit der UZ Grünberg und BTU Cottbus

Einreicher Uniwersytet Zielonogórski	Kategorie B - Grenzüberschreitende wirtschaftliche Verflechtungen
Projektpartner Uniwersytet Zielonogórski BTU Cottbus Miasto Zielona Góra Stadt Cottbus	Ort/Region Zielona Góra, Cottbus
Projektlaufzeit 2013	Aktuelle Projektphase Vorbereitung
EU-Förderung ja	Anmerkungen -
Kernbotschaft Förderung der Zusammenarbeit zwischen dem Technologie- und Wissenschaftspark der Universität Zielona Góra und dem Technologie- und Industriepark TIP Cottbus mit dem Ziel der Verbesserung des Zuganges zur Forschung und des Technologietransfers sowie zum Aufbau eines grenzüberschreitenden Systems der Förderung von Innovationen.	
Kurzbeschreibung Im Rahmen des Projektes werden zwei Teilprojekte vorbereitet: Teilprojekt 1: Beeinflussungsfaktoren für die effektive Nutzung der Wärmeenergie in Wohngebäuden Ziele: Im Rahmen des ersten Projektteils ist vorgesehen im Gebiet des Wissenschafts- und Technologieparks der Universität Zielona Góra in Nowy Kisieln zwei, in Bezug auf Form und eingesetzte Baustoffe gleiche, experimentelle, eingeschossige Labore mit der Fläche von je ca. 100 m ² zu errichten. Im Ergebnis des Projektes sollen Modelllösungen vorgeschlagen, die bei gegebenem Wärmeschutz und gegebener Lüftung der Kostenrechnung am besten gerecht werden. Beide Labore werden mit mechanischer Lüftung, mechanischer Lüftung mit Wärmerückgewinnung im rekuperativen Verfahren, natürlicher Lüftung und Erdreichwärmetauscher ausgestattet sein. Für alle Modelllösungen werden die Lebenszyklen von Umwelt und Wirtschaft untersucht LCA(Life Cycle Assessment) und LCC (Life Cycle Cost). Teilprojekt 2: Grenzüberschreitende deutsch-polnische Infrastruktur für die Verbesserung des Umweltzustandes Ziele: Im Rahmen des zweiten Teilprojektes werden im Fördergebiet Maßnahmen zur Intensivierung der Nutzung von erneuerbaren Energiequellen für die Stromerzeugung in hauseigenen Anlagen und im Verkehr getroffen. An der Universität Zielona Góra (UZ) und an der Technischen Brandenburgischen Universität (BTU) werden zwei Anlagen für erneuerbare Energiequellen, also saubere umweltfreundliche Anlagen, die auch für didaktische Zwecke vorgesehen sind, errichtet. Im Rahmen des Projektes wird weiterhin ein mobiles elektrisches Labor aufgebaut– das sich durch sehr niedrige Lärm- und Schadstoffemissionen auszeichnen soll. Das Fahrzeug - Labor wird auf der Strecke Zielona Góra – Cottbus fahren und u.a. für den Studentenaustausch (im Rahmen der Didaktik können die Labore des jeweiligen Partners genutzt werden und im Rahmen des Kulturaustausches werden Studenten an Kulturveranstaltungen des Partners teilnehmen können). Für die Erweiterung der Forschungsarbeit der Mitarbeiter der UZ und der BTU sowie für die Vertiefung der Zusammenarbeit der Stadtverwaltungen von Cottbus und Zielona Góra kann das Fahrzeug zur Verfügung stehen. Darüber hinaus wird eine öffentliche multimediale Plattform eingerichtet, die eine Online-Verfolgung der Parameter in den Kraftanlagen beider Partner ermöglichen wird. Auf der multimedialen Plattform werden auch aktuelle Informationen über den Verlauf des Projektes im Rahmen der Projektförderung veröffentlicht. Außerdem werden zwei öffentliche Elektrotankstellen, je eine an der UZ und an der BTU aufgebaut. Sie werden für die Ladung der Batterien des mobilen Labors, das im Rahmen des Projektes zusammengebaut wird, genutzt und stehen auch für die Nutzung der Elektrofahrzeuge privater Nutzer zur Verfügung. Beide Elektrotankstellen werden mit der „sauberen“ Energie aus den Stromerzeugungsanlagen gespeist. Die darüber hinaus anfallende Energie wird für die Speisung der Labore an beiden Universitäten verwendet. In diesem Istzustand des Projektes bearbeiten die deutsch-polnischen Forschungsgruppen die Ausschreibungsunterlagen für weitere Projektaufgaben. Geplanter Termin für den Baubeginn der Forschungslabore und des Elektrobusses ist für Mai 2013 vorgesehen, für die Inbetriebnahme – Oktober 2013.	

22

**„Zielona energia” Współpraca Uniwersytetu Zielonogórskiego (UZ) i
 Brandenburgische Technische Universität (BTU)**

Zgłaszający Uniwersytet Zielonogórski	Kategoria B - Transgraniczne powiązania gospodarcze
Partnerzy projektu Uniwersytet Zielonogórski BTU Cottbus Miasto Zielona Góra Stadt Cottbus	Miejsce/Region Zielona Góra, Cottbus
Okres realizacji projektu 2013	Aktualny etap rozwoju projektu przygotowanie
Współfinansowanie ze środków unijnych tak	Uwagi -
Główne przesłanie Stymulowanie współpracy pomiędzy Parkiem Naukowo-Technologicznym Uniwersytetu Zielonogórskiego, a TIP Centrum Technologiczne w Cottbus na rzecz poprawy dostępu do wiedzy naukowej i transferu technologii, oraz budowy transgranicznego systemu wspierania innowacji i rozwoju technologii.	
Krótki opis W ramach projektu zostaną przygotowane dwa podprojekty. Podprojekt 1: Czynniki determinujące efektywność wykorzystania energii cieplnej w budynkach mieszkalnych Cele podprojektu: W ramach pierwszego pod-projektu planuje się budowę na terenie Parku Naukowo-Technologicznego UZ w Nowym Kisielinie dwóch identycznych, pod względem kształtu i zastosowanych materiałów budynków laboratoryjno - doświadczalnych. Będą to budynki jednokondygnacyjne o powierzchni około 100 m ² , każdy. Celem ogólnym podprojektu będzie zaproponowanie rynkowi modelowych rozwiązań niedrogich, blisko zero energetycznych budynków, przy uwzględnieniu takich zmiennych, jak izolacyjność cieplna, rodzaju wentylacji oraz odpowiedniego wprowadzania rozwiązań energii odnawialnej pozyskujących energię elektryczną i ciepłą i sposoby zarządzania nimi, z teoretyczną możliwością oddawania nadmiaru wyprodukowanej energii do sieci energetycznej. Dla wszystkich konfiguracji rozwiązań badane będą cykle życiowe dla środowiska i gospodarki LCA(Life Cycle Assessment) i LCC (Life Cycle Cost). Podprojekt 2: „Transgraniczna infrastruktura polsko – niemiecka, dla poprawy stanu środowiska naturalnego” Cele podprojektu: W ramach drugiego podprojektu na terenach wsparcia podjęte zostaną działania zmierzające w kierunku intensyfikacji wykorzystywania odnawialnych źródeł energii do produkcji energii elektrycznej w instalacjach przydomowych oraz w ruchu kołowym. Na terenie Uniwersytetu Zielonogórskiego (UZ) oraz Brandenburgskiego Technicznego Uniwersytetu (BTU) zostaną zbudowane dwie instalacje zasilane ze źródeł odnawialnych energii elektrycznej (instalacje będą również pełniły funkcje demonstracyjne). Następnie w ramach projektu zostanie zbudowane mobilne laboratorium elektryczne – pojazd charakteryzujący się minimalną emisją hałasu oraz szkodliwych substancji. Laboratorium kursując pomiędzy Zieloną Górą a Cottbus, wykorzystywane będzie m.in. do wymiany studentów (dydaktyka – m.in. korzystanie z nowoczesnych laboratoriów partnera; kultura – uczestnictwo w imprezach kulturalnych organizowanych przez partnera), zacieśniania współpracy naukowej pracowników UZ oraz BTU w ramach wspólnych prac badawczych, jak również współpracy urzędów miast Zielona Góra i Cottbus oraz ich jednostek. U uruchomiona zostanie również ogólnodostępna platforma multimedialna, pozwalająca na ciągły monitoring online parametrów pracy siłowni obu partnerów projektu. W wyniku podjętych działań mieszkańcy terenów wsparcia, mając stały dostęp do informacji o zasobach energii niekonwencjonalnej (słońce, wiatr), będą w stanie oszacować wielkość oraz opłacalność budowy instalacji przydomowych. Zbudowane będą również dwa ogólnodostępne terminale szybkiego ładowania mobilnego laboratorium, po jednym na terenie UZ oraz BTU. Terminale wykorzystywane będą do ładowania mobilnego laboratorium elektrycznego (zbudowanego w ramach projektu) oraz pojazdów elektrycznych mieszkańców regionu. Oba terminale zasilane będą „czystą”, pochodzącą z instalacji odnawialnych energią elektryczną, której nadwyżki w celu zwiększenia efektywności będą wykorzystywane do zasilania laboratoriów na obu uczelniach. Na obecnym etapie projektu, polsko-niemieckie zespoły opracowują dokumentację przetargową dla kolejnych zadań projektowych. Planowany termin rozpoczęcia budowy laboratoriów doświadczalnych oraz autobusu elektrycznego to maj 2013 r., podjęcie pracy – październik 2013	

23

Grenzüberschreitende Promenade zwischen Świnoujście und der Gemeinde Heringsdorf

Einreicher Gmina Miasto Świnoujście	Kategorie C - Verbesserung der grenzübergreifenden Erreichbarkeit
Projektpartner Gemeinde Ostseebad Heringsdorf und weitere lokale Akteure; Gmina Miasto Świnoujście und weitere lokale Akteure	Ort/Region Insel Usedom / wyspa Uznam
Projektlaufzeit 2007-2011	Aktuelle Projektphase abgeschlossen
EU-Förderung ja	Anmerkungen Das Projekt nahm auch am ersten Wettbewerb teil (Nr. 43).
Kernbotschaft Erhöhung der touristischen Attraktivität der Region durch die Errichtung eines grenzübergreifenden Fußgänger- und Fahrradwegs entlang einer historischen und geographisch natürlichen Route – Integration des Gebiets der Küstenpromenaden der Stadt Świnoujście und Seebads Heringsdorf.	
Kurzbeschreibung <p>Das Hauptanliegen des Projekts war die Einrichtung eines grenzüberschreitenden Fußgänger- und Fahrradwegs entlang einer historischen und geographisch natürlichen Route und damit die Integration der touristischen Infrastruktur der Küstenpromenaden der Stadt Świnoujście und Seebads Heringsdorf. Der Geschichtsverlauf der Region hatte ihren heutigen besonderen Charakter stark geprägt. Einst hatte die Küstenpromenade vier deutsche Kaiserbäder miteinander verbunden, die sich einer hohen Beliebtheit unter den damaligen Kurgästen erfreuten, die aus ganz Europa auf die Insel Usedom kamen. Später bildete die Region ein militärisch befestigtes Gebiet (Errichtung von Artillerieständen während des 2. Weltkriegs). Mit der Absteckung neuer Grenze im Jahre 1945 wurde diese natürliche Route künstlich aufgeteilt. In der Entfernung von 400 m auf beiden Seiten der Grenze gab es keine öffentliche Straße und einige Meter von der Grenze entfernt verliefen lediglich Transitwege, die nur durch die Zollbehörden genutzt wurden. Die ersten positiven Veränderungen in Form des gestiegenen Touristenverkehrs erfolgten erst 2004, als Polen der Europäischen Union beigetreten ist. Die Öffnung der Grenzen und die Abschaffung der Zollkontrollen nach der Unterzeichnung des Schengener Abkommens durch Polen Ende Dezember 2007 eröffneten vor beiden Ländern auf der gemeinsamen Insel neue Möglichkeiten. Die touristische Attraktivität der Insel Usedom, die Möglichkeit der unbehinderten Bewegungsfreiheit im gesamten Inselgebiet sowie das Interesse an den bisher unzugänglichen Gebieten führten zu immer häufigeren Besuchen und der verstärkten Nutzung der bestehenden und provisorischen Fußgänger- und Fahrradrouten. Der Bedarf an der Integration der Infrastruktur und der Verbesserung der Sicherheit ihrer Nutzer wird immer mehr offenkundig. Die schlechte Qualität der Infrastruktur (Zustand des Belags, unzureichende Breite, welche die Bewegungsfreiheit der Fußgänger und der Fahrradfahrer in beiden Richtungen einschränkt, fehlende Beschilderung und Beleuchtung), aber auch die Lokalisierung der internationalen Fahrradrouten Ostseeküste R10 in diesem Bereich führten zu der Entscheidung über die Errichtung eines Fußgänger- und Fahrradwegs samt einer Aussichtsplattform an der Berührungsstelle beider Staaten zusammen mit einer Vorrichtung (dem sog. Europäischen Tor), welche die Integration der Region symbolisiert.</p> <p>Auf der Grundlage des Kooperationsabkommens zwischen der Stadt Świnoujście und der Gemeinde Heringsdorf vom 06.11.2007 wurden erste Festlegungen bezüglich des Projekts der grenzübergreifenden Promenade getroffen. Im März und im April 2008 haben die Stadt Świnoujście und die Gemeinde Heringsdorf jeweils einen Beschluss über die Aufnahme des Projekts auf die Liste von neun grenzübergreifenden Projekten zur gemeinsamen Durchführung gefasst.</p> <p>Die Projektleitung wurde dem Leadpartner – der Gemeinde Heringsdorf übertragen.</p> <p>Seit November 2007 wurden gemeinsame Beratungsgespräche mindestens zweimal im Monat durchgeführt. Der Präsident von Świnoujście und der Bürgermeister der Gemeinde Heringsdorf haben sich durchschnittlich einmal im Monat getroffen. Projektpartner auf deutscher Seite war das Baureferat der Gemeindeverwaltung Heringsdorf sowie das Büro Abraham. Der Projektpartner auf polnischer Seite war das Referat für Stadtentwicklung, das Referat des Stadtingenieurs, das Referat für Gewinnung externer Fonds sowie das Referat für Urbanistik und Architektur der Stadtverwaltung Świnoujście.</p>	

Transgraniczna promenada pomiędzy Świnoujściem i Gminą Heringsdorf

Zgłaszający Gmina Miasto Świnoujście	Kategoria C - Poprawa dostępności transgranicznej
Partnerzy projektu Gemeinde Ostseebad Heringsdorf i kolejne miejscowe podmioty; Gmina Miasto Świnoujście i kolejne miejscowe podmioty	Miejsce/Region Insel Usedom / wyspa Uznam
Okres realizacji projektu 2007-2011	Aktualny etap rozwoju projektu zakończony
Współfinansowanie ze środków unijnych tak	Uwagi Projekt też uczestniczył w pierwszym konkursie (nr 43).
Główne przesłanie Wzrost atrakcyjności turystycznej regionu poprzez budowę transgranicznego ciągu pieszo-rowerowego na bazie historycznego i geograficznie naturalnego traktu – zintegrowanie obszaru promenad nadmorskich Gminy Miasta Świnoujście i Seebad Heringsdorf.	
Krótki opis Głównym założeniem projektu było utworzenie transgranicznego ciągu pieszo-rowerowego na bazie historycznego i geograficznie naturalnego traktu, a tym samym zintegrowanie infrastruktury turystycznej obszaru promenad nadmorskich Gminy Miasta Świnoujście i Seebad Heringsdorf. Losy dziejowe regionu bardzo wyraźnie ukształtowały jego dzisiejszy, wyjątkowy charakter. Niedługo, promenada nadmorska łącząca cztery, niemieckie uzdrowiska cesarskie, cieszące się dużą popularnością wśród ówczesnych kuracjuszy licznie przybywających na wyspę Uznam z całej Europy, a następnie obszar wojennych umocnień (budowa stanowisk artyleryjskich w czasie II Wojny Światowej). Z chwilą wytyczenia nowych granic w 1945 roku, ten naturalny trakt został sztucznie przedzielony. W obszarze 400 m po obydwu stronach granicy nie istniała żadna droga publiczna, a w odległości kilku metrów od granicy przebiegały jedynie drogi przejazdowe wykorzystywane przez służby graniczne. Pierwsze, pozytywne zmiany nastąpiły po roku 2004, wraz z przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej, skutkującym wzrostem ruchu turystycznego. Otwarcie granic oraz zniesienie kontroli granicznej po podpisaniu przez Polskę Układu z Schengen, wraz z końcem grudnia 2007 r. otworzyło przed dwoma krajami na jednej wyspie nowe możliwości. Atrakcyjność turystyczna wyspy Uznam oraz możliwość swobodnego poruszania się w jej obrębie, a także ciekawość i chęć poznania obszarów dotychczas niedostępnych objawiały się coraz częstszymi wizytami i intensyfikacją wykorzystania istniejących i prowizorycznych szlaków pieszych i rowerowych. Coraz wyraźniej widoczna była potrzeba zintegrowania infrastruktury i poprawy bezpieczeństwa użytkowników. Niska jakość istniejącej infrastruktury (stan nawierzchni, szerokość uniemożliwiająca swobodne przemieszczanie pieszych i rowerzystów w obu kierunkach, brak oznakowania i oświetlenia), ale także usytuowanie w tym pasie międzynarodowego szlaku rowerowego Ostseekuste R10 zaowocowały podjęciem decyzji o konieczności budowy ciągu pieszo-rowerowego, wraz z platformą widokową usytuowaną na styku obu państw z instalacją (tzw. Brama Europy) symbolizującą integrację regionu. Na bazie łączącego Miasto Świnoujście i Gminę Heringsdorf porozumienia o współpracy z dnia 06.11.2007 r. podjęto pierwsze ustalenia dotyczące projektu promenady transgranicznej. W marcu i kwietniu 2008 roku, Miasto Świnoujście i Gmina Heringsdorf podjęły uchwały o umieszczeniu projektu na liście dziewięciu projektów transgranicznych do wspólnej realizacji. Zarządzanie projektem powierzono Partnerowi Wiodącemu – Gminie Heringsdorf. Od listopada 2007 r. konsultacje organizowane były co najmniej dwa razy w miesiącu. Spotkania Prezydenta Miasta Świnoujście i Burmistrza Gminy Heringsdorf odbywały się średnio co miesiąc. Partnerami projektu po stronie niemieckiej był Wydział Budownictwa Urzędu Gminy Heringsdorf oraz Biuro Abraham, natomiast po stronie polskiej Wydział Rozwoju Miasta, Wydział Inżyniera Miasta, Wydział Pozyskiwania Funduszy Zewnętrznych oraz Wydział Urbanistyki i Architektury Urzędu Miasta Świnoujście.	

24

Deutsch-Polnischer Erfahrungsaustausch in der Berufsausbildung zum Mechatroniker

Einreicher Wasser und Schifffahrtsamt Berlin, Ausbildungswerkstatt Fürstenwalde	Kategorie A - Gewährleistung der Daseinsvorsorge ...
Projektpartner Wasser –und Schifffahrtsdirektion Ost (WSA Berlin / Ausbildungswerkstatt Fürstenwalde), Stadt Fürstenwalde, Oberstufenzentrum Palmnicken; Szkoła Zawodowa Elektryka Nr 1 Nowa Sól, Starostwo Powiatowe Nowa Sól, Urząd Marszałkowski województwa lubuskiego	Ort/Region Fürstenwalde; Nowa Sól
Projektlaufzeit 2011-∞	Aktuelle Projektphase Realisierung
EU-Förderung ja	Anmerkungen Das Projekt nahm auch am ersten Wettbewerb teil (Nr. 48).
Kernbotschaft Gemeinsame Arbeit an Infrastrukturprojekten. Förderung des gegenseitigen Verständnisses. Kompensierung der Bildung und Berufsbildung beider Staaten.	
Kurzbeschreibung Die Kooperation erfolgt zwischen der Berufsschule Elektryka Nr.1 in Nowa Sol (Neusalz an der Oder) und der Ausbildungswerkstatt des WSA Berlin in Fürstenwalde/Spree. Beide Einrichtungen haben durch die Berufsausbildung und die gemeinsamen Wasserwege, insbesondere durch die Oder einen starken Bezug zueinander. Die Projektschwerpunkte sind die Stärkung der Handlungskompetenz in der gemeinsamen Grundausbildung, die praktische Umsetzung bei der Instandhaltung von Wasserbaulichen Einrichtungen wie Pumpwerke, Sperrtore und Uferbefestigungen. Begleitend werden Projekte im Bereich des Wassertourismus wie z.B. die Erschließung des Hafens von Nowa Sol, eine gemeinsame Internetpräsenz und die Fortschreibung eines Deutsch-Polnischen Mechatronik Wörterbuches durchgeführt. Zielgruppe sind die deutschen und polnischen Auszubildenden sowie Ihre Ausbilder und Lehrer. Die Umsetzung erfolgt in der Praxis direkt durch die Auszubildenden unter Leitung der Ausbilder. Die Projekte sind in zwei Phasen aufgeteilt. 1. Phase: Besuch der polnischen Auszubildenden/Schüler in der Ausbildungswerkstatt Fürstenwalde. 2. Phase: Gegenbesuch der deutschen Auszubildenden in Nowa Sol. In der 1. Phase wird in der Hauptsache Grundausbildung gemäß dem BBiG vermittelt. In der 2.Phase werden Infrastrukturprojekte in Form von Hydrotechnischen Anlagen in Polen instandgesetzt. Die Instandsetzungen erfolgen gemeinsam mit den polnischen Schülern. Hier wird auf die Grundausbildung der 1.Phase aufgebaut. In beiden Phasen erfolgt auch das Kennenlernen der Kultur der Gastgeber.	

24

Wymiana doświadczeń polsko-niemieckich w kształceniu mechatroników

Zgłaszający Wasser und Schifffahrtsamt Berlin, Ausbildungswerkstatt Fürstenwalde	Kategoria A - Zapewnienie warunków bytowych ...
Partnerzy projektu Wasser –und Schifffahrtsdirektion Ost (WSA Berlin / Ausbildungswerkstatt Fürstenwalde), Stadt Fürstenwalde, Oberstufenzentrum Palmnicken; Szkoła Zawodowa Elektryka Nr 1 Nowa Sól, Starostwo Powiatowe Nowa Sól, Urząd Marszałkowski województwa lubuskiego	Miejsce/Region Fürstenwalde; Nowa Sól
Okres realizacji projektu 2011-∞	Aktualny etap rozwoju projektu realizacja
Współfinansowanie ze środków unijnych tak	Uwagi Projekt też uczestniczył w pierwszym konkursie (nr 48).
Główne przesłanie Wspólne działania przy realizacji projektów infrastrukturalnych Wspieranie wzajemnego zrozumienia Kompensacja kształcenia ogólnego i zawodowego w obu krajach	
Krótki opis Współpraca przebiega na płaszczyźnie placówek kształceniowych ZSP nr 1 „Elektryk“ w Nowej Soli (Nowa Sól nad Odrą) oraz warsztatem kształceniowym w Fürstenwalde Urzędu Żeglugi Rzecznej i Śródlądowej z Berlina. Obie organizacje poprzez współpracę na płaszczyźnie kształcenia zawodowego oraz wspólne drogi wodne, w szczególności rzekę Odra posiadają szczególnie ścisłe wzajemne relacje. Priorytetami we wspólnych projektach są następujące aspekty: wzmocnienie kompetencji działania we wspólnym podstawowym wykształceniu, praktyczne wykorzystanie tych umiejętności podczas przeprowadzania prac konserwacyjnych takich urządzeń jak: przepompownie, jazy oraz umocnienia nabrzeża. Tym przedsięwzięciom towarzyszą projekty dotyczące turystyki wodnej, jak np.: wykorzystanie potencjału portu w Nowej Soli, stworzenie wspólnej prezentacji internetowej, aktualizacja stworzonego polsko- niemieckiego słownika dla mechatroników. Grupami docelowymi są polscy i niemieccy uczniowie kształcący się w określonym zawodzie, jak także ich instruktorzy zawodu oraz nauczyciele. Realizacja w praktyce następuje bezpośrednio poprzez uczniów kształcących się w określonym zawodzie pod opieką merytoryczną instruktorów zawodu. Projekty są przeprowadzane dwuetapowo. 1 etap: wizyta polskich uczniów w warsztacie kształceniowym w Fürstenwalde. 2. etap: rewizyta niemieckich uczniów w Nowej Soli. Podczas realizacji 1. etapu są realizowane treści metodyczne dotyczące wykształcenia podstawowego zgodne z planem nauczania. W drugim etapie w ramach projektów infrastrukturalnych są przeprowadzane prace remontowo- renowacyjne urządzeń hydrotechnicznych. Prace te są wspólnym przedsięwzięciem podejmowanym z uczniami niemieckimi. Na tym etapie są wykorzystywane umiejętności zawarte w treściach z zakresu podstawowego wykształcenia. Na obu etapach zachodzi proces poznawania kultury kraju goszczącego.	

25

Gemeinsame Realisierung eines integrierten, öffentlichen Personennahverkehrs für die Doppelstadt Frankfurt(Oder) - Słubice

Einreicher Stadt Frankfurt (Oder)	Kategorie C - Verbesserung der grenzübergreifenden Erreichbarkeit
Projektpartner Stadt Frankfurt (Oder), Stadtverkehrsgesellschaft Frankfurt (Oder); Miasto Słubice	Ort/Region Frankfurt (Oder); Słubice
Projektlaufzeit 2012-2015-∞	Aktuelle Projektphase Realisierung
EU-Förderung nein	Anmerkungen Vergleiche dazu Projekt Nr. 08 aus dem ersten Wettbewerb.
Kernbotschaft Die Europäische Doppelstadt Słubice / Frankfurt (Oder) hat ein integriertes und energieeffizientes Verkehrskonzept geschaffen und entwickeln ihn weiter. Der erste grenzüberschreitende Bus befördert täglich die Einwohner beider Städte im Rahmen des VBB.	
Kurzbeschreibung Mit dem gemeinsamen Ziel, einen grenzüberschreitenden ÖPNV zu konsolidieren und weiter zu entwickeln, will die Europäischen Doppelstadt Frankfurt (Oder) – Słubice die Potenziale besser nutzen, welche die günstige verkehrsgeographische Lage von Słubice und Frankfurt (Oder) bietet. Die Einrichtung, Erhaltung und Ausbau eines grenzübergreifenden, innovativen, nachhaltigen, energieeffizienten und wirtschaftlichen öffentlicher Personennahverkehrs stellt einen langwierigen Prozess dar, welcher nur in Etappen realisiert werden kann. Die erste Etappe ist die Schaffung eines gemeinsamen politischen Willens. Diesbezüglich haben der Bürgermeister von Słubice und der Oberbürgermeister von Frankfurt (Oder) ein gemeinsames Positionspapier, in welchem die Absicht der Einrichtung eines grenzüberschreitenden ÖPNV festgehalten wurde, unterschreiben. Danach wurde eine Koordinationsgruppe gebildet, welche aus Vertretern der beiden Städte und der Stadtverkehrsgesellschaft Frankfurt (Oder) besteht, welche die Realisierungsmöglichkeiten eines grenzüberschreitenden ÖPNV erarbeitete. Im zweiten Schritt wurde am 09.12.2012 die erste grenzüberschreitende Buslinie eröffnet. Die Linie ist an den Verkehrsverbund Berlin Brandenburg angebunden. Für die grenzüberschreitenden Fahrkunden bringt das erhebliche Vorteile in der Form eines einheitlichen Fahrscheinsystems im gesamten VBB-Verkehrsnetz. Die Buslinie verzeichnet erste deutliche Erfolge, welche die Notwendigkeit eines grenzüberschreitenden ÖPNV beweisen. Weitere Maßnahmen werden sich zuerst auf die Etablierung dieser grenzüberschreitenden Buslinie konzentrieren. Es sind Marketingveranstaltungen geplant. Das Konzept zum sicheren Umgang mit Bussen, welches in den Frankfurter Schulen erfolgreich umgesetzt wird, soll auch auf die Słubicer Schulen ausgedehnt werden. Der Erfahrungsschatz aus der ersten grenzüberschreitenden Buslinie wird den Städten im Weiteren helfen das Verkehrsnetz wie geplant auszubauen, sowie einen integrierten Transportplan für die Gemeinde Słubice zu erstellen. Im Weiteren wird auch die Realisierung der im Positionspapier festgelegten Doppelstrategie geprüft und weiter verfolgt. Die Doppelstrategie geht im ersten Schritt von einer Busverbindung der beiden Städte und im zweiten Schritt vom Bau einer grenzüberschreitenden Tramlinie, welche auf Dauer einen wirtschaftlichen und energieeffizienten öffentlichen Personenverkehr in der Doppelstadt sichern soll.	

25

Wspólna realizacja zintegrowanego publicznego transportu zbiorowego dla Dwumiastr Frankfurt nad Odrą - Słubice

Zgłaszający Stadt Frankfurt (Oder)	Kategoria C - Poprawa dostępności transgranicznej
Partnerzy projektu Stadt Frankfurt (Oder), Stadtverkehrsgesellschaft Frankfurt (Oder); Miasto Słubice	Miejsce/Region Frankfurt (Oder); Słubice
Okres realizacji projektu 2012-2015-∞	Aktualny etap rozwoju projektu realizacja
Współfinansowanie ze środków unijnych nie	Uwagi Por. projekt nr 08 pierwszego konkursu.
Główne przesłanie Europejskie Dwumieście Słubice i Frankfurt nad Odrą stworzyło i rozwija dalej koncepcje energooszczędnej i zintegrowanej komunikacji miejskiej. Pierwszy transgraniczny autobus dziennie przewozi mieszkańców obu miast na warunkach związku komunikacyjnego VBB.	
Krótki opis Poprzez osiągnięcie wspólnego celu europejskiego, jakim jest utrzymanie i dalszy rozwój wspólnego transgranicznego transportu zbiorowego, Dwumieście Frankfurtu nad Odrą – Słubice podąża do lepszego wykorzystania potencjałów, które są rezultatem korzystnego położenia komunikacyjnego i geograficznego Słubic i Frankfurtu nad Odrą. Stworzenie, utrzymanie i rozszerzenie transgranicznego, innowacyjnego, trwałego, ekonomicznego publicznego transportu zbiorowego stanowi długotrwały proces, który może zostać realizowany wyłącznie w etapach. Pierwszym etapem w tym kierunku jest uformowanie wspólnej politycznej woli. W tym zakresie Burmistrz Słubic i Nadburmistrz Frankfurtu nad Odrą wspólnie podpisali stanowisko, wyrażające ich zamiar utworzenia transgranicznego publicznego transportu zbiorowego. Następnie powstała wspólna grupa koordynacyjna w skład której wchodzi przedstawiciele obu miast jak i również Miejskiego zakładu komunikacyjnego z Frankfurtu n. O.. Zadaniem grupy było opracowanie możliwości realizacji transgranicznego transportu zbiorowego. Drugim krokiem realizacji było uruchomienie w dniu 9 grudnia 2012r. pierwszej transgranicznej linii autobusowej. Linia funkcjonuje na warunkach Związku komunikacyjnego Berlin Brandenburgia (VBB). Dla transgranicznych pasażerów to rozwiązanie wiąże się ze znacznymi korzyściami związanymi z jednolitym systemem biletowym na terenie całego związku VBB. Linia autobusowa odnosi pierwsze znaczne sukcesy, które stanowią dowód na zapotrzebowanie na transgraniczną komunikację miejską. Dalsze działania skupią się w pierwszej kolejności na długotrwałym utrzymaniu transgranicznego połączenia autobusowego. Zaplanowane są imprezy marketingowe. Koncepcja bezpiecznego zachowania się w autobusach i na przystankach, która skutecznie realizowana jest w szkołach we Frankfurcie nad Odrą ma również objąć szkoły Słubickie. Ogrom doświadczeń zebranych w trakcie funkcjonowania pierwszej transgranicznej linii autobusowej kolejnie pomoże miastom w zaplanowanej rozbudowie sieci komunikacyjnej jak i w stworzeniu dla gminy Słubice zintegrowanego planu transportu. W dalszym ciągu sprawdzona zostanie możliwość realizacji strategii podwójnej, która zapisana została w stanowisku. Założeniem strategii podwójnej jest w pierwszej kolejności zrealizowanie połączenia autobusowego pomiędzy obu miastami a następnie połączenia tramwajowego, które w przyszłości ma zapewnić gospodarczy i ekologiczny publiczny transport zbiorowy w Dwumieście Słubice – Frankfurt nad Odrą.	

26

Wiederaufbau der Marienkirche in Chojna, früher Königsberg/Neumark

Einreicher Stiftung Marienkirche in Königsberg/NM-Chojna	Kategorie A - Gewährleistung der Daseinsvorsorge ...
Projektpartner Archidiecezja Szczecińska-Kamieńska, Parafia św. Trójcy w Chojnie, Miasto i Gmina Chojna, Förderverein für den Wiederaufbau der Marienkirche in Königsberg/Neumark e.V. mit Sitz in Hannover, ev.luth. „Kirchengemeinde Johannes-der-Täufer“ in Hannover Wettbergen, Stadt Bad Freienwalde/Oder	Ort/Region Chojna
Projektlaufzeit 1986-∞	Aktuelle Projektphase Realisierung
EU-Förderung ja	Anmerkungen -
Kernbotschaft Die 1945 zerstörte spätgotische Marienkirche wird gemeinsam von Polen und Deutschen wiederaufgebaut als internationale Begegnungsstätte für kulturelle Veranstaltungen zur Pflege europäischen Kulturgutes und für ökumenische Gottesdienste.	
Kurzbeschreibung Die bedeutende mittelalterliche Backsteinkirche von Hinrich Brunsberg wurde im Februar 1945 zerstört. Sie wird in der polnischen Kleinstadt als katholische Pfarrkirche nicht benötigt. Daher entstand schon 1986 der gemeinsame Plan, die riesige Ruine der früher herrlichen Kirche als europäisches Kulturgut, nach den Richtlinien des Denkmalschutzes, gemeinsam von Polen und Deutschen, ehemaligen und jetzigen Bewohnern, wiederaufzubauen als Zeichen der Versöhnung zwischen den Völkern nach Krieg und Zerstörung. Sie soll als internationale Begegnungsstätte für kulturelle Veranstaltungen und ökumenische, katholische und evangelische Gottesdienste, für Ausstellungen und Seminare, für Diskussionen und Vorträge grenzüberschreitend der Bevölkerung aller Altersgruppen im Oderraum zur Verfügung stehen. Zur Verwirklichung des Projektes, als Bauherr und als Betreiber, wurde eine gemeinnützige Stiftung nach polnischem Recht gegründet mit 3 deutschen und 3 polnischen Stiftern: Erzdiözese Szczecin-Kamień, Pfarrgemeinde der heiligen Dreieinigkeit in Chojna, Stadt und Gemeinde Chojna - Förderverein für den Wiederaufbau der Marienkirche in Königsberg/Neumark e.V. mit Sitz in Hannover, ev.luth. „Kirchengemeinde Johannes-der-Täufer“ in Hannover Wettbergen, Stadt Bad Freienwalde/Oder.	

26

Odbudowa Kościoła Mariackiego w Chojnie (Königsberg/NM)

Zgłaszający Stiftung Marienkirche in Königsberg/NM-Chojna	Kategoria A - Zapewnienie warunków bytowych ...
Partnerzy projektu Archidiecezja Szczecińsko-Kamieńska, Parafia św. Trójcy w Chojnie, Miasto i Gmina Chojna, Förderverein für den Wiederaufbau der Marienkirche in Königsberg/Neumark e.V. mit Sitz in Hannover, ev.luth. „Kirchengemeinde Johannes-der-Täufer“ in Hannover Wettbergen, Stadt Bad Freienwalde/Oder	Miejsce/Region Chojna
Okres realizacji projektu 1986-∞	Aktualny etap rozwoju projektu realizacja
Współfinansowanie ze środków unijnych tak	Uwagi -
Główne przesłanie Późnogotycki Kościół Mariacki, zabytek o randze europejskiej, zniszczony w 1945 roku, odbudowywany jest wspólnym wysiłkiem Polaków i Niemców, jako międzynarodowe miejsce spotkań religijnych (nabożeństwa ekumeniczne) i kulturalnych.	
Krótki opis Kościół Mariacki w Chojnie, jeden z największych i najpiękniejszych kościołów w stylu gotyku ceglanego na Pomorzu, dzieło architekta H.Brunsbęrga, został zniszczony w lutym 1945 roku. W 1986 roku dawni mieszkańcy Königsbergu/Nm wraz z obecnymi mieszkańcami Chojny podjęli zadanie odbudowy tej wspaniałej świątyni. Ponieważ w mieście istnieją inne kościoły katolickie służące celom duszpasterskim, zdecydowano, iż Kościół Mariacki służyć będzie chrześcijanom różnych wyznań. Tak więc kościół, będący dziedzictwem kultury europejskiej, odbudowywany jest wspólnymi siłami i stanowi już dziś miejsce spotkań ludzi wielu narodów. Służy w szczególności pojednaniu Polaków i Niemców. Poprzez nabożeństwa ekumeniczne, wystawy, koncerty czy seminaria mieszkańcy regionu po obu stronach Odry, niezależnie od wieku czy konfesji, mają możliwość wzajemnego poznawania się i odkrywania wspólnych korzeni. Prace przy odbudowie Kościoła Mariackiego prowadzone są przez polsko-niemiecką Fundację Odbudowy Kościoła Mariackiego w Chojnie, która składa się z trzech polskich i trzech niemieckich Fundatorów-Założycieli: Archidiecezja Szczecińsko-Kamieńska, Parafia św. Trójcy w Chojnie, Miasto i Gmina Chojna, Stowarzyszenie Wspierające Odbudowę Kościoła Mariackiego w Chojnie z siedzibą w Hanowerze, Ewangelicko-luterańska Parafia św. Jana Chrzciciela w Hanowerze-Wettbergen, Miasto Bad Freienwalde.	

27

Lebensqualität im Grenzraum – Stärkung grenzüberschreitender Verflechtungen für eine grenzüberschreitende Regionalentwicklung und -planung

Einreicher Technische Universität Dresden, Professur Raumordnung	Kategorie B - Grenzüberschreitende wirtschaftliche Verflechtungen
Projektpartner Katedra Zarządzania Jakością i Środowiskiem Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu; Professur Raumordnung der Technischen Universität Dresden; Kooperierende Einrichtungen: Euroregion Neiße-Nisa-Nysa Sächsisches Staatsministerium des Innern Statistisches Landesamt Sachsen Regionaler Planungsverband Oberlausitz-Niederschlesien Landkreis Görlitz Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego Wojewódzkie Biuro Urbanistyczne we Wrocławiu (WBU) Urząd Statystyczny we Wrocławiu sowie Zweigstelle in Jelenia Góra Powiat Zgorzelecki	Ort/Region Landkreis Görlitz; Powiat Zgorzelecki
Projektlaufzeit April 2012 – März 2014	Aktuelle Projektphase Realisierung
EU-Förderung ja	Anmerkungen -
Kernbotschaft Dieses Projekt untersucht erstmals die grenzraumspezifische Lebensqualität im deutsch-polnischen Grenzraum sowie die vorhandenen grenzüberschreitenden Verflechtungen. Die Untersuchungsergebnisse werden mit Entscheidungsträgern diskutiert und bilden die Grundlage für eine gemeinsame Strategieentwicklung.	
Kurzbeschreibung Ziel dieses Kooperationsprojekts ist es, Grundlagen für eine gemeinsame Regionalentwicklung im deutsch-polnischen Grenzraum zu schaffen. Bislang fehlen hierzu grenzübergreifende Analysen, die die soziale, ökonomische und ökologische Ausgangslage sowie die bereits bestehenden Verflechtungen im Grenzraum – der als ein zusammenhängender Raum verstanden wird – in den Blickpunkt rücken. Im Rahmen des Projektes wird ermittelt, welchen Einfluss die Grenzlage auf die subjektiv wahrgenommene Lebensqualität der Bevölkerung hat und wie sich die objektiv messbare Lebensqualität auf beiden Seiten der Grenze darstellt. Außerdem werden die bereits bestehenden grenzüberschreitenden Verflechtungen mit dem Ziel untersucht, grenzspezifische Entwicklungspotenziale der Region sowie noch bestehende Barrieren zu ermitteln. In einem ersten Schritt werden hierzu ein gemeinsames Untersuchungsrastrer zur Erfassung der Lebensqualität – insbesondere im Hinblick auf die Grenzlage – im Landkreis Görlitz und dem Kreis Zgorzelec (Powiat Zgorzelecki) erarbeitet sowie empirische Datenerhebungen und -auswertungen durchgeführt. Anschließend werden die grenzüberschreitenden Verflechtungen (z.B. Arbeitsmarkt, Wirtschaftsverflechtungen, Aus- und Weiterbildung, Gesundheit, Kultur und Naherholung) sowie deren Potenzial für die Erhöhung der Lebensqualität im sächsisch-polnischen Grenzraum analysiert. Zielgruppe sind die regionalen Entscheidungsträger im Bereich Wojewodschafts- und Landesplanung, Regionalplanung und Kreisentwicklung sowie die Kommunen im Grenzraum. Die Untersuchungsmethodik und der -gegenstand werden eng mit diesen Akteuren abgestimmt. Ebenfalls gemeinsam werden die Ergebnisse diskutiert und Schlussfolgerungen für eine gemeinsame Regionalentwicklung gezogen. Derzeit findet ein grenzüberschreitender Strategieentwicklungsprozess in der Region auf Initiative der Euroregion Neiße-Nisa-Nysa unter Beteiligung der Landkreise und Kreise sowie der Regionalplanung statt. In diesen Prozess werden die Projektergebnisse eingespeist. Das Projekt wird durch die beiden Hochschulen gemeinsam in enger Zusammenarbeit mit den lokalen und regionalen Entscheidungsträgern realisiert. Hierzu dienen jeweils zwei zweisprachige Konferenzen und Workshops. Die beiden Projektpartner treffen sich zu regelmäßigen Abstimmungstreffen. Eine direkte Kommunikation wird über Videokonferenzen sichergestellt. Für 2013 sind gegenseitige Hospitationen von Projektmitarbeitern der TU Dresden und der UE Wrocław geplant.	

27

Jakość życia w obszarze przygranicznym - wzmocnienie ponadgranicznych przepływów dla wspólnego zrównoważonego rozwoju i planowania regionalnego

Zgłaszający Technische Universität Dresden, Professur Raumordnung	Kategoria B - Transgraniczne powiązania gospodarcze
Partnerzy projektu Katedra Zarządzania Jakością i Środowiskiem Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu; Professur Raumordnung der Technischen Universität Dresden; Kooperierende Einrichtungen: Euroregion Neiße-Nisa-Nysa; Sächsisches Staatsministerium des Innern, Statistisches Landesamt Sachsen, Regionaler Planungsverband Oberlausitz-Niederschlesien, Landkreis Görlitz; Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego, Wojewódzkie Biuro Urbanistyczne we Wrocławiu (WBU), Urząd Statystyczny we Wrocławiu oraz oddział w Jeleniej Górze, Powiat Zgorzelecki	Miejsce/Region Landkreis Görlitz; Powiat Zgorzelecki
Okres realizacji projektu kwiecień 2012 – marzec 2014	Aktualny etap rozwoju projektu realizacja
Współfinansowanie ze środków unijnych tak	Uwagi -
Główne przesłanie Zadaniem projektu jest po raz pierwszy badanie specyficznej jakości życia w regionie polsko-niemieckiego przygranicza oraz istniejących przepływów transgranicznych. Wyniki przeprowadzonych badań zostaną przedyskutowane wspólnie z decydentami i będą stanowić podstawę dla wspólnej strategii rozwoju.	
Krótki opis Celem tego projektu, opartego na współpracy jest stworzenie podstaw dla wspólnego rozwoju regionalnego polsko-niemieckiego przygranicza. Jak dotąd brakuje analiz transgranicznych, które w centrum uwagi stawiałyby sytuację społeczną, ekonomiczną i ekologiczną oraz istniejące przepływy transgraniczne w obszarze pogranicza, traktowanego jako spójna całość. W ramach projektu będzie ustalone, jaki wpływ ma położenie przygraniczne na subiektywnie odczuwaną jakość życia mieszkańców oraz jak przedstawia się obiektywna (możliwa do zmierzenia) jakość życia po obu stronach granicy. Ponadto istniejące przepływy transgraniczne zostaną zbadane pod kątem określenia zarówno potencjałów, jak i barier rozwoju, specyficznych dla obszaru przygranicznego. W pierwszym etapie będzie opracowany wspólny schemat do badania jakości życia w regionie przygranicznym. Dane empiryczne oraz ich ocena będą dotyczyły powiatu zgorzeleckiego oraz powiatu Görlitz (Landkreis Görlitz). Następnie będą analizowane przepływy ponadgraniczne (np. rynek pracy, gospodarka, wykształcenie i doksztalcanie, zdrowie, kultura i rekreacja) oraz ich znaczenie dla podnoszenia jakości życia w saksońsko-polskim obszarze przygranicznym. Grupami docelowymi projektu są decydenci odpowiedzialni za planowanie i rozwój regionalny na szczeblu wojewódzkim, powiatowym i gminnym. Przedmiot i metodyka badań będą dokładnie uzgodnione z tymi podmiotami. Również wspólnie z decydentami będą dyskutowane wyniki badań oraz formułowane wnioski końcowe na temat wspólnego rozwoju regionalnego. Obecnie z inicjatywy Euroregionu Neiße-Nisa-Nysa oraz z udziałem władz regionalnych i podmiotów planowania regionalnego ma miejsce proces transgranicznego rozwoju strategii. W tym procesie będą wykorzystane wyniki projektu. Projekt jest realizowany przez oba Uniwersytety w ścisłej współpracy z lokalnymi i regionalnymi decydentami. Do tego celu służą między innymi dwie dwujęzyczne konferencje i dwa dwujęzyczne warsztaty. Partnerzy projektu spotykają się regularnie zgodnie z ustalonym planem spotkań. Bezpośrednia komunikacja jest zapewniona również poprzez wideo-konferencje. W 2013 roku planowane są wzajemne pobyty studyjne pracowników projektu na Uniwersytecie w Dreźnie i we Wrocławiu.	

28

Institutionelle grenzüberschreitende Zusammenarbeit – Plattform für den Erfahrungsaustausch und Umsetzung gemeinsamer Netzwerk-Projekte

Einreicher Gmina Miasto Szczecin	Kategorie A - Gewährleistung der Daseinsvorsorge ...
Projektpartner Gmina Miasto Szczecin, Landkreis Uckermark, Landkreis Vorpommern-Greifswald, Stowarzyszenie Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego, Zachodniopomorskie Kuratorium, Direktoren von Schulen und Kindergärten, Branchenverbände etc.	Ort/Region Euroregion Pomerania
Projektlaufzeit 2013(?)–∞	Aktuelle Projektphase Realisierung
EU-Förderung ?	Anmerkungen -
Kernbotschaft Institutionelle grenzüberschreitende Zusammenarbeit – Plattform für den Erfahrungsaustausch und Umsetzung gemeinsamer Netzwerk-Projekte	
Kurzbeschreibung <p>Zur Umsetzung des Projektes werden Arbeitsgruppen gebildet. Diese Arbeitsgruppen werden sich mit vier Themenbereichen auseinandersetzen. Es wird zukünftig eine deutsch-polnische Projektgruppe einberufen. Durch die Bildung der Arbeitsgruppen wird eine Kontinuität und Kohärenz der Maßnahmen erwartet. Bisherige Projekte zeigen, dass die Maßnahmen im Bereich der grenzüberschreitenden Zusammenarbeit in der Regel einen befristeten Charakter haben und eine entsprechende Kontinuität und Kohärenz der Maßnahmen nicht bewahrt bleibt. Die eingegangenen Partnerschaften werden nach Projektabschluss aufgelöst.</p> <p>Durch Bildung themenbezogener Arbeitsgruppen wird vermehrt Meinungs- und Erfahrungsaustausch möglich und die Projektumsetzung im grenzüberschreitenden Bereich kann mit mehr Know-how erfolgen. Die Arbeitsergebnisse aus den Workshops dienen der Erarbeitung von Empfehlungen für Projekte, die während der 6. Grenzüberschreitenden Konferenz – „Unser Grenzgebiet – zwischen Vision und Praxis“ vorgestellt werden. Geplant ist die Präsentation der Ergebnisse der Arbeitsgruppen auf europäischer Ebene.</p> <p>Es werden folgende vier Arbeitsgruppen gebildet: Tourismus und Verkehr, Bildung, Demografie und Arbeitsmarkt sowie Verwaltung.</p> <p>Die Arbeitsgruppe Tourismus und Verkehr wird Maßnahmen aus dem Bereich der Segel- und Radinfrastruktur umfassen, die Arbeitsgruppe zum Thema Bildung umfasst bilingualen Unterricht sowie Erarbeitung eines Autorenprogramms für den polnischen Sprachunterricht in Deutschland sowie den deutschen Sprachunterricht in Polen. Im Bereich Demografie und Arbeitsmarkt werden Analysemöglichkeiten des grenzüberschreitenden Arbeitsmarktes durchgeführt und auf der Verwaltungsebene wird die Aufgabenumsetzung im Rahmen von EVTZ diskutiert.</p> <p>Die Zielgruppe des Projektes bilden die Vertreter der Gemeinde- und Kreisverwaltungen, die Nichtregierungs- und Regierungsorganisationen, die auf dem Gebiet der Euroregion POMERANIA tätig sind. Für die Einwohner der Euroregion POMERANIA als auch Touristen, die sich in diesem Gebiet aufhalten werden die Projekte ein Gewinn sein.</p> <p>Das Projekt wird durch die Stadt Szczecin, den Landkreis Uckermark, den Landkreis Vorpommern-Greifswald durchgeführt. Die Projektpartner werden miteinander im Rahmen von Arbeitstreffen und Beratungen auch per Email und Telefon kooperieren. Sie werden sich auf die Ergebnisse der Maßnahmen und nicht auf die Struktur dieser Zusammenarbeit konzentrieren. Im Rahmen des Projektverlaufs werden vier zweitägige Treffen für jede Arbeitsgruppe stattfinden. Die Aufgabe der Verwaltungsgruppe ist die organisatorische Unterstützung aller Aktivitäten.</p>	

28

Instytucjonalna współpraca transgraniczna – platformą do wymiany doświadczeń i realizacji wspólnych projektów sieciowych

Zgłaszający Gmina Miasto Szczecin	Kategoria A - Zapewnienie warunków bytowych ...
Partnerzy projektu Gmina Miasto Szczecin, Landkreis Uckermark, Landkreis Vorpommern-Greifswald, Stowarzyszenie Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego, Zachodniopomorskie Kuratorium, dyrektorzy szkół, gimnazjów i przedszkoli, stowarzyszenia branżowe itd.	Miejsce/Region Euroregion Pomerania
Okres realizacji projektu 2013(?)–∞	Aktualny etap rozwoju projektu realizacja
Współfinansowanie ze środków unijnych ?	Uwagi -
Główne przesłanie Instytucjonalna współpraca transgraniczna – platformą do wymiany doświadczeń i realizacji wspólnych projektów sieciowych	
<p>Krótki opis</p> <p>Projekt będzie realizowany poprzez utworzenie grup roboczych skupionych wokół czterech obszarów tematycznych, a w dalszej perspektywie powołanie polsko-niemieckiego zespołu projektowego. Utworzenie ww. grup podyktowane jest zapewnieniem ciągłości i spójności podejmowanych działań. Dotychczasowe doświadczenia w obszarze współpracy transgranicznej mają charakter doraźny, nie zapewniający ciągłości i spójności realizowanych działań. Zawiązywane partnerstwa ulegają rozwiązaniu z chwilą zakończenia danego przedsięwzięcia.</p> <p>Główną przesłanką mającą wpływ na potrzebę stworzenia stałych tematycznych grup roboczych jest możliwość wymiany poglądów i doświadczeń, opinii, know-how oraz wdrożenie określonych przedsięwzięć w obszarze transgranicznym. Rezultatem prac grup roboczych będzie opracowanie zbioru rekomendacji (projektów sieciowych), które zaprezentowane zostaną podczas VI Konferencji Transgranicznej – „Nasze pogranicze – między wizją a praktyką”. Ponadto planowane jest zaprezentowanie wyników prac grup roboczych na szczelbu europejskim.</p> <p>Prace grup roboczych skupione zostaną wokół czterech obszarów tematycznych: turystyki i komunikacji, edukacji, demografii i rynku pracy oraz administracji. W obszarze turystyki i komunikacji realizowane będą działania z zakresu infrastruktury rowerowej i żeglarskiej, w edukacji – nauczanie dwujęzyczne oraz opracowanie autorskiego programu nauki j. polskiego na terenie Niemiec i j. niemieckiego po polskiej stronie granicy. Z kolei w obszarze demografii i rynku pracy przeprowadzona zostanie analiza możliwości kształtowania się transgranicznego rynku pracy a na płaszczyźnie administracji – realizacja zadań w ramach EUWT.</p> <p>Grupę docelową projektu stanowić będą przedstawiciele administracji samorządowej szczebla gminnego oraz powiatowego, przedstawiciele organizacji pozarządowych i rządowych w obszarze Euroregionu Pomerania. Odbiorcami wspólnych działań będą zarówno mieszkańcy Euroregionu Pomerania jak i turyści przebywający na tym terenie. Projekt realizowany będzie przez Gminę Miasto Szczecin, powiat Uckermark, powiat Vorpommern-Greifswald.</p> <p>Partnerzy będą ze sobą współpracować w oparciu o spotkania robocze oraz konsultacje droga mailową i telefoniczną, skupiając się na efekcie tych prac a nie na strukturze współpracy. W czasie trwania projektu zorganizowane zostaną cztery dwudniowe spotkania dla każdej z ww. tematycznych grup roboczych i grupy administrującej, której zadaniem będzie logistyczno – organizacyjne wsparcie wszelkich działań.</p>	

29

Vorbereitung und Durchführung eines deutsch-polnischen Gedenktages in Peenemünde am 13.10.2013 durch Jugendliche aus der deutsch-polnischen Grenzregion der Odermündung

Einreicher Polnisch-Deutsches Kulturforum Insel Usedom-Insel Wollin	Kategorie A - Gewährleistung der Daseinsvorsorge ...
Projektpartner Stadt Wolin mit den Schulen und Jugendeinrichtungen auf der Insel Wolin; Städtisches Museum Wolin Regionalschulen, Europaschule Ostseebad Heringsdorf und Jugendeinrichtungen auf der Insel Usedom und in Wolgast; Demokratisches Ostvorpommern -Verein für politische Kultur e.V. Historisch-Technisches Museum Peenemünde GmbH, Peenemünde Deutsche Bundesstiftung Umwelt, Osnabrück, als Eigentümerin der Liegenschaft mit den 2 ehemaligen Konzentrationslagern in Peenemünde; Gedenkstätte KZ Ravensbrück, Fürstenberg; Gedenkstätte KZ Mittelbau-Dora	Ort/Region Insel Usedom / wyspa Uznam
Projektlaufzeit März - Oktober 2013	Aktuelle Projektphase Vorbereitung
EU-Förderung nein	Anmerkungen -
Kernbotschaft Die Raketenproduktion der Nationalsozialisten soll als Verbrechen erkannt und der Leidensweg der KZ-Häftlinge nachempfunden werden. Die Beschäftigung mit den KZ's Peenemünde , Ravensbrück und Mittelbau-Dora soll dazu dienen.	
Kurzbeschreibung Anlass: Deportation von mehr als 600 KZ-Häftlingen von Peenemünde nach Mittelbau-Dora/Harz vor genau 70 Jahren, am 13.10.1943. Eine deutsch-polnische Veranstaltung „Peenemünde aus Opferperspektive“ des Polnisch-Deutschen Kulturforums und der Friedrich-Ebert-Stiftung am 12./13.10. 2012 auf Usedom legte hierzu die wissenschaftliche und regionalpolitische Grundlage. Ergebnisse: 1. Die Raketenproduktion soll unter der Opferperspektive betrachtet und nachempfunden werden. 2. Eine deutsch-polnische Gedenkfeier am 13.10. 2013 am KZ Peenemünde soll vorbereitet und durchgeführt werden. Zielgruppe: 10 polnische und 10 deutsche Jugendliche von 14 – 18 Jahren aus der polnisch-deutschen Region der Odermündung. Umsetzung des Projektes: Die Organisation und Betreuung der Jugendlichen zwischen 14 und 18 Jahren übernimmt das Polnisch-deutsche Kulturforum mit Unterstützung von Historikern und Pädagogen von Museen, Gedenkstätten und Schulen. Die Auswahl der Jugendlichen erfolgt im März, sobald geklärt ist, ob wir zu den Gewinnern der Ausschreibung gehören. Von deutscher Seite verantwortlich: Dr. Günther Jikeli, Usedom. Von polnischer Seite verantwortlich: Bürgermeister Eugeniusz Jasiewicz, Wollin Kooperation: Gemeinsame Auswahl der Jugendlichen , Pädagogen/Wissenschaftler/ Betreuer. Gemeinsame Festlegung der Programmdurchführung	

29

Przygotowanie i przeprowadzenie niemiecko-polskiego "Dnia Pamięci" w Peenemünde dnia 13.10.2013 poprzez młodzież niemiecko-polską zamieszkujejącą regiony przygraniczne i ujścia Odry

Zgłaszający Polnisch-Deutsches Kulturforum Insel Usedom-Insel Wollin	Kategoria A - Zapewnienie warunków bytowych ...
Partnerzy projektu Miasto Wolin ze szkołami i ośrodkami młodzieżowymi na wyspie Wolin; Muzeum Regionalne w Wolinie szkoły regionalne, Europaschule Ostseebad Heringsdorf oraz ośrodki młodzieżowe na wyspie Uznam i w mieście Wolgast; Demokratisches Ostvorpommern -Verein für politische Kultur e.V. Historisch-Technisches Museum Peenemünde GmbH, Peenemünde Deutsche Bundesstiftung Umwelt, Osnabrück, jako właściciel terenów 2 byłych obozów koncentracyjnych w Peenemünde; Miejsce pamięci KZ Ravensbrück, Fürstenberg; Miejsce pamięci KZ Mittelbau-Dora	Miejsce/Region Insel Usedom / wyspa Uznam
Okres realizacji projektu marzec - październik 2013	Aktualny etap rozwoju projektu przygotowanie
Współfinansowanie ze środków unijnych nie	Uwagi -
Główne przesłanie Produkcja rakiet organizowana przez nazistów, powinna być uznana za przestępstwo. Celem jest - wczucie się w meczenska drogę więźniów tych obozów koncentracyjnych i pamięć o nich. Zajęcie się tematem tych 3 obozów: Peenemünde, Ravensbrück, Mittelbau-Dora ma służyć właśnie w tym celu.	
Krótki opis Przyczyna: Deportacja ponad 600 więźniów obozu z Peenemünde do obozu Mittelbau-Dora/Harz 70 lat temu , 13.10. 1943 roku. Niemiecko-polskie spotkanie " Peenemünde z perspektywy ofiar"(12./13.10 2012), zorganizowane przez Polsko-Niemieckie Forum Kulturalne jak również przez Friedrich-Ebert Fundację, - jest naukową i regionalno-polityczną podstawą do tego projektu. Wyniki : 1. Produkcja rakiet w Peenemünde powinna być oceniona jak również badana z perspektywy ofiar. 2. Niemiecko-polski Dzień Pamięci dnia 13.10. 2013 roku, powinien być przygotowany i przeprowadzony na terenie byłego obozu w Peenemünde. Docelowosc projektu : 10-ciu polskich jak również 10- niemieckich młodych ludzi (14-18 lat) z polsko-niemieckiego regionu ujścia Odry. Realizacja projektu : Organizacja i opieka nad młodzieżą w wieku 14-18 lat przejmują Polsko-Niemieckie Forum Kulturalne przy pomocy pedagogów i historyków : z muzeów miejsc pamięci oraz szkół. Wybor młodzieży będzie przeprowadzony przez niemiecko-polską komisję w marcu. Warunkiem jest zajęcie pozytywnego miejsca w konkursie. Odpowiedzialny po niemieckiej stronie jest dr. Günther Jikeli, Usedom Odpowiedzialny po polskiej stronie jest Burmistrz Wolina, Inz. Eugeniusz Jasiewicz Współpraca : Wspólny wybor młodzieży, pedagogów, naukowców, opiekunów, oraz wspólne ustalenia do przeprowadzenia i zorganizowania tego projektu	

30

Sozioökonomische Analyse Frankfurt (Oder) – Słubice

Einreicher Stadtverwaltung Frankfurt (Oder)	Kategorie A - Gewährleistung der Daseinsvorsorge ...
Projektpartner Stadtverwaltung Frankfurt (Oder) Urząd Miasta Słubice	Ort/Region Frankfurt (Oder); Słubice
Projektlaufzeit Dezember 2012 - August 2013	Aktuelle Projektphase Realisierung
EU-Förderung ja	Anmerkungen -
Kernbotschaft Analyse grenzüberschreitender Stadtraum Frankfurt (Oder) – Słubice: soll zur Vertiefung und Verstetigung der Verwaltungszusammenarbeit im Bereich der Stadtentwicklung führen, um Standortvorteile besser auszunutzen und positive Synergieeffekte zu erzielen	
Kurzbeschreibung Die Städte Frankfurt (Oder) und Słubice sind historisch und funktionell stark miteinander verbunden. Die zahlreichen Verflechtungen und funktionalen Abhängigkeiten legen es nahe, die beiden Städte als einen grenzüberschreitenden Stadtraum zu betrachten. Aufgrund der vielen Probleme beider Städte, die sich auf der deutschen Seite z.B. in einer negativen demographischen Entwicklung und großen Wohnraum-Leerstandsquoten sowie auf der polnischen Seite in der schlechten finanziellen Lage der Gemeinde und im Wohnungsmangel spiegeln, möchten die Stadtverwaltungen Frankfurt und Słubice ihre Zusammenarbeit im Bereich der Stadtentwicklung intensivieren, um gemeinsam nach Lösungen zu suchen und positive Entwicklungseffekte für die beiden Städte abzuleiten. Das soll durch einen gegenseitigen Informations- und Datenaustausch erfolgen, der auf die Verstärkung und Vertiefung der Kooperation im Bereich der Stadtentwicklung zwischen den beiden Städten abzielt. Hierzu werden auf der Basis vertiefender sozioökonomischer Analysen in beiden Städten, sowie einer Analyse der (jeweiligen) Chancen und Probleme der Stadtentwicklung im Rahmen eines gemeinsamen Workshops neue Möglichkeiten einer sinnvollen und effizienten Gestaltung der Zusammenarbeit beider Stadtverwaltungen aufgezeigt und diskutiert. Darüber hinaus werden Möglichkeiten der Erweiterung der Kooperation um neue Themengebiete eruiert. Die Analyse der Planungsunterlagen der beiden Städte soll auch zu dem Ziel beitragen und gleichzeitig absichern, dass die für die Zukunft geplante Erweiterung der Kooperation im Einklang mit den Plänen der beiden Städte erfolgt. Die Projektergebnisse sollen eine gute Basis für die zukünftige Entwicklung gemeinsamer Projekte und Konzepte, und somit auch für die Weiterentwicklung und Verstetigung der Zusammenarbeit der beiden Stadtverwaltungen liefern. Im Endeffekt sollen durch die Verfestigung der Kooperation der Stadtverwaltungen und die Entwicklung von gemeinsamen Ansätzen längerfristig auch Vorteile und Synergieeffekte für die beiden Städte und deren Bewohner erzielt werden. Das Projekt wird von den beiden Städten gemeinsam umgesetzt. Aus den beiden Stadtverwaltungen werden für die Realisierung des Projektes Mitarbeiter delegiert. Um die fachliche Zusammenarbeit der Stadtverwaltungen zu erleichtern, ist ein zweisprachiger Fachbetreuer, Vermittler mit Kenntnissen des deutschen und des polnischen Planungssystems, einbezogen. Das ganze Projekt begleitet ein Planungsbüro – somit entsteht eine transnationale Arbeitsgruppe, die für die Umsetzung des Projektes direkt verantwortlich ist. Als federführender und koordinierender Partner fungiert die Stadt Frankfurt, wobei die Stadtverwaltung Słubice in alle Projektaktivitäten einbezogen ist.	

30

Analiza społeczno-ekonomiczna dla Słubic i Frankfurtu nad Odrą

Zgłaszający Stadtverwaltung Frankfurt (Oder)	Kategoria A - Zapewnienie warunków bytowych ...
Partnerzy projektu Stadtverwaltung Frankfurt (Oder) Urząd Miasta Słubice	Miejsce/Region Frankfurt (Oder); Słubice
Okres realizacji projektu grudzień 2012 r. - sierpień 2013 r.	Aktualny etap rozwoju projektu realizacja
Współfinansowanie ze środków unijnych tak	Uwagi -
Główne przesłanie Analiza transgranicznego obszaru miejskiego Słubic i Frankfurtu nad Odrą zmierza do wzmocnienia i pogłębienia współpracy urzędów obydwu miast w dziedzinie gospodarki przestrzennej w celu lepszego wykorzystania ich walorów lokalizacyjnych i uzyskania pozytywnego efektu synergii.	
Krótki opis Miasta Frankfurt nad Odrą i Słubice są silnie ze sobą powiązane, zarówno wspólną historią, jak i uwarunkowaniami funkcjonalnymi. Liczne powiązania i zależności funkcjonalno- przestrzenne sugerują odbiór i traktowanie Słubic i Frankfurtu jako jednego transgranicznego obszaru miejskiego. Obydwa miasta borykają się z wielorakimi problemami rozwojowymi: po stronie niemieckiej wiążą się one np. z negatywnym rozwojem demograficznym i wysokim odsetkiem pustostanów mieszkaniowych, po stronie polskiej – m.in. z niekorzystną sytuacją finansową gminy oraz niedostateczną podażą mieszkań. Z tego też względu urzędy miejskie Słubic i Frankfurtu nad Odrą postanowiły zintensyfikować wzajemną współpracę w obszarze gospodarki przestrzennej, by móc wypracować wspólne rozwiązania oraz efektywnie pokierować pozytywnym rozwojem obydwu miast. Ma to nastąpić poprzez obustronną wymianę danych i informacji, mającą prowadzić do wzmocnienia i pogłębienia współpracy Słubic i Frankfurtu nad Odrą w obszarze gospodarki przestrzennej. W tym celu zostanie przeprowadzona kompleksowa analiza społeczno-ekonomiczna sytuacji obydwu miast, jak również analiza ich szans i problemów rozwojowych. Wyniki tych analiz staną się podstawą do poszukiwania nowych możliwości sensownego i owocnego pogłębienia współpracy obydwu urzędów miejskich – możliwości te mają być wypracowane i przedyskutowane w ramach wspólnie przeprowadzonych warsztatów. Podczas warsztatów zostaną także zanalizowane szanse rozszerzenia współpracy o nowe obszary tematyczne. W ramach projektu zostanie również przeprowadzona analiza dokumentów planistycznych obydwu miast, która także ma przyczynić się do ww. celu oraz jednocześnie zapewnić, że plany rozszerzenia współpracy obydwu urzędów nie są sprzeczne z lokalnymi dokumentami strategicznymi. Wyniki projektu mają posłużyć do rozwinięcia i zintensyfikowania współpracy obydwu urzędów miejskich, mają one także stać się podstawą do tworzenia dalszych wspólnych projektów i koncepcji. Efektem długofalowym pogłębionej współpracy urzędów miejskich oraz wypracowania wspólnego podejścia do szans i problemów rozwojowych, będzie osiągnięcie wspólnych korzyści, efektu synergii, zarówno dla obu miast, jak i ich mieszkańców. Projekt jest przeprowadzany wspólnie przez obydwu urzędy miejskie: do realizacji projektu obydwu urzędy wyznaczają swoich pracowników. Żeby ułatwić współpracę urzędów, zaangażowany został także dwujęzyczny pośrednik ze znajomością polskich i niemieckich zagadnień planistycznych, sprawujący wraz z biurem planistycznym („ciało doradcze”) fachową pieczę nad projektem – w ten sposób została utworzona międzynarodowa grupa robocza bezpośrednio odpowiedzialna za realizację projektu. Funkcję partnera wiodącego i koordynującego projekt pełni Miasto Frankfurt nad Odrą. Miasto Słubice bierze udział we wszystkich zaplanowanych w ramach projektu działaniach.	

31

Qualifizierung von Bildung und Erziehung im Kitabereich als Chance für die Stärkung der deutsch-polnischen Region im Unteren Odertal

Einreicher Amt Oder-Welse	Kategorie A - Gewährleistung der Daseinsvorsorge ...
Projektpartner Amt Oder-Welse (Projekträger) Gemeindeverwaltungen und Kitas aus Kolbaskowo, Chojna, Gryfino; Bundesagentur für Arbeit, Universität Szczecin, FH Eberswalde, Talsand Schule Schwedt/Oder, Natur- und Gesundheitsnetzwerke aus dem Unteren Odertal	Ort/Region Unteres Odertal / Dolina Dolnej Odry
Projektlaufzeit bis Ende 2013 (?)	Aktuelle Projektphase Vorbereitung
EU-Förderung geplant (?)	Anmerkungen -
Kernbotschaft Qualifizierung und Intensivierung der Fremdsprachenangebote (v. a. Polnisch), das Erlernen von gesunden Lebensgewohnheiten (Ernährung, Bewegung) und die Ausrichtung auf zukünftige Beschäftigungsfelder bereits im Kitaalter soll die Grenzregion attraktiver machen.	
Kurzbeschreibung Seit dem Beitritt von Polen zur Europäischen Union hat sich die Zusammenarbeit zwischen deutschen und polnischen Kommunen im Unteren Odertal verstärkt. Die Region umfasst auf deutscher Seite 5 Städte und Ämter im Landkreis Uckermark an der Grenze zu Polen sowie auf polnischer Seite 10 Stadt- und Landgemeinden auf der gegenüberliegenden Seite der Oder in den Landkreisen Gryfino und Police. Im rund 4.300 km ² großen Projektgebiet wohnen rund 180.000 Menschen. Bei der seit Mai 2007 praktizierten deutsch-polnischen Zusammenarbeit im Rahmen des „Grenzüberschreitenden Aktionsplanes“ wurden zur inhaltlichen Profilierung und Projektbearbeitung gemeinsam die vier Handlungsfelder Wirtschaft, Tourismus, Umwelt und Landwirtschaft sowie Kultur identifiziert. Insbesondere soll der Versuch unternommen werden, gemeinsam nach Lösungen für vergleichbare Probleme, mit denen alle gleichermaßen konfrontiert sind, zu finden. Es konnten bereits eine Reihe von Projekten angeschoben bzw. umgesetzt werden, u.a. ein Polnisch-deutsches Jugend-, Bildungs- und Kommunikationszentrum in Pinnow. Hier wird eine Bildungseinrichtung geschaffen, bei der es vor allem um Themen Ernährungsbildung, Sprachförderung, Begegnung und Kommunikation geht. Neben Aktivitäten von Grundschule, Kita und Hort in Pinnow sollen Möglichkeiten für deutsch-polnische Begegnungsprojekte geschaffen werden. Enge Kontakte bestehen bereits zwischen Kindergärten der Region: Kinder der Kita „Zwergenland“ in Pinnow haben neue Freunde in Gryfino, die Kinder der Kita „Gänseblümchen“ Passow treffen sich regelmäßig mit den Kindern aus Przeclaw (Gemeinde Kolbaskowo) und auch die Landiner haben eine Partner-Kita in Chojna. Regelmäßige Begegnungsprojekte finden statt (Ostern, Nikolaus, Sportfeste). Drei polnische Erzieherinnen in Pinnow und Passow unterstützen diesen Kennlernprozess, vereinfachen die gemeinsame Kommunikation mit den polnischen Partnern und ermöglichen vor allem ein frühzeitiges Erlernen der Nachbarsprache. Schwerpunkte in Projektansätzen waren die mehrsprachige Ausbildung der Kinder und der Abbau der Sprachbarrieren. Eine Projektgruppe „Wirtschaft“ beschäftigte sich mit zweisprachiger Ausbildung und künftigen Beschäftigungsfeldern. Eine Arbeitsgruppe „Sprachkompetenz“ ließ sich in den österreichischen Regionen Burgenland und Steiermark von erfolgreichen Sprachprojekten inspirieren. Unser Ziel ist die Schaffung eines frühzeitigen, durchgängigen und flächendeckenden Sprachunterrichts in der Region Unteres Odertal. Das erfordert nicht nur eine Verfestigung der bestehenden Strukturen, sondern eine Weiterentwicklung und Qualifizierung, auch als mögliches Modellvorhaben für weitere Regionen. Das im Rahmen dieses Projektes zu erarbeitende Konzept soll Antworten auf folgende Fragen geben: - Wie kann ein durchgängiger Sprachunterricht ab der Kita organisiert werden? - Wie können Kinder für eine Zukunft in der Region begeistert werden? - Wie können Kinder für die bestehenden, in der grenzüberschreitenden Region vorhandenen Arbeitsplätze interessiert werden? - Wie können Kinder an ein gesundheitsförderndes Verhalten herangeführt werden und Alltagskompetenzen aufbauen?	
Wir erwarten ein Konzept für eine qualifizierte Ausbildung vom Kitaalter an mit Handlungs- und Umsetzungsempfehlungen, professioneller Beratung und Aussagen zu möglichen Finanzierungen. Anlass ist die Eröffnung des polnisch-deutschen Jugend-, Bildungs- und Kommunikationszentrum in Pinnow (Kita). Zielgruppe in der deutsch-polnischen Region Unteres Odertal sind Kinder und Jugendliche aus den Kitas und Schulen, Lehrer und Erzieher sowie Eltern.	

31

Podwyższenie jakości nauczania i wychowania przedszkolnego jako szansa na wzmocnienie polsko-niemieckiego regionu Doliny Dolnej Odry

Zgłaszający Amt Oder-Welse	Kategoria A - Zapewnienie warunków bytowych ...
Partnerzy projektu Amt Oder-Welse (partner wiodący) Urzędy gmin i przedszkola z Kołbaskowa, Chojny, Gryfina; Bundesagentur für Arbeit, Uniwersytet Szczeciński, FH Eberswalde, Talsand Schule Schwedt/Oder, Sieci przyrodnicze i zdrowotne z regionu Doliny Dolnej Odry	Miejsce/Region Unteres Odertal / Dolina Dolnej Odry
Okres realizacji projektu do końca 2013 r. (?)	Aktualny etap rozwoju projektu realizacja
Współfinansowanie ze środków unijnych planowane (?)	Uwagi -
Główne przesłanie Podwyższenie jakości i intensyfikacja ofert językowych (głównie jęz. polskiego), nauczanie zdrowego stylu życia (odżywianie, ruch) oraz nakierowywanie na przyszłe obszary zatrudnienia już w wieku przedszkolnym, powinny uatrakcyjnić region graniczny.	
Krótki opis Wrz z wstąpieniem Polski do Unii Europejskiej wzmocniła się współpraca pomiędzy polskimi i niemieckimi gminami w Dolinie Dolnej Odry. Region obejmuje po niemieckiej stronie 5 miast i urzędów z powiatu Uckermark na granicy z Polską, jak również po stronie polskiej 10 gmin miejskich i wiejskich, będących odbiciem lustrzanym obszaru po drugiej stronie Odry z powiatu gryfińskiego i polickiego. Na obszarze projektu wielkości około 4.300 km ² mieszka 180.000 mieszkańców. Od maja 2007 praktykowana polsko – niemiecka współpraca w ramach „Transgranicznego Planu Działania“ miała za zadanie profilowanie treści i zarządzanie projektami we wspólnie stworzonych polsko-niemieckich grupach roboczych, dla których określono cztery obszary działań: „Gospodarka”, „Turystyka”, „Środowisko i rolnictwo”, jak również „Kultura”. Została podjęta próba wspólnego poszukiwania rozwiązań dla porównywalnych problemów, z którymi wszyscy w podobny sposób się konfrontują. Udało się przy tym zrealizować wspólnie całą listę projektów polsko - niemieckich m.in. Polsko-niemieckie Młodzieżowe Centrum Edukacji i Komunikacji w Pinnow. Ta instytucja edukacyjna ma za zadanie zajmować się przede wszystkim kwestiami edukacji żywieniowej, szkolenia językowego, spotkaniami i komunikacją. Obok działalności szkoły podstawowej, przedszkola i żłobka w Pinnow, powstaną możliwości dla polsko-niemieckich projektów spotkań. Kontakty między przedszkolami w regionie granicznym już istnieją: dzieci z przedszkola w Pinnow mają nowych przyjaciół w Gryfinie, dzieci z przedszkola Passow regularnie spotykają się z dziećmi z Przeclawia (gmina Kołbaskowo) oraz dzieci z Landin mają za partnera przedszkole w Chojnie. Spotkania pomiędzy partnerami odbywają się regularnie (Wielkanoc, Mikołaj, imprezy sportowe). Trzy polskie nauczycielki zatrudnione w przedszkolach w Pinnow i Passow wspierają ten proces wzajemnego poznania się z partnerami z Polski, a przede wszystkim umożliwiają wczesne uczenie języka sąsiada. Najważniejszym punktem przy realizacji projektu będzie wielojęzyczne kształcenie dzieci i eliminacja barier językowych. Grupa robocza „Gospodarka” zajęła się tematem dwujęzycznej edukacji oraz zawodów przyszłości. Grupa robocza "Kompetencje językowe" została zainspirowana przez austriackie regiony partnerskie w Burgenland i Steiermark udanymi projektami językowymi. Celem naszym jest zapewnienie wczesnego, spójnego i kompleksowego nauczania języka obcego w Regionie Doliny Dolnej Odry. Wymaga to nie tylko wzmocnienie istniejących struktur, lecz również ich rozwój i zwiększenie jakości nauczania, co może w przyszłości posłużyć również jako działanie modelowe dla innych regionów. W ramach tego projektu chemy opracować koncepcję, która pozwoli uzyskać odpowiedzi na następujące pytania: <ul style="list-style-type: none"> - Jak można zorganizować spójne nauczanie języka obcego od wieku przedszkolnego? - W jaki sposób można zainteresować dzieci przyszłością w regionie? - W jaki sposób można zainteresować dzieci istniejącymi obecnie w transgranicznym regionie miejscami pracy? - W jaki sposób można dzieciom przysposobić zachowania promujące zdrowie i wykształcić w nich kompetencje dnia codziennego? Oczekujemy konceptu dot. wysokiej jakości nauczania od wieku przedszkolnego z zaleceniami do działania i sposobami ich realizacji, profesjonalne doradztwo i wskazówki o możliwościach ich finansowania. Okazją do realizacji tych zadań jest otwarcie Polsko-niemieckiego Młodzieżowego Centrum Edukacji i Komunikacji w Pinnow (przedszkole). Grupą docelową w niemiecko-polskim regionie Doliny Dolnej Odry są dzieci i młodzież z przedszkoli i szkół, nauczyciele i wychowawcy, a także rodzice.	

32

Europäischer Parkverbund Lausitz

Einreicher Stiftung Fürst-Pückler-Museum Park und Schloss Branitz	Kategorie B - Grenzüberschreitende wirtschaftliche Verflechtungen
Projektpartner Miasto Łęknica Gmina Brody Stadt Bad Muskau Stiftung „Fürst-Pückler-Park Bad Muskau“ Stadt Cottbus Stiftung Fürst-Pückler-Museum Park und Schloss Branitz Stadt Forst (Lausitz)	Ort/Region Niederlausitz beiderseits der Lausitzer Neiße (Land Brandenburg, Freistaat Sachsen, Województwo Lubuskie)
Projektlaufzeit 2010-∞	Aktuelle Projektphase Realisierung
EU-Förderung ja	Anmerkungen -
<p>Kernbotschaft Der Europäische Parkverbund Lausitz will Akteure aus Brandenburg, Sachsen und Polen auf unterschiedlichsten Ebenen zur Zusammenarbeit ermutigen, sich gegenseitig unterstützen und das gemeinsame kulturelle Erbe im Wettbewerb mit anderen Regionen zielorientiert grenzübergreifend vermarkten.</p>	
<p>Kurzbeschreibung Europa wächst zusammen und definiert sich zunehmend über regionale kulturgeschichtliche Zusammenhänge. Insbesondere die über Jahrhunderte gewachsenen Kulturlandschaften tragen zur regionalen und lokalen Identität bei und spiegeln die Geschichte sowie das Zusammenspiel von Mensch und Natur wieder. Die kohärente Kulturregion der Niederlausitz wurde in der Geschichte mehrfach durch Kriege und gesellschaftliche Umbrüche zerrissen. Heute stehen wir daher vor der Situation, dass das kulturelle Erbe der für die Lausitz prägenden Identifikationsfiguren Heinrich Graf von Brühl und Hermann Fürst von Pückler-Muskau auf zwei Staaten sowie auf deutscher Seite auf die Bundesländer Sachsen und Brandenburg verteilt ist. Im vereinigten Europa bietet sich nunmehr die Chance, dieses gemeinsame Erbe wieder deutlicher zu vereinen, zu erforschen, insbesondere touristisch zu erschließen und damit die kulturellen Wurzeln der gemeinsamen Geschichte breiten Bevölkerungsschichten in Deutschland und in Polen grenzüberschreitend zu vermitteln. Zu diesem Zweck gründeten am 16.11.2010 die Städte Cottbus, Bad Muskau und Forst (Lausitz) sowie die polnischen Gemeinden Łęknica und Brody den Europäischen Parkverbund Lausitz „Von Graf Brühl bis Fürst Pückler“. Die im Parkverbund zusammengeschlossenen Parkanlagen Fürst-Pückler-Park Branitz (Brandenburg), Fürst-Pückler-Park Bad Muskau (Sachsen) / Park Mużakowski (Polen), Ostdeutscher Rosengarten Forst (Brandenburg) und der Schlosspark Brody (Polen) repräsentieren in dieser Landschaft eindrucksvoll eine gemeinsame und grenzüberschreitende Kulturgeschichte und bilden die Grundlage für eine neue regionale und grenzüberschreitende kulturelle Identität. Ziel des Parkverbundes ist es, durch gemeinsame Aktionen und Vermarktungsstrategien mehr Aufmerksamkeit für die Parkanlagen und die gemeinsame Kulturlandschaft zu generieren. Die angestrebte Ausbildung einer grenzüberschreitenden kulturellen Identität in der Region soll dabei nachhaltige Folgen in Bildung, Tourismus und Wirtschaft zeitigen und so einen Beitrag zum allgemeinen europäischen Integrationsprozess leisten. Die räumliche Nähe der Parkanlagen in der gemeinsamen Kulturlandschaft bietet günstige Voraussetzungen für die Entwicklung einer auf regionaler Identität basierenden, gemeinsamen touristischen Vermarktungsstrategie. Zur Festlegung der diesbezüglichen strategischen und inhaltlichen Aufgaben wurde eine Steuerungsgruppe gegründet. Die Steuerungsgruppe erstellt ein jährliches Arbeitsprogramm. Für die Planung, Koordinierung und konsequente Umsetzung dieses Arbeitsprogramms wurde eine Geschäftsstelle eingerichtet. Die Geschäftsstelle ist die innere und äußere Vertretung des Parkverbundes und dient der Verstärkung des Prozesses. Zielgruppe: Bevölkerung der Grenzregion, Touristen (v.a. Deutschland, Polen), Fachpublikum, Schüler, Studenten, Wissenschaftler</p>	

32

Europejski Związek Parków Łużyckich

Zgłaszający Stiftung Fürst-Pückler-Museum Park und Schloss Branitz	Kategoria B - Transgraniczne powiązania gospodarcze
Partnerzy projektu Miasto Łęknica Gmina Brody Stadt Bad Muskau Stiftung „Fürst-Pückler-Park Bad Muskau“ Stadt Cottbus Stiftung Fürst-Pückler-Museum Park und Schloss Branitz Stadt Forst (Lausitz)	Miejsce/Region Łużyce Dolne po obu stronach Nysy Łużyckiej (Land Brandenburg, Freistaat Sachsen, Województwo Lubuskie)
Okres realizacji projektu 2010-∞	Aktualny etap rozwoju projektu realizacja
Współfinansowanie ze środków unijnych tak	Uwagi -
<p>Główne przesłanie Europejski Związek Parków Łużyckich w swych dążeniach chce zachęcić do współpracy zaangażowane podmioty z Brandenburgii, Saksonii i Polski na różnych płaszczyznach, wzajemnie się wspierać i wypromować w konkurencji z innymi regionami wspólne dziedzictwo kulturowe w wymiarze transgranicznym oraz zgodnie z obranymi celami.</p>	
<p>Krótki opis Europa zrasta się i określa coraz częściej poprzez regionalne powiązania kulturowo-historyczne. Do regionalnej i lokalnej tożsamości przyczyniają się zwłaszcza krajobrazy kulturowe, które tworzyły się w przeciągu wieków i które odzwierciedlają historię oraz współdziałanie człowieka i przyrody. Spójny region kulturowy Łużyc Dolnych był w ciągu swojej historii wielokrotnie rozrywany przez wojny i przełomy społeczne. Tak więc znajdujemy się dzisiaj w sytuacji, w której dziedzictwo kulturowo-historyczne osób określających tożsamość Łużyc, a mianowicie hrabiego Heinricha Brühla i księcia Hermanna von Pückler-Muskau, rozłożone jest w dwóch państwach, a po niemieckiej stronie dodatkowo w dwóch krajach związkowych: Saksonii i Brandenburgii. W zjednoczonej Europie wylania się teraz szansa, aby owo wspólne dziedzictwo ponownie wyraźniej powiązać, zbadać oraz udostępnić pod względem turystycznym, a tym samym w sposób przystępny przedstawić szerokim warstwom ludności w Niemczech i w Polsce kulturowe korzenie wspólnej historii. Dnia 16.11.2010 r. miasta Cottbus, Bad Muskau i Forst (Lausitz) oraz polskie gminy Łęknica i Brody powołały Europejski Związek Parków Łużyckich „Od hrabiego Brühla po księcia Pücklera“. Układy parkowe Parku Księcia Pücklera w Branitz (Brandenburgia), Parku Księcia Pücklera w Bad Muskau (Saksonia) / Parku Mużakowskiego (Polska), Wschodniemieckiego Ogrodu Różanego w Forst (Brandenburgia) i Parku Przypałacowego w Brdach (Polska) reprezentują w tym krajobrazie w dobitny sposób wspólną transgraniczną historię kulturową i tworzą podstawę dla nowej regionalnej i transgranicznej tożsamości kulturowej. Celem Związku Parków jest zwiększenie zainteresowania wymienionymi parki i wspólnym krajobrazem kulturowym poprzez wspólne działania i strategie marketingowe. Wytworzenie się transgranicznej tożsamości kulturowej regionu, do której się dąży, powinno przynieść efekty w zakresie edukacji, turystyki i gospodarki i w ten sposób wnieść wkład do ogólnoeuropejskiego procesu integracji. Bliskie położenie przestrzenne wymienionych parków we wspólnym krajobrazie kulturowym stwarza korzystne warunki dla rozwoju wspólnej turystycznej strategii marketingowej, bazującej na tożsamości regionalnej. W celu ustalenia odpowiednich zadań strategicznych i merytorycznych Związku Parków powołana została grupa sterująca. Grupa sterująca opracowuje roczny program pracy. W celu planowania, koordynowania i konsekwentnej realizacji programu roboczego został utworzony sekretariat. Sekretariat byłby przedstawicielstwem Związku wewnątrz i na zewnątrz i służyłby przede wszystkim utrwalaniu się tego procesu. Grupy docelowe: mieszkańcy pogranicza, turyści (Niemcy, Polska), publiczność fachowa, uczniowie, studenci, naukowcy</p>	

33

Wir haben nur eine Erde

Einreicher Zespół Placówek Szkolno-Wychowawczych w Głogowie	Kategorie A - Gewährleistung der Daseinsvorsorge ...
Projektpartner Pestalozzi Schule Förderschule für geistig Behinderte Eisenhüttenstadt Urząd Miasta w Głogowie Starostwo Powiatowe w Głogowie SITA – Głogów Nadleśnictwo Głogów Zespół Placówek Szkolno – Wychowawczych w Głogowie	Ort/Region Eisenhüttenstadt Głogów
Projektlaufzeit 2013	Aktuelle Projektphase Realisierung
EU-Förderung nein	Anmerkungen Fortsetzung eines COMENIUS-Projekts (2010-2012)
Kernbotschaft Wir alle: Deutsche, Polen, Europäer, behinderte Menschen, Menschen ohne Behinderungen, Kinder, Erwachsene, Schüler, Eltern, Lehrer - wir alle müssen uns um unsere Umwelt, unsere Erde zu kümmern.	
Kurzbeschreibung Im Rahmen des Projekts Schüler von Eisenhüttenstadt und Głogow, im Alter von 7-24 Jahre mit geistiger und körperlicher Behinderung organisieren ein Theateraufführung zum Thema Eco. Dies soll ein Beitrag für die Popularisierung der Integration der Bildung, Förderung des Umweltschutzes und den Austausch von Berufserfahrung auf dem Gebiet der Bildung von Schüler mit sonderpädagogischem Förderbedarf zwischen Lehrer aus Deutschland und Polen ermöglichen. Das Projekt ist eine Fortsetzung der Zusammenarbeit und Aktivitäten vom Jahre 2010-2012 im Rahmen von Projekt LLP Comenius Art(e)Motion und Förderung der Partnerschaft zwischen den zwei Städten Eisenhüttenstadt und Głogow. Während des Projekts werden die Schüler zusammen mit den Lehrern in eine Reihe von Aktivitäten teilnehmen, die zur Förderung der Umwelterziehung und lokalen Gemeinschaften über die Rechte von Menschen mit Behinderungen, Stereotypen auf ihren Thema, zu informieren. Im Rahmen von diesen Projekt werden Theateraufführungen zum Thema Umweltschutz vorbereitet und dargestellt. Wir haben auch vor Werkstätte zum Thema Kunsttherapie und Umwelterziehung für Schüler und Lehrer zu organisieren. Die Schüler und Lehrer werden die Möglichkeit zur Teilnahme in Umweltschutz Exkursionen haben. Polnischen und deutschen Schüler werden auch zusammen Bäume pflanzen und sie Pflegen. Die Ergänzung des Projekts soll eine Konferenz zum Thema Ökologischen Bildung der Menschen mit geistigen und körperlichen Behinderung für Lehrer und Eltern sein. Im Laufe des Projekts werden die Beziehungen zwischen Partnerstädten weiter entwickelt.	

33

Mamy tylko jedną Ziemię

Zgłaszający Zespół Placówek Szkolno-Wychowawczych w Głogowie	Kategoria A - Zapewnienie warunków bytowych ...
Partnerzy projektu Pestalozzi Schule Förderschule für geistig Behinderte Eisenhüttenstadt Urząd Miasta w Głogowie Starostwo Powiatowe w Głogowie SITA – Głogów Nadleśnictwo Głogów Zespół Placówek Szkolno – Wychowawczych w Głogowie	Miejsce/Region Eisenhüttenstadt Głogów
Okres realizacji projektu 2013	Aktualny etap rozwoju projektu realizacja
Współfinansowanie ze środków unijnych nie	Uwagi kontynuacja współpracy projektu COMENIUS (2010-2012)
Główne przesłanie My wszyscy: Niemcy, Polacy, Europejczycy, osoby pełnosprawne, osoby ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, dzieci, dorośli, uczniowie, rodzice, nauczyciele – my wszyscy musimy dbać o nasze o otoczenie – o naszą Ziemię.	
Krótki opis W ramach projektu uczniowie z Eisenhüttenstadt i Głogowa w wieku 7-24 lat z niepełnosprawnością intelektualną i fizyczną wspólnie wystawią sztukę teatralną o tematyce proekologicznej. Ma to przyczynić się do popularyzacji integracji edukacyjnej, promować ochronę środowiska przyrodniczego oraz pozwolić na wymianę doświadczeń zawodowych w zakresie edukacji i terapii uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych pomiędzy nauczycielami z Niemiec i Polski. Projekt jest kontynuacją współpracy i działań realizowanego w latach 2010-2012 projektu LLP Comenius Art(e)motion oraz propagowaniem partnerstwa między miastami Głogów – Eisenhüttenstadt. W trakcie realizacji projektu uczniowie wraz z nauczycielami podejmować będą szereg działań mających na celu propagowanie edukacji proekologicznej oraz uwrażliwiać społeczności lokalne na prawa osób niepełnosprawnych, ich sprawstwo, wrażliwość społeczną. Przygotowane i wystawione zostaną przedstawienia teatralne o tematyce proekologicznej w miastach partnerów. Zorganizowane zostaną warsztaty z arteterapii i edukacji ekologicznej dla uczniów oraz nauczycieli. Uczestnicy projektu będą mieli okazję uczestniczyć we wspólnych wycieczkach do interesujących pod kątem ekologii miejsc w Polsce i Niemczech. Uczniowie z Polski i Niemiec wspólnie posadzą drzewka którymi będą się opiekować i dbać o nie. Dopełnieniem projektu będzie konferencja i doskonalenia nauczycieli oraz rodziców o tematyce wychowania proekologicznego osób z niepełnosprawnością intelektualną. Podczas trwania projektu zacieśnią się stosunki pomiędzy miastami partnerskimi.	

34

Grenzüberschreitendes Schülerferienticket

Einreicher Grenzland e.V.	Kategorie C - Verbesserung der grenzübergreifenden Erreichbarkeit
Projektpartner Grenzland e.V., Klausthal, Klub Storrady, Szczecin	Ort/Region Grenzüberschreitende Metropolregion Stettin
Projektlaufzeit in der Zukunft	Aktuelle Projektphase Projektidee
EU-Förderung nein	Anmerkungen Das Projekt nahm auch am ersten Wettbewerb teil (Nr. 33).
Kernbotschaft Erkunden des grenzüberschreitenden Umlandes von Szczecin als Heimatregion, Förderung des gegenseitigen Kennenlernens der Jugendlichen, Ferienticket soll eine ökologisch orientierte Mobilitätsentwicklung fördern	
Kurzbeschreibung Anlass die Pommern-Region nach dem 2. Weltkrieg und die Grenzziehung an der Oder, die Notwendigkeit des gegenseitigen Verständnisses und Förderung einer partnerschaftlichen Zusammengehörigkeit Ergebnis die Neugierde und Unbefangenheit von Jugendlichen für ihre Heimatregion soll gefördert werden Zielgruppe Schüler und Jugendliche; die in der Stadt und in der grenzüberschreitenden Umweltregion von Szczecin leben (siehe anliegende Karte) wer setzt das Projekt um, wie ist die Kooperation organisiert? Die Autoren möchten dieses Vorhaben bis zu einem abgestimmten Konzept entwickeln. Die anschließende Phase einer Projektgestaltung und –umsetzung muss durch autorisierte Fachkörperschaften vorgenommen werden. Die Antragsteller sollen diesen Folgeprozess aktiv begleiten.	

34

Transgraniczny wakacyjny bilet dla młodzieży

Zgłaszający Grenzland e.V.	Kategoria C - Poprawa dostępności transgranicznej
Partnerzy projektu Grenzland e.V., Klausthal, Klub Storrady, Szczecin	Miejsce/Region Transgraniczny Region Metropolitalny Szczecina
Okres realizacji projektu w przyszłości	Aktualny etap rozwoju projektu pomysł na projekt
Współfinansowanie ze środków unijnych nie	Uwagi Projekt też uczestniczył w pierwszym konkursie (nr 33).
Główne przesłanie Poznanie i osvajanie okolic Szczecina jako własnej małej odczyny dla młodzieży obydwu krajów. Wspieranie wzajemnego poznawania się młodzieży Wakacyjny bilet dla młodzieży, ma za zadanie wspieranie opartego na ekologicznym myśleniu ogólnego rozwoju mobilności w regionie.	
Krótki opis Powody Region Pomorza po drugiej wojnie światowej i ustalenie granicy wzdłuż Odry, konieczność wzajemnego zrozumienia i wspierania partnerskiego przynależenia do jednej grupy. Wynik Wspieranie naturalnej, niehamowanej ciekawości młodzieży skierowanej na swoje małe ojczyzny Grupa docelowa Uczniowie i młodzież z terenów Szczecina i okolic. (mapa w załączniku) Kto prowadzi projekt i jak organizowana jest kooperacja Autorzy projektu, pragną stworzyć dobrze opracowaną koncepcję. Bezpośredni po nim następująca faza wprowadzanie projektu w życie musi być przeprowadzona przez autoryzowane fachowców z poszczególnych branż. Wnioskodawcy mają za zadanie aktywnie włączyć się w proces realizacji.	

35

"Wege zu Glas und Granit" - Eine Erlebnisroute zwischen Riesengebirge und Lausitzer Bergland (Piechowice - Demitz-Thumitz)

Einreicher Gmina Miejska Piechowice	Kategorie C - Verbesserung der grenzübergreifenden Erreichbarkeit
Projektpartner Gemeinde Demitz-Thumitz, Geokompetenzzentrum Freiberg e.V.; gmina Piechowice	Ort/Region Demitz-Thumitz, Piechowice
Projektlaufzeit 2011-2018	Aktuelle Projektphase Realisierung
EU-Förderung ja	Anmerkungen Das Projekt nahm auch am ersten Wettbewerb teil (Nr. 26).
Kernbotschaft Glas trifft Granit. Zwei Gemeinden interpretieren „ihren“ Stoff vielfältig und erlebbar. Zwei Regionen – Riesengebirge und Lausitzer Bergland – verstehen sich als gemeinsame Kulturlandschaft. Zwei Materialien – Glas und Granit – werden in Bau und Kunst in Szene gesetzt.	
Kurzbeschreibung Schaffen einer grenzüberschreitenden touristischen Erlebbarkeit der handwerklichen und industriegeschichtlichen Prägung des ländlichen Raums durch Glas und Granit als Erlebnisroute vom Riesengebirge (Glasbläserdorf Piechowice) ins Lausitzer Bergland (Granitdorf Demitz-Thumitz); am Start- und Zielort wird ein gemeinsames touristisches Aktivangebot geschaffen (Gläserner Garten - Piechowice / Erlebnismuseum Alte Steinsäge - Demitz-Thumitz). Die im Projekt geplanten Aktivitäten werden von den beiden Gemeinden umgesetzt und beinhalten: 1. Gemeinsame Workshops und Präsentationen mit dem Ziel, den Besucher mit Abbau, Bearbeitung und Verwendung von Granit und Glas vertraut zu machen und zu zeigen, wie thematische Industrie und spezielles Handwerk für Glas oder Granit den Ort und die Landschaft prägen. 2. Erlebnisbereich 1: Gläserner Garten Piechowice als Begegnungs- und Erlebnisort im Herzen der Gemeinde. 3. Erlebnisbereich 2: Erlebnismuseum Alte Steinsäge Demitz-Thumitz – eine ehemalige Werkstatt präsentiert multimedial Steinbearbeitung; Besucher können selbst aktiv werden. Die Entstehung zweier Erlebnisbereiche soll einerseits den Besuchern beider Grenzgebiete dienen (als Informationsquelle über das kulturelle und historische Erbe beider Gemeinden), andererseits bieten sie Raum für die Zusammenarbeit beider Gemeinden (gemeinsame Workshops, Treffen, Präsentationen, Austausch).	

35

"Drogi do szkła i granitu" – szlak przeżyć między Karkonoszami a Pogórzem Łużyckim (Piechowice - Demitz-Thumitz)

Zgłaszający Gmina Miejska Piechowice	Kategoria C - Poprawa dostępności transgranicznej
Partnerzy projektu Gemeinde Demitz-Thumitz, Geokompetenzzentrum Freiberg e.V.; gmina Piechowice	Miejsce/Region Demitz-Thumitz, Piechowice
Okres realizacji projektu 2011-2018	Aktualny etap rozwoju projektu realizacja
Współfinansowanie ze środków unijnych tak	Uwagi Projekt też uczestniczył w pierwszym konkursie (nr 26).
Główne przesłanie Innowacyjną cechą projektu jest połączenie tematu szkła i granitu w celu udostępniania mieszkańcom, turystom, instytucjom bogatej przestrzeni geograficznej i kulturowo – historycznej opartej na koncepcji tworzenia wiosek tematycznych.	
Krótki opis Stworzenie transgranicznej przeżywalności turystycznej rzemieślniczego i historyczno-przemysłowego nacechowania obszarów wiejskich poprzez szkło i granit jako szlak przeżyć z Karkonoszy (wioska hutników szkła Piechowice) do Pogórza Łużyckiego (wioska granitowa Demitz-Thumitz); w punktach początkowym i końcowym zostanie stworzona wspólna oferta turystyczna (Szkłany ogród – Piechowice / Muzeum przeżyć Szlifiernia kamieni Demitz-Thumitz). Działania planowane w projekcie realizowane będą w obydwu miastach i będą polegały na: 1. Wspólnych warsztatach i pokazach ukazujących sposób wydobycia, obróbki i wykorzystania granitu oraz kryształu. Jak materiały takie jak szkło i granit kształtują miejscowość i krajobraz. 2. Obszar Przeżyć 1: Szklany Ogród Piechowice – jako miejsce spotkań i przeżyć w sercu gminy. 3. Obszar Przeżyć 2: Muzeum przeżyć Stara piła Kamienia – dawny warsztat prezentuje multimedialnie obróbkę kamienia, goście będą mogli sami być aktywni. Powstanie dwóch Obszarów Przeżyć służyć ma z jednej strony turystom odwiedzającym oba rejony przygraniczne (jako źródło informacji o dziedzictwie kulturowo - historycznym obu gmin) z drugiej strony oferując obszar wzajemnej współpracy obu gmin (warsztaty, spotkania, prezentacje, wymiana).	

36

Kompetenzstelle für deutsch-polnische Zusammenarbeit der Oderlandregion

Einreicher Stadt Seelow	Kategorie A - Gewährleistung der Daseinsvorsorge ...
Projektpartner Stadt Seelow miasto Kostrzyn; weitere geplante Kooperationspartner: Ämter Seelow-Land, Neuhardenberg, Golzow, Lebus, Gemeinde Letschin - jeweils mit polnischer Partnergemeinde; IHK Ostbrandenburg, Euroregion Viadrina, Eurodistrikt "TransOderana EVTZ"	Ort/Region Oderlandregion
Projektlaufzeit 2013-∞	Aktuelle Projektphase Vorbereitung
EU-Förderung geplant	Anmerkungen -
Kernbotschaft Mit dieser Kompetenzstelle sollen die regionalen partnerschaftlichen Verbindungen verstärkt und ausgebaut werden. Sie soll Bindeglied zwischen Kommunen, Institutionen, Vereinen und Unternehmen sein. Neue Projekte sollen mit regionalen Partnern entwickelt werden.	
Kurzbeschreibung Seit über 15 Jahren bestehen in der Oderlandregion partnerschaftliche Beziehungen zwischen deutschen und polnischen Akteuren. Sie sind hauptsächlich auf spezielle Ereignisse ausgerichtet. Im Rahmen des derzeitigen MORO-Prozesses „Aktionsprogramm regionale Daseinsvorsorge“ wurde auf deutscher Seite die demographische Entwicklung untersucht und verschiedene Szenarien analysiert. Diese Entwicklungen werden derzeit bewertet und in Form von Zukunftsmodellen weiterführend betrachtet. In vielen Bereichen ist die zukünftig verstärkte Zusammenarbeit mit polnischen Partnern sowie gemeinsame regionale Abstimmungen unerlässlich. Diese Zusammenarbeit soll über eine Kompetenzstelle fachlich fundiert koordiniert und begleitet werden. Sie hat die Aufgabe, verschiedene lokale Akteure zusammen zu bringen und Synergieeffekte herzustellen. Mit dem Aufbau von verschiedenen Netzwerken kann zukünftig effizienter gearbeitet werden und regionale Umsetzungen besser gestaltet werden. Zuerst soll die Kompetenzstelle der Stadtverwaltung Seelow, Wirtschaftsförderung, als Mittelzentrum der Oderlandregion angegliedert werden, um die bisherigen Strukturen zu nutzen. Partner ist von Beginn an die Stadt Kostrzyn. Hier soll zukünftig ein Partnerbüro eingerichtet werden. In gemeinsamen Arbeitsgruppen werden Themen evaluiert und weitere Organisationsstrukturen abgestimmt. Weitere Partner sollen dann im laufenden Prozess gewonnen werden. Aus den Ergebnissen werden dann Struktur- und Organisationsanpassungen erfolgen. Die Arbeitsgruppen werden dann in regelmäßigen Abständen tagen und den Aufbauprozess aktiv begleiten und gestalten. Große Defizite gibt es momentan in der Zusammenarbeit der politischen Vertreter beider Länder. Ziel wird es sein, die politischen Prozesse gegenseitig zu begleiten und verstehen zu lernen. Eine allseitige höhere Akzeptanz der Entscheidungen wäre die Folge. Themen der regionalen Zusammenarbeit werden die Wirtschaftsförderung, die Förderung des Tourismus und die Stärkung der Sprachkompetenz sein. Durch die demographischen Untersuchungen in der Oderlandregion ergeben sich weitere Tätigkeitsfelder, wie die Zusammenarbeit im Katastrophenschutz, im Bildungsbereich (Lehreraustausch, Sprachprogramme in den Kitas/Schulen), der Altenpflege und der Infrastruktur. Es gibt bereits vielfältige Ideen, diese sollen dem Prozess aber nicht vorgreifen, sondern nur der weiteren Prozessgestaltung dienen. Aus den gewonnenen Ergebnissen werden Projekte entwickelt und mithilfe verschiedener Partner umgesetzt. Auch soll die beständige Arbeit Prozesse in Gang setzen, um Anpassungen auf verschiedenen anderen Ebenen anzuregen. Vor dem Hintergrund des demografischen Wandels kommt der Sicherung der Daseinsvorsorge besondere Bedeutung zu. Die Aufgabe ist, gemeinsam mit den regionalen Akteuren der räumlichen Schwerpunktsetzung auf die Grundlage des neuen Konzepts der Versorgungsschwerpunktorte, an die veränderten Rahmenbedingungen anzupassen.	

36

Polsko-niemieckie Centrum Kompetencji Regionu Nadodrzańskiego

Zgłaszający Stadt Seelow	Kategoria A - Zapewnienie warunków bytowych ...
Partnerzy projektu Stadt Seelow miasto Kostrzyn; kolejni partnerzy kooperacyjni wg. planu: Ämter (urzędy) Seelow-Land, Neuhardenberg, Golzow, Lebus, Gemeinde Letschin - każdy z nich z polskim partnerem; IHK (izba przemysłowo-handlowa) Ostbrandenburg, Euroregion Viadrina, Eurodystrykt „TransOderana EUWT”	Miejsce/Region Region Nadodrzański
Okres realizacji projektu 2013-∞	Aktualny etap rozwoju projektu przygotowanie
Współfinansowanie ze środków unijnych planowane	Uwagi -
Główne przesłanie Centrum to powinno być łączem, pomiędzy władzami lokalnymi, instytucjami, stowarzyszeniami i przedsiębiorstwami, które wzmocni partnerskie kontakty i rozbuduje je. Z regionalnymi partnerami mają tworzone być nowe projekty.	
Krótki opis Polsko-niemieckie kontakty partnerskie w Regionie Nadodrzańskim istnieją już od ponad 15 lat Koncentrują się one przede wszystkim na konkretnych wydarzeniach. Zgodnie z obecnym procesem MORO (program związany z z regionalną ochroną warunków bytowych) zostały przebadane po niemieckiej stronie tendencje demograficzne i na ich podstawie przeanalizowane przeróżne scenariusze. Zmiany te będą ocenione i uwzględnione w postaci modeli przyszłościowych. Na wielu obszarach jest niezbędna ścisła współpraca i koordynacja wspólnych projektów. Taka współpraca powinna być koordynowana przez Centrum Kompetencji. Ułatwia ono zebranie regionalnych podmiotów. Wraz ze stworzeniem przeróżnych sieci, współpraca przy projektach regionalnych i ich realizacji będzie się efektywniej rozwijała. W celu wykorzystania istniejących już struktur ma Centrum Kompetencji, jako centralny ośrodek Regionu Nadodrzańskiego, przyłączone zostać do urzędu rozwoju gospodarczego miasta Seelow. Partnerem po stronie polskiej będzie od samego początku miasto Kostrzyn. Tam też ma zostać zorganizowane biuro partnerskie. W ramach wspólnych grup roboczych będą omawiane i oceniane zagadnienia i dalsze struktury organizacyjne. Grupy te będą się regularnie spotykały i aktywnie wspierały proces rozwoju. Obecnie istnieją duże deficyty w zakresie współpracy przedstawicieli obu krajów na stopie politycznej. Celem będzie towarzyszenie procesowi politycznemu, procesowi który ma wspierać wzajemne zrozumienie i doprowadzenie do lepszej akceptacji wspólnych decyzji. Tematem współpracy regionalnej może być rozwój gospodarczy, promocja turystyki i wzmocnienie kompetencji językowych. W wyniku badań demograficznych w Regionie Nadodrzańskim powstały dalsze obszary działalności, takie jak: współpraca w zakresie zapobiegania klęskom żywiołowym, edukacja (wymiana nauczycieli, programy językowe w przedszkolach), opieka nad osobami starszymi, jak i infrastruktura. Istnieje wiele idei, które nie powinny proces ten wyprzedzać, tylko w jego kształtowaniu mu służyć. Zgodnie z uzyskanymi wynikami projekty te będą opracowywane i wdrażane przy współpracy kilku partnerów. Praca ma uruchomić procesy, które miałyby na celu zastymulować dostosowanie na innych szczeblach. Mając na uwadze zmiany demograficzne szczególnym znaczeniem jest zabezpieczenie ochrony warunków bytowych. Jednym z zadań jest współpraca z podmiotami regionalnymi, w celu dostosowania priorytetów przestrzennych do zmienionych warunków ramowych z uwzględnieniem nowej koncepcji.	

37

Fähre Aurith-Urad - Wo Europa Zukunft schafft!

Einreicher Amt Brieskow-Finkenheerd	Kategorie C - Verbesserung der grenzübergreifenden Erreichbarkeit
Projektpartner Amt Brieskow-Finkenheerd gmina Cybinka Interessengemeinschaft zur Einrichtung einer Fähre Aurith-Urad TBWL Technisches Büro für Wasserwirtschaft u. Landeskultur GmbH Förderverein Schlaubemündung-Odertal e.V. Euroregion Pro Europa Viadrina	Ort/Region Aurith (Land Brandenburg) Urad (województwo lubuskie)
Projektlaufzeit 2012-∞	Aktuelle Projektphase Vorbereitung
EU-Förderung ja	Anmerkungen -
Kernbotschaft Wiederinbetriebnahme des Fährverkehrs im Sinne der Oder-Fährtradition bei Aurith-Urad. Erleichterung der Kontaktaufnahme Einheimischer und Entwicklung des sanften grenzübergreifenden Tourismus entlang des überregional bekannten Oder-Neiße-Radweges.	
Kurzbeschreibung Das Entwicklungskonzept für das Amt Brieskow-Finkenheerd 2020 empfiehlt u.a. eine verstärkte Zusammenarbeit mit den polnischen Partnern, insbesondere mit der gegenüberliegenden Gemeinde Cybinka. Seit 2009 besteht eine Vereinbarung zur grenzübergreifenden Zusammenarbeit, die die Basis für die gemeinsamen Beantragungen und Durchführung verschiedenster deutsch-polnischer Projekte ist. Die Wiederbelebung der Fährverbindung ist ein bedeutender Schritt für die weitere wirtschaftliche u. kulturelle Entwicklung im europäischen ländlichen Grenzgebiet. Die beiden Projektpartner haben festgestellt, dass eine Verbindung über die Oder starkes Potential für den Wasser- u. Radtourismus in der gesamten Oderregion hat. Aus diesem Grund haben, sich Vertreter beider Seiten und interessierte Bürger zur „Interessengemeinschaft zur Einrichtung einer Fähre Aurith-Urad“ zusammengeschlossen. Bei der Auftaktveranstaltung wurde eine offizielle Willensbekundung angeregt. Diese wurde beim Deutsch-Polnischem Sommerfest am 08.09.2012 im Beisein vom brandenburgischen Minister für Infrastruktur und Landwirtschaft unterzeichnet. Die Grenznahe Lage der Gemeinde Cybinka und der im Amt Brieskow-Finkenheerd liegenden Gemeinden, sowie die unmittelbare Nachbarschaft bilden hervorragende Möglichkeiten für die Weiterentwicklung der grenzübergreifenden Kontakte und Zusammenarbeit in verschiedenen Bereichen des gesellschaftlichen Lebens. Im Rahmen der Zusammenarbeit werden auch gemeinsame Veranstaltungen vorbereitet und umgesetzt. Seit 5 Jahren findet das grenzübergreifende „Deutsch-Polnische Sommerfest“ statt. An diesem einzigen Tag wird eine Bootsverbindung über die Oder zwischen dem deutschen Aurith und polnischen Urad eingerichtet. So wurde es 2012 ca. 1.700 Einwohnern und Gästen ermöglicht auf beiden Seiten der Oder an der Veranstaltung teilzunehmen. Die unzureichende grenzüberschreitende, regionale Verkehrsinfrastruktur wird auch in der SWOT-Analyse des Operationellen Programms zur grenzübergreifenden Zusammenarbeit Polen (Wojew. Lubuskie) Brandenburg 2007-2013 als Schwäche ausgewiesen. Die beteiligten Kommunen führen derzeit eine Machbarkeitsstudie zur Untersuchung der Umsetzungsmöglichkeiten und Kosten einer Fährverbindung durch. Im Rahmen dieser europäischen Kooperation finden zahlreichen Organisations- und Arbeitstreffen statt. Ziel ist es den sanften Tourismus und das Verständnis der Bürger für eine gemeinsame europäische Destination voranzutreiben.	

37

Prom Aurith-Urad - gdzie Europa tworzy przyszłość!

Zgłaszający Amt Brieskow-Finkenheerd	Kategoria C - Poprawa dostępności transgranicznej
Partnerzy projektu Amt Brieskow-Finkenheerd gmina Cybinka Interessengemeinschaft zur Einrichtung einer Fähre Aurith-Urad TBWL Technisches Büro für Wasserwirtschaft u. Landeskultur GmbH Förderverein Schlaubemündung-Odertal e.V. Euroregion Pro Europa Viadrina	Miejsce/Region Aurith (Land Brandenburg) Urad (województwo lubuskie)
Okres realizacji projektu 2012-∞	Aktualny etap rozwoju projektu przygotowanie
Współfinansowanie ze środków unijnych tak	Uwagi -
Główne przesłanie Ponowne uruchomienie ruchu promowego zgodnie z tradycją promu odrzańskiego w Aurith i Uradzie. Ułatwienie nawiązywania kontaktów ludności miejscowej oraz rozwój łagodnej turystyki transgranicznej wzdłuż ponadregionalnego Szlaku Rowerowego Odra-Nysa.	
Krótki opis Koncepcja Rozwoju Urzędu Brieskow Finkenheerd 2020 zaleciła m.in. wzmoczoną współpracę z polskimi partnerami, szczególnie z leżącą po przeciwnej stronie Gminą Cybinka. Od 2009 roku istnieje porozumienie o transgranicznej współpracy, które jest podstawą do składania wniosków i realizacji najróżniejszych niemiecko-polskich projektów. Ponowne uruchomienie połączenia promowego jest znaczącym krokiem dla dalszego gospodarczego i kulturowego rozwoju terenów wiejskich europejskiego regionu pogranicza. Obaj partnerzy stwierdzili, że połączenie przez Odrę stanowi duży potencjał dla turystyki wodnej i rowerowej w całym regionie nadodrzańskim. Z tego powodu przedstawiciele obu stron oraz zainteresowani mieszkańcy zawiazali „Wspólnotę Interesów dla uruchomienia promu Aurith-Urad“. Na spotkaniu inauguracyjnym zaproponowano oficjalne oświadczenie. Zostało ono podpisane w obecności Ministra Infrastruktury i Rolnictwa Kraju Związkowego Brandenburgii w dniu 08.09.2012 r. podczas Polsko-Niemieckiego Święta Łata Przygraniczne położenie Gminy Cybinka i gmin Urzędu Brieskow-Finkenheerd, a także bezpośrednie sąsiedztwo stwarza doskonale możliwości dla dalszego rozwoju transgranicznych kontaktów oraz współpracy w różnych dziedzinach życia społecznego. W ramach współpracy przygotowane i przeprowadzone zostały wspólne przedsięwzięcia. Od pięciu lat odbywa się transgraniczne „Polsko-Niemieckie Święto Łata“. W tym jedynym dniu uruchamiane jest połączenie rzeczne pomiędzy niemieckim Aurith i polskim Uradem. W ten sposób w 2012 roku umożliwiono ok. 1700 mieszkańcom i gościom udział w przedsięwzięciu po obu stronach Odry. Niewystarczająca transgraniczna regionalna infrastruktura komunikacyjna wskazana została jako słaba strona w analizie SWOT Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej Polska (Województwo Lubuskie) – Brandenburgia 2007-2013. Zaangażowane jednostki samorządu terytorialnego realizują obecnie projekt studium wykonalności w celu sprawdzenia możliwości wdrożenia i kosztów połączenia promowego. W ramach tej europejskiej współpracy odbywają się liczne spotkania organizacyjne i robocze. Celem jest przyspieszenie rozwoju łagodnej turystyki i zrozumienia wśród mieszkańców dla wspólnego europejskiego regionu turystycznego jako celu podróży.	

38

Sicheres Grenzland - Bau des Regionalen Rettungszentrums in Witnica

Einreicher Gmina Witnica	Kategorie A - Gewährleistung der Daseinsvorsorge ...
Projektpartner Gmina Witnica Stadt Müncheberg Powiat Gorzowski Landkreis Märkisch Oderland Stowarzyszenie Ochotniczych Staży Pożarnych w Witnicy Landesrettungsschule Brandenburg Bad Saarow Komenda Wojewódzka Policji w Gorzowie Wlkp. Polizeipräsidium Frankfurt (Oder)	Ort/Region Powiat Gorzowski Wlkp. Landkreis Märkisch-Oderland
Projektlaufzeit 2007-∞	Aktuelle Projektphase Realisierung
EU-Förderung ja	Anmerkungen Das Zentrum wurde 2011 eröffnet und wird gemäß seiner Bestimmung genutzt.
Kernbotschaft Grundlegende Verbesserung der die Basis zum Schutz des Lebens, der Gesundheit und des Hab und Guts der Einwohner im grenzübergreifenden Gebiet bildenden Infrastruktur sowie qualitative Verbesserung des Schutzes der Umwelt vor den Folgen von Katastrophen, Unfällen, Bränden und anderen die Natur schädigenden Ereignissen in der Grenzregion (Landkreise Gorzów Wieklopolski und Märkisch-Oderland).	
Kurzbeschreibung Die Projektidee besteht in der Bildung eines regionalen Zentrums, dass es allen in der vom Fördergebiet des Landes Brandenburg und der Wojewodschaft umfassenden deutsch-polnischen Grenzregion tätigen und um das Wohl in die Sicherheit seiner Einwohner bedachten Rettungsdiensten gestattet, konkrete gemeinsame Tätigkeiten zu ergreifen sowie in einen breiteren Rahmen zusammenzuarbeiten. So soll im Rahmen vorliegenden Projektvorhabens ein Regionales Rettungszentrum entstehen, in dem sich sowohl der Sitz der örtlichen Polizeidienststelle, wie auch der Freiwilligen Feuerwehr und des medizinischen Rettungsdienstes befinden. Im Zuge der Umsetzung dieses Vorhabens entsteht somit eine regional bislang einzigartige Einrichtung, die dem Erfahrungsaustausch deutscher und polnischer Einsatzkräfte der Polizei, der Feuerwehr und des medizinischen Rettungsdienstes dient. Dabei wird zur neuen und außergewöhnlichen Qualität dieser Einrichtung eine seitens der Landesrettungsschule Brandenburg e.V. aus Bad Saarow veranstaltete und auf einen Zeitraum von mehreren Jahren ausgerichtete Schulungsreihe sowie ein von den Partnern ausgearbeitetes gemeinsames Übungsprogramm für die beteiligten Rettungsdienste beitragen. Im Ergebnis der Umsetzung vorliegendes Projektvorhabens wird somit ein idealer Ort entstehen, um die langjährige Zusammenarbeit der Freiwilligen Feuerwehr aus Witnica mit dem Landkreis Märkisch-Oderland, und hier insbesondere der Einheiten der Feuerwehren aus Witnica und der Stadt Müncheberg, fortzusetzen und ihr ebenso neue und noch bessere Entwicklungspotentiale zu verleihen. Die bisherige Zusammenarbeit war eben davon gekennzeichnet, dass es ihr an einer entsprechenden räumlichen Möglichkeit für gemeinsame Treffen, Übungen und Schulungsmaßnahmen fehlte. Die Erfahrung des Oderhochwassers von 1997 einerseits, und die geradezu schockierenden Verkehrsunfallstatistiken in der Region andererseits belegen eindringlich die Notwendigkeit, dass deutsche und polnische Sicherheitskräfte und Einsatzdienste ihre Potentiale gemeinsam nutzen können und sollten, was wiederum besonders auf grenzübergreifende Maßnahmen des Brand- und Katastrophenschutzes zutrifft. Perspektivisch ist ebenso eine ordnungsgemäße Sicherung der Bundesstraße B1 / 132 aus Berlin nach Gdańsk.	

38

Bezpieczne pogranicze - budowa Regionalnego Centrum Ratownictwa w Witnicy

Zgłaszający Gmina Witnica	Kategoria A - Zapewnienie warunków bytowych ...
Partnerzy projektu Gmina Witnica Stadt Müncheberg Powiat Gorzowski Landkreis Märkisch Oderland Stowarzyszenie Ochotniczych Staży Pożarnych w Witnicy Landesrettungsschule Brandenburg Bad Saarow Komenda Wojewódzka Policji w Gorzowie Wlkp. Polizeipräsidium Frankfurt (Oder)	Miejsce/Region Powiat Gorzowski Wlkp. Landkreis Märkisch-Oderland
Okres realizacji projektu 2007-∞	Aktualny etap rozwoju projektu realizacja
Współfinansowanie ze środków unijnych tak	Uwagi Centrum zostało otwarte w 2011 r. i zostaje użyte według swojego przeznaczenia.
Główne przesłanie Diametralna poprawa infrastruktury stanowiącej bazę do ochrony życia, zdrowia i mienia mieszkańców oraz poprawa jakości ochrony środowiska przed skutkami katastrof, wypadków, pożarów i innych szkodliwych zdarzeń - w regionie przygranicznym (powiat gorzowski i Märkisch Oderland).	
Krótki opis Idea projektu jest stworzenie miejsca umożliwiającego konkretne współdziałanie i współpracę wszystkich służb dbających o bezpieczeństwo mieszkańców pogranicza polsko-niemieckiego. Wybudowane zostanie Regionalne Centrum Ratownictwa - budynek, w którym siedzibę znajdzie Komisariat Policji, Ochotnicza Straż Pożarna oraz Zespół Ratownictwa Medycznego. Powstanie unikatowa, na skalę regionu, platforma wymiany doświadczeń, polskich i niemieckich służb ratujących ludzkie życie i zdrowie. Nową jakość będzie wnosili wieloletni cykl szkoleń organizowanych w RCR przez Landową Szkołę Ratownictwa Brandenburgii z Bad Saarow oraz program wspólnych ćwiczeń służb ratowniczych. W wyniku realizacji projektu powstanie idealne miejsce do kontynuowania dotychczasowej współpracy straży pożarnych z gminy Witnica i powiatu niemieckiego Märkisch Oderland, a szczególnie jednostki witnickiej i Feuerwehr Müncheberg. Dotychczasowa forma współpracy obarczona była brakiem odpowiedniego zaplecza do wspólnych spotkań, ćwiczeń i szkoleń. Doświadczenie powodzi z 1997 roku oraz porażające statystyki dotyczące wypadków drogowych pokazują potrzebę łączenia sił i możliwości polskich i niemieckich służb, w zakresie transgranicznej ochrony przeciwpożarowej i przed katastrofami. Perspektywicznie, ważne jest też właściwe zabezpieczenie na drodze B1 / 132 z Berlina do Gdańska.	

39

Ausbau der grenzüberschreitenden Mehrzwecksportstätten

Einreicher Wojewódzki Ośrodek Sportu i Rekreacji w Drzonkowie	Kategorie C - Verbesserung der grenzübergreifenden Erreichbarkeit
Projektpartner Wojewódzki Ośrodek Sportu i Rekreacji w Drzonkowie Stadt Forst (Lausitz) Zielonogórski Klub Sportowy z siedziba w Drzonkowie PSV 1893 Forst (Lausitz) e.V.	Ort/Region Drzonków, Forst (Lausitz)
Projektlaufzeit April 2010 - Juni 2012	Aktuelle Projektphase abgeschlossen
EU-Förderung ja	Anmerkungen -

Kernbotschaft

Das Projekt betrifft der Ausbau der bestehenden Sportobjekte auf dem Gebiet des Woiwodschaftszentrums für Sport und Erholung in Drzonków und auf dem Gebiet des Rad- und Reitstadions in Forst (Lausitz).

Kurzbeschreibung

Hauptziel des Projektes war die Ausbau der bestehenden Sportinfrastruktur von einem grenzüberschreitenden Charakter, was stimmt mit der Priorität 1 des Operationellen Programms (OP) zur grenzüberschreitenden Zusammenarbeit Polen (Woiwodschaft Lubuskie) – Brandenburg 2007-2013. Ausserdem weist das OP besondere Wirksamkeit im Bereich der Verbesserung der grenzüberschreitenden Infrastruktur, weil nur die Schaffung einer ausreichenden und qualitativ guten Infrastruktur zum optimalen Zusammenschluss beider Teile der Region beitragen wird. Gegenstand des Projektes ist die Sicherung der optimalen Bedingungen für die Entwicklung von verschiedenen Sportdisziplinen (Reiten, Fußball) auf dem Gebiet des Woiwodschaftszentrums in Drzonków und auf dem Gebiet des Rad- und Reitstadions in der Stadt Forst (Lausitz). Die entstandene sportliche Infrastruktur benutzen kostenlos die Vereine: Polizesportverein 1893 e.V. Forst und der Sportklub von Zielona Góra mit dem Sitz auf dem Gebiet des Sportzentrums in Drzonków.

Die Durchführung des Projektes hat den Einfluß auf die Entwicklung der sportlichen Infrastruktur, die zur Organisation von den grezüberschreitenden Veranstaltungen genutzt wird. Seit drei Jahre finden auf seinem Gebiet die größten Reitturniere in der deutsch-polnischen Grenzregion statt. Die beiden Sportstätten planen ein gemeinsames Konzept im Bereich der Nutzung der entstandenen Infrastruktur und der gekauften Ausstattung.

Während der Durchführung des Projektes wurden die Konzepte zur Nutzung der Mehrzwecksportstätten bearbeitet. Auf dem Gebiet des Woiwodschaftszentrums in Drzonków wird der Sportkomplex zu den Reitwettbewerben modernisiert (Parcour und Trainingsplatz für das Reiten), dagegen in Forst das Areal des Rad- und Reitstadions wird saniert und an die Bedürfnisse des Fußballs und des Reitsports angepasst wird. In der Zwischenzeit werden die Anlagen zum Reitsport gekauft: die tragbaren Pferdeboxen mit dem Zelt, die dann zur Organisation von gemeinsamen Wttbewerben und Beratungen zum Reiten sowohl in Forst als auch in Drzonków genutzt werden. Gemeinsame Ausbau der Sportinfrastruktur und ihre Erschließung für die Einwohner der Euroregion als auch die bei dieser Gelegenheit entwickelte überregionale Touristik hat zum Ziel beständig miteinander das grenzüberschreitende Beisammen der ganzen grenznahen Region verbinden. Die Durchführung der im Rahmen des Projektes geplanten Vorhaben wird die Probleme der Qualität der Infrastruktur zur grenzüberschreitenden Zusammenarbeit lösen.

39

Rozbudowa wielofunkcyjnych transgranicznych obiektów sportowych

Zgłaszający Wojewódzki Ośrodek Sportu i Rekreacji w Drzonkowie	Kategoria C - Poprawa dostępności transgranicznej
Partnerzy projektu Wojewódzki Ośrodek Sportu i Rekreacji w Drzonkowie Stadt Forst (Lausitz) Zielonogórski Klub Sportowy z siedziba w Drzonkowie PSV 1893 Forst (Lausitz) e.V.	Miejsce/Region Drzonków, Forst (Lausitz)
Okres realizacji projektu kwiecień 2010 r. - czerwiec 2012 r.	Aktualny etap rozwoju projektu zakończony
Współfinansowanie ze środków unijnych tak	Uwagi -
Główne przesłanie Projekt dotyczy rozbudowy istniejących obiektów sportowych na terenie Wojewódzkiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Drzonkowie oraz na terenie Stadionu Kolarsko-Jeździeckiego w Forst (Lausitz).	
Krótki opis Głównym celem projektu była rozbudowa istniejącej infrastruktury sportowej o charakterze transgranicznym, co jest zgodne z priorytetem 1 Programu Operacyjnego (PO) Współpracy Transgranicznej Polska (Województwo Lubuskie) – Brandenburgia 2007-2013. Ponadto PO wskazuje na szczególną skuteczność w zakresie poprawy infrastruktury transgranicznej, gdyż tylko utworzenie wystarczającej i dobrej jakościowo infrastruktury może skutkować optymalnym scaleniem obu części regionu. Przedmiotem projektu jest zapewnienie optymalnych warunków rozwoju różnych dyscyplin sportowych (jeździectwo, piłka nożna) na terenie ośrodka WOSiR w Drzonkowie oraz na terenie Stadionu Kolarsko-Jeździeckiego w mieście Forst (Lausitz). Z powstałej wielofunkcyjnej infrastruktury sportowej korzystają bezpłatnie stowarzyszenia Polizesportverein 1893 Forst oraz Zielonogórski Klub Sportowy z siedzibą na terenie ośrodka w Drzonkowie. Realizacja projektu wpływa na rozwój infrastruktury sportowej, która wykorzystywana jest w celu organizacji imprez o charakterze transgranicznym. Od trzech lat na terenie Ośrodka w Drzonkowie odbywają się największe na pograniczu polsko-niemieckim zawody jeździeckie. Oba obiekty sportowe planują rozwinąć wspólną koncepcję działania w zakresie wykorzystania powstałych w ramach projektu obiektów i zakupionego wyposażenia. W trakcie realizacji projektu opracowano koncepcje wykorzystania wielofunkcyjnych obiektów sportowych. Na terenie ośrodka WOSiR w Drzonkowie zostanie zmodernizowany kompleks sportowy do zawodów hipicznych (parcour i rozprężalnia), natomiast w Forst teren Stadionu Kolarsko-Jeździeckiego zostanie zrewitalizowany i dostosowany do potrzeb piłki nożnej oraz hipiki. W międzyczasie zakupiony zostanie sprzęt do zawodów hipicznych: przenośne boksy dla koni wraz z namiotem, które wykorzystywane będą do organizacji wspólnych zawodów i konsultacji jeździeckich zarówno w Forst, jak i w Drzonkowie. Wspólna rozbudowa infrastruktury sportowej i jej udostępnienie dla mieszkańców Euroregionu, jak również rozwijana przy tej okazji ponadregionalna turystyka ma na celu trwale scalić transgraniczne wspólnotnictwo całego przygranicznego regionu. Realizacja przedsięwzięć planowanych w ramach projektu rozwiąże problem jakości infrastruktury gwarantującej współpracę transgraniczną.	

40

Wiedererrichtung der Grenzbrücke über die Neiße zwischen Coschen und Żytawań

Einreicher Landkreis Oder-Spree	Kategorie C - Verbesserung der grenzübergreifenden Erreichbarkeit
Projektpartner Landkreis Oder-Spree; Starostwo Powiatowe w Krośnie Odrzańskim	Ort/Region Coschen (Landkreis Oder-Spree); Żytawań (powiat krośnieński)
Projektlaufzeit 2002-2014	Aktuelle Projektphase Realisierung
EU-Förderung ja	Anmerkungen Das Projekt nahm auch am ersten Wettbewerb teil (Nr. 35).
Kernbotschaft Mit der baulichen Realisierung der Brücke soll die kreisliche Straßenverbindung zwischen Coschen und Żytawań über die Neiße wiederhergestellt werden. Mit der Verbesserung der verkehrlichen Infrastruktur wird sich die grenzübergreifende kommunale, wirtschaftliche und touristische Zusammenarbeit zwischen den Landkreisen Oder-Spree (Deutschland) und Krosno Odrzańskie (Polen) merklich verbessern.	
Kurzbeschreibung Die Wiedererrichtung der Brücke basiert auf der Grundlage des „Abkommens zwischen der Regierung der Bundesrepublik Deutschland und der Regierung der Republik Polen über den Bau und die Erhaltung von Grenzbrücken in der Bundesrepublik Deutschland im Zuge von öffentlichen Straßen außerhalb des Netzes der Bundesfernstraßen in der Republik Polen im Zuge von öffentlichen Straßen außerhalb des Netzes von Landesstraßen“, vom 21. November 2000, geändert mit der ersten Verordnung zum Abkommen vom 25. Mai 2012. Als deutsch-polnisches Gemeinschaftsprojekt der Landkreise Oder-Spree und Krosno Odrzańskie ist die Wiedererrichtung der nach dem 2. Weltkrieg zerstörten Brücke zwischen den Orten Coschen im Landkreis Oder-Spree (Deutschland) und Żytawań im Landkreis Krosno Odrzańskie (Polen) über die Lausitzer Neiße im Jahr 2013/ 2014 vorgesehen. Die planerische Vorbereitung des gemeinsamen Brückenbauprojektes stützt sich auf Beschlüsse der Kreistage beider Landkreise aus dem Jahr 2004. Es soll nunmehr im Rahmen des Operationellen Programms über die grenzübergreifende Zusammenarbeit zwischen der Wojewodschaft Lubuskie und dem Land Brandenburg 2007-2013 mit europäischen Mitteln gefördert werden. Die ursprünglich im Jahre 1904 erbaute Holzbrücke, deren Widerlager vom ehemaligen Standort der Verbindung heute noch zeugen, wurde im Jahre 1945 infolge eines Brandes zerstört. Dadurch wurde nicht nur die Verbindung als solche zwischen den Orten Coschen und Żytawań gekappt, sondern auch die seit mehr als 65 Jahre bestehenden sozialen und wirtschaftlichen Beziehungen getrennt. Die neue Brücke, eine zweifeldrige asymmetrische Verbundbrücke, deren Bauwerksgestaltung primär durch die beiden Hauptträger und das Doppelbogensystem in Stahlbauweise in Form einer Neißewelle (ein kleines und ein großes Bogenpaar) geprägt wird, spiegelt das stetige Zusammenwachsen beider Grenzregionen und seiner Bürgerinnen und Bürger wider. Als „Erlebnisbrücke“ konzipiert, bildet sie u.a. die Grundlage, dass die regional ansässige Wirtschaft, insbesondere klein- und mittelständische Unternehmen und Dienstleister auf kurzem Wege auf neuen Märkten Fuß fassen kann. Touristen, die in der Region ihren Urlaub verbringen oder als Tagesgäste unterwegs sind, können die neue Verbindung als Verknüpfungspunkt der östlichen und westlichen Neißerad- und -wanderwege verstehen und nutzen sowie die Vielfalt der natürlichen und kulturellen Landschaft beiderseits der Lausitzer Neiße wieder entdecken. Darüber hinaus können die Anwohner und Anwohnerinnen ihre Nachbarn wieder zum Kulturaustausch einladen. Als Projektpartner forcieren beide Landkreise in einer gemeinsamen Arbeitsgruppe die planerische Vorbereitung, die Ausschreibung der Bauleistungen und die bauliche Durchführung der Brückenbauarbeiten sowie die Abrechnung des Projektes. Die Verteilung der Aufgaben, die Finanzierung des Projektes und die spätere Unterhaltung der Grenzbrücke einschließlich seiner dazugehörigen Anlagen sind zwischen den Partnern einvernehmlich in Vereinbarungen geregelt.	

40

Odbudowa mostu granicznego przez Nysę Łużycką pomiędzy Coschen – Żytowaniem

Zgłaszający Landkreis Oder-Spree	Kategoria C - Poprawa dostępności transgranicznej
Partnerzy projektu Landkreis Oder-Spree; Starostwo Powiatowe w Krośnie Odrzańskim	Miejsce/Region Coschen (Landkreis Oder-Spree); Żytowań (powiat krośnieński)
Okres realizacji projektu 2002-2014	Aktualny etap rozwoju projektu realizacja
Współfinansowanie ze środków unijnych tak	Uwagi Projekt też uczestniczył w pierwszym konkursie (nr 35).
Główne przesłanie Wraz z realizacją budowy mostu na Nysie pomiędzy Coschen i Żytowaniem przywrócone zostanie połączenie drogowe w randze drogi powiatowej. Z poprawą infrastruktury komunikacyjnej odczuwalnie poprawi się w powiatach Odra –Spree i Krosno Odrzańskie lokalna współpraca transgraniczna gmin tak w dziedzinie gospodarki jak i turystyki.	
Krótki opis Realizacja odbudowy mostu jest przygotowywana na podstawie umowy między Rządem Republiki Federalnej Niemiec, a Rządem Rzeczypospolitej Polskiej o budowie i utrzymaniu granicznych obiektów mostowych w Republice Federalnej Niemiec zlokalizowanych w ciągu dróg publicznych poza siecią dróg federalnych, w Rzeczypospolitej Polskiej w ciągu dróg publicznych poza siecią dróg krajowych z 21 listopada 2000 roku, ze zmianami zawartymi w porozumieniu z 25 maja 2012 roku. Jest to wspólny niemiecko polski projekt powiatów Odra-Spree (Niemcy) i Krośnieńskiego (Polska) w zakresie odbudowy zniszczonego po II Wojnie Światowej mostu przez Nysę Łużycką pomiędzy miejscowościami Coschen w powiecie Oder-Spree i Żytowań w powiecie Krośnieńskim. Realizacja zadania przewidziana jest w latach 2013-2014. Przygotowanie planu całego wspólnego projektu budowy mostu oparte jest na uchwałach Rad obu powiatów z roku 2004 i powinno być współfinansowane przy udziale środków europejskich w ramach Programu Operacyjnego. Współpracy Transgranicznej Polska. (Województwo Lubuskie) – Brandenburgia. 2007 – 2013. Wybudowany pierwotnie w 1904 most drewniany, którego przyczółki jeszcze dziś świadczą o jego położeniu, został zniszczony w wyniku pożaru w roku 1945. W ten sposób zostało przerwane nie tylko połączenie pomiędzy miejscowościami Coschen i Żytowań, ale przerwane zostały także istniejące przed więcej niż 65 laty ścisłe więzi społeczno – gospodarcze na tym terenie. Nowy asymetryczny dwuprzęsłowy most, którego wygląd w pierwszym rzędzie kształtują obie podpory i system dwóch przeseł stalowych w formie fali łużyckiej (para dużych i małych łuków) odzwierciedla ciągle zrastanie się obu regionów i ich mieszkańców. Tworzy on między innymi podstawę do rozwoju życia społeczno-gospodarczego dla mających siedzibę w regionie podmiotów gospodarczych, w szczególności małych i średnich przedsiębiorstw i usługodawców, do ich rozkwitu na istniejącym rynku, korzystając z korzystnego połączenia. Dla turystów, którzy spędzają w tym regionie urlop, albo będąc tylko przejazdem rozumieją i wykorzystują to połączenie jako element wschodniej i zachodniej drogi rowerowej oraz szlaku wędrownego, ciesząc się różnorodnością naturalnego i kulturowego krajobrazu na obu stronach Nysy Łużyckiej. Natomiast mieszkańcy obu regionów mogą zapraszać swoich sąsiadów do siebie rozwijając dobrosąsiedzkie kontakty. Oba powiaty jako partnerzy w projekcie pracują we wspólnej grupie roboczej nad projektem, ogłoszeniami przetargów i realizacją robót budowlanych mostu, jak również nad rozliczeniem projektu. Podział zadań, finansowanie projektu i późniejsze utrzymanie mostu granicznego wraz z należącymi do niego urządzeniami partnerzy regulują między sobą w umowach.	

41

Der deutsch-polnische Oderland-Jugendrat – Jugend gestaltet den demographischen Wandel

Einreicher Schloß Trebnitz Bildungs- und Begegnungszentrum e.V.	Kategorie A - Gewährleistung der Daseinsvorsorge ...
Projektpartner Schloß Trebnitz Bildungs- und Begegnungszentrum e.V. Stadt Seelow Oderlandregion: Amt Neuhardenberg, Amt Golzow, Amt Lebus, Amt Seelow Land, Gemeinde Letschin, Stadt Seelow Kreis Kinder- und Jugendring Märkisch Oderland Miasto Kostrzyn, Liceum Kostrzyn Miasto Boleszkowice, Gimnazjum Boleszkowice	Ort/Region Oderlandregion
Projektlaufzeit September 2012 - September 2013	Aktuelle Projektphase Realisierung
EU-Förderung ja	Anmerkungen Teil des MORO-Aktionsprogramms Regionale Daseinsvorsorge
Kernbotschaft Bei den politischen Weichenstellungen für die Zukunft sollen die Wünsche und Anliegen der Jugendlichen dies- und jenseits der Oder berücksichtigt werden. Flächendeckend sollen Bildung, Mobilität, Gesundheitsfürsorge und Freizeitmöglichkeiten für Jugendliche gesichert werden.	
Kurzbeschreibung <p>Projektlaufzeit: September 2012 bis September 2013. Teilnehmende: 24 Jugendliche aus Deutschland und Polen. Beteiligt sind: die Gemeinde Letschin, die Ämter Golzow, Lebus, Neuhardenberg und Seelow-Land sowie die Stadt Seelow und auf polnischer Seite die Stadt Kostrzyn sowie die Gemeinde Boleszkowice. Der Oderland-Jugendrat ist beratendes Gremium im MORO-Projekt des Oderlands, einem bundesweiten Wettbewerb des Bundesministeriums für Verkehr, Bau und Stadtentwicklung zur regionalen Daseinsvorsorge. Es wird mit dem EU- Youthpass für alle Teilnehmenden eine offizielle Zertifizierung der Lernerfahrungen und erworbenen Kompetenzen gewährleistet. Offizielle Projektpartner sind das Schloß Trebnitz, Bildungs- und Begegnungszentrum e.V.; die Stadt Seelow; der „Kreis Kinder- und Jugendring Märkisch Oderland“ sowie die polnischen Gemeinden Kostrzyn und Boleszkowice.</p> <p>Immer weniger Menschen leben in der Oderregion und sie werden im Schnitt auch immer älter. So lässt sich in einem Satz die Lage zum demographischen Wandel in der Region beiderseits der Oder beschreiben. Daran wird sich auch in den kommenden 20 Jahren wenig ändern. Vor allem wird die Zahl der hier lebenden Jugendlichen und Kinder drastisch abnehmen. Wie können trotzdem flächendeckend Bildung, Mobilität, Gesundheitsbetreuung und Freizeitmöglichkeiten für alle gesichert werden? Welche Interessen haben speziell die Jugendlichen und wie kann dafür gesorgt werden, dass ihre Wünsche und Anliegen mit bei den Weichenstellungen für die Zukunft berücksichtigt werden?</p> <p>Der Jugendrat bringt als beratendes Gremium im laufenden MORO-Projekt die Interessen und Sichtweisen der Jugendlichen vor Ort mit ein. Dazu finden insgesamt 5 dreitägige Treffen im Schloß Trebnitz statt. Die Jugendlichen erkunden die Region, befassen sich mit den Problemen des demographischen Wandels, erstellen Zukunftsszenarien, erörtern Lösungsmöglichkeiten und diskutieren mit den lokalen Entscheidungsträgern, um sich konstruktiv in aktuelle Entwicklungsprozesse ihrer Region einzubringen. Zudem werden Exkursionen zu Grenzregionen mit ähnlichen Problemstellungen organisiert. Die Schüler erstellen auch eine Video-Reportage sowie eine Ausstellung und erfahren so wichtige Funktionsweisen einer wirksamen Öffentlichkeitsarbeit in all ihren Facetten – vom Making-of bis hin zur Präsentation und dem Austausch mit einer breiteren Öffentlichkeit. Sprachanimation und Methoden des Interkulturellen Lernens begreifen die sprachlichen Unterschiede nicht als Problem, sondern als kreative Herausforderung, anhand derer die Jugendlichen spielerisch Interesse an der anderen Sprache bekommen und erste Schritte in ihrer alltäglichen Umsetzung gehen können. Das Projekt bietet einen breiten Methoden-Mix, bei dem sich jeder interessierte Jugendliche mit seinen Stärken einbringen kann.</p> <p>Jugendliche sollen mitmischen und sich nicht nur als Objekt sondern als Subjekt politischer Entscheidungsprozesse begreifen. Ohne kulturelle oder regionale Unterschiede zu nivellieren, soll bei den deutschen und polnischen Jugendlichen das Verständnis wachsen, dass sie beiderseits der Oder ähnliche Bedürfnisse haben. Nachhaltige Lösungsstrategien für die Region funktionieren nur, wenn sowohl die östliche als auch die westliche Oderregion einbezogen wird. Die Perspektive der Jugend soll ein entscheidender Faktor für politische Entscheidungen werden, die bereits heute ihren Alltag bestimmen und zudem wichtige Weichen für ihre Zukunft stellen.</p> <p>www.oderjugendrat.eu</p>	

41

Polsko-niemiecka Nadodrzańska Rada Młodzieży – młodzież nadaje formę zmianom demograficznym

Zgłaszający Schloß Trebnitz Bildungs- und Begegnungszentrum e.V.	Kategoria A - Zapewnienie warunków bytowych ...
Partnerzy projektu Schloß Trebnitz Bildungs- und Begegnungszentrum e.V. Stadt Seelow Oderlandregion: Amt Neuhardenberg, Amt Golzow, Amt Lebus, Amt Seelow Land, Gemeinde Letschin, Stadt Seelow Kreis Kinder- und Jugendring Märkisch Oderland Miasto Kostrzyn, Liceum Kostrzyn Miasto Boleszkowice, Gimnazjum Boleszkowice	Miejsce/Region Region Nadodrzański
Okres realizacji projektu projektu wrzesień 2012 r. - wrzesień 2013 r.	Aktualny etap rozwoju projektu realizacja
Współfinansowanie ze środków unijnych tak	Uwagi Część programu akcyjnego MORO „regionalne zapewnienie warunków bytowych”
Główne przesłanie Potrzeby oraz życzenia młodzieży powinny zostać uwzględniane przy decyzjach politycznych dotyczących przyszłości. Edukacja, mobilność, opieka zdrowotna oraz możliwości rekreacji dla młodzieży powinny zostać zagwarantowane na szeroką skalę.	
Krótki opis Czas trwania projektu: wrzesień 2012r. do września 2013 r. Uczestnicy: 24 młodych ludzi z Niemiec i z Polski. Udział biorą: gmina Letschin, posady Golzow, Lebus, Neu-Hardenberg, Seelow-Land oraz miasto Seelow a po stronie polskiej miasto Kostrzyn oraz gmina Boleszkowice. Nadodrzańska Rada Młodzieży jest gremium pełniące rolę doradczą przy projekcie MORO w rejonie nadodrzańskim, w ramach ogólnokrajowego konkursu regionalnej troski o warunki życiowe rozpisanego przez ministerstwo ruchu drogowego. Po zakończeniu projektu uczestnicy otrzymują oficjalny certyfikat „EU-Youthpass”, który zaświadcza zdobyte kompetencje w czasie trwania projektu. Oficjalnymi partnerami projektu są Zamek Trebnitz, Centrum Edukacji i Spotkań; miasto Seelow; regionalny związek pracy z młodzieżą „Kreis-Kinder- und Jugendring Märkisch-Oderland“ oraz po polskiej stronie miasto Kostrzyn i gmina Boleszkowice. Coraz mniej ludzi mieszka w rejonie nadodrzańskim a ci którzy tu mieszkają są przeciętnie coraz starsi. Pod tym względem niewiele się zmieni przez następne 20 lat. Przede wszystkim liczba tu żyjących młodych ludzi i dzieci się drastycznie zmniejszy. W jaki sposób uda się zagwarantować edukację, mobilność, opiekę lekarską oraz możliwości rekreacji dla wszystkich – pomimo tych drastycznych zmian demograficznych? Jakie specyficzne zainteresowania ma młodzież i w jaki sposób uda się uwzględnić zapotrzebowania ludzi młodych przy decyzjach, które dotyczą naszej przyszłości? Jako gremium doradcze w ramach projektu MORO Nadodrzańska Rada Młodzieży włącza się do dyskusji i przedstawia swoje zainteresowania oraz poglądy. W tym celu młodzież spotyka się pięciokrotnie na trzydniowe seminaria w Zamku Trebnitz. Młodzież zapoznaje się z rejonem, zajmuje się problemami związanymi ze zmianami demograficznymi, opracowuje możliwe scenariusze przyszłości oraz możliwe rozwiązania aktualnych problemów i dyskutuje z regionalnymi politykami aby móc się włączyć w rozwój rejonu w sposób konstruktywny. Oprócz tego są organizowane wyprawy do innych regionów przygranicznych, które wzmagają się z podobnymi problemami. Uczniowie również tworzą własny reportaż filmowy oraz wystawę. W ten sposób doświadczają ważnych aspektów udanej pracy PR we wszystkich fasetach – od procesu „making of” po prezentację aż do aktywnej wymiany z szerszą publicznością. Poprzez animację językową oraz inne metody międzykulturowego nauczania młodzież nie odczuwa różnic językowych jako problematyczne lecz jako kreatywne wzmaganie. Poprzez animację językową młodzież stawia pierwsze kroki w posługiwaniu się językiem obcym w życiu codziennym. Projekt oferuje szeroki wybór metod i pozwala każdemu wziąć udział i wnieść swoje własne zainteresowania oraz mocne strony. Młodzież ma udzielać się politycznie, poczuć się jako podmiot a nie tylko jako przedmiot decyzji politycznych. Zarówno u młodzieży niemieckiej jak i u młodzieży polskiej ma wykształcić się zrozumienie, że po obu stronach Odry mają podobne potrzeby – oczywiście nie niwelując regionalne lub kulturalne różnice. Długotrwałe rozwiązania w rejonie przygranicznym mogą funkcjonować tylko jeżeli uwzględni się zarówno wschodnią jak i zachodnią stronę Odry. Perspektywa młodzieży ma być decydującym faktorem przy decyzjach politycznych, które już dziś wpływają na ich życie codzienne i wytyczają przyszły kierunek działań. www.oderjugendrat.eu	

42

Prävention im Bauwesen für eine Nachhaltige Technische Infrastruktur

Einreicher Karlsruhe Institut für Technologie - KIT	Kategorie A - Gewährleistung der Daseinsvorsorge ...
Projektpartner Institut für Funktionelle Grenzflächen, Karlsruher Institut für Technologie (KIT) Instytut Konstrukcji Budowlanych, Politechnika Poznańska (PP)	Ort/Region Poznań / Karlsruhe
Projektlaufzeit 2013-∞	Aktuelle Projektphase Vorbereitung
EU-Förderung ja	Anmerkungen Förderung aus ERASMUS
Kernbotschaft Durch das Deutsch-Polnische Zentrum für Prävention im Bauwesen soll durch die Verlängerung der Instandsetzungsfreien Nutzung die Nachhaltigkeit der Technischen Infrastruktur beider Länder deutlich verbessert werden.	
Kurzbeschreibung Für die wirtschaftliche Leistungsfähigkeit einer Industrienation, wie Deutschland oder Polen, ist eine funktionierende und dauerhafte Technische Infrastruktur (z.B. Autobahnbrücken, Wasserver- und Abwasserentsorgung) eine entscheidende Voraussetzung. Diese ist aber nutzungsbedingt Einwirkungen ausgesetzt, die häufig bereits deutlich vor Ablauf der geplanten Nutzungsdauer zu Instandsetzungen führen. Studien zeigen, dass viele der für 100 Jahre Nutzung geplanten Brückenbauwerke bereits nach zwanzig Jahren technologisch, ökologisch und ökonomisch aufwendig instandgesetzt werden müssen. In diesem Projekt sollen durch die wissenschaftlich-technische Zusammenarbeit zwischen dem Institut für Funktionelle Grenzflächen des KIT und dem Institut für Bauwesen Konstruktionen der Technischen Universität Poznań Strategien, Technologien und Methoden zum präventiven Schutz dieser Bauwerke erarbeitet werden, um die bestehende bzw. neuerstellte Technische Infrastruktur beider Länder langfristig zu erhalten. Dabei soll die Wirkung des sich abzeichnenden Klimawandels besonders berücksichtigt werden. Ein Schwerpunkt wird in der Ausbildung der Ingenieure beider Forschungseinrichtungen und in der gemeinsamen Weiterbildung von Handwerkern liegen. Durch neu zu entwickelnde Konzepte zum Technologietransfer sollen die Bauträger (z.B. Öffentliche Hand), aber auch Baustoffhersteller, Planungsbüros und Bauunternehmen beider Länder Vorteile im internationalen Wettbewerb erhalten. Zur praktischen Umsetzung soll durch beide Forschungseinrichtungen ein paritätisch zusammengesetztes Deutsch-Polnisches Zentrum für Prävention im Bauwesen gegründet werden, in dem die bisherigen Ergebnisse naturwissenschaftlicher Forschung (Bauchemie, KIT) mit Resultaten ingenieurwissenschaftlicher Forschung (Baustoffe, TUP) zusammengeführt und in einem ganzheitlichen Ansatz langfristig weiterentwickelt werden sollen.	

42

Prewencja w budownictwie dla podwyższenia trwałości infrastruktury technicznej

Zgłaszający Karlsruhe Institut für Technologie - KIT	Kategoria A - Zapewnienie warunków bytowych ...
Partnerzy projektu Institut für Funktionelle Grenzflächen, Karlsruher Institut für Technologie (KIT) Instytut Konstrukcji Budowlanych, Politechnika Poznańska (PP)	Miejsce/Region Poznań / Karlsruhe
Okres realizacji projektu projektu 2013-∞	Aktualny etap rozwoju projektu przygotowanie
Współfinansowanie ze środków unijnych tak	Uwagi współfinansowanie z programu ERASMUS
Główne przesłanie Celem niemiecko-polskiego centrum „prewencji w budownictwie“ ma być przedłużenie czasu użytkowania (bez konieczności remontów), a dzięki temu wyraźne polepszenie stanu technicznego infrastruktury obydwu krajów.	
Krótki opis Dla efektywności ekonomicznej przemysłowego kraju takiego jak Niemcy czy Polska, funkcjonująca i trwała infrastruktura techniczna (np. mosty na autostradzie, urządzenia do zaopatrzenia w wodę czy usuwania ścieków) jest warunkiem niezbędnym. Eksploatacja obiektów budowlanych powoduje, że muszą one być często naprawiane na długo przed planowanym czasem zużycia. Badania pokazują, że wiele mostów, których użytkowanie było planowane na 100 lat, wymagało napraw już po dwudziestu latach, co jest kosztowne w sensie technicznym, ekologicznym i ekonomicznym. W tym projekcie we współpracy technicznej i naukowej między Institute of Functional Interfaces KIT a Instytutem Konstrukcji Budowlanych Politechniki Poznańskiej mają być wypracowane strategie, technologie i metody długoterminowej ochrony oraz zabezpieczenia zarówno istniejącej, jak i obecnie budowanej infrastruktury technicznej w obydwu krajach. Specjalna uwaga ma być poświęcona efektowi zagrożeń wynikających ze zmian klimatu. Jednym z priorytetów projektu będzie wykształcenie inżynierów obydwu instytucji badawczych powiązane z doskonaleniem umiejętności robotników, poprzez rozwijanie nowych pomysłów dotyczących technologii, które po przekazaniu przedsiębiorcom budowlanym (np. z sektora publicznego), ale także producentom materiałów budowlanych i biur projektów obydwu krajów, podniosą ich znaczenie we współzawodnictwie międzynarodowym. Realizacja tego pomysłu ma się odbyć poprzez stworzenie polsko-niemieckiego centrum do spraw prewencji w budownictwie, w którym rezultaty dotychczasowych badań chemicznych (chemia budowlana, KIT) i inżynieryjnych (materiały budowlane, TUP) mają być wspólnie rozwijane w podejściu całościowym i długoterminowym.	

43

Grenzüberschreitende Partnerschaft und Raumplanung als Katalysator für die Umsetzung des Entwicklungs- & Handlungskonzeptes der Euroregion PRO EUROPA VIADRINA (EHK)

Einreicher Mittlere Oder e.V., Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu „Pro Europa Viadrina”	Kategorie C - Verbesserung der grenzübergreifenden Erreichbarkeit
Projektpartner Mittlere Oder e.V., Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu „Pro Europa Viadrina”, weitere Kooperationspartner aus der Euroregion Viadrina	Ort/Region Euroregion Viadrina
Projektlaufzeit 2013-∞	Aktuelle Projektphase Realisierung
EU-Förderung ja	Anmerkungen -

Kernbotschaft

Nutzung raumplanerischer Instrumente und Vervollkommnung der Partnerstruktur zur effektiven Umsetzung des Entwicklungs- und Handlungskonzeptes. Einsatz grenzübergreifender thematischer Karten zur Visualisierung von Sachverhalten und Projektentwicklung.

Kurzbeschreibung

Handlungsgrundlage der **Euroregion PRO EUROPA VIADRINA** bildet das in Aktualisierung befindliche Entwicklungs- und Handlungskonzept. Für dessen effektive Umsetzung ergab sich Handlungsbedarf, da sich nur wenige Institutionen punktuell mit grenzübergreifenden, raumplanerischen Ansätzen spezifischen Problemen widmen. Wir streben im Umsetzungsprozess an, raumplanerische Instrumente zu nutzen und die Partnerstruktur zu vervollkommen. Somit ziehen wir folgende methodischen, strukturellen und inhaltlichen Schlussfolgerungen:

Methodisch: Erstellung von themenspezifischen, grenzübergreifenden Analysen/ Konzepten durch Nutzung raumplanerischer Instrumente, z.B. Verschnitt von Geo- und Sachdaten beider Seiten als Grundlage für die Ableitung von Handlungsprioritäten

Strukturell: Etablierung einer deutsch-polnischen Arbeitsgruppe der Euroregion zur Schwerpunktsetzung und Projektentwicklung unter Einbeziehung von Mitgliedern, Experten sowie Vertretern der nationalen, raumplanerisch tätigen Institutionen in Polen und Deutschland

Inhaltlich: Schwerpunktsetzung für die Maßnahmenkategorien

- a) Vernetzung von Akteuren, gemeinsame Projektentwicklung
- b) Mitwirkung bei Aufstellung Operationeller Programme (ETZ, OPs der Länder)
- c) Kommunikation nach „innen“ und „außen“

Ab April 2013 werden folgende Ergebnisse des Umsetzungsprozesses angestrebt:

- Karte der Euroregion mit Visualisierung ausgewählter Stärken und Potenziale
- Begründung der deutsch-polnischen Arbeitsgruppe
- Netzwerkpartner in der Initiative „Partnership for Corridor2“
- Erstellung einer Online-Plattform „Archiv grenzübergreifende Zusammenarbeit“ (webbasierte, kartengestützte Darstellung u.a. von Steckbriefen und Ergebnissen geförderter Projekte; Visualisierung von Stärken und Potenzialen, Kontaktangaben, Portraits und links zu Mitgliedern, regionalen Institutionen und Akteuren, deutsch-polnischer Veranstaltungskalender.

Zu den avisierten Zielgruppen zählen die Mitglieder der Trägervereine der Euroregion, somit Städte, Gemeinden und Landkreise, NGOs, Interessensverbände, Kammern, im weiteren Projekträger und andere regionale Akteure der grenzübergreifenden Zusammenarbeit. Letztlich kommt die Initiative auch den Bürgern der Euroregion zugute. Die Umsetzung des Vorhabens erfolgt federführend durch die beiden Antragsteller, die sich mit Hilfe der deutsch-polnischen Arbeitsgruppe und raumplanerisch tätiger Fachleute den Themenbereichen widmen und sich hierfür auch des fachlichen Know-How's externer Experten bedienen.

Hieraus resultiert auch die Organisation der Kooperation, die auf bereits bestehenden Strukturen aufbaut. Beide Trägervereine berufen Vertreter von Mitglieder-Institutionen, raumplanerisch tätiger Einrichtungen, relevante Akteure und Experten in die deutsch-polnische Arbeitsgruppe, die von den Geschäftsstellen geleitet wird und in der Regel quartalsweise tagt. Neben jährlichen Ergebnispräsentationen (u.a. im Rahmen gemeinsamer Mitgliederversammlungen) erfolgt mit der nächsten Aktualisierung des EHK eine grundlegende Evaluierung der tatsächlich erreichten Ergebnisse.

43

Transgraniczne partnerstwo i planowanie przestrzenne jako instrument wspomagający realizację Koncepcji Rozwoju i Działania Euroregionu PRO EUROPA VIADRINA (KRD)

Zgłaszający Mittlere Oder e.V. / Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu „Pro Europa Viadrina”	Kategoria C - Poprawa dostępności transgranicznej
Partnerzy projektu Mittlere Oder e.V., Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu „Pro Europa Viadrina”, kolejni partnerzy kooperacyjni z Euroregionu Viadrina	Miejsce/Region Euroregion Viadrina
Okres realizacji projektu projektu 2013-∞	Aktualny etap rozwoju projektu realizacja
Współfinansowanie ze środków unijnych tak	Uwagi -
Główne przesłanie Wykorzystanie instrumentów planowania przestrzennego i udoskonalenie struktur partnerskich w celu skutecznej realizacji Koncepcji Rozwoju i Działania. Wykorzystanie map tematycznych w celu wizualizacji konkretnych aspektów rzeczowych i rozwoju projektów.	
Krótki opis Podstawę działania Euroregionu PRO EUROPA VIADRINA stanowi znajdująca się obecnie w procesie aktualizacji Koncepcja Rozwoju i Działania. W celu jej skutecznej realizacji powstała potrzeba działania, gdyż tylko nieliczne instytucje zajmują się aspektami transgranicznego planowania przestrzennego. Za cel postawiliśmy sobie wykorzystanie instrumentów planowania przestrzennego i udoskonalenie struktur partnerskich. Tym samym wyciągnęliśmy następujące wnioski: <u>Metodycznie:</u> stworzenie tematycznych, transgranicznych analiz/ koncepcji poprzez wykorzystanie instrumentów planowania przestrzennego, np. zebranie i połączenie danych geologiczno-geograficznych i rzeczowych po obu stronach w celu wykrystalizowania priorytetów działania <u>Strukturalnie:</u> utworzenie polsko-niemieckiej grupy roboczej Euroregionu w celu ustanowienia priorytetów i rozwoju projektu z uwzględnieniem członków obu stowarzyszeń, ekspertów jak również przedstawicieli krajowych instytucji zajmujących się planowaniem przestrzennym w Polsce i Niemczech <u>Merytorycznie:</u> ustanowienie priorytetów dla kategorii podejmowanych działań a) Networking zainteresowanych, wspólny rozwój projektu b) Współdziałanie przy opracowywaniu Programów Operacyjnych (EWT, PO obu krajów) c) Komunikacja „wewnętrzna” i „zewnętrzna” Od kwietnia 2013 dąży się do osiągnięcia następujących wyników : - mapa Euroregionu z wizualizacją wybranych mocnych stron i potencjałów - powołanie do życia polsko-niemieckiej grupy roboczej - partnerstwo w inicjatywie „Partnership for Corridor2” - stworzenie platformy on-line „Archiwum współpracy transgranicznej” (bazująca na kartografii prezentacja internetowa m.in. fiszek projektowych i wyników dofinansowanych projektów; wizualizacji mocnych stron i potencjałów; danych kontaktowych, portretów i linków członków, regionalnych instytucji i zainteresowanych; polsko-niemieckiego kalendarza wydarzeń/ imprez. Jako grupy docelowe przewidziani zostali członkowie obu stowarzyszeń Euroregionu, w tym miasta, gminy, powiaty, organizacje pozarządowe, związki interesów, izby, ponadto również beneficjenci projektów i pozostali zainteresowani współpracą transgraniczną. Inicjatywa przyniesie korzyści również mieszkańcom Euroregionu. Przedsięwzięcie realizowane będzie głównie przez obu wnioskodawców, którzy za pomocą polsko-niemieckiej grupy roboczej i fachowców d.s. planowania przestrzennego zajmą się priorytetami tematycznymi; przy czym wykorzystany również zostanie fachowy know-how ekspertów zewnętrznych. Z tych zamierzeń wynika forma organizacyjna współpracy, która bazuje na istniejących już strukturach. Oba stowarzyszenia Euroregionu powołają do polsko-niemieckiej grupy roboczej przedstawicieli instytucji członkowskich, instytucji planowania przestrzennego, odpowiednich zainteresowanych i ekspertów; grupa robocza kierowana będzie przez oba biura Euroregionu a jej posiedzenia odbywać się będą z reguły kwartalnie. Obok corocznych prezentacji wyników prac (m.in. podczas walnych zgromadzeń) przy kolejnej aktualizacji KRD zostanie przeprowadzona ewaluacja osiągniętych wyników.	

44

Deutsch-Polnisches Zentrum für Touristische Förderung und Information

Einreicher Urząd Miasta Zielona Góra	Kategorie B - Grenzüberschreitende wirtschaftliche Verflechtungen
Projektpartner Stadt Cottbus, Miasto Zielona Góra; weitere Kooperationspartner aus beiden Städten und ihrer Umgebung	Ort/Region Cottbus, Zielona Góra
Projektlaufzeit 2009-2012	Aktuelle Projektphase beendet
EU-Förderung ja	Anmerkungen -
<p>Kernbotschaft Ziel dieses Projektes ist die Erhöhung der Zahl polnischer und deutscher Individual- und Gruppenreisenden im grenznahen Fördergebiet, die Förderung des grenzüberschreitenden Tourismus als wirtschaftstärkendes Produkt, die Stärkung der touristischen Firmen und die Erhöhung der touristischen Attraktivität des Grenzgebietes, die Förderung der Firmen im Grenzgebiet und der regionalen Produkte, die eng mit den deutsch-polnischen Beziehungen in diesem Bereich zusammenhängen.</p>	
<p>Kurzbeschreibung Das Projekt „Deutsch-Polnisches Zentrum für Touristische Förderung und Information“ wurde durch Partnerstädte Cottbus und Zielona Góra auf beiden Seiten der Grenze durchgeführt und beruhte auf Bildung des gemeinsamen DPZTFul, eines starken grenzübergreifenden Zentrum in beiden Städten. In beiden o.g. Fällen sind zwei, eng miteinander kooperierte Büros entstanden. Als Ergebnis des Projektes entstand eine Struktur der grenzüberschreitenden deutsch-polnischen Zusammenarbeit im Bereich der Touristik. Hauptziel des Projektes war die Verbesserung und Entwicklung der grenzüberschreitenden Zusammenarbeit der Partnerstädte Cottbus und Zielona Góra, durch Investitionen im Bereich der öffentlichen Infrastruktur in Bezug auf die Entwicklung der touristischen und Erholungsgebiete. Auf der deutschen Seite trug das Projekt zur Verbesserung der Qualität touristischer Dienstleistungen im bestehenden CottbusService, durch Anpassen der bestehenden Räumlichkeiten im Foyer an den Bedarf des Zentrums, Modernisierung der vorhandenen Ausstattung, Abdecken eines erhöhten Personalbedarfs sowie Qualifizierung des gesamten Personal, insbesondere in Fremdsprachen, bei. Auf polnischer Seite konzentrierte sich das Projekt auf die Bauarbeiten zur Anpassung und Unterbringung der DPZTFul in die dafür vorgesehenen Räumlichkeiten des historischen Rathauses von Zielona Góra, ferner auf die Ausstattung der Räume mit dem notwendigen Mobiliar und der entsprechenden Technik und die Beschäftigung des notwendigen Personals. Es wurden folgende Aufgaben durchgeführt:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Instandsetzung und Anpassung der insgesamt 8 Räume im historischen Rathaus von Zielona Góra einschließlich Sozial- und Sanitäräume (Büro- und Schulungsräume, Sozialräume, Flure, Toiletten und Lagerräume) mit der Fläche von 263m² und Anpassung des Innenhofes mit einer Fläche von 42m² für die Bedürfnisse der Ausstellungen (die Gesamtfläche der Räume im Rathaus und Innenhof: 305m²). 2. Die Anpassung (Ausstattung mit entsprechenden Möbel und Ausrüstung) eines Teiles des Foyers der Stadthalle in Cottbus. 3. Ausstattung beider Büros mit der Technik für die Bedürfnisse der 5 neuen Arbeitsstellen. 4. Vorbereitung und Erstellung des Werbe- und Informationsmaterials sowie der notwendigen Werbeaccessoires für die inhaltliche Tätigkeit des Zentrums. 5. Erstellung von Werbe- und Info-Tafeln zum vorliegenden Projekte mit den Informationen über den Standort sowie über die Mitfinanzierung aus den EU-Mitteln. <p>Die durchgeführten Arbeiten haben das ordnungsgemäße Funktionieren solcher Zentren gesichert, was eine optimale Lösung für die europäische Normen ist. Das Projekt hat zur Verbesserung des touristischen Angebotes der beiden Städte beigetragen, was einen großen Einfluss auf Bereicherung des touristischen Angebotes im Grenzregion hat. Hauptzielgruppe bilden die Einwohner der beiden Partnerstädte, Touristen, die Gruppe der touristischen Leistungsträger sowie die Anhänger von Aktivurlaub. Die Zusammenarbeit zwischen den beiden Büros beruhte auf den gegenseitigen Austausch von Materialien, der gemeinsamen Verwaltung der Website und Informationsportal, zahlreichen Treffen mit den Bewohnern der benachbarten Region, der Teilnahme an wichtigen Veranstaltungen und Events des Projektpartner etc.</p>	

Polsko-Niemieckie Centrum Promocji i Informacji Turystycznej

Zgłaszający Urząd Miasta Zielona Góra	Kategoria B - Transgraniczne powiązania gospodarcze
Partnerzy projektu Stadt Cottbus, Miasto Zielona Góra; kolejni partnerzy kooperacyjni z obu miast i ich okolic	Miejsce/Region Cottbus, Zielona Góra
Okres realizacji projektu 2009-2012	Aktualny etap rozwoju projektu zakończony
Współfinansowanie ze środków unijnych tak	Uwagi -

Główne przesłanie

Zwiększenie wymiany turystycznej w przygranicznym obszarze wsparcia, promocja turystyki transgranicznej jako produktu wzmacniającego rozwój gospodarczy, podniesienie atrakcyjności turystycznej pogranicza oraz promocja przygranicznych firm i produktów regionalnych ściśle związanych ze sferą kontaktów polsko-niemieckich.

Krótki opis

Projekt „Polsko - Niemieckie Centrum Promocji i Informacji Turystycznej” był realizowany po obu stronach granicy, przez Miasta partnerskie Zielona Góra i Cottbus i polegał na utworzeniu wspólnego PNCPiIT, a w efekcie silnego ośrodka transgranicznego w obu miastach. We wspomnianych ośrodkach powstały dwa ściśle kooperujące ze sobą biura. Wynikiem realizacji projektu było stworzenie struktury współpracy polsko-niemieckiej w zakresie turystyki. Głównym celem projektu była poprawa i rozwój współpracy transgranicznej Zielonej Góry i Cottbus jako miast partnerskich, poprzez inwestycje w zakresie infrastruktury publicznej związanej z rozwojem obszarów turystyki oraz rekreacji. Realizacja projektu miała istotny wpływ na podniesienie jakości usług turystycznych dla mieszkańców obu największych miast Euroregionu SNB oraz dla społeczności całego lubusko-brandenburskiego pogranicza. Po stronie niemieckiej projekt przyczynił się do podniesienia jakości usług w istniejącym już Centrum Informacji Turystycznej (CottbusService) poprzez przystosowanie części hali miejskiej na potrzeby Centrum, zwiększenie zatrudnienia, podwyższenie kwalifikacji (w tym językowych) personelu, wymianę i dostosowanie istniejącego wyposażenia do nowych potrzeb. Po polskiej stronie projekt polegał na przeprowadzeniu koniecznych prac adaptacyjno-budowlanych, części pomieszczeń zielonogórskiego ratusza celem utworzenia w nich PNCPiIT, a następnie wyposażenia go w niezbędny sprzęt oraz zatrudnienie wykwalifikowanej kadry. Wykonane zostały następujące zadania:

- Remont i adaptacja 8 pomieszczeń w zielonogórskim ratuszu wraz zapleczem (sale obsługi i szkoleniowe, pomieszczenia socjalne, ciągi komunikacyjne, toalety i magazyny) o powierzchni 263m² oraz adaptacja patio o powierzchni 42m² na potrzeby wystaw i ekspozycji (łącna powierzchnia pomieszczeń: 305 m²).
- Przystosowanie (wyposażenie w odpowiedni sprzęt i meble) części holu Hali Miejskiej w Cottbus
- Wyposażenie biur w sprzęt techniczny dla 5 nowych stanowisk pracy.
- Przygotowanie i wykonanie materiałów promocyjno-informacyjnych oraz niezbędnych akcesoriów do promocji turystycznej
- Wykonanie tablic informacyjnych i promujących projekt oraz informujących o dofinansowaniu ze środków Unii Europejskiej

Przeprowadzone prace, zapewniły właściwe miejsce dla istnienia i prawidłowego funkcjonowania takich centrów, co jest optymalnym rozwiązaniem w wymiarze europejskich standardów. Realizacja projektu przyczyniła się do poprawy oferty turystycznej obu miast, co ma ogromny wpływ na wzbogacenie oferty turystycznej w regionie przygranicznym.

Podstawową grupą docelową projektu są mieszkańcy obu miast partnerskich, turyści, świadczeniodawcy usług turystycznych, osoby zainteresowane turystyką aktywną.

Kooperacja obu biur polega na obustronnej wymianie materiałów, wspólnym zarządzaniu stroną internetową i portalem informacyjnym, licznych spotkaniach z mieszkańcami sąsiedniego regionu, udziale w ważnych imprezach i wydarzeniach partnera itp.

45

Renovierung der Arkadenbrücke im Muskauer Park in Łęknica

Einreicher Narodowy Instytut Dziedzictwa, Pracownia Terenowa Park Mużakowski w Łęknicy	Kategorie C - Verbesserung der grenzübergreifenden Erreichbarkeit
Projektpartner Narodowy Instytut Dziedzictwa Stiftung „Fürst-Pückler-Park Bad Muskau“	Ort/Region Muskauer Park / Park Mużakowski
Projektlaufzeit 2008-2011	Aktuelle Projektphase beendet
EU-Förderung ja	Anmerkungen -
Kernbotschaft Das Bauvorhaben umfasst einen Parkkomplex, den größten in ganz Europa, der sich im polnisch-deutschen Grenzland, an Lausitzer Neisse, in Łęknitz und Bad Muskau befindet. Die deutschen und polnischen Naturdenkmal-Konservatoren geben sich alle erdenkliche Mühe, um dem Muskauer Park (Park Mużakowski) seine historische Kompositionseinheit wiederzugeben. Die Renovierung der Arkadenbrücke (Most Arkadowy) hat die historische Straßenverbindung zwischen dem Park- Terrassenteil und Arboretum ermöglicht.	
Kurzbeschreibung Das Projekt ist in dem polnischen Teil des grenzüberschreitenden Muskauer Parks, der von der NID verwaltet wird, zustande gekommen. Der Muskauer Park ist einer der größten Landschaftsparks in Europa (über 700 ha groß, 2/3 davon liegt in Polen). Der Park ist in der ersten Hälfte des 19. Jahrhunderts an beiden Seiten des Lausitzer Neisse Tals entstanden. Nach dem zweiten Weltkrieg wurde er durch die Grenze geteilt. Ab Ende der 80er Jahre unterliegt er dem polnisch-deutschen Wertanpassungsprojekt. Im 2004 ist der Park in die UNESCO-Liste des Welterbes aufgenommen worden. Die Arkadenbrücke (gleichzeitig auch eine Überführung) ist eine von den drei architektonischen Objekten, die im polnischen Teil des Parks erhalten geblieben ist. Es ist ein Monumentalbau, der sich auf fünf Arkaden stützt und die Ränder einer tiefen Schlucht miteinander verbindet. Unter der Brücke verläuft der Sara-Pfad. Die Brücke hat eine wichtige Rolle für die ganze Komposition gespielt. Sie war nicht nur ein unentbehrliches Element der Spaziergangsrouten, sondern auch eine architektonische Anlage, die die lokale Dominante dargestellt und an der Erschaffung eines malerischen Blicks auf die Region aus verschiedenen Perspektiven betrachtet, teil hatte. Die Arkadenbrücke wurde im 1853 errichtet und hat die ursprüngliche Holzbrücke ersetzt. Zum Bau der Brücke wurde außer Ziegel auch der Glas-Schlackabfall, das Material, das bei der Eisenverarbeitung in Glashütten aus dem 19. Jahrhundert entstanden hat, verwendet. Das Material ist auf dem Markt gegenwärtig nicht mehr zugänglich, konnte jedoch dank dem deutschen Partner, dem Verwalter des deutschen Teils des Parks „Fürst-Pückler-Park Bad Muskau“ Stiftung erworben werden. Das Ziel dieses Projektes war die Verhinderung der Zerstörung des historischen Objektes und die Wiederherstellung seiner früheren Pracht. Die Arbeiten haben das Auswechseln sowohl der verfallenen Wandelemente - ihr neues Ausmauern, die Ausführung der Abdichtung, Entwässerung - als auch des historischen Brückengeländers umfasst. Das Objekt, das seit einigen Jahren nicht benutzt werden konnte, ist nach der Durchführung der Renovierung wieder zur Verfügung gestellt worden. Damit konnte auch die historische Besichtigungsrouten – eine der wichtigeren im polnischen Teil des Parks wiederhergestellt werden. Das Bauwerk, das sich über einer tiefen Schlucht befindet, ist erneut zu dem wichtigsten Akzent einer detailliert entworfenen Szenerie geworden. Samt der Projektausführung wurden auch Bedingungen zur Aufwertungsarbeiten im größeren Bereich geschaffen – die Grünanlagen um das Bauwerk herum und die Schlucht darunter wurden in Ordnung gebracht – Gräser wurden gemäht, die Bauwerkfassaden, als auch die historische Struktur des Geländes enthüllt. Es wurden die Pflanzenanordnung, Touristenrouten und nicht deutliche Aussichtsverhältnisse wiederhergestellt. Die entsprechenden Werbungsaktionen wurden schon eingeleitet. Die Bedeutung der Brückenrenovierung sollte man im grenzüberschreitenden Kontext betrachten, weil beide Seiten des Parks auf sich gegenseitig einwirken. Das Ergebnis des Projektes sind Effekte, die nicht nur für Profis, sondern auch für die Einwohner der Städte, die an den Park grenzen und für Touristen erkennbar sind. Die Projektausführung war ein bedeutender Schritt zur Wiederherstellung der originellen Parkpracht, deren bestes Anzeichen ein größeres Interesse am Bauwerk unter allen seinen Passanten ist.	

45

Remont Mostu Arkadowego w Parku Mużakowskim w Łęknicy

Zgłaszający Narodowy Instytut Dziedzictwa, Pracownia Terenowa Park Mużakowski w Łęknicy	Kategoria C - Poprawa dostępności transgranicznej
Partnerzy projektu Narodowy Instytut Dziedzictwa Stiftung „Fürst-Pückler-Park Bad Muskau”	Miejsce/Region Muskauer Park / Park Mużakowski
Okres realizacji projektu 2008-2011	Aktualny etap rozwoju projektu zakończony
Współfinansowanie ze środków unijnych tak	Uwagi -

Główne przesłanie

Obszar projektu to kompleks parkowy, jeden z największych w Europie, położony na polsko-niemieckim pograniczu nad Nysą Łużycką, w Łęknicy i Bad Muskau. Niemieccy i polscy konserwatorzy zabytkowych krajobrazów dokładają starań, aby Park Mużakowski odzyskał historyczną jedność kompozycyjną.

Krótki opis

Projekt zrealizowano w zarządzanej przez NID, polskiej części transgranicznego Parku Mużakowskiego/Muskauer Park – jednego z największych w Europie zabytkowych parków krajobrazowych (łącznie ponad 700 ha, z czego 2/3 w Polsce). Park założony został w I poł. XIX w. w dolinie Nysy Łużyckiej po jej obu stronach. Podzielony po II wojnie światowej granicą państwową, jest od końca lat 80. przedmiotem polsko-niemieckiego projektu rewaloryzacji. W 2004 r. park został wpisany na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO.

Most Arkadowy (równocześnie wiadukt) jest jednym z trzech obiektów architektonicznych zachowanych w polskiej części parku. Jest to monumentalna budowla wsparta na pięciu arkadach, łącząca krawędzie głębokiego wąwozu, którego dnem przebiega Ścieżka Sary. Most pełnił ważną rolę w kompozycji, był nie tylko niezbędnym ogniwem trasy spacerowej, ale i obiektem architektury stanowiącym lokalną dominantę, współtworzącym malowniczą scenerię tego rejonu i oglądanym z dalekich perspektyw. Wzniesiony w 1853 roku zastąpił pierwotny most drewniany. Do jego budowy, poza cegłą użyto szlakę szklaną, materiał powstający przy produkcji żelaza w XIX-wiecznych hutach. Obecnie niedostępny na rynku został jednak pozyskany dzięki niemieckiemu partnerowi, zarządcy niemieckiej części parku - Stiftung „Fürst-Pückler-Park Bad Muskau”.

Celem projektu było nie tylko zatrzymanie dalszej degradacji zabytkowego obiektu, ale i przywrócenie mu dawnej świetności. Zakres prac obejmował wymianę zdegradowanych elementów ścian, ich przemurowanie, odtworzenie uszczelnienia i odwodnienia, a także historycznej balustrady. Obiekt, wyłączony z użytkowania od kilku lat, po przeprowadzeniu remontu został ponownie udostępniony i przywrócony do kompozycji. Tym samym odtworzono historyczną trasę zwiedzania – jedną z ważniejszych w polskiej części parku. Budowla zawieszona nad głębokim wąwozem ponownie stała się najistotniejszym akcentem precyzyjnie zaprojektowanej scenerii. Wraz z realizacją projektu osiągnięto warunki do prac rewaloryzacyjnych w szerszym zakresie – uporządkowano otoczenie budowli i wąwóz poniżej - wycięto samosiewy i odsłonięto fasadę budowli i historyczne ukształtowanie terenu, odtworzono układ roślinny, ścieżki oraz nieczytelne do tej pory powiązania widokowe. Podjęto działania promocyjne.

Znaczenie remontu mostu należy rozpatrywać w kontekście transgranicznym - całego obiektu, ponieważ obie jego części wzajemnie na siebie oddziałują. Rezultatem projektu są nie tylko efekty rozpoznawalne przez profesjonalistów, ale i mieszkańców miejscowości sąsiadujących z parkiem oraz turystów. Realizacja projektu była znaczącym krokiem do przywracania świetności parkowi w ogóle, czego najlepszym przejawem jest wzrost zainteresowania tym obiektem obserwowany u wszystkich jego użytkowników.

46

Backsteingotik rund um das Stettiner Haff

Einreicher Europäische Route der Backsteingotik e. V.	Kategorie B - Grenzüberschreitende wirtschaftliche Verflechtungen
Projektpartner Hansestadt Anklam, Stadt Wolgast/Insel Usedom, ggf. Hanse- und Universitätsstadt Greifswald, Neubrandenburg, Pasewalk Szczecin, Stargard Szczeciński, Kamień Pomorski, ggf. Chojna, Kołobrzeg, Europäische Route der Backsteingotik e. V.	Ort/Region Region um das Stettiner Haff
Projektlaufzeit 2013	Aktuelle Projektphase Vorbereitung
EU-Förderung nein	Anmerkungen Vergleiche dazu Projekt Nr. 14 aus dem ersten Wettbewerb.
Kernbotschaft Das Projekt verbindet Kulturtourismus mit Radfahren, um das architektonische Erbe in der Umgebung des Stettiner Haffs erlebbar zu machen und den Tourismus und letztendlich die Wirtschaft der Region zu fördern.	
Kurzbeschreibung Innerhalb der Publikationsreihe „Backsteingotik per Rad entdecken“ soll ein grenzüberschreitendes Radangebot für das Gebiet um das Stettiner Haff geschaffen werden. Die Route beinhaltet nicht den Aufbau neuer Radweg-Infrastruktur, wengleich hierfür eine Liste von Empfehlungen an die zuständigen Behörden beiderseits der Grenze zu erwarten ist. Vielmehr werden bestehende Radwege, wie der Stettiner Haff-Rundweg oder das jüngst geschaffene Netz aus dem Projekt „Pommersche Flusslandschaft“, genutzt, und um diese „Hardware“ herum weitere Bausteine für das Produkt „Radfahren“ aufgebaut. Hierzu gehören: Darstellungen der Bauwerke der Backsteingotik, ausgewählte Beherbergungsbetriebe, gastronomische Angebote, Serviceangebote rund um das Radfahren usw. Themen wie Beschilderung, internetgebundene sowie Print-Publikationen werden ebenso bearbeitet wie die Zusammenarbeit mit lokalen und regionalen Behörden, die für Radwege, deren Wartung und Beschilderung zuständig sind. Es wird im Rahmen des Produktes zwar vorrangig um eine Route „rund um das Stettiner Haff“ gehen, dennoch sollen ebenso Alternativen im Umkreis der Route aufgezeigt werden. Angebote des Abzweigens oder Anschließens auf andere Fernradwege (bspw. Oder-Neiße- oder Berlin-Usedom-Radweg), Ein- oder Mehrtagesvarianten, Wahrnehmung von Veranstaltungen und zielgruppenorientierte Angebote hinsichtlich Wellness und anderer Aktivitäten werden ebenso miteinbezogen und herausgestellt. Das Angebot soll möglichst im Rahmen des Projektes fertiggestellt und danach im Rahmen des Vereins „Europäische Route der Backsteingotik e. V.“ sowie innerhalb der einzelnen Städte vollendet bzw. weitergeführt werden. Die Zielgruppe des Angebotes sind primär Reisende jeden Alters, die aktiv sowie kulturhistorisch- und naturinteressiert sind. Dennoch wird auf die Gruppe der sog. „Best Ager“ besonderes Augenmerk gerichtet, deren Charakterisierung sowie die der Radtouristen an anderer Stelle hinreichend erfolgt ist, sodass passgenaue Angebote erstellt werden können. Auch Reiseveranstalter, insbesondere spezialisierte, haben den Reisemarkt längst entdeckt und bieten ihren Kunden zusätzlich zum Radfahren weitere „Schmankerln“ an. Die Backsteingotik besitzt großes Potenzial, eines davon zu sein. Im Vorfeld haben die Städte, die bereits im Verein „Europäische Route der Backsteingotik e. V.“ mitarbeiten und im unmittelbaren Grenzraum liegen, ihr großes Interesse und die Bereitschaft zur Beteiligung an diesem Rad-Projekt signalisiert. Auch Städte, die noch nicht bzw. vormals am Verein beteiligt waren, sollen miteingebunden werden. Die Projektleitung übernimmt die Geschäftsführung der Europäischen Route der Backsteingotik mit Sitz in Berlin, da von hier aus am besten auf den bestehenden Kommunikationsstrukturen aufgebaut werden kann.	

46

Gotyk Ceglany wokół Zalewu Szczecińskiego

Zgłaszający Europäische Route der Backsteingotik e. V.	Kategoria B - Transgraniczne powiązania gospodarcze
Partnerzy projektu Hansestadt Anklam, Stadt Wolgast/Insel Usedom, ew. Hanse- und Universitätsstadt Greifswald, Neubrandenburg, Pasewalk Szczecin, Stargard Szczeciński, Kamień Pomorski, ew. Chojna, Kołobrzeg, Europäische Route der Backsteingotik e. V.	Miejsce/Region region dookoła Zalewu Szczecińskiego
Okres realizacji projektu 2013	Aktualny etap rozwoju projektu przygotowanie
Współfinansowanie ze środków unijnych nein	Uwagi Por. projekt nr 14 pierwszego konkursu.
Główne przesłanie Projekt łączy turystykę kulturową z turystyką rowerową. Ma na celu przybliżenie dziedzictwa architektury okolic Zalewu Szczecińskiego, co wesprze rozwój turystyczny i gospodarczy regionu.	
Krótki opis W ramach cyklu publikacji „Odkryj Gotyk Ceglany na dwóch kółkach” planowane jest stworzenie transgranicznej oferty dla cyklistów zwiedzających region Zalewu Szczecińskiego. Założenia trasy nie mają na celu wytyczenia nowych szlaków rowerowych, choć należy spodziewać się, że podmioty z obydwu krajów sporządzą szereg wskazówek dla stosownych władz. Chodzi raczej o wykorzystanie istniejących szlaków rowerowych, takich jak szlak dookoła Zalewu Szczecińskiego czy infrastruktura utworzona niedawno w ramach programu „Pomorski krajobraz rzeczny”. Wokół tej podstawy grupowane będą kolejne elementy składające się na produkt „turystyka rowerowa”. Należą do nich: Przedstawienie budowli Gotyku Ceglanego, wybrane obiekty bazy noclegowej, oferta gastronomiczna, usługi związane z turystyką rowerową itp. Opracowaniu podlegały będą także zagadnienia związane z oznakowaniem oraz publikacjami ukazującymi się w internecie i drukiem, a także współpraca z władzami lokalnymi i regionalnymi, w których gestii leżą szlaki rowerowe, ich konserwacja i oznakowanie. Produkt ma co prawda na celu promowanie szlaku „wokół Zalewu Szczecińskiego”, ale przewiduje się również wskazanie na alternatywy w okolicach szlaku. Uwzględni i przedstawi się także możliwości zjechania ze szlaku i przyłączenia się do innej trasy (np. szlaki rowerowe Odra-Nysa albo Berlin-Uznam), warianty jedno i kilkudniowe, udział w imprezach i ukierunkowane na grupy docelowe oferty w zakresie wellness i innych aktywności. Oferta powinna powstać możliwie w ramach projektu, po czym - za sprawą stowarzyszenia „Europäische Route der Backsteingotik e. V.” i każdego z miast - będzie dopracowywana względnie rozbudowywana. Grupą docelową, do której kieruje się oferta, są głównie podróżujący w każdym wieku o zainteresowaniach kulturowo-historycznych i przyrodniczych. Szczególny nacisk kładzie się jednak na grupę „Best Agers”. W odrębnym opracowaniu przedstawiono szczegółową charakterystykę zarówno tej grupy, jak i turystyki rowerowej, co daje możliwość przygotowania ofert skrojonych na ich miarę. Szczególnie wyspecjalizowani turoperatorzy już dawno odkryli ten rynek i - oprócz turystyki rowerowej - oferują swoim klientom dodatkowe atrakcje. Gotyk Ceglany posiada ogromny potencjał stania się jedną z nich. Znajdujące się w regionie przygranicznym i współpracujące już w stowarzyszeniu „Europäische Route der Backsteingotik e. V.” miasta wstępnie wyraziły swoje duże zainteresowanie oraz zasygnalizowały gotowość przystąpienia do tego projektu rowerowego. Przewiduje się także włączenie miast, które dotąd nie udzielały się w stowarzyszeniu bądź które czyniły to w przeszłości. Kierownictwo projektu obejmie zarząd stowarzyszenia Europäische Route der Backsteingotik e. V. z siedzibą w Berlinie, jako że daje to możliwość opierania się na istniejących już strukturach komunikacyjnych.	

47

Deutsch-Polnische Bildungsbrücke Neuzelle-Zielona Góra

Einreicher Stiftung Stift Neuzelle	Kategorie A - Gewährleistung der Daseinsvorsorge ...
Projektpartner Stiftung Stift Neuzelle, Europejska Fundacja Oświaty i Kultury, Dr. P. Rahn & Partner Schulen in freier Trägerschaft gemeinnützige Schulgesellschaft mbH, Standort Neuzelle	Ort/Region Stift Neuzelle, Zielona Góra
Projektlaufzeit 2011-2014	Aktuelle Projektphase Realisierung
EU-Förderung ja	Anmerkungen -
<p>Kernbotschaft Grenzen überwinden und Gemeinschaft leben! Die deutsch-polnischen Bildungsbrücke Neuzelle-Zielona Góra schafft infrastrukturelle und institutionellen Voraussetzungen für den Ausbau einer dauerhaften grenzüberschreitenden Schulkooperation und trägt dazu bei, Grenzen zu überwinden und Gemeinschaft zu leben.</p>	
<p>Kurzbeschreibung Mit dem 2011 begonnenen Projekt „Deutsch-Polnische Bildungsbrücke Neuzelle-Zielona Góra“ sollen für das <i>Gymnasium und die Oberschule im Stift Neuzelle</i> und das Europejskie Gimnazjum und <i>Liceum Ogólnokształcące</i> in Zielona Góra (nachfolgend <i>Gimnazjum und Liceum</i>) die Voraussetzungen geschaffen werden, um im Rahmen einer langfristigen Schulkooperation an der gemeinsamen Entwicklung der Grenzregion Brandenburg-Lubuskie mitzuwirken. Durch die Verbesserung der infrastrukturellen Standortbedingungen auf deutscher und polnischer Seite sowie durch ein integriertes pädagogisches Konzept sollen die Lern- und Lehrbedingungen an den Schulen verbessert, Raum für interkulturelle Begegnungen geschaffen, die grenzübergreifende Zusammenarbeit zwischen den Schulen ausgebaut und in einen neuen institutionellen Zusammenhang gestellt werden. Zur Verwirklichung dieses Ziels gliedert sich das Gesamtprojekt in die folgenden drei Teilprojekte, die sich aus zwei Investitionsmaßnahmen und einem verbindenden pädagogischen Konzept zusammensetzen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sanierung Klausurgebäude im Stift Neuzelle für <i>Gymnasium und Oberschule im Stift Neuzelle</i> 2. Freiflächengestaltung und Ausstattungsverbesserung für das <i>Gimnazjum und Liceum</i> in Zielona Góra 3. Umsetzung des pädagogischen Konzepts zum Ausbau der grenzübergreifenden Zusammenarbeit zwischen dem <i>Gymnasium und der Oberschule im Stift Neuzelle</i> und dem <i>Gimnazjum und Liceum</i> in Zielona Góra <p>Mit dem Projekt soll eine deutsch-polnische Bildungsbrücke mit zwei Schulstandorten in Neuzelle und Zielona Góra und einem pädagogischen Kooperationskonzept entstehen, die den dauerhaften Austausch von Schülern, Lehrern und Eltern gewährleistet. Zielgruppen des Projekts sind Schülerinnen und Schüler, Eltern sowie Lehrkräfte der Partnerschulen in Neuzelle und Zielona Góra sowie in der Grenzregion Brandenburg-Lubuskie. Nach Abschluss der Maßnahme Ende 2014 werden am Schulstandort Neuzelle mit 450 Schülern 4500 m² sanierte und modernisierte Nutzflächen für den Schulbetrieb und interkulturelle Begegnungen zur Verfügung stehen und am Schulstandort Zielona Góra mit 180 Schülern 2500 m² neu gestaltete Freiflächen für schulische und grenzübergreifende Begegnungen. Im Rahmen von 67 projektbezogenen Aktivitäten werden rund 900 Schülerinnen und Schüler, 50 Lehrerinnen und Lehrer aus den Schulen in Neuzelle und Zielona Góra an grenzübergreifenden Aktivitäten teilnehmen. An der Projektumsetzung, die auf der Grundlage einer Partnerschaftvereinbarung basiert, sind drei Projektpartner beteiligt:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Stiftung Stift Neuzelle (Deutschland): Im Rahmen des Projekts übernimmt sie die Rolle des Leadpartners und ist verantwortlich für die Sanierung des Klausurgebäudes. 2. Europejska Fundacja Oświaty i Kultury (Polen): Im Rahmen der Bildungsbrücke kooperiert sie mit dem <i>Gymnasium und der Oberschule im Stift Neuzelle</i>. Zusätzlich ist sie verantwortlich für die Freiflächengestaltung des <i>Gimnazjums und Liceums</i> in Zielona Góra. 3. Dr. P. Rahn & Partner Schulen in freier Trägerschaft gemeinnützige Schulgesellschaft mbH, Standort Neuzelle (Deutschland): Die Schulgesellschaft ist Schulträgerin des Gymnasiums und der Oberschule im Stift Neuzelle und steuert die grenzübergreifende Schulkooperation mit den Partnerschulen in Zielona Góra. 	

47

Polsko-Niemiecki most edukacyjny Zielona Góra – Neuzelle

Zgłaszający Stiftung Stift Neuzelle	Kategoria A - Zapewnienie warunków bytowych ...
Partnerzy projektu Stiftung Stift Neuzelle, Europejska Fundacja Oświaty i Kultury, Dr. P. Rahn & Partner Schulen in freier Trägerschaft gemeinnützige Schulgesellschaft mbH, Standort Neuzelle	Miejsce/Region Stift Neuzelle, Zielona Góra
Okres realizacji projektu 2011-2014	Aktualny etap rozwoju projektu realizacja
Współfinansowanie ze środków unijnych tak	Uwagi -
<p>Główne przesłanie Przezwycięzać granice i żyć społecznością! Polsko-Niemiecki most edukacyjny Zielona Góra-Neuzelle tworzy infrastrukturalne i instytucjonalne warunki dla rozwoju trwałej transgranicznej koncepcji szkół, wnosząc wkład w przezwyciężanie granic i życie społeczne.</p>	
<p>Krótki opis Rozpoczęty w 2011 projekt „Polsko-Niemiecki most edukacyjny Zielona Góra-Neuzelle” ma stworzyć dla Gymnasium und die Oberschule im Stift Neuzelle i dla Europejskiego Gimnazjum i Liceum Ogólnokształcącego w Zielonej Górze (dalej Gimnazjum i Liceum) warunki umożliwiające, w ramach długotrwałej kooperacji szkół, uczestniczenie we wspólnym rozwoju obszaru pogranicza Lubuskie-Brandenburgia.. Poprzez poprawę miejscowych uwarunkowań infrastrukturalnych po polskiej i niemieckiej stronie oraz zintegrowaną koncepcję pedagogiczną zamierza się uzyskać polepszenie warunków nauki i nauczania w szkołach, stworzyć przestrzeń dla spotkań interkulturowych oraz rozszerzyć transgraniczną współpracę pomiędzy szkołami i nadać jej nowy instytucjonalny kontekst. Dla urzeczywistnienia tych celów projekt całościowy dzieli się na następujące projekty częściowe, na które składają się dwa działania inwestycyjne i jedna łącząca koncepcja pedagogiczna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Renowacja budynku klauzury w Zespole Klasztornym Neuzelle dla potrzeb Gymnasium und Oberschule im Stift Neuzelle 2. Zagospodarowanie terenu i poprawa wyposażenia dla Gimnazjum i Liceum w Zielonej Górze 3. Realizacja koncepcji pedagogicznej w celu rozwijania współpracy transgranicznej pomiędzy Gymnasium und Oberschule im Stift Neuzelle a Gimnazjum i Liceum w Zielonej Górze. <p>W wyniku niniejszego projektu powstać ma polsko-niemiecki most edukacyjny z udziałem szkół w dwóch lokalizacjach: w Neuzelle i Zielonej Górze oraz z pedagogicznym planem kooperacji, który zapewni trwałą wymianę uczniów, nauczycieli i rodziców. Grupami docelowymi projektu są uczniowie, rodzice oraz nauczyciele szkół partnerskich w Neuzelle i Zielonej Górze, a także całego obszaru pogranicza Lubuskie-Brandenburgia. Po zakończeniu projektu w roku 2014 oddane zostaną do dyspozycji szkoły w Neuzelle, w której uczy się 450 uczniów, 4500 m² wyremontowanych i inowocześniejszych pomieszczeń szkolnych a w Zielonej Górze, w której uczy się będzie 180 uczniów, 2500 m² zagospodarowanych obiektów szkolnych wykorzystywanych do celów edukacyjnych i będących miejscem transgranicznych spotkań. W ramach projektu zorganizowanych zostanie 67 interkulturalnych spotkań transgranicznych, w których weźmie udział 900 uczniów i 50 nauczycieli ze szkół w Neuzelle i w Zielonej Górze. W realizacji projektu, którego podstawy zawarte zostały w umowie partnerskiej, biorą udział trzej partnerzy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Fundacja Klasztoru Neuzelle (Niemcy): W ramach Projektu jest partnerem wiodącym i odpowiada za renowację obiektu w tym budynku klauzur. 2. Europejska Fundacja Oświaty i Kultury (Polska): Europejska Fundacja jest fundacją pożytku publicznego dla oświaty i kultury z siedzibą w Zielonej Górze. Fundacja jest Organem Prowadzącym Europejskiego Gimnazjum i Liceum. W ramach Projektu „Polsko-Niemiecki most edukacyjny” prowadzi współpracę z Gymnasium und die Oberschule im Stift Neuzelle. Dodatkowo Fundacja jest odpowiedzialna za zagospodarowanie boiska sportowego dla Europejskiego Gimnazjum i Liceum w Zielonej Górze. 3. Dr. P. Rahn & Partner Stowarzyszenie Użyteczności Publicznej spółka komandytowa z siedzibą w Neuzelle (Niemcy): Stowarzyszenie jest Organem Prowadzącym dla Gymnasium und die Oberschule im Stift Neuzelle, w projekcie stowarzyszenie jest odpowiedzialne za realizację koncepcji pedagogicznej w celu rozwijania współpracy transgranicznej ze szkołami w Zielonej Górze. 	

48

InterKulturManagement

Einreicher Sächsische Bildungsagentur, Koordinierungsbüro der Ziel3-Projekte	Kategorie B - Grenzüberschreitende wirtschaftliche Verflechtungen
Projektpartner Sächsische Bildungsagentur, Stadtverwaltung Görlitz; Polnisches Institut Berlin, Filiale Leipzig, Urząd Miasta Zgorzelec, DODN - Dolnośląski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli we Wrocławiu	Ort/Region Landkreis Görlitz, Landkreis Bautzen; powiaty bolesławiecki, lubański, zgorzelecki
Projektlaufzeit September 2009– August 2013	Aktuelle Projektphase Realisierung
EU-Förderung ja	Anmerkungen Das Projekt nahm auch am ersten Wettbewerb teil (Nr. 17).
Kernbotschaft Deutsche und polnische Schüler bilden an sechs Schulen ein auf Kulturmanagement spezialisiertes Netzwerk von Schülerfirmen. Unter der Anleitung von (Fach-)Experten werden die Schüler auf ein selbstständiges unternehmerisches Handeln im Kulturbereich – als Faktor der wirtschaftlichen Entwicklung – in der Region vorbereitet.	
Kurzbeschreibung <p>Anlass: Als Bestandteil der durch die EU geförderten sächsischen Strategie der grenzüberschreitenden Zusammenarbeit mit Polen im Bildungsbereich führt das Projekt ein erfolgreich abgeschlossenes Projekt der Sächsischen Bildungsagentur fort, in welchem ein Netzwerk aus insgesamt sechs sächsischen und niederschlesischen Schülerfirmen entstand, die sich mit Kulturmanagement in der sächsisch-niederschlesischen Region beschäftigen. Das Projekt soll die Entwicklung unternehmerischen Denkens und Handelns fördern und aufzeigen, wie der Kulturbereich zur wirtschaftlichen Entwicklung der Region beitragen kann.</p> <p>Ergebnisse: Mit dem Projekt „InterKulturManagement“ wird das deutsch-polnische Schülerfirmennetzwerk, welches im Vorgängerprojekt 2007-08 aufgebaut wurde, erweitert und vertieft. So wird die Zusammenarbeit der sechs Schülerfirmen mit Kultureinrichtungen der Region (<i>Mentoring</i>) verstetigt. Als Betreuer der Schülerfirmen erhalten die beteiligten Lehrer fundierte Fortbildungen und durchlaufen weiterführende Qualifizierungsmaßnahmen in einem Bereich, für den in der schulischen Ausbildung kein Platz ist. Durch das Projekt werden Jugendlichen und ihren Lehrern Perspektiven aufgezeigt, wie sie zur grenzübergreifenden wirtschaftlichen und kulturellen Entwicklung der sächsisch-niederschlesischen Region durch Entwicklung und Unterstützung des Unternehmensgeistes beitragen können.</p> <p>Zielgruppen: Deutsche und polnische Schüler im Alter von 14-18 Jahren, Lehrer sowie Kulturmanager aus der Grenzregion.</p> <p>Umsetzung: Umgesetzt wird das Projekt durch das Koordinierungsbüro der Ziel3-Projekte der Sächsischen Bildungsagentur in Görlitz.</p> <p>Kooperation: Die Kooperation ist in einem Kooperationsvertrag geregelt, der im Rahmen des Operationellen Programms der grenzübergreifenden Zusammenarbeit Sachsen-Polen 2007-2013 geschlossen wurde. „Lead Partner“ ist die Sächsische Bildungsagentur, die zu diesem Zweck ein Koordinierungsbüro in Görlitz unterhält. Kooperationspartner sind die Stadtverwaltungen in Görlitz und in Zgorzelec, das Polnische Institut in Berlin sowie dessen Filiale in Leipzig sowie das Niederschlesische Fortbildungszentrum für Lehrer (DODN) in Breslau. Alle Partner erfüllen folgende Voraussetzungen des Förderprogramms: gemeinsame Projektplanung, gemeinsame Projektumsetzung und gemeinsames Personal. Darüber hinaus beteiligt sich die Stadtverwaltung Zgorzelec an der gemeinsamen Projektfinanzierung.</p>	

48

InterKulturManagement

Zgłaszający Sächsische Bildungsagentur, Koordinierungsbüro der Ziel3-Projekte	Kategoria B - Transgraniczne powiązania gospodarcze
Partnerzy projektu Sächsische Bildungsagentur, Stadtverwaltung Görlitz; Polnisches Institut Berlin, Filiale Leipzig, Urząd Miasta Zgorzelec, DODN - Dolnośląski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli we Wrocławiu	Miejsce/Region Landkreis Görlitz, Landkreis Bautzen; powiaty bolesławiecki, lubański, zgorzelecki
Okres realizacji projektu wrzesień 2009 - sierpień 2013	Aktualny etap rozwoju projektu realizacja
Współfinansowanie ze środków unijnych tak	Uwagi Projekt też uczestniczył w pierwszym konkursie (nr 17).
Główne przesłanie Polscy i niemieccy uczniowie tworzą w sześciu szkołach system firm uczniowskich o profilu „manager kultury”. Uczniowie pod kierunkiem fachowców/ekspertów szkoleni są i przygotowywani do samodzielnego działania w regionie na rzecz kultury jako elementu rozwoju gospodarczego.	
Krótki opis <p>Idea projektu: Projekt stanowi część składową wspieranej przez środki unijne saksońskiej strategii współpracy transgranicznej z Polską w zakresie oświaty. Projekt jest kontynuacją zakończonego w roku 2008 sukcesem projektu Saksońskiej Agencji Oświatowej. W ramach projektu powstała sieć sześciu saksońskich i dolnośląskich firm uczniowskich, które zajmują się zarządzaniem kulturą w regionie saksońsko-dolnośląskim. Projekt ma rozwijać postawę przedsiębiorczości i wskazywać na możliwości gospodarcze rozwoju regionu poprzez kulturę.</p> <p>Wyniki: Zadaniem projektu „InterKulturManagement” jest rozszerzenie i pogłębienie sieci firm uczniowskich, które zostały założone w pierwszej edycji projektu w latach 2007-2008. Dzięki projektowi umocniła się współpraca firm uczniowskich z instytucjami kultury regionu (doradztwo). Nauczyciele uczestniczący w projekcie (jako opiekunowie firm uczniowskich) otrzymują solidne dokształcenie zawodowe oraz uzyskują kwalifikacje zawodowe w dziedzinie, dla której w szkolnym kształceniu niestety nie ma miejsca. Projekt nakreśla zarówno młodzieży, jak i ich nauczycielom perspektywy i możliwości przyczyniania się do transgranicznego rozwoju regionu saksońsko-dolnośląskiego poprzez rozwój postawy przedsiębiorczości i wskazanie na możliwości działań gospodarczych w obszarze kultury.</p> <p>Grupy docelowe: niemieccy i polscy uczniowie w wieku 14-18 lat, managerowie zajmujący się obszarem kultury regionu pogranicza, nauczyciele.</p> <p>Realizacja projektu: projekt jest realizowany przez Biuro Koordynacyjne Saksońskiej Agencji Oświatowej w Görlitz.</p> <p>Partnerzy: warunki współpracy z partnerami określa umowa kooperacyjna, zawarta w ramach Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej Polska-Saksonia 2007-2013. Partnerem Wiodącym projektu „Lead partner” jest Saksońska Agencja Oświatowa, która w celu realizacji projektów EWT utworzyła w Görlitz Biuro Koordynacyjne. Partnerami projektu są: Urząd Miasta Zgorzelec, Urząd Miasta Görlitz, Dolnośląski Ośrodek Szkolenia Nauczycieli, Instytut Polski w Berlinie – Filia w Lipsku. Partnerzy projektu wypełniają następujące zadania w ramach projektu: wspólne planowanie projektu, wspólna realizacja projektu oraz wspólny personel. Urząd Miasta Zgorzelec dodatkowo współfinansuje projekt.</p>	

49

MOVI-CITIES

Einreicher Miasto Jelenia Góra	Kategorie A - Gewährleistung der Daseinsvorsorge ...
Projektpartner Miasto Jelenia Góra Gemeinde Boxberg/O.L.	Ort/Region Jelenia Góra Boxberg/O.L.
Projektlaufzeit 2012-2013	Aktuelle Projektphase Realisierung
EU-Förderung ja	Anmerkungen -
Kernbotschaft Das Projekt besteht in der Entwicklung der grenzüberschreitenden Zusammenarbeit auf dem Gebiet der Schaffung räumlicher regieren und die Attraktivität des öffentlichen Raums durch den Einsatz von innovativen Lösungen, die das Licht in seinen verschiedenen Formen und Formen verwenden.	
Kurzbeschreibung Mehrjährige Vernachlässigung bei der ordentlichen Flächennutzung sowie Ordnung des öffentl. Raumes ist in Jelenia Góra sowie in Boxberg zu beobachten. Der städtische Raum in beiden Städten erfordert eine Transformation sowie eine moderne und attraktive Form. Mit dem Projekt sollen Modell- Lösungen mit der Beteiligung der Gesellschaft in Schaffung eines attraktiven öffentlichen Raumes in PL und DE. Die Zielgruppe des Projekts ist die Gesellschaft der beiden Städte, Architekten, Ingenieure, in-und ausländische Touristen. Die innovativen Lösungen zur Schaffung der städtischen Raumordnung werden Zielgruppen von außerhalb des Projektgebietes anziehen. Das Projekt richtet sich an alle gesellschaftlichen Gruppen auf beiden Seiten der Grenze. Das Projekt verfolgt die Gemeinde Boxberg (Deutschland) und der Stadt Jelenia Góra (Polen) im Rahmen der grenzüberschreitenden Zusammenarbeit (gemeinsame Planung, gemeinsame Durchführung, gemeinsame Finanzierung, gemeinsame Personal). Bei der Projektumsetzung werden beide Partner an dem Projekt gleichermaßen beteiligt. Durch den Austausch von Erfahrungen und Wissen über Gesetze in PL-DE entstehen dauerhafte Strukturen für die Zusammenarbeit. Das Projekt trägt zum harmonischen Zusammenleben der Bevölkerung zum Erreichen der sozial-wirtschaftl. Kohäsion bei. Langfristig gesehen trägt das Projekt zur Verbesserung des Bildes des öffentlichen Raumes bei, was indirekt auf die Steigerung der Wettbewerbsfähigkeit, sowie Angleichung des Lebensniveaus der Bevölkerung auf beiden Seiten der Grenze beiträgt.	

49

MOVI-CITIES

Zgłaszający Miasto Jelenia Góra	Kategoria A - Zapewnienie warunków bytowych ...
Partnerzy projektu Miasto Jelenia Góra Gemeinde Boxberg/O.L.	Miejsce/Region Jelenia Góra Boxberg/O.L.
Okres realizacji projektu 2012-2013	Aktualny etap rozwoju projektu realizacja
Współfinansowanie ze środków unijnych tak	Uwagi -
Główne przesłanie Projekt polega na rozwoju współpracy Transgranicznej w zakresie tworzenia ładu przestrzennego i uatrakcyjnienia przestrzeni publicznej poprzez wykorzystanie innowacyjnych rozwiązań wykorzystujących światło w jego różnych formach i kształtach.	
Krótki opis Wieloletnie zaniedbania w prawidłowym zagospodarowaniu i porządkowaniu przestrzeni publicznej występują w Jeleniej Górze i Boxberg. Przestrzeń miejska w obu miastach wymaga przeobrażeń, nadania jej nowoczesnej i atrakcyjnej formy. Projekt zakłada wypracowanie rozwiązań modelowych z udziałem społeczeństwa w tworzeniu atrakcyjnej przestrzeni publicznej w PL i DE. Grupę docelową projektu stanowi społeczność obu miast, architekci, urbaniści, turyści krajowi i zagraniczni. Innowacyjne rozwiązania kreowania przestrzeni miejskiej przyciągać będą grupy docelowe spoza obszaru realizacji projektu. Projekt skierowany jest do wszystkich grup społecznych po obu stronach granicy. Projekt jest realizowany wspólnie przez Gminę Boxberg O.L (Niemcy) i Miasto Jelenia Góra (Polska) w ramach współpracy Transgranicznej (wspólne planowanie, wspólna realizacja, wspólne finansowanie, wspólny personel). Przy realizacji partnerzy są zaangażowani w projekcie w równym stopniu. Poprzez wymianę doświadczeń, wiedzy o stanowieniu prawa w PL- DE wytworzone zostaną trwałe struktury współpracy. Projekt przyczyni się do harmonijnego współżycia mieszkańców i osiągnięcie spójności społeczno- gospodarczej. Projekt w perspektywie długofalowej przyczyni się do poprawy wizerunku przestrzeni publicznej co pośrednio wpłynie na wzrost konkurencyjności obszaru pogranicza i wyrównanie poziomu życia mieszkańców po obu stronach granicy.	

50

**Verbesserung der Qualität in der Berufsausbildung auf beiden Seiten der Grenze –
 Modernisierung der Berufsschule namens Europäische Union in Sulęcín (Abschnitt II)
 und das Oberstufenzentrum Gottfried Wilhelm Leibniz in Eisenhüttenstadt**

Einreicher Powiat Sulęciński	Kategorie A - Gewährleistung der Daseinsvorsorge ...
Projektpartner Powiat Sulęciński Landkreis Oder-Spree	Ort/Region Powiat Sulęciński Landkreis Oder-Spree
Projektlaufzeit 2012-2013	Aktuelle Projektphase Realisierung
EU-Förderung ja	Anmerkungen -
Kernbotschaft Die gemeinsame Projektdurchführung, die geplanten gemeinsamen Fortbildungen der Lehrkräfte und der Austausch zu vergleichbaren Ausbildungsinhalten im Rahmen des EQR fördern die interregionale Zusammenarbeit beider Bildungsträger.	
Kurzbeschreibung Ein Kernproblem der ehemaligen Grenzregion ist neben der hohen Arbeitslosigkeit der zunehmende Mangel an qualifizierten Facharbeitern, insbesondere im gewerblich-technischen Bereich. Der Umbau und die Modernisierung im Zentrum für die praktische Ausbildung des Schulverbandes der Lyzeal- und Berufsschulen in Sulęcín und am Oberstufenzentrum in Eisenhüttenstadt und die damit einhergehenden Qualitätsverbesserung der Aus- und Weiterbildung werden dem bestehenden und dem prognostizierten weiter wachsenden Mangel an qualifizierten Facharbeitern entgegenwirken und somit kurz- und mittelfristig die lokale und regionale Wirtschaftsregion sowie den damit verbundenen Arbeitsmarkt stärken. Das Fehlen eines auf modernsten Technologien basierenden Ausbildungsangebotes im Zentrum für die praktische Ausbildung des Schulverbandes der Lyzeal- und Berufsschulen in Sulęcín und am Oberstufenzentrum in Eisenhüttenstadt steht im Moment diesem Ziel entgegen. Deshalb ist die Modernisierung und Ausrüstung beider Einrichtungen mit modernster Ausstattung und der dazu notwendigen Hard – und Software von großer Wichtigkeit. Der Einzug modernster Technik und der neusten Informations- und Kommunikationstechnologien fördern die Kompetenzen der zukünftigen Facharbeiter. Diese Kompetenzen bilden die Grundlage für „lebenslanges Lernen“ und fördern die Fähigkeit zur Anpassung an den Wandel in Wirtschaft und Gesellschaft. Die Realisierung des Projektes sichert die weitere Entwicklung des deutsch-polnischen Arbeitsmarktes und vergrößert die Chancen der Bewohner des Grenzgebietes, Arbeit zu finden und in der Region beruflich zukunftsorientierte Perspektiven in Aussicht zu haben. Zielgruppen: Jugendliche und Erwachsene von Dörfern und Kleinstädten des deutsch-polnischen Grenzgebietes. Die Schüler und Auszubildende der Berufsschule, Berufsoberschule, Lehrkräfte beider Bildungseinrichtungen und Personen, die sich gegenwärtig in den Ausbildungszentren in unterschiedlichen Berufen ausbilden lassen. Projektpartner: Landkreis Sulęcín – Leadpartner, Mitinvestor, Teilnehmer an den Beratungen im Rahmen der berufenen Arbeitsgruppe, deren Ziel ist es, die Zusammenarbeit herzustellen und die Vorbereitung und Realisierung des Projektes zu begleiten. Verantwortlich: o für die Koordinierung, Durchführung und Abrechnung des Projektes, o für den grenzüberschreitenden Austausch vergleichbarer und neuer Bildungsinhalte nach dem Sachabschluss für Realisierung des Projektes im Zentrum für die praktische Ausbildung (Centrum Kształcenia Praktycznego) des Schulverbandes der Lyzeal- und Berufsschulen (Zespole Szkół Licealnych i Zawodowych) in Sulęcín, o sowie für die Initiierung und Koordinierung der gemeinsamen Vorhaben im Bereich des deutsch-polnischen Wissensaustausches. Landkreis Oder-Spree – Partner, Mitinvestor, Teilnehmer an den Beratungen im Rahmen der berufenen Arbeitsgruppe. o Verantwortlich für die Durchführung und Abrechnung des deutschen Teiles des Projektes, o für den grenzüberschreitenden Austausch vergleichbarer und neuer Bildungsinhalte nach dem Sachabschluss der Realisierung des Projektes im Oberstufenzentrum in Eisenhüttenstadt, o sowie für die Initiierung und Koordinierung der gemeinsamen Vorhaben im Bereich des deutsch-polnischen Wissensaustausches.	

50

Poprawa jakości kształcenia po obu stronach granicy – modernizacja ZSLiZ im. Unii Europejskiej w Sulęcinie (etap II) i Oberstufenzentrum Gottfried Wilhelm Leibniz w Eisenhüttenstadt

Zgłaszający Powiat Sulęciński	Kategoria A - Zapewnienie warunków bytowych ...
Partnerzy projektu Powiat Sulęciński Landkreis Oder-Spree	Miejsce/Region Powiat Sulęciński Landkreis Oder-Spree
Okres realizacji projektu 2012-2013	Aktualny etap rozwoju projektu realizacja
Współfinansowanie ze środków unijnych tak	Uwagi -
Główne przesłanie Wspólne przeprowadzenie projektu, planowane wspólne doskonalenie kwalifikacji kadry nauczycielskiej oraz przygotowanie porównywalnych zgodnie z założeniami EQR treści kształcenia zawodowego wspierają współpracę międzyregionalną obu placówek.	
Krótki opis Podstawowym problemem byłego regionu pogranicza – obok wysokiego bezrobocia – jest brak wykwalifikowanej kadry przede wszystkim w zawodach rzemieślniczo-przemysłowych. Wynika to z braku oferty edukacyjnej opartej na nowoczesnej technologii w Centrum Kształcenia Praktycznego przy Zespole Szkół Licealnych i Zawodowych w Sulęcinie i Oberstufenzentrum w Eisenhüttenstadt. Konieczne jest zmodernizowanie i doposażenie obu placówek w nowoczesny sprzęt i niezbędne oprogramowanie. Realizacja projektu wpłynie na wzrost kompetencji potencjalnych fachowców oraz zapewni rozwój polsko-niemieckiego rynku pracy. Działania opisane w poszczególnych etapach projektu obejmują zmodernizowanie i doposażenie ZSLiZ w Sulęcinie oraz doposażenie Oberstufenzentrum w Eisenhüttenstadt, m.in. w Hardware i Software. W ramach projektu zostaną również zorganizowane szkolenia dla nauczycieli, podczas których zdobędą oni wiedzę, jak korzystać z nowozakupionego sprzętu i jak pracować na nowym oprogramowaniu. Po cyklu szkoleń dla nauczycieli zorganizowane zostaną warsztaty dla uczniów i słuchaczy obu placówek. Grupa docelowa: Odbiorcami projektu jest młodzież i dorośli ze środowisk wiejskich i małych miasteczek pogranicza polsko-niemieckiego. Uczniowie i słuchacze szkoły zawodowej, średniej szkoły zawodowej, pedagodzy obu placówek oświatowych oraz osoby, które aktualnie kształcą się w różnych zawodach. Partnerzy projektu: Powiat Sulęciński – Beneficjent wiodący, współinwestor. Uczestnik spotkań w ramach powołanej grupy roboczej, mających na celu nawiązanie współpracy związanej z przygotowaniem i realizacją projektu. Odpowiedzialny za koordynację, przeprowadzenie i rozliczenie projektu oraz wprowadzenie transgranicznych ofert kształcenia po zakończeniu rzeczowej realizacji projektu w ZSLiZ, a także inicjowanie i koordynację wspólnych przedsięwzięć z zakresu polsko-niemieckiego transferu wiedzy. Powiat Odra-Szprewa – Partner, współinwestor. Uczestnik spotkań, w ramach powołanej grupy roboczej, mających na celu nawiązanie współpracy związanej z tworzeniem i realizacją projektu. Odpowiedzialny za realizację niemieckiej części projektu oraz wprowadzenie transgranicznych ofert kształcenia po zakończeniu rzeczowej realizacji projektu w Oberstufenzentrum w Eisenhüttenstadt. Partner będzie również brał czynny udział w inicjowaniu i organizowaniu spotkań mających na celu planowanie wspólnych działań mających na celu transfer wiedzy.	

51

Restaurierung des Altstadtzentrums – Zugpferd der Entwicklung der Partnerstädte Zawidów und Bernstadt auf dem Eigen

Einreicher Gmina Miejska Zawidów	Kategorie A - Gewährleistung der Daseinsvorsorge ...
Projektpartner Gmina Miejska Zawidów Gemeinde Bernstadt auf dem Eigen	Ort/Region Zawidów Bernstadt auf dem Eigen
Projektlaufzeit 2013-?	Aktuelle Projektphase Vorbereitung
EU-Förderung geplant	Anmerkungen -
<p>Kernbotschaft</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wiederherstellung der wirtschaftlichen und kulturellen Funktion des Stadtzentrums, - Stoppen des Verfalls der Grenzstadtzentren, - Steigerung der Freizeit- und Investitionsattraktivität der beiden Partnerstädte – Zawidów und Bernstadt auf dem Eigen. 	
<p>Kurzbeschreibung</p> <p>Die Marktplätze der beiden Partnerstädte haben seit jeher den repräsentativsten Ort im öffentlichen Raum dargestellt. Die vergehende Zeit drückte jedoch den Aushängeschildern dieser beiden Städte deutlich ihren Stempel auf. Der heutige Zustand des zentralen Teils von Zawidów und Bernstadt auf dem Eigen entspricht weder dem Prestige dieser Orte noch den Ambitionen der Partnerprojekte. Durch die schlechte Qualität verlor die Straßeninfrastruktur an Funktionalität und Sicherheit, ähnlich wie die Verkehrs-, Fuß- und Radwege. In einem ähnlichen technischen Zustand, wie die Straßeninfrastruktur, befinden sich die Plätze – die Altstadtzentren. Auch die das Zentrum schmückenden Grünanlagen – einst ein wahrer Vorzug des Stadtbildes – präsentieren sich wenig attraktiv.</p> <p>Beide Städte beschlossen, basierend auf der bisherigen, sehr erfolgreichen partnerschaftlichen Zusammenarbeit, ein Funktions- und Nutzungsprogramm bezüglich des Umbaus und der Restaurierung ihrer Marktplätze umzusetzen. Für diese Lösung sprachen viele Faktoren, unter anderem die gemeinsamen Erfahrungen bei der Realisierung einer anderen repräsentativen Investition, die der deutsch-polnischen Zusammenarbeit im Bildungsbereich eine neue Dimension verlieh. In der Konzeption der Altstadtrestaurierung sollen beide Altstädte, in Anbetracht der historischen Anordnung der Straßen, ein neues, stilvolles Gesicht mit Achtung vor dem Original erhalten. Es werden u. a. neue architektonische, Konstruktions- und Material- sowie Installationslösungen angewendet. Diese Maßnahmen werden das Bild dieser Stadtteile wesentlich verbessern sowie eine neue ästhetische Ordnung und kohärente Raumordnung einführen. Folglich kann man auf eine dauerhafte Stärkung der lokalen Wirtschaft zählen, die bisher in diesen Stadtgebieten defizitär war. Die Restaurierung der öffentlichen Räume wird ein positives Signal für die privaten Eigentümer der in der Nähe liegenden Immobilien und ein Impuls für weitere Investitionen darstellen. Die „Verjüngung“ des Alten Markts trägt auch zu Maßnahmen bei, die die Stadt als touristische Attraktion und Reiseziel für viele Besucher bewerben.</p> <p>Somit sind die Hauptziele des deutsch-polnischen Projektes die Verbesserung der Ästhetik und räumlichen Funktionalität, die Optimierung des Fahrzeugverkehrs (Fußgängerwege, Radwege und Parkplätze), die Entwicklung des Tourismus und des Unternehmertums, die Verbesserung des Bildes und der Sicherheit der Altstadt, die Linderung der Arbeitslosigkeit sowie der Ausgleich der Chancen von Kindern und Jugendlichen (die zur von Armut und Ausgrenzung betroffenen Gruppe gehören).</p> <p>Zielgruppe des Projektes ist die ganze Gesellschaft des polnischen Zawidów und der deutschen Gemeinde Bernstadt auf dem Eigen. Die Verjüngung der Altstadt stellt ein Impuls zur Organisation des gesellschaftlichen Lebens im Stadtzentrum und nicht wie bisher außerhalb seines Gebietes dar. Das Projekt setzt die unternehmerische Energie der Einwohner frei und spornt sie an, Gruppen für Kultur- und Freizeitmaßnahmen zu organisieren. Die Städte erlangen durch dieses Projekt auch einen touristischen Vorzug, das heißt es eröffnet sich für beide Städte eine neue wirtschaftliche, auf Tourismus basierende Perspektive, mit anderen Worten Zielgruppe sind neben den Unternehmern auch die Besucher.</p> <p>Das Hauptgewicht des Projektes, also die Rolle des führenden Partners, ruht auf der Gemeinde Bernstadt auf dem Eigen, die Stadt Zawidów dagegen erfüllt die Rolle des Projektpartners. Die Kooperation zwischen den Projektpartnern erfolgt auf der Basis von Beratungsgesprächen. Die Vertreter der Städte besprechen miteinander während der regelmäßig stattfindenden Besuche die Form der Spiegelprojekte.</p>	

51

Odnowa centrum starówki – lokomotywą rozwoju miast partnerskich Zawidowa i Bernstadt auf dem Eigen

Zgłaszający Gmina Miejska Zawidów	Kategoria A - Zapewnienie warunków bytowych ...
Partnerzy projektu Gmina Miejska Zawidów Gemeinde Bernstadt auf dem Eigen	Miejsce/Region Zawidów Bernstadt auf dem Eigen
Okres realizacji projektu 2013-?	Aktualny etap rozwoju projektu przygotowanie
Współfinansowanie ze środków unijnych planowane	Uwagi -
Główne przesłanie - przywrócenie centrum miasta funkcji gospodarczej i kulturalnej, - zahamowanie degradacji centrum przgranicznych miast, - zwiększenie atrakcyjności rekreacyjnej i inwestycyjnej obu miast partnerskich - Zawidowa i Bernstadt auf dem Eigen	
<p>Krótki opis</p> <p>Rynki obu miast partnerskich od dawna stanowiły najbardziej reprezentatywne miejsca w przestrzeni publicznej. Upływ czasu wyraźnie odcisnął jednak swoje piętno na wizytówkach obu miast. Obecny stan centralnej części Zawidowa i Bernstadt auf dem Eigen nie odpowiada ani prestiżowi tych miejsc, ani ambicjom żadnego z partnerów projektu. Kiepskiej jakości infrastruktura drogowa straciła na funkcjonalności i bezpieczeństwie, podobnie jak ciągi komunikacyjne, piesze i rowerowe. W podobnym stanie technicznym, jak infrastruktura drogowa, są place – centra miejskiej starówki. Mało atrakcyjnie prezentują się także zespoły zieleni zdobiące centrum - niegdyś prawdziwy walor miejskiego krajobrazu. Oba miasta bazując na dotychczasowej, bardzo udanej współpracy partnerskiej, postanowiły wdrożyć program funkcjonalno-użytkowy dotyczący przebudowy i remontu swoich rynków. Za takim rozwiązaniem przemawiało wiele czynników, między innymi wspólne doświadczenia przy realizacji innej sztafardowej inwestycji, która nadała nowy wymiar polsko-niemieckiej współpracy na niwie oświaty.</p> <p>W koncepcji odnowy miejskich starówek obie, z uwagi na zabytkowy układ lokacyjny, mają otrzymać nowe, stylowe oblicze z poszanowaniem pierwowzorów. Zastosowane zostaną m.in. nowe rozwiązania architektoniczne, konstrukcyjno – materiałowe i instalacyjne. Działania te istotnie poprawią wizerunek tych części miasta, wprowadzą nowy ład estetyczny i spójne zagospodarowanie przestrzeni. W konsekwencji można liczyć na trwałe wzmocnienie lokalnej gospodarki, która dotychczas w tych obszarach miasta była deficytowa. Odnowa przestrzeni publicznych będzie stanowić pozytywny sygnał dla prywatnych właścicieli usytuowanych w pobliżu nieruchomości i impuls dla kolejnych inwestycji. „Odmłodzenie” Starego Rynku przyczyni się także do działań promujących miasto jako atrakcji turystycznej i stanie się celem podróży wielu zwiedzających. A zatem głównymi celami polsko – niemieckiego projektu będzie poprawa estetyki i funkcjonalności przestrzennej, usprawnienie ruchu kołowego (traktów pieszych, ciągów rowerowych i parkingów), rozwój turystyki, przedsiębiorczości, poprawa wizerunku i bezpieczeństwa Starego Miasta, złagodzenie bezrobocia, wyrównanie szans dzieci i młodzieży (znajdujących się w grupie ubóstwa i wykluczenia).</p> <p>Grupą docelową projektu będzie cała społeczność polskiego Zawidowa i niemieckiej gminy Bernstadt auf dem Eigen. Odmłodzona starówka stanie się impulsem do organizowania życia społeczności w centrum miasta, a nie jak dotąd poza jego obrębem. Projekt uwolni przedsiębiorczą energię mieszkańców, pobudzi ich do organizowania grupy działań kulturalnych i rekreacyjnych. Miasta zyskają na tym projekcie także walor turystyczny, a zatem dla obu miast otworzy się nowa perspektywa gospodarcza bazująca na turystyce, innymi słowy grupą docelową staną się obok przedsiębiorców także zwiedzający.</p> <p>Ciężar projektu, czyli rola lead partnera spoczywa na gminie Bernstadt auf dem Eigen, miasto Zawidów natomiast pełni rolę partnera projektu. Kooperacja między partnerami projektu odbywa się na poziomie spotkań doradczych. Przedstawiciele miast konsultują ze sobą kształt projektów lustrzanych w trakcie cyklicznych wyjazdów.</p>	

52

Grüner Pfad Guben - Gubin

Einreicher Stadt Guben / Urząd Miejski w Gubinie	Kategorie C - Verbesserung der grenzübergreifenden Erreichbarkeit
Projektpartner Stadt Guben Urząd Miejski w Gubinie, weitere Partner aus beiden Städten	Ort/Region Guben Gubin
Projektlaufzeit 10.11.2010 – 31.12.2012	Aktuelle Projektphase abgeschlossen
EU-Förderung ja	Anmerkungen -
Kernbotschaft Grüner Pfad Guben-Gubin, ein Projekt welches den Einwohnern und Touristen die Sehenswürdigkeiten aufzeigt, die demografische Entwicklung durch sichtbaren Stadtbau verdeutlicht, Menschen unterschiedlicher Nationalitäten näher bringt, Erholungsmöglichkeiten bietet, touristische Strukturen entstehen lässt und Arbeitsplätze schafft.	
Kurzbeschreibung Anlass: Die im Grenzgebiet lokalisierten Städte Gubin und Guben haben einst eine Stadt gebildet. Die geschichtlichen Bedingungen haben im Jahre 1945 zur Stadtteilung auf zwei gesonderte Städte geführt, die jahrelang getrennt funktioniert haben und sich getrennt entwickelt haben. Vor dem Hintergrund gravierender struktureller Schwächen in den Grenzregionen wird in einer verstärkten grenzübergreifenden Kooperation der Doppelstadt eine wesentliche Chance zum Erhalt des lokalen und regionalen Zentrums für das dünn besiedelte Umland gesehen. Ergebnisse: Sanierung und Bau von Fußgänger- und Radwegen, die Verbindung der wichtigsten touristischen Highlights in Guben und Gubin zum Ziel hatten, und dem historischen Zentrum der Eurostadt eine neue funktionale Qualität verliehen haben. Anlage und Gestaltung einer fußläufigen Verbindung (Gehweg), unter teilweiser Nutzung vorhandener Gehwege von der Oberstadt Gubens:– Park am Kletterfelsen – Cottbuser Straße/Grünstraße-Stadtpark – Jugend- und Begegnungszentrum – Berliner Straße/Mittelstraße/Promenade Am Dreieck – Friedrich Wilke Platz - Tuchmacherpfad - Poetensteig - Frankfurter Straße inkl. Grenzübergangsbereich Lohmühlenweg - Fußgängerbrücke über die Neiße/Neißebrücke – nach Gubin: auf die Theaterinsel – am Aboretum und der Stadtverwaltung Gubin, sowie ehem. Freilichttheater vorbei – zum Standort der ehem. Villa Wolf im Waszkiewicz Park – zum König B. Chrobry Platz und zum pseudoromantischen Tor, sowie zum Mickiewicz Park mit historischen Brunnen, am Werderturm und der Ruine der Stadt – und Hauptkirche vorbei – dann den Rad- und Fußgängerweg „Europapromenade“ entlang zur Neißebrücke zurück. Herstellen und/oder Sanieren der vorhandenen Fußwege entlang der vorhandenen Straße oder im Bereich unbefestigter Wege (z. B. im Stadtpark) und Neuanlage des Tuchmacherpfades durch Abbruch beräumte Grundstücke, Nutzung des Poetensteiges. Modernisierung der Parks und Gedenkplätze von historischer Bedeutung. Errichtung von Ruheazonen/Kommunikationspunkten sowie von Standortinformationstafeln inkl. der Aufstellung von Bänken und teilweise Tischen. Schaffung des „Grünen Pfades“ durch grüne Gestaltungselemente wie Sträucher, Bäume, Stauden. Beleuchtung der Wegestrecke in der Altstadt Gubens zwischen Bahn und Neiße und in den Parkanlagen in Gubin. Öffentlichkeitsarbeit zur Wegeführung, Erarbeitung der Flyer für Touristen. Zielgruppen: Gubener und Gubiner Bürger, Touristen, Vereine, Schulen, Kindertagesstätten Kooperation: - Förderverträge zum Projekt „Grüner Pfad“ beider Städte/ Teilbereiche Guben und Gubin - Partnerschaftsvereinbarungen im Rahmen des Operationellen Programms zur grenzübergreifenden Zusammenarbeit Polen (Wojewodschaft Lubuskie) – Brandenburg 2007-2013 für die Durchführung des Projektes. - Städtepartnerschaft Guben / Gubin.	

52

Zielona Ścieżka Gubin – Guben

Zgłaszający Stadt Guben / Urząd Miejski w Gubinie	Kategoria C - Poprawa dostępności transgranicznej
Partnerzy projektu Stadt Guben Urząd Miejski w Gubinie, kolejni partnerzy z obu miast	Miejsce/Region Guben Gubin
Okres realizacji projektu 10.11.2010 – 31.12.2012	Aktualny etap rozwoju projektu zakończony
Współfinansowanie ze środków unijnych tak	Uwagi -
<p>Główne przesłanie Zielona Ścieżka Gubin-Guben jest projektem, który ukazuje mieszkańcom oraz turystom zabytki, wyjaśnia rozwój demograficzny poprzez widoczną przebudowę miasta, przybliży ludzi różnych narodowości, oferuje możliwości relaksu, stwarza struktury turystyczne oraz miejsca pracy.</p>	
<p>Krótki opis Przyczyna: Zlokalizowane na pograniczu polsko-niemieckim Gubin i Guben stanowiły niegdyś jeden organizm miejski. Historyczne uwarunkowania doprowadziły w 1945 roku do jego podziału na dwa odrębne miasta, przez wiele lat funkcjonujące i rozwijające się w sposób od siebie niezależny. Na tle poważnych strukturalnych problemów regionów przygranicznych istotną szansą na utrzymanie lokalnego i regionalnego centrum w tak słabo zasiedlonej okolicy jest wzmocniona współpraca transgraniczna podwójnego miasta.</p> <p>Wyniki: Remont i budowa ciągów pieszo- rowerowych, których celem było połączenie najważniejszych punktów turystycznych w Gubinie i Guben, dzięki czemu historycznemu centrum Euromiasta zapewniona została nowa jakość funkcjonalno-użytkowa.</p> <p>Zaplanowanie i stworzenie pieszego połączenia (ścieżki spacerowej), przy częściowym wykorzystaniu istniejących ścieżek: z górnej części Guben przez: park przy ścianie do wspinaczki – Cottbuser Straße / Grünstraße – Park Miejski – Centrum Spotkań i Młodzieży – Berliner Straße / Mittel Straße / Promenade am Dreieck – Friedrich-Wilke-Platz– Ścieżkę Sukienników -Poetensteig – Frankfurter Straße włącznie z terenem przejścia granicznego Lohmühlenweg – przez kładkę dla pieszych na Nysie – do Gubina: na Wyspę Teatralną – z przejściem obok Aboretum, Urzędu Miejskiego Gubina, a także przez były amfiteatr do miejsca dawnej Willi Wolfa w parku Waszkiewiczza – do Placu Króla B. Chrobrego oraz do bramy pseudoromantycznej, a także do Parku Mickiewiczza z historyczną fontanną, obok Baszty Ostrowskiej i obok ruin Kościoła Farnego – wracając następnie ciągiem pieszo- rowerowym „Europromenadą” z powrotem do mostu na Nysie.</p> <p>Wykonanie nowych i/lub naprawa już istniejących ścieżek dla pieszych wzdłuż istniejących ulic lub na drogach nieutwardzonych (np. w Parku Miejskim) oraz stworzenie Ścieżki Sukienników (Tuchmacherpfad) przez rozbiórkę opuszczonych budynków, wykorzystanie Poetensteig.</p> <p>Modernizacja parków i miejsc pamiątkowych o znaczeniu historycznym.</p> <p>Utworzenie miejsc do odpoczynku/ punktów komunikacyjnych oraz instalacja tablic informacyjnych włącznie z ustawieniem ławek i częściowo stolików.</p> <p>Utworzenie „Zielonej Ścieżki” poprzez nasadzenia elementów zieleni: takich jak krzewy, drzewka, byliny.</p> <p>Oświetlenie drogi na starym mieście pomiędzy linią kolejową a Nysą, a także w parkach w Gubinie</p> <p>Promocja ścieżki, opracowanie broszur informacyjnych dla turystów</p> <p>Grupy docelowe: Mieszkańcy Gubina i Guben, turyści, stowarzyszenia, szkoły, przedszkola</p> <p>Organizacja kooperacji: Umowy o dofinansowanie projektu „Zielona Ścieżka” obu miast/ zakres częściowy Gubin i Guben Porozumienia partnerskie w ramach Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej Polska (Województwo Lubuskie) – Brandenburgia 2007-2013 für die Durchführung des Projektes Porozumienie partnerskie o wzajemnej współpracy i promocji produktów turystycznych Partnerstwo miast Gubin / Gubin</p>	

53

Coordination of planning for transport networks in border area

Einreicher Damian Hajduk, konsultant / ZDT Zielona Góra	Kategorie B - Grenzüberschreitende wirtschaftliche Verflechtungen
Projektpartner u.a.: Zielona Góra - Zespół Doradców ds. Transportu (ZDT) przy Komisji Gospodarki Rady Miasta Zielona Góra, Zielona Góra - Urząd Miasta, UMWL - Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego, LIB - Lubuska Izba Budownictwa, OPZL - Organizacja Pracodawców Ziemi Lubuskiej, LT - Lubuskie Trójmiasto, UMWD - Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego, WBU - Wojewódzkie Biuro Urbanistyczne we Wrocławiu, Wrocław - Urząd Miasta, Berlin - Senat, MIL - Ministerium für Infrastruktur und Landwirtschaft Brandenburg, VBB - Verkehrsverbund Berlin-Brandenburg	Ort/Region Deutsch-polnischer Grenzraum / Oderregion
Projektlaufzeit 2013-∞	Aktuelle Projektphase Vorbereitung
EU-Förderung keine Angaben	Anmerkungen -
Kernbotschaft Zurverfügungstellung optimaler Lösungen für die Planung der kurz- und langfristigen Entwicklung der Verkehrsinfrastruktur. Vermeidung von Inkohärenz und Verschwendung der Ressourcen für nichtoptimale Planung in: - Eisenbahnnetz, insb. Megaprojekte: Hochgeschwindigkeitstrecken - Straßennetz, insb. Megaprojekte: Autobahnen, Schnellstraßen - Infrastruktur für Güterverkehr (intermodal)	
Kurzbeschreibung Zielgruppe: alle Einwohner, Wirtschafts-Initiativen, Verwaltungs- und Außer-Verwaltung-Organisationen und Institutionen aktiv in Deutsch-Polnischem Grenzgebiete (Oder Region). Projekt ist angefangen von der Beratungsgruppe für Verkehr (ZDT) Ausschuss für Wirtschaft, Stadtrat Zielona Góra. Es wurden eingeladen bzw. konsultiert folgende Partnern: - Zielona Góra - Stadtamt - UMWL - Marschallamt Lubuskie - LIB - Lubuskie Kammer der Bauwirtschaft - OPZL - Organisation der Arbeitgeber von Lubuskie-Land - LT - Lubuskie Dreistadt - ZP - Verein für Entwicklung der Stadt Zielona Góra - Perspektiven von Zielona Góra - UMWD - Marschallamt Dolnośląskie; WBU - Wojewodschaft Büro für Städtebau in Wrocław - Wrocław, Katowice, Sosnowiec, Kraków, Łódź - Stadtamt - UMWO - Marschallamt Opolskie - UMWŚ - Marschallamt Śląskie - UMWM - Marschallamt Małopolskie - UMWŁ - Marschallamt Łódzkie - UMWP - Marschallamt Podkarpackie - MRR - Ministerium für Regionalentwicklung - PRGP - Staatsrat für Raumwirtschaft - MTBIGM - Ministerium für Verkehr, Bauwirtschaft und Seewirtschaft - KMWRP - Konvention der Marschalls von Wojewodschaften der Republik Polen - Berlin - Senatsverwaltung für Stadtentwicklung und Umwelt - MIL - Ministerium für Infrastruktur und Landwirtschaft - Brandenburg - VBB - Verkehrsverbund Berlin Brandenburg - MEP-Büro von Artur Zasada (EP-Ausschuss für Transport und Touristik) - GDDKIA - Generaldirektorat von National-Straßen und Autobahnen - ZDW - Verwaltung der Wojewodschaft-Straßen - Zielona Góra - PLK - Polnische Eisenbahnlinien Art und Weise der Zusammenarbeit und ihre Intensität ist abhängig von den jeweiligen Partnern. Typisch waren Informationsaustausch, Zusammenkünfte und öffentlichen Konsultationen von Strategischen Planungsdokumenten. Zweitens typisch ist auch multilaterale bzw. bilaterale Zusammenkünfte.	

53

Coordination of planning for transport networks in border area

Zgłaszający Damian Hajduk, konsultant / ZDT Zielona Góra	Kategoria B - Transgraniczne powiązania gospodarcze
Partnerzy projektu m.in.: Zielona Góra - Zespół Doradców ds. Transportu (ZDT) przy Komisji Gospodarki Rady Miasta Zielona Góra, Zielona Góra - Urząd Miasta, UMWL - Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego, LIB - Lubuska Izba Budownictwa, OPZL - Organizacja Pracodawców Ziemi Lubuskiej, LT - Lubuskie Trójmiasto, UMWD - Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego, WBU - Wojewódzkie Biuro Urbanistyczne we Wrocławiu, Wrocław - Urząd Miasta, Berlin - Senat, MIL - Ministerium für Infrastruktur und Landwirtschaft Brandenburg, VBB - Verkehrsverbund Berlin-Brandenburg	Miejsce/Region pogranicze polsko-niemieckie / Region Odry
Okres realizacji projektu 2013-∞	Aktualny etap rozwoju projektu przygotowanie
Współfinansowanie ze środków unijnych brak informacji	Uwagi -
Główne przesłanie Zapewnienie właściwych rozwiązań dla planowania krótko i długoterminowego rozwoju infrastruktury komunikacyjnej. Unikanie niepełności/niekompletności i marnowania zasobów na nie-optimalne planowanie: - sieci kolejowej, w szczególności mega projektów: Kolej Dużych Prędkości - sieć drogowa, w szczególności mega projektów: autostrad, dróg szybkich - infrastruktury transportu towarowego (intermodalnego)	
Krótki opis Projekt został zainicjowany przez Zespół Doradców ds. Transportu (ZDT) przy Komisji Gospodarki Rady Miasta Zielona Góra. Zaproszeni lub skonsultowani zostali następujący partnerzy: - Zielona Góra - Urząd Miasta - UMWL - Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego - LIB - Lubuska Izba budownictwa - OPZL - Organizacja Pracodawców Ziemi Lubuskiej - LT - Lubuskie Trójmiasto - ZP - Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Miasta - Zielonogórskie Perspektywy - UMWD - Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskie - WBU - Wojewódzkie Biuro Urbanistyczne we Wrocławiu - Wrocław, Katowice, Sosnowiec, Kraków, Łódź - Urząd Miasta - UMWO - Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego - UMWŚ - Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego - UMWM - Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego - UMWP - Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego - UMWŁ - Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego - MRR - Ministerstwo Rozwoju Regionalnego - PRGP - Państwowa Rada Gospodarki Przestrzennej - MTBIGM - Ministerstwo Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej - KMWRP - Konwent Marszałków Województw Rzeczypospolitej Polskiej - Berlin - Zarząd Senatu ds. Rozwoju Miasta i Środowiska - MIL - Ministerstwo Gospodarki i Infrastruktury Brandenburgii - VBB - Związek Komunikacyjny Berlina i Brandenburgii - Biuro Posa PE Artura Zasady (PE-Komisja Transportu i Turystyki) - GDDKIA - Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad - ZDW - Zarząd Dróg Wojewódzkich - Zielona Góra - PLK - Polskie Linie Kolejowe Rodzaj współpracy i jej intensywność zależy od poszczególnego partnera. Typowym była wymiana informacji, wspólne uczestnictwo w konsultacjach dokumentów strategicznych. W dalszej kolejności typowym były także spotkania dwustronne i wielostronne.	

54

iMAP online - transport and spatial planning

Einreicher Damian Hajduk, konsultant / ZDT Zielona Góra	Kategorie C - Verbesserung der grenzübergreifenden Erreichbarkeit
Projektpartner Zielona Góra - Zespół Doradców ds Transportu (ZDT), Komisja Gospodarki Rady Miasta w Zielonej Górze Stowarzyszenie SISKOM - Warszawa eingeladen u.a.: Zielona Góra - Urząd Miasta UWML - Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego UMWD - Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego WBU - Wojewódzkie Biuro Urbanistyczne Wrocław Wrocław - Urząd Miasta Berlin - Senat VBB - Verkehrsverbund Berlin-Brandenburg MIL - Ministerium für Infrastruktur und Landwirtschaft Brandenburg	Ort/Region Deutsch-polnischer Grenzraum / Oderregion
Projektlaufzeit 2013-∞	Aktuelle Projektphase Vorbereitung
EU-Förderung keine Angaben	Anmerkungen -
Kernbotschaft Online erreichbare beste integrierte Information über: - Verkehrsbauprojekte - Raumplanung: derzeitige Zustand (a.s.a.p) und Verfahren (in späterer Zeit)	
Kurzbeschreibung Zielgruppe sind alle Einwohner, Business Aktivitäten und Institutionen in Deutsch-Polnischem-Grenz-Region (Oder Region) Projekt ist angefangen von dem Consultant fürs Beratungsteam für Verkehr (ZDT), Wirtschaftsausschuss des Stadtrates Zielona Góra. Zusammenarbeit stattfindet schrittweise mit alle interessierten Parteien (Stakeholders) im Grenzregion, vor allem Länder/Wojewodschaften, Städten, Verkehrs-Verwaltungs-Behörden als Datenlieferanten oder auch potentiellen Sponsoren. Wir hoffen auf baldige Datenlieferung/austausch mit Institutionen wie VBB.	

54

iMAP online - transport and spatial planning

Zgłaszający Damian Hajduk, konsultant / ZDT Zielona Góra	Kategoria C - Poprawa dostępności transgranicznej
Partnerzy projektu Zielona Góra - Zespół Doradców ds Transportu (ZDT), Komisja Gospodarki Rady Miasta w Zielonej Górze Stowarzyszenie SISKOM - Warszawa; zaproszeni m.in.: Zielona Góra - Urząd Miasta UWML - Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego UMWD - Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego WBU - Wojewódzkie Biuro Urbanistyczne Wrocław Wrocław - Urząd Miasta Berlin - Senat VBB - Verkehrsverbund Berlin-Brandenburg MIL - Ministerium für Infrastruktur und Landwirtschaft Brandenburg	Miejsce/Region pogranicze polsko-niemieckie / Region Odry
Okres realizacji projektu 2013-∞	Aktualny etap rozwoju projektu przygotowanie
Współfinansowanie ze środków unijnych brak informacji	Uwagi -
Główne przesłanie Dostępna online najlepsza zintegrowana informacja o - projektach budowy infrastruktury komunikacyjnej - planowaniu przestrzennym: aktualne plany (a.s.a,p) i postępowania/procedury planistyczne (w późniejszym czasie)	
Krótki opis Grupą docelową są wszyscy mieszkańcy, przedsięwzięcia biznesowe i instytucje w Polsko-Niemieckim obszarze granicznym (Region Odry). Projekt został zainicjowany przez konsultanta dla Zespołu Doradców ds. Transportu (ZDT) przy Komisji gospodarki Rady Miasta w Zielonej Górze. Współpraca następuje stopniowo ze wszystkimi stronami (interesariuszami) w obszarze granicznym przede wszystkim z krajami federalnymi/województwami, miastami i zarządcami infrastruktury jako dostawcami danych, lub też możliwymi sponsorami projektu. Liczymy na nieodległą wymianę/dostawę danych z instytucjami typu VBB.	

55

ITS EUROPE - ITSEP and ITSEG

Einreicher Damian Hajduk, konsultant	Kategorie B - Grenzüberschreitende wirtschaftliche Verflechtungen
Projektpartner Damian Hajduk, konsultant; eingeladen: Exeq, Warszawa - doradca ds. finansowania VBB - Związek Komunikacyjny Berlina i Brandenburgii Politechnika Warszawska - Instytut Informatyki Politechnika Wroclawska - Instytut Transportu Szynowego Verax Systems, Poznań Drogi GM - konsultant ds. infrastruktury komunikacyjnej (drogowej)	Ort/Region Deutsch-polnischer Grenzraum / Oderregion
Projektlaufzeit 2011-∞	Aktuelle Projektphase Vorbereitung
EU-Förderung keine Angaben	Anmerkungen -
Kernbotschaft Integrierte online Information für door-to-door Reise: - Personenverkehr (vorläufig: ITS EUROPE for PERSON - ITSEP) - Güterverkehr (vorläufig: ITS EUROPE for CARGO - ITSEG)	
Kurzbeschreibung Zielgruppe sind alle Einwohner, Business Aktivitäten und Institutionen in Deutsch-Polnischem-Grenz-Region (Oder Region) und auch künftig das ganze EU-Gebiet Projekt ist angefangen von dem Consultant Zusammenarbeit stattfindet schrittweise mit interessierten Parteien (Stakeholders) im Grenzregion, vor allem Verkehrs-Verwaltungs-Behörden als Dateienlieferanten oder auch potentiellen (öffentlichen) Sponsoren.	

55

ITS EUROPE - ITSEP and ITSEG

Zgłaszający Damian Hajduk, konsultant	Kategoria B - Transgraniczne powiązania gospodarcze
Partnerzy projektu Damian Hajduk, konsultant; zaproszeni: Exeq, Warszawa - doradca ds. finansowania VBB - Związek Komunikacyjny Berlina i Brandenburgii Politechnika Warszawska - Instytut Informatyki Politechnika Wroclawska - Instytut Transportu Szynowego Verax Systems, Poznań Drogi GM - konsultant ds. infrastruktury komunikacyjnej (drogowej)	Miejsce/Region pogranicze polsko-niemieckie / Region Odry
Okres realizacji projektu 2011-∞	Aktualny etap rozwoju projektu przygotowanie
Współfinansowanie ze środków unijnych brak informacji	Uwagi -
Główne przesłanie Zintegrowana informacja on-line dla podróży door-to-door: - transport osobowy (robocza nazwa: ITS EUROPE for PERSON - ITSEP) - transport towarowy (robocza nazwa: ITS EUROPE for CARGO - ITSEG)	
Krótki opis Grupą docelową są wszyscy mieszkańcy, przedsięwzięcia biznesowe i instytucje w Polsko-Niemieckim obszarze granicznym (Region Odry), a przyszłościowo także na całym obszarze UE.. Projekt został zainicjowany przez konsultanta.. Współpraca następuje stopniowo ze wszystkimi stronami (interesariuszami) w obszarze granicznym przede wszystkim z zarządcami infrastruktury, jako dostawcami danych, a także możliwymi (publicznymi) sponsorami projektu.	